

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

TARİH PROGRAMI

TRABZON TARİHİ BİBLİYOGRAFYASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yüksel KÜÇÜKER

TEMMUZ - 2008

TRABZON

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

TARİH PROGRAMI

TRABZON TARİHİ BİBLİYOGRAFYASI

Yüksel KÜÇÜKER

Karadeniz Teknik Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü'nce

Bilim Uzmanı (Tarih)

Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tez'dir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 02/06/2008

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 09/07/2008

Tezin Danışmanı : Doç. Dr. Hikmet ÖKSÜZ

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Mesut ÇAPA

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Mehmet OKUR

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Osman PEHLİVAN

HAZİRAN- 2008

TRABZON

ÖNSÖZ

Trabzon Tarihi Bibliyografyası isimli bu tez çalışması Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Programı'nda yapılmıştır.

Üzerine birçok tartışmaların yapıldığı ve değişik efsane ve tarihi kayıtlara muhatap olan Trabzon hakkında yerli ve yabancı birçok bilimsel yayın yapılmıştır. Fakat günümüze kadar yapılan sınırlı ve küçük çaplı çalışmalar haricinde bu yayınların bir araya getirildiği kapsamlı ve düzenli bir çalışma ortaya konulmamıştır. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü olarak Trabzon Tarihi hakkında öncelikli söz sahibi olmak gibi iddialı bir misyonu üstlenmekteyiz. Bu amaca ulaşmak için, bu konuda yapılmış bilimsel çalışmaların bilinmesi ve sürekli olarak takip edilmesi önceliklerimiz arasındadır.

Öncelikle, tez konumun seçiminde ve araştırmamın yürütülmesi sırasında bana öncülük eden her konuda ilgi, destek ve yardımlarını esirgemeyen saygı değer hocam Doç. Dr. Hikmet ÖKSÜZ'e şükranlarımı sunarım. Sağladığı kaynaklar ve değerli yönlendirmelerinden dolayı Öğr. Gör. Veysel USTA, Doç. Dr. Mehmet TEZCAN, Doç. Dr. İbrahim TELLİOĞLU ve bölümümüzün diğer öğretim üyelerine, Ankara'da yaptığım araştırmalar esnasında bilgi ve tecrübelerine müracaat ettiğim değerli araştırmacı İsmail HACIFETTAHOĞLU ve Prof. Dr. Ali BİRİNCİ'ye, Erzurum'daki araştırmalarım sırasında gösterdiği misafirperverlik ve yardımlarından ötürü Ali Servet ÖNCÜ'ye ve ayrıca gösterdikleri anlayış ve yardımlarından dolayı mesai arkadaşlarıma müteşekkirim. Çalışmanın hazırlanmasında 2007.111.006.2 kod numaralı proje ile desteklenmesini sağlayan Karadeniz Teknik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Fonu Kurumuna teşekkür ederim. Çalışmamın her aşamasında benimle yorulan, manevi desteğini esirgemeyen ve yeri geldiğinde çalışmama doğrudan destek veren eşim Derya Mumcu KÜÇÜKER'e sonsuz minnettarım.

Trabzon, Haziran 2008

Yüksel KÜÇÜKER

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖZET.....	V
SUMMARY	VI
GRAFİKLER LİSTESİ	VII
SEMBOLLER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	VIII
GİRİŞ.....	1-6

BİRİNCİ BÖLÜM

1 KİTAPLAR.....	7-76
1.1 Antik Dönem/Ortaçağ Dönemi	7
1.2 Osmanlı Hakimiyeti Dönemi.....	15
1.3 Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi	40
1.4 Genel Dönem.....	47
1.5 Yunanca Kitaplar.....	66
1.6 Rusça Kitaplar	74

İKİNCİ BÖLÜM

2 MAKALE ve BİLDİRİLER	77-248
2.1 Antik Dönem/Ortaçağ Dönemi	77
2.2 Osmanlı Hakimiyeti Dönemi.....	103
2.3 Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi	147
2.4 Genel Dönem.....	168
2.5 Yunanca Makale ve Bildiriler	228
2.6 Rusça Makale ve Bildiriler.....	240

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3	TEZLER.....	249-262
3.1	Antik Dönem/Ortaçağ Dönemi	249
3.2	Osmanlı Hakimiyeti Dönemi.....	249
3.3	Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi	258
3.4	Genel Dönem.....	259

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4	DEĞERLENDİRME	263-272
4.1	Kitapların Değerlendirilmesi.....	263
4.2	Makale ve Bildirilerin Değerlendirilmesi.....	265
4.3	Tezlerin Değerlendirilmesi.....	268
4.4	Genel Değerlendirme	270

5	KAYNAKLAR.....	273-276
---	----------------	---------

ÖZGEÇMİŞ

ÖZET

Bu çalışmada, Trabzon Tarihi hakkında yazılmış olan eserler bir araya getirilerek düzenli bir bibliyografik eser ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu konuda yazılmış olan kitap, tez, makale ve bildiriler çalışmanın kapsamına dahil edilmiştir. Yerli çalışmaların yanı sıra yabancı eserler de ulaşılabildiği ölçüde verilmeye çalışılmıştır.

Araştırma sürecinde ülkemizdeki belli başlı kütüphanelere gidilip eserler bizzat tespit edilmiştir. Bunun yanında internet üzerinden de çeşitli bilimsel veritabanları ve yerli ve yabancı üniversitelerin kütüphaneleri taranmak suretiyle de eser künyelerine ulaşmaya çalışılmıştır.

Dört bölümden oluşan çalışmanın birinci bölümünde, Trabzon Tarihini ilgilendirecek konuları ele alan kitaplara yer verilmiştir. İkinci bölüm bu konuda yapılmış tez çalışmalarına ayrılmıştır. Makale ve bildiriler ortak başlık altında üçüncü bölümde verilmiştir. Son bölümde ise ulaşılan bu eserler belirli kriterler (Eserde incelenen konunun ait aldığı dönem, eserin yayınlandığı tarih, eserin kaleme alındığı dil ve konusu) dikkate alınarak değerlendirilmiş ve bunlar grafikler halinde verilerek, çalışma sonucunda elde edilen bulgular bir bütün halinde ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca eser künyelerinin bitiş kısmına eserin dahil olduğu konulara göre belirli konu başlıkları konularak eserlerin ilgili oldukları konular verilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada elde edilen bulguların niceliği Trabzon'un tarih içinde ne derece büyük bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle 1990'lı yıllardan itibaren Trabzon hakkında ortaya konulan eserlerin tüm eserler içindeki oranına bakıldığında, bu dönemden itibaren Trabzon Tarihi ile ilgili yapılan çalışmaların arttığını görmekteyiz.

SUMMARY

Bibliography of Trabzon History

In this study, it was aimed to compose a systematic bibliographic work by collecting the works about History of Trabzon. Books, theses, articles and papers about this subject were included in to this study. Local works as well as the foreign works are in this study's extension.

Works about the subject were determined in person by going some principal libraries in our country. At the same time, by researching various academic databases and local and foreign universities' libraries in the web, it was aimed to access the tags about the subject.

This study consists of four chapters: Books about Trabzon's History were written down in the first chapter. Academic theses about the subject were included into the second chapter. Articles and papers were given in one title in the third chapter. At the last chapter, works which were able to accessed, were judged by considering some criteria (Time period of the work's subject, work's publication date and language). Then, in order to point out the results completely, these results were graphicated. In addition, it was intended that what subject is the work about, by adding specific subject titles to the tags' end.

Quantity of the results of this study shows the importance of Trabzon in the history. Especially, the results show us that the ratio of studies about Trabzon's History which were published from 1990s to today in all studies is rising.

GRAFİKLER LİSTESİ

<u>Grafik No</u>	<u>Grafik Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
Grafik 1.	Kitapların 10'ar Yıllık Periyotlara Göre Dağılımı.....	263
Grafik 2.	Kitapların Dillere Göre Dağılımı	264
Grafik 3.	Kitapların Konularının Dönemlere Göre Dağılımı	264
Grafik 4.	Kitapların Disiplinlere Göre Dağılımı	265
Grafik 5.	Makale ve Bildirilerin 10'ar Yıllık Periyotlara Göre Dağılımı.....	265
Grafik 6.	Makale ve Bildirilerin Dillere Göre Dağılımı.....	266
Grafik 7.	Makale ve Bildirilerin Konularının Dönemlere Göre Dağılımı.....	267
Grafik 8.	Makale ve Bildirilerin Disiplinlere Göre Dağılımı.....	267
Grafik 9.	Tezlerin 10'ar Yıllık Periyotlara Göre Dağılımı.....	268
Grafik 10.	Tezlerin Dillere Göre Dağılımı	268
Grafik 11.	Tezlerin Konularının Dönemlere Göre Dağılımı	269
Grafik 12.	Tezlerin Disiplinlere Göre Dağılımı	269
Grafik 13.	Tüm Künyelerin Eser Türlerine Göre Dağılımı.....	270
Grafik 14.	Tüm Eser Türlerinin 10'ar Yıllık Periyotlara Göre Dağılımı	270
Grafik 15.	Tüm Eserlerin Dillere Göre Dağılımı	271
Grafik 16.	Tüm Eserlerin Konularının Dönemlere Göre Dağılımı	271
Grafik 17.	Tüm Eserlerin Disiplinlere Göre Dağılımı.....	272

KISALTMALAR

- ΑΠ. — Αρχείο Πόντου (Arheion Pontoy).
- AÜDTCF — Ankara Üniversitesi Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi.
- BGPS — Başlangıçtan Günümüze Pontus Sorunu, Ed.: Veysel Usta, Serander Yayınları, Trabzon 2007.
- BO — Византийские Очерки (Vizantijskie Oчерki).
- BTBKK — Birinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi (13-17 Ekim 1986), Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun 1988.
- BTT — Bir Tutkudur Trabzon, (Haz.: İzzet Gündoğ Kayaoğlu, Öner Ciravoğlu, Cüneyt Akalın), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1997.
- BZ — Byzantinische Zeitschrift.
- CIEPO-17 — 17th International Committee of Pre-Ottoman and Ottoman Studies, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon Eylül 2006.
- DOP — Dumbarton Oaks Papers.
- ICANAS — International Congress of Asian and North African Studies.
- İTBKK — İkinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi (1-3 Haziran 1988), Ed.: Bayram Kodaman, Jean-Louis Bacque-Grammont, Mehmet Sağlam, Mehmet Ali Ünal, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sönmez Matbaa ve Yayınevi, Samsun 1990.
- KTS — Karadeniz Tarihi Sempozyumu (25–26 Mayıs 2005), Ed.: Kenan İnan, Hikmet Öksüz, Mehmet Okur, Veysel Usta, Karadeniz Teknik Üniversitesi Yayınları, Trabzon 2007.
- NE — Νέος Ἑλληνομνήμων (Neos Ellinomnimon).
- OTAM — Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi.
- REB — Revue Des Études Byzantines.
- TÇUTDES — Trabzon ve Çevresi Uluslararası Tarih-Dil-Edebiyat Sempozyumu (3-5 Mayıs 2001), Yay. Haz.: Mithat Kerim Arslan, Hikmet Öksüz, Trabzon Valiliği İl Kültür Müdürlüğü Yayınları, Trabzon 2002.

- TİİEKSYV — Trabzon İli ve İlçeleri Eğitim, Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı.
- TKDD — Trabzonlular Kültür ve Dayanışma Derneği.
- TMTY — Trabzon Mimarlık Tarihi Yazıları, Ed.: Ömer İskender Tuluk, Halil İbrahim Düzenli, Serander Yayınları, Trabzon 2008.
- TTS — Trabzon Tarihi Sempozyumu (6-8 Kasım 1998), Ed.: Kemal Çiçek, Kenan İnan, Hikmet Öksüz, Abdullah Saydam, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 2000.
- UTÇKTS — Uluslararası Trabzon ve Çevresi Kültür ve Tarih Sempozyumu (16-18 Mayıs 2006), Düzenleyen: Trabzon Türk Ocağı.

GİRİŞ

Tarih boyunca pek çok millete beşiklik eden Trabzon dünyada çok az şehre nasip olan tarihi ve kültürel zenginliğe, doğal güzelliklere ve stratejik konuma sahiptir. Şehrin bu derece öneme haiz olmasında tarih boyunca üstlendiği siyasi, ekonomik ve sosyal misyonların yanı sıra stratejik konumunun da etkisi büyüktür. Trabzon bu özellikleri sayesinde gerek tarihi süreç içinde gezginler tarafından gördüğü ilgi, gerekse Türkiye Tarihi üzerine yapılmış yerli ve yabancı bilimsel çalışmalar içerisinde çok önemli bir yer işgal etmiş gelmiştir.

Trabzon köklü tarihi geçmişi yanında, tarihi İpek Yolu üzerinde bulunması ve Bizans, Komnenos ve Osmanlı Devleti hakimiyeti dönemlerinden itibaren eyalet, başpiskoposluk ve ticaret merkezliği yapmış olmanın bir sonucu olarak önemli bir liman kapısı olmuş ve kıtalararası ticarete günümüze kadar önemli işlevler görmüştür. Doğu Karadeniz'in başkenti konumunda olan Trabzon'un sahip olduğu bu tarihi önem, onu uluslararası arenada dikkatlerin üzerinde olduğu bir konuma getirmiş birçok araştırmacının ilgi odağı olmasını sağlamıştır.

Bu önemi ve özelliklerinin doğal bir sonucu olarak yerli ve yabancı birçok araştırmalara konu olan Trabzon'a -ağırlıklı olarak Osmanlı hakimiyeti döneminde olmak üzere- birçok seyyah seyahatnamelerinde yer vermiştir.¹ 19. yüzyıl başlarından itibaren araştırmacılar tarafından ilgi çekici bir bölge olarak dikkatleri üzerine çekmeye başlayan Trabzon'a ilişkin araştırmalar ilk olarak Jacop Philip Fallmerayer'in *Geschichte des Kaiserthums von Trapezunt* (Trabzon Rum İmparatorluğu) adlı eseriyle başlamıştır. Aynı yazar döneminin en iyi eseri olarak kabul edilen *Fragments Aus Dem Orient* adlı Karadeniz Bölgesine yaptığı gezi ve araştırmaların sonuçlarının yer aldığı eseriyle bölge ile ilgili çalışmalara ivme kazandırmıştır. Batı'da Fallmerayer'in çalışmalarını M. Vivien Saint Martin, George Finlay, Vital Cuinet, Alexandre Baschmakoff gibi araştırmacıların eserleri takip ederken, Şakir Şevket aynı zamanda Türkiye'deki ilk şehir tarihi çalışması

---

¹ Veysel Usta *Anabasis'ten Atatürk'e Seyahatnamelerde Trabzon*, adlı eserinde, Kudret Emiroğlu ise *Trabzon Seyahatnameleri Bibliyografyası* isimli makalesinde Trabzon hakkında bilgi veren seyahatnameleri belirtmişlerdir.

olan *Trabzon Tarihi* adlı eseri yazarak bölge ile ilgili yerli çalışmaları başlatmıştır. Bu başlangıçtan sonra özellikle 20. yüzyılın ortalarına doğru ülkemizde Trabzon Tarihi'ne ilişkin yapılan yayınların sayısında belirgin derecede bir artış olmuştur. Aynı şekilde yabancı araştırmacıların çalışmaları da yoğunlaşarak devam etmiştir.

Geniş perspektifte Karadeniz tarihi, dar perspektifte ise Trabzon tarihi araştırmaları 1990'lı yıllardan itibaren zirve yapmıştır. Yayınlanan kitaplar, üniversitelerde hazırlanan tezler, sayısı her geçen gün artan bilimsel dergilerde yer alan makaleler ve yurtiçi ve yurtdışında düzenlenen konferans ve sempozyumlarda sunulan bildiriler aracılığıyla Trabzon tarihinin karanlıkta kalmış noktaları aydınlatılmaya devam edilmektedir.

Çalışmalar bu şekilde yoğunluk kazanıp devam ederken, bu çalışmaların bir bütün halinde bir araya getirilip araştırmacıların hizmetine sunulduğu kapsamlı bir çalışmanın olmayışı bizi bu konuda bibliyografik bir çalışma yapmaya sevk etmiştir.

Bilim camiasında bibliyografik çalışmaların hiç olmadığı kadar önem kazandığı günümüzde, bu tür çalışmalara daha fazla önem verilmelidir. Zira çalışmaların niceliğinin artması, araştırmacıların çalışma yapmak istedikleri konu hakkında yapılmış tüm çalışmaları bilmesini neredeyse imkânsız hale getirmiştir. Bütün çalışmaların denetim altına alınamaması, bilgiye erişimde en başta gelen sorunlardan biridir. Bu da, yapılacak olan araştırmayı kolaylaştıran ve daha verimli kılan bibliyografya çalışmalarını önemli kaynaklar haline getirmiştir.

Sınırlı birtakım çalışmalar haricinde, Trabzon'un tarihi süreç içindeki gelişimi ile ilgili bilgilerin işlendiği eserleri bir bütün halinde içeren genel bir bibliyografya çalışması günümüze kadar yapılmamıştır. Trabzon Tarihi hakkında bilgi içeren eserlere değinilen çalışmalar şunlardır:

Prof. Dr. Sergei Pavlovich Karpov'un 2007 yılında basılan *История Трапезундской Империи (Trabzon İmparatorluğu Tarihi)* isimli kitabının sonuna Trabzon tarihi çalışmaları için çok yararlı olabilecek geniş bir bibliyografya eklenmiştir. Fakat bu bibliyografya, Trabzon tarihinin tamamını kapsamadığı için sınırlı bir çalışmadır.

Prof. Dr. Anthony Bryer ve David Winfield'in yaptıkları *The Byzantine Monuments and Topography of the Pontos* adlı çalışmanın bibliyografyası, geniş kapsamlı bir çalışma

olmasına rağmen, bu bibliyografyanın tamamı Trabzon Tarihi ile ilgili eserlerden oluşmamaktadır.

Cumhur Odabaşoğlu'nun hazırladığı *Trabzon Kaynakçası* isimli eserinin de burada zikredilmesi gerekmektedir. Odabaşoğlu bu eseri araştırmalarında istifade ettiği çalışmaları ve Trabzon'da basılan eserleri bir araya getirerek oluşturmuştur. Bilimsel anlamda birçok eksiği bulunan *Trabzon Kaynakçası*, Trabzon tarihini konu eden bir kısım eserleri içermesi açısından önemlidir.

Doç. Dr. İbrahim Tellioglu'nun, 2005 yılında *Orta Karadeniz Kültürü Sempozyum Kitabı*'nda yayınlanan "Orta ve Doğu Karadeniz Tarihi Araştırmalarının Dünü, Bugünü ve Geleceği Hakkında Bir Değerlendirme" adlı çalışması belli başlı kaynaklar hakkında açıklayıcı ve doyurucu bilgiler vermesine rağmen, Trabzon tarihi için genel bir bibliyografya olma noktasında geniş kapsamlı değildir.

TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları tarafından, *Anadolu ve Rumeli'de Gerçekleştirilen Ulusal ve Yerel Kongreler ve Kongre Kentleri Bibliyografyası-Yerel Kongreler (Kars, Ardahan, Oltu, Trabzon)* ismiyle iki cilt halinde basılan eser içerdiği 560 künye ile yetersiz, fakat başvuruya değer çalışmalardan biridir.

Trabzon Mimarlık Tarihi Yazıları isimli eserde Arş. Gör. Halil İbrahim Düzenli tarafından hazırlanan *Trabzon Mimarlık Araştırmaları Bibliyografyası*, Trabzon'da yalnızca mimarlık tarihi alanında hazırlanmış önemli bir çalışmadır.

Yukarıda değerlendirilen eserlerden de yararlanılarak hazırlanan bu tez çalışması, Trabzon'un tarihî süreç içindeki gelişimi ile ilgili bilgiler veren eserleri kapsayan bir bibliyografya çalışmadır. Ağırlıklı olarak tarih alanında olmak üzere, tarih araştırmalarında başvurulabileceği düşünülen edebiyat, mimarlık, iktisat gibi Trabzon ile ilgili bilgiler içeren eserlerin künyeleri de çalışmanın kapsamına dahil edilmiştir.

Çalışma kapsamındaki yayınlar; kitap, tez ve makale/bildiri olmak üzere üç başlık altında verilmiştir. Gazetelerde çıkan söyleşiler, köşe yazıları, ansiklopedik maddeler ve lisans tezleri, çalışmanın amacından sapmaması ve öngörülen sürede tamamlanabilmesi açısından çalışmanın içeriğine alınmamıştır.

Çalışmanın hazırlanma sürecinde, sempozyum² ve kongrelere sunulan bildiriler, Trabzon tarihiyle alakalı çalışmaların yer aldığı internet siteleri, yerli ve yabancı üniversitelerin kütüphaneleri, Trabzon Tarihi ile ilgili kitapların kaynakçaları taranmıştır. Ayrıca Cambridge Journal Online, SpringerLink, MLA International Bibliography, JSTOR gibi bilimsel veritabanları içinde bulunan dergiler, resmi ve özel kuruluşlara ait kataloglar, Cumhuriyet Dönemi Makaleler Bibliyografyası, Türkiye Makaleler Bibliyografyası gibi elektronik ortama aktarılmış bibliyografya çalışmaları, Turkologischer Anzeiger ve Index Islamicus gibi Türkiye’de yapılmış çalışmaların indekslendiği süreli yayınlar da taranmıştır.

1940 yılında Chrysostomou Myridou tarafından hazırlanan ve Αρχεῖον Πόντου (Arheion Pontoy) dergisinin 10. sayısında yayınlanan, oldukça geniş kapsamlı Συμβολή εις την βιβλιογραφίαν του Πόντου (Pontus Bibliyografyasına Katkı) isimli bibliyografya çalışması Yunanca bilgisinin eksikliği sebebiyle çalışmaya dahil edilememiştir.

Ulaşılan künyelerden bir kısmı Kiril ve Yunan (Grek) alfabeleri ile verilmiştir. Bu eserlerin, yalnızca yazar ve eser isimleri araştırmacılara kolaylık olabileceği düşünülerek, Latin harfli bir şekilde eser künyesi içerisinde parantez içinde verilmiştir. Eserlerin Latin hale dönüştürülmelerinde, <http://www.translatum.gr/converter/greeklish-converter.htm> ve <http://www.mblogic.net/tools/translit/greek/internet> sitelerinin verdikleri hizmetten yararlanılmıştır.

Bibliyografyadaki künyelere araştırmacıların daha kolay ulaşabilmeleri açısından, çalışmalar, *Antik Dönem/Ortaçağ*, *Osmanlı Hakimiyeti Dönemi*, *Cumhuriyet Dönemi* ve *Genel Dönem* olmak üzere dört dönem altında verilmiştir. Trabzon’un Osmanlı Devleti hakimiyetine girmeden evvelki dönemine ilişkin künyeler *Antik Dönem/Ortaçağ*; Osmanlı Devleti tarafından fethedilmesinden Türkiye Cumhuriyeti’nin ilan edildiği 1923 yılına kadarki dönemini ele alan künyeler *Osmanlı Hakimiyeti Dönemi*; Türkiye Cumhuriyeti’nin ilanından günümüze kadar süregelen döneme ait çalışmalar *Cumhuriyet Dönemi* başlıkları altında verilmiştir. Bunların haricinde, belli bir döneme ilişkin konusu olmayan çalışmalar ise *Genel Dönem* başlığında ele alınmıştır.

---

² 16-18 Mayıs 2006 tarihinde Trabzon Türk Ocağı tarafından düzenlenen *Uluslararası Trabzon ve Çevresi Kültür ve Tarih Sempozyumu*’na sunulan bildirilerle; Eylül 2006’da Karadeniz Teknik Üniversitesi’nin ev sahipliğinde düzenlenen *CIEPO Sempozyumu*’na sunulan bildiriler basılmamış olmalarına rağmen bu çalışma kapsamında gösterilmiştir.

Künyeler verildikten sonra, eserlerde ele alınan konular belli başlı bazı konu başlıkları çerçevesinde künyenin son kısmına eklenmiştir. Bu konu başlıkları; *Biyografi*, *Coğrafya*, *Diğer*, *Edebiyat*, *Eğitim*, *Genel*, *Gezi-Hatırat*, *İktisadi Tarih*, *Kültür-Sanat*, *Mimari ve Güzel Sanatlar*, *Siyasi Tarih*, *Sosyal Tarih* ve *Şehir Tarihi*'dir.³ Çalışma bu yöntemle hazırlanarak araştırmacılara daha fazla yardımcı olunması amaçlanmıştır.

Biyografi başlığı, Trabzon tarihinde önemli bir yere sahip olan şahsiyetlerin hayatlarına dair bilgilerin verildiği eserlerle; *Coğrafya* başlığı, bölgenin tarihi coğrafyasına ilişkin bilgi veren eserlerle; *Diğer* konu başlığı, Trabzon tarihi hakkındaki kaynakların incelendiği eserler ve bibliyografyalar gibi künyelerle ilişkilendirilmiştir. *Edebiyat* başlığı, tarih araştırmalarında yardımcı olabileceği düşünülen edebiyat konusunda ortaya konulan çalışmalarla; *Eğitim* başlığı, Trabzon'daki eğitim faaliyetlerini ve eğitim kurumlarını ele alan çalışmalarla; *Gezi-Hatırat* başlığı, Trabzon hakkında çeşitli gözlemlerin, anıların konu edildiği eserler ve bu türde yazılmış eserlerle birlikte verilmiştir. Trabzon'un ekonomik durumu ve Trabzon'daki iktisadî faaliyetlerin ele alındığı eser künyeleri *İktisadi Tarih*, sosyal açıdan konu edildiği eserler *Sosyal Tarih*, Trabzon şehrinin ve ilçelerinin demografik durumları, tarih içinde yaşamış olduğu değişimleri ve özellikleri hakkında kaleme alınan çalışmalar *Şehir Tarihi* ve şehrin sahip olduğu mimari eserlerle el sanatları gibi zanaatların, müzik ve spor gibi sanatların konu edildiği eser künyeleri *Mimari ve Güzel Sanatlar* başlığıyla ilişkilendirilmiştir.

Günümüzde güncelliğini koruyan ve yakın gelecekte Türkiye'yi uluslararası arenada bugünkü Ermeni Meselesi kadar uğraştırma olasılığı yüksek olan Pontus Meselesi, özellikle yurtdışında yapılan yayınlarda, daha çok Trabzon üzerinden işlenmektedir. Bu yayınlar Ermeni Melesinde ortaya atılan asılsız iddialara paralel olarak veya birlikte yapılmaktadır. Bazı dış güçler bu konuda Türkiye'yi köşeye sıkıştırmak için çok yoğun bir propoganda çalışması içindedir. Çalışmamız sırasında farklı birçok dilde sayısız internet sitesi vasıtasıyla, Pontus Meselesi'ne dair propogandaların sürekli olarak yapıldığına şahit olduk. Çalışmamızda Pontus Meselesi ile ilgili yayınlar -bu konuyla alakalı hazırlanan çalışmalar daha çok siyasi açıdan ele alındığı için- diğer siyasi konuların anlatıldığı eserlerin künyeleriyle birlikte, *Siyasi Tarih* konu başlığı ile birlikte verilmiştir.

---

³ Belirlenen bu konu başlıkları tam olarak eserin içeriğiyle alakalı olmayabilir. Zira bu tür çalışmalarda bu tür bir kriter verilmişse, eser künyeleri belirlenen başlıklardan en uygun olanının altına atılır.

Bunların haricinde belli bir konuyla alakalı olmayan, daha genel bir içeriğe sahip çalışmalar için ise *Genel* başlığı uygun görülmüştür.

Tüm bu kriterler göz önünde bulundurularak hazırlanan bu çalışmada, 862'ı kitap, 128'i tez, 1682'si makale ve bildiri olmak üzere Trabzon üzerine yapılmış toplam 2672 adet çalışmanın künyesi mevcuttur.

Her ne kadar elden geldiğince eksiksiz bir bibliyografya çalışması ortaya konulmaya gayret edilmişse de gözden kaçan eserlerin olması kaçınılmazdır. Çalışmanın kapsamı çok geniş olduğu için olası eksikliklerin niceliği de buna bağlı olarak doğru orantılı bir şekilde artabilecektir. Buna rağmen bu çalışmanın başta tarihçiler olmak üzere, Trabzon'la ilgili çalışmalar yapan ve Trabzon tarihine ilgi duyanlar için de başvurulacak önemli bir literatür bilgisi çalışması olacağı ve bu anlamda araştırmacılara büyük kolaylıklar sağlayacağı umulmaktadır.

Bibliyografya çalışmaları sürekli güncellenmesi gereken çalışmalar olduğu için bu çalışmanın daha sonraki araştırmacılara örnek teşkil etmesi, onların da gelecekte bu çalışmayı devam ettirmeleri ve bu şekilde Trabzon Tarihi bibliyografya çalışmasının güncel tutulması temenni edilmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. KİTAPLAR

1.1 Antik Dönem-Ortaçağ

AFZELIUS, P. W., *De Imperio Trapezuntino*, Upsala 1824. [Genel]

AĞAN, Halit, *Trabzon'dan Erzincan'a*, Türkiye Basımevi, İstanbul 1937. [Coğrafya]

AHRVEILLER, Helene, *Byzance et la Mer*, Paris 1966. [Genel]

AKBULUT, Ömer, *Trabzon Fethi ve Trabzon Kralları*, Trabzon 1964. [Siyasi Tarih]

ANADOLU, Mükerrrem, *Trabzon'daki Bizans Çağı Yapıtları*, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Yayınları, İstanbul 1969. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

BEDİRHAN, Yaşar, *Selçuklular ve Kafkasya*, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya 2000. [Genel]

BIJISKYAN, Minas, *Pontos Tarihi: Tarihin Horona Durdugu yer Karadeniz*, Çev.: Hrand D. Andreasyan, Chivi Yazıları Yayınevi, İstanbul 1998. [Genel]

BOUVIER, Gilles le, *Le Livre de la Description de Pays de Gilles le Bouvier*, Pub.: E. T. Hamy, Paris 1908. [Gezi-Hatırat]

BOUZEK, Jan, *Studies of Greek Pottery in the Black Sea Area*, Prague 1990. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

BRANDES, Wolfram, *Die Städte Kleinasiens im 7. und 8. Jahrhunderts*, Amsterdam 1989. [Genel]

BRATIANU, Georges I., *Les Vénitiens dans la Mer Noire au XIVe Siècle*, Bucuresti 1939. [*İktisadi Tarih*]

BRATIANU, Georges I., *Recherches Sur Le Commerce Génois Dans La Mer Noire Au XIII. Siecle*, Paris 1929. [*İktisadi Tarih*]

BRYER, Anthony - WINFIELD, David - BALLANCE, Selina - ISAAC, Jane, *The Post-Byzantine Monuments of the Pontos*, Ashgate Publishing, Burlington 2002. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRYER, Anthony - WINFIELD, David, *The Byzantine Monuments and Topography of the Pontos*, Dumbarton Oaks Research Library and Collection, Washington 1985. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRYER, Anthony, *The Empire of Trebizond and the Pontos*, Variorum Reprints, London 1980. [*Genel*]

CAHEN, Claude, *Pre-Ottoman Turkey*, Trans.: J. Jones - Williams, Taplinger, New York 1968. [*Genel*]

CLAVIJO, Ruy Gonzales de, *Embassy to Tamerlane 1403-1406*, Nşr.: G. Le Strange, London 1928. [*Gezi-Hatırat*]

DEFRÉMEY, C. – SANGUINETTI, B. P., *Voyages d'Ibn Batoutah*, Paris 1949. [*Gezi-Hatırat*]

DIEHL, Carles, *Dans l'Orient Byzantin*, Paris 1917. [*Genel*]

EASTMOND, Antony, *Art and Identity in Thirteenth-Century Byzantium: Hagia Sophia and the Empire of Trebizond*, Ashgate Publishing, Burlington 2004. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EASTMOND, Antony, *Narratives of the Fall: Structure and Meaning in the Genesis Frieze at Hagia Sophia, Trebizond*, Ashgate Publishing, Burlington 2004. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ECONOMIDES, Demosthenes, *The Pontus (and the Right Claims of its Greek Population)*, Constantinople August 1920. [Genel]

ERCİYAS, Deniz Burcu, *Wealth, Aristocracy and Royal Propaganda Under the Hellenistic Kingdom of the Mithradatids in the Central Black Sea Region in Turkey*, Leiden-Brill, Boston 2006. [Siyasi Tarih]

FALLMERAYER, Jacop Philip, *Doğu'dan Fragmanlar*, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara 2002. [Gezi-Hatırat]

FALLMERAYER, Jacop Philip, *Geschichte des Kaiserthums von Trapezunt*, Munich 1827. [Genel]

FALLMERAYER, Jacop Philip, *Original Fragmente, Chroniken, Inschriften und Anders Materiale zur Geschichte des Kaisertum, Trapezunt*, Vol.: 1, Munich 1842. [Genel]

FINLAY, George - TOZER, Henry Fanshawe, *A History of Greece, from its Conquest by the Romans to the Present Time, b.c. 1461 to a.d. 1864*, Clarendon Press, Oxford 1877. [Siyasi Tarih]

FINLAY, George, “*The History of Greece from its Conquest by the Crusaders to its Conquest by the Turks and of the Empire of Trebizond 1204-1461*”, London 1851. [Siyasi Tarih]

FINLAY, George, *History of the Byzantine and Greek Empires*, Vol.: 2, London 1854. [Genel]

FINLAY, George, *Medieval Greece and Trebizond*, Edinburgh 1851. [Genel]

FRESNE, Charles Du – CANGE, Seigneur Du, *Families Byzantines*, Paris 1680. [Siyasi Tarih]

GRAKOV, Boris Nikolayeviç, *İskitler*, Çev.: D. Ahsen Batur, Selenge Yayınları, İstanbul 2006. [Genel]

GRIERSON, Philip, *Byzantine Coins*, California 1982. [Diğer]

HENDY, Michael F., *Studies in the Byzantine Monetary Economy c. 300-1450*, Cambridge, New York 1985. [*İktisadi Tarih*]

HINZ, Walter, *Uzun Hasan ve Şeyh Cüneyd*, Nşr. Tevfik Bıyıklıoğlu, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1992. [*Siyasi Tarih*]

Ibn Bibi, *El-Evamirü'l-Ala'iyye fi'l-umuri'l-Ala'iyye*, Önsöz ve Fihristi Hazırlayan: Adnan Sadık Erzi, Ankara 1956. [*Gezi-Hatırat*]

Ibn Bibi, *Histoire Des Selçoucides D'asie Mineure D'apres l'abrege Du Selçjouknameh D'ibn-Bibi*, Ed.: M. Th. Houtsma, Leide 1902. [*Genel*]

IOANNIS, Cinnami, *Epitome Rerum Ab Ioanne Et Alexio Comnenis Gestarum*, Ed., A. Meineke, Bonn 1836. [*Genel*]

IOANNIS, Scylitzae, *Syncopsis Historiarum*, Ed., I. Thurn, Berlin - New York 1973. [*Genel*]

IŞIK, Adem, *Antik Kaynaklarda Karadeniz Bölgesi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2001. [*Genel*]

JANIN, Raymond, *Les Eglises et les Monasteres des Grands Centres Byzantins: Bithynie, Hellespont, Latros, Galesios, Trebizonde, Athenes, Thessalonique*, Institut Francais D'etudes Byzantines, Paris 1975. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

JANSSENS, Emile, *Trebizonde en Colchide*, University Presses of Brussels, Bruxelles 1969. [*Genel*]

JANSSENS, H.F., *Ibn Batouta le voyageur de l'Islam (1304-1369)*, Brüksel 1948. [*Gezi-Hatırat*]

KARAGÖZ, İlyas, *Mitolcjide Doğu Karadeniz (Kolkide'den Herakles Sütunlarına Kaybolmuş Bir Ulusun İzlerinde)*, İsmat Yayınları, İstanbul 2003. [*Genel*]

KARPOV, Sergei Pavlovich, *L'impero di Trebisonda, Venezia, Genova e Roma, 1204-1461; Rapporti politici, diplomatici e commerciali*, Roma 1986. [*Siyasi Tarih*]

KRUMBACHER, Karl, *Geschichte der Byzantinischen Literatur 1049-1051*, Munich 1897. [Edebiyat]

LORDKIPANIDZE, Otar, *Das alte Georgien (Kolchis und Iberien) in Strabons Geographie Neue Scholien*, Amsterdam 1996. [Genel]

LORDKIPANIDZE, Otar, *Problemes de la Colonisation Grecque de la Region Pontique du Nord et de l'Est*, Tbilisi. [Genel]

LUZZATTO G., *Storia Economica di Venezia dall XI al XVI secolo*, Venezia 1961. [İktisadi Tarih]

LUZZATTO G., *Studi di Storia Economica Veneziana*, Padova 1954. [İktisadi Tarih]

MAJESKA, G.P., *Russian Travelers to Constantinople in the Fourteenth and Fifteenth Centuries*, Washington 1984. [Gezi-Hatırat]

MANANDIAN, Hakob A., *The Trade and Cities of Armenia in Relation to Ancient World Trade*, Trans: Nina G. Garsoïan, Lisbon 1965. [İktisadi Tarih]

MANUEL II. PALAIOLOGOS, *Lettres de l'Empereur Manuel Paléologue*, Ed.: Legrand, E., Paris 1893. [Diğer]

MAREK, Christian, *Pontus et Bithynia: Die römischen Provinzen im Norden Kleinasiens*, Philipp von Zabern, Mainz 2003. [Siyasi Tarih]

MAREK, Christian, *Stadt, Ara und Territorium in Pontus-Bithynia und Nord-Galatia*, E. Wasmuth, Tübingen 1993. [Genel]

MARNIER, John, *Trebizond and Beyond*, Rubert-Hart-Davis Ltd., London 1969. [Gezi-Hatırat]

MEMİŞ, Ekrem, *İskitlerin Tarihi*, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını, Konya 1987. [Genel]

MERCIER, Raymond, *An Almanac for Trebizond for the Year 1336*, Corpus des Astronomes Byzantins- 7, Louvain, Belgium 1994. [Diğer]

MESARITES N., *Neue Quellen Zur Geschichte des Latinischen Kasiertums I*, Munich 1923. [Siyasi Tarih]

MEYER, Eduard, *Geschichte des Königreichs Pontos*, Leipzig 1879. [Genel]

MILLER, William, *Trebizond: the Last Greek Empire cf the Byzantine Era*, Argonaut, Chicago 1969. [Siyasi Tarih]

MILLET, Gabriel - TALBOT, Rice David, *Byzantine Painting at Trebizond*, London 1936. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

MINZLOV, *The Empire cf Trebizond*, Berlin 1922. [Genel]

MORETTO, BON, *Notaio in Venezia, Trebisonda e Tana (1403-1408)*, Venezia 1963. [İktisadi Tarih]

OLSHAUSEN, Eckart - BILLER, Joseph - WAGNER, Jorg, *Historisch-Geographische Aspekte der Geschichte des Pontischen und Armenischen Reiches*, L. Reichert, Wiesbaden 1984. [Genel]

OLSHAUSEN, Eckart - BILLER, Joseph, *Untersuchungen zur Historischer Geographie von Pontos unter den Mithridatiden*, Wiesbaden 1984. [Genel]

OSTROGORSKY, George, *Bizans Devleti Tarihi*, Çev.: Fikret Işıltan, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1986. [Genel]

PANARET, Hahanov, *Trabzon Tarihi*, Nşr.: Enver Uzun, Trabzon 2004. [Genel]

Pero Tafur, *Travels and Adventures, 1435-1438*, Trans.: Malcolm Letts., London 1926. [Gezi-Hatırat]

POLO, Marco, *Venetian Merchant Traveled in Tartary, India, Persia And Across Armenia to Trebizond 1271-1295*, Trans.: Col. H. Yule, London 1871. [Gezi-Hatırat]

POOLE, Reginald Stuart - WROTH, Warwick William, *Catalogue cf Greek Coins: Pontus, Paphlagonia, Bithynia, and the Kingdom cf Bosporus*, The Trustees, London 1889. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

Problemes de la Colonisation Grecque de la Region Pontique du Nord et de l'Est, Ed.: Otar Lordkipanidze, Tbilisi. [Siyasi Tarih]

REINACH, Théodore, *Mithradates Eupator: König von Pontos*, Teubner, Leipzig 1895. [Gene]

REINACH, Théodore, *Numismatique ancienne; Trois Royaumes de L'Asie Mineure, Cappadoce-Bithynie-Pont*, C. Rollin et Feuarent, Paris 1888. [Gene]

REMY, Bernard, *Pontica I-Recherches Sur L'histoire Du Pont Dans L'antiquite*, Institut Français D'études Anatoliennes, Paris 1991. [Gene]

RESTLE, Marcell, *Byzantine Wall-Painting in Asia Minor*, Vol.: 1-3, Irish University Press, 1967. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

RETOWSKI, Otto, *Die Münzen der Komnenen von Trapezunt*, Braunschweig 1977. [İktisadi Tarih]

ROSENQVIST, Jan Olof, *The Hagiographic Dossier of St Eugenios of Trebizond in Codex Athous Dionysiou 154: A Critical Edition with Introduction, Translation, Commentary and Indexes*, Uppsala 1996. [Sosyal Tarih]

RUBRIQUIS, Guillaume de, *Itinerarium, R. Hakluyt, Voyages, Navigations and Traçiques of the English Nation I*, Glasgov 1903. [Gezi-Hatırat]

SABATIER, Jean, *Description Generale des Monnaies Byzantines*, Paris 1862. [İktisadi Tarih]

SAKKAS, Gheorghos, *Histoire De Grecs De Tripolis Tou Pont, Nikea* 1957. [Gene]

SAMUELIDIS, Christos, *Mer Noire, Chronique De La Tragedie Du Pont*, Athènes 1970. [Siyasi Tarih]

SCHILTBERGER, Johann, *Reise in Den Orient und Wunderbare Begebenheiten*, München 1803. [Gezi-Hatırat]

STRABON, *Coğrafya, Antik Anadolu Coğrafyası XII*, Çev.: Adnan Pekman, İstanbul 1987. [Coğrafya]

SÜMER, Faruk, *Çepniler, Anadolu'daki Türk Yerleşmesinde Önemli Rol Oynayan Bir Oğuz Boyu*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1992. [Genel]

SÜMER, Faruk, *Oğuzlar (Türkmenler) Tarihleri-Boy Teşkilatı-Destanları*, İstanbul 1980. [Genel]

TALBOT, Rice David, *Byzantine Art and its Influences*, Variorum Reprints, London 1973. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

TALBOT, Rice, David, *The Church of Hagia Sophia at Trabzon*, Edinburgh University Press, Edinburgh 1968. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

TELLİOĞLU, İbrahim, *Osmanlı Hakimiyetine Kadar Doğu Karadeniz'de Türkler*, Serander Yayınları, Trabzon 2004. [Genel]

The Travels of Ibn Battuta, Trans.: Sir Hamilton Alexander Rosskeen Gibb, Cambridge 1962. [Gezi-Hatırat]

TIHRANI, Isfahani Abu Bakr, *Kitab-i Diyarbakriya*, Cilt: 1-2. Ankara 1962, 1969. [Genel]

TSESTKHLADZE, Gocha R., *Ancient Greeks West and East*, Boston 1999. [Genel]

TUPLIN, Christopher, *Pontus and the Outside World: Studies in Black Sea History, Historiography, and Archaeology*, Leiden; Brill, Boston 2004. [Genel]

TURAN, Osman, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1996. [Genel]

USPENSKY, Fyodor Ivanoviç, *Trabzon Tarihi (Kuruluşundan Fethine Kadar)*, Çev.: Enver Uzun, Trabzon 2003. [Genel]

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988. [Genel]

VACALOPOULOS, Apostolos F., *Origins of the Greek Nation: The Byzantine Period 1204-1461*, Revision and Trans.: Ian Moles, Rutgers University Press, New Brunswick 1970. [Genel]

WROTH, Warwick William, *Catalog of the Coins of the Vandals, Ostrogoths, and Lombards, and of the Empires of Thessalonica, Nicaea, and Trebizond in the British Museum*, London 1911. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

XAVIER, Hommaire De Hell, *Voyage en Turquie et Derung der zug Xenephons bis Zum Schwarzen Meer*, Berlin 1911. [Gezi-Hatırat]

XENOPHON, *Anabasis, Onbinlerin Dönüşü*, Çev.: Hayrullah Örs, Maarif Matbaası, İstanbul 1944. [Gezi-Hatırat]

YILMAZER, Nilgün, *İkona-Trabzon (Trabzon Müzesindeki İkonolar Kataloğu)*, Trabzon Müzelerini Koruma-Geliştirme ve Yaşatma Derneği Yayınları, Trabzon 2003. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

ZACHARIAE, Lingenthal von, *Ueber ein Trapezuntinisches Chrysobull*, München 1881. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

ZAKYTHENOS, Dionysios, *Le chrysobulle d'Alexis III Comnene, Empereur de Trebizonde en faveur des Venitiens*, Societe d'edition "Les Belles-lettres", Paris 1932. [Siyasi Tarih]

1.2 Osmanlı Hakimiyeti Dönemi

ABICH, Hermann, *Aus Kaukasischen Ländern*, Reisebriefe, Wien 1896. [Gezi-Hatırat]

AFLALO, Frederick George, *An Idler in the Near East*, London 1910. [Gezi-Hatırat]

AINSWORTH, William Francis, *Travels and Researches in Asia Minor, Mescopotamia, Chaldea and Armenia*, London 1842. [Genel]

AKBULUT, Ömer, *Fatih ve Uzun Hasan*, Hizmet Matbaası, Trabzon 1963. [Siyasi Tarih]

AKBULUT, Ömer, *Gülbahar Hatun Camii, Ayşe Hatun ve Yavuz Selim*, İnkılap Matbaası, Trabzon 1965. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKBULUT, Ömer, *Trabzon İskender Paşa Külliyesi*, Ankara 1998. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKBULUT, Ömer, *Trabzon Kitabeleri*, Ülkü Basımevi, İstanbul 1953. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKBULUT, Ömer, *Trabzon-Cumhuriyet'ten Evvel Târih ve Valiler*, Cilt: 1, İstikbal Matbaası, Trabzon 1965. [*Şehir Tarihi*]

AKÇAOĞLU, Hasan, *Karpostal Koleksiyonuyla 1880–1920 Yılları Arasındaki Trabzon*, İstanbul 1997. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ALBAYRAK, Haşim, *I. Dünya Savaşı'nda Doğu Karadeniz Muharebeleri, Cf Direnişi*, Babıali Kültür Yayıncılığı, İstanbul 2000. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin ve diğerleri, *Trabzon'un Kurtuluşu*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1995. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Cumhuriyete Kadar Trabzon Yazılı Basını*, Seçil Ofset, Trabzon 2000. [*Kültür-Sanat*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Fetihten Kanuni'ye Trabzon-İdari Yapılanma ve Trabzon Valileri (1461-1566)*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1999. [*Şehir Tarihi*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Trabzon İskenderpaşa Külliyesi*, Kozan Ofset, Ankara 1998. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Trabzon'un Fethi*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1995. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Trabzonlu Muallim İbrahim Cûdi*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1998. [*Biyografi*]

ALCOCK, Thomas, *The Russo-Turkish Campaigns of 1828 and 1829*, London 1854. [Gezi-Hatırat]

ALCOCK, Thomas, *Travels in Russia, Persia, Turkey and Greece in 1828-1829*, London 1831. [Gezi-Hatırat]

ALLEN, W.E.D. - MURATOFF Paul, *Kafkas Harekatı, 1828-1921, Türk-Kafkas Sınırındaki Harplerin Tarihi*, Ankara 1966. [Siyasi Tarih]

ANDERSON, John George Clark - CUMONT, Franz – GREGOIRE, Henri, *Recueil des Inscriptions Grecques Et Latines Du Pont Et De L'Arménie*, Brussels 1910. [Gezi-Hatırat]

ANDERSON, John George Clark, *A Journey of Exploration in Pontus*, Brussels 1903. [Gezi-Hatırat]

ANDREADIS, Yorgo, *Tamama - Pontus'un Yitik Kızı*, Çev.: Ragıp Zarakolu, Belge Yayınları, İstanbul 1997. [Sosyal Tarih]

ANDREADIS, Yorgo, *Temel Garip Todoron (Anadolu'nun Gizli Tarihinden Sayfaları)*, Çev.: Sema Sandalçı, Belge Yayınları, İstanbul 1998. [Sosyal Tarih]

ANDREADIS, Yorgo, *Gizli Din Taşıyanlar*, Çev.: Atilla Tuygan, Belge Yayınları, İstanbul 1999. [Sosyal Tarih]

ANDREADIS, Yorgo, *Pontus'taki Evim*, Çev.: Üner Eyüboğlu, Belge Yayınları, İstanbul 2007. [Sosyal Tarih]

ANGIOLETTO, Giovan Maria, *A Narrative of Italian Travels in Persia in the Fifteenth and Sixteenth Centuries*, Pub. And Trans.: C. Grey, London 1873. [Gezi-Hatırat]

ARRIEN, *Le Periple de la Mer Noire*, Translation, Historical and Geographical Study, Index and Chart by Henry Chotard, A. Durand, Paris 1860. [Gezi-Hatırat]

Arşiv Belgelerine Göre Kafkaslarda ve Anadolu'da Ermeni Mezalimi (1906-1918), Cilt: 1, T.C. Başbakanlık, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1995. [*Siyasi Tarih*]

AYDIN, Dünder, *Erzurum Beylerbeyliği ve Teşkilatı Kuruluş ve Genişleme Devri (1535-1566)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1998. [*Şehir Tarihi*]

AYGÜN, Necmettin, *Onsekizinci Yüzyılda Trabzon'da Ticaret*, Serander Yayınları, Trabzon 2005. [*İktisadi Tarih*]

BABINGER, Franz, *Mehmed der Eroberer und seine Zeit*, München 1953. [*Genel*]

BABINGER, Franz, *Mehmed the Conqueror and his Time*, Princeton 1992. [*Genel*]

BACHMANN, Walter, *Kirchen und Moscheen in Armenien und Kurdistan*, Leipzig 1913. [*Gezi-Hatırat*]

BADGER, George Percy, *The Nestorians and Their Rituals: with the Narrative of a Mission to Mesopotamia and Coordistan in 1842-1844*, London 1852. [*Gezi-Hatırat*]

BALDWIN, Oliver, *Six Prisons and Two Revolutions (Adventures in Trans-Caucasia and Anatolia, 1920-1921)*, London 1925. [*Gezi-Hatırat*]

BALTALI, Kemal, *1856-1871 Yılları Arasında Karadeniz Tarıfsızlığı Sorunu*, Ankara 1973. [*Siyasi Tarih*]

BALTAZZI, E.G., *Les Atrocités Turques en Asie Mineure et dans le Pont*, Athens 1922. [*Siyasi Tarih*]

BARBARO, Josaphat, *Travels to Tana by Josapha Barbaro and Ambrigio Contarmi*, Trans.: W. Thomas, S.A. Roy, Pub.: Lord Stanley of Alderley, London 1873. [*Gezi-Hatırat*]

BARKLEY, Henry C., *A Ride Through Asia Minor and Armenia*, London 1891. [*Gezi-Hatırat*]

BARON, Joseph Von Hammer Purstall, *Osmanlı Devleti Tarihi*, Cilt: 2-3-4, Nşr., Mehmet Ata, İstanbul 1983-1984. [Genel]

BARTH, Johann Heinrich, *Reise von Trapezunt durch die nördliche Hälfte Klein-Asiens nach Scutari im Herbst 1858*, Gotha, Justus Perthes, 1860. [Gezi-Hatırat]

BAŞAR, Fahrettin, *Osmanlı Eyalet Tercihati (1717-1730)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1997. [Şehir Tarihi]

BASSET, James, *Persia, the Land of the Imams, Trebizond, Erzurum, Lake Urmi 1871*, New York 1886. [Gezi-Hatırat]

BEAUCHAMP, Le Citoyen, *Relation Historique Et Géographique D'un Voyage de Constantinople à Trebizonde*, Paris 1801. [Gezi-Hatırat]

BERNARD, Marius, *Turquie d'Europe et d'Asie*, Paris 1899. [Gezi-Hatırat]

BESSE, Jean-Charles de, *Voyage en Crimée", au Caucase, en Géorgie, en Arménie, en Asie-Mineure et à Constantinople, en 1829 et 1830, Pour Servir à L'histoire de Hongrie*, Paris 1838. [Gezi-Hatırat]

BEYGU, Abdurrahim Şerif, *Erzurum Tarihi, Anıtları, Kitabeleri*, İstanbul 1936. [Genel]

BİCE, Hayati, *Kafkasya'dan Anadolu'ya Göçler*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1991. [Sosyal Tarih]

BIGHAM, Clive, *A Ride Through Western Asia*, London 1897. [Gezi-Hatırat]

BİLGİN, Mehmet, *Fetihten Sonra Trabzon Sancağında Erken Dönem Osmanlı Toplumunun Oluşturulması Üzerine Bazı Gözlemler*, Yayınlanmamış Eser. [Sosyal Tarih]

BİLGİN, Mehmet, *Madurdağı Savaşı*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 2000. [Siyasi Tarih]

Binbaşı Süleyman Bey, *Memleketim Trabzon Mahallem Tekfurçayır*, Haz.: Ömer Türkoğlu, Yeni Doğu Matbaası, Ankara 1997. [Siyasi Tarih]

Bir Mimari Deneyim: Trabzon ve Sarajevo'da Mahalle (Jedan Gaditejski Pokusaj: Mahalle u Trabzonu i Sarajevu), Ed.: Halil İbrahim Düzenli, Nüans Yayınları, İstanbul 2007. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

Birinci Dünya Harbinde Türk Harbi - Kafkas Cephesi - 3üncü Ordu Harekâtı Cilt: 1-2, Genel Kurmay Başkanlığı Yayınları, Ankara 1993. [Siyasi Tarih]

BORÉ, Eugène, *Correspondance et Mémoires d'un Voyageur en Orient 1*, Paris 1840. [Gezi-Hatırat]

BOSTAN, M. Hanefi, *XV-XVI. Asırlarda Trabzon Sancağında Sosyal ve İktisadi Hayat*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2002. [Genel]

BRATIANU, Georges I., *La Mer Noire, Des Origines à la Conquête Ottomane*, München 1969. [Genel]

BROWN, Carol Niedlie, *Persecutions of the Greeks In Turkey Since the Beginning of the European War*, Published for the American Hellenic Society by Oxford University Press, New York 1948. [Siyasi Tarih]

BROWNE, Edward Granville, *A Year Among the Persians*, Cambridge 1926. [Gezi-Hatırat]

BRUGSCH, Heinrich, *19. Yüzyıl Anadolu Şehirleri Trabzon (1860)*, Çev.: İlhan Pınar, Akademi Kitabevi, İzmir 1998. [Şehir Tarihi]

BRYCE, James - TOYNBEE, Arnold Joseph, *The Treatment of Armenians in the Ottoman Empire 1915-1916: Documents Presented to Viscount Frey of Falloden by Viscount Bryce*, Gomidas Institute, London 2000. [Siyasi Tarih]

BRYER, Anthony – ISAAC, Jane - WINFIELD, David, *Nineteenth Century Monuments in the City and Vilayet of Trebizond Architectural and Historical Notes*, Athènes 1972-1973. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

BURNABY, Fred, *On Horseback Through Asia Minor*, London 1877. [Gezi-Hatırat]

BZSHKEAN (Bedjeskian), Menas Vadapet, *Karadeniz Kıyıları Tarih ve Coğrafyası, 1817-1819*, Nşr.: Hrand D. Andreasyan, İstanbul 1969. [Gezi-Hatırat]

CARERI, John Francis Gemelli, "A Voyage Round the World", *Churchill's Collection of Voyages and Travels IV*, London 1752. [Gezi-Hatırat]

CEZAR, Mustafa, *Tipik Yapılarıyla Osmanlı Şehirciliğinde Çarşı ve Klasik Dönem İmar Sistemi*, Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1985. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

CHARDIN, Chevalier, *Journal du Voiage en Perse et aux in des Orientales par la Mer Noire et par la Colchide*, Amsterdam 1686. [Gezi-Hatırat]

CHESNEAU, Jean, *Le voyage de Monsieur d'Aramón, Ambassadeur pour le Roy en Levant, Escrit par Noble Homme Jean Chesnau*, Pub.: Charles Schefer, Paris 1887. [Gezi-Hatırat]

CHESNEY, Francis Rawdon, *The Expedition for the Survey of the Rivers Euphrates and Tigris Carried Out in the Years 1835, 1836 and 1837*, London 1850. [Gezi-Hatırat]

CHILDS, W.J., *Across Asia Minor on Foot*, Edinburgh-London 1917. [Gezi-Hatırat]

CHINON, Gabriel De, *Relation Nouvelles du Levant*, Lyons 1671. [Gezi-Hatırat]

CHRISANTOS, *Memoire De L'archeveque D'athenes Chrisanthos De Trebizond 1881-1949*, Athènes 1970. [Gezi-Hatırat]

CORDIER, Henri - DUPRÉ, Pierre, *Voyage de Pierre Dupré de Constantinople à Trébizonde (1803)*, Paris 1919. [Gezi-Hatırat]

COŞAR, Ömer Sâmi, *Milli Mücadele Basını*, Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, İstanbul 1964. [Kültür-Sanat]

CUINET, Vital, *La Turquie d'Asie-Geographie Administrative, Statistique, Descriptive et Raisonnee de l'Asie Mineur, I-IV*, Paris 1892-1894. [Gezi-Hatırat]

CUNYNGHAME, Arthur Thurlow, *Travels in the Eastern Caucasus, on the Caspian and Black Sea, Especially in Daghestan, and on the Frontiers of Persia and Turkey, During the Summer of 1871*, London 1872. [Gezi-Hatırat]

CURTIS, William Eleroy, *Around the Black Sea, Asia Minor, Armenia, Caucasus, Circassia, Daghestan, the Crimea and Roumania*, London 1911. [Gezi-Hatırat]

CURZON, Robert, *Armenia, A Year at Erzeroum and on the Frontiers of Russia, Turkey and Persia*, London 1854. [Gezi-Hatırat]

ÇADIRCI, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1997. [Şehir Tarihi]

ÇAPA, Mesut - ÇİÇEK, Rahmi, *Yirminci Yüzyıl Başlarında Trabzon'da Yaşam*, Serander Yayınları, Trabzon 2004. [Şehir Tarihi]

ÇAPA, Mesut, *Pontus Meselesi*, Serander Yayınları, Trabzon 2002. [Siyasi Tarih]

ÇAPA, Mesut, *Pontus Meselesi, Trabzon ve Giresun'da Milli Mücadele*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1993. [Siyasi Tarih]

ÇAPA, Mesut, *Trabzon'da Muhteşem Kanuni Sultan Süleyman*, Trabzon 2003. [Genel]

ÇİÇEK, Kemal - SAYDAM, Abdullah, *Kıbrıs'tan Kafkasya'ya Osmanlı Dünyası'nda Siyaset, Adalet ve Raiyyet*, Derya Kitabevi, Trabzon 1998. [Genel]

ÇULFAZ, Mustafa, *Anadolu'nun İlk Tıp Gazetelerinden Hekim*, Serander Yayınları, Trabzon 2007. [Kültür-Sanat]

DAVIS, Edwin John, *Life in Asiatic Turkey*, London 1879. [Gezi-Hatırat]

DEYROLLE, Theophile, *Trabzon'dan Erzurum'a*, Çev.: Reşat Ekrem Koçu, Çığır Kitapevi, İstanbul. [Gezi-Hatırat]

DİLCİMEN, Kazım, *Canik Beyleri*, C.H.P. Samsun Halkevi, Samsun 1940. [Genel]

EASTWICK, Edward Backhouse, *Journal of a Diplomat's Three Years' Residence in Persia*, London 1864. [Gezi-Hatırat]

EDHEM, Halil, *Trabzon'da Osmanlı Kitâbeleri*, Haz.: İsmail Hacıfettahoğlu, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 2001. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

EDVIN, Lord Weeks, *From the Black Sea through Persia and India*, Harper and Brothers Publishers, New York 1896. [Gezi-Hatırat]

ELLIS, George, *Memoir of a Map of the Countries Comprehended Between the Black Sea and the Caspian*, London 1788. [Gezi-Hatırat]

ELOY, Remi Aucher, *Relations de Voyages en Orient de 1830 à 1838*, Pub.: Comte de Jaubert, Paris 1843. [Gezi-Hatırat]

ERDEM, Yücel, *Trabzon et Sumela*, Çev.: Pierette Grolier, Foto.: M. Ekrem Çalıkoğlu, Net Turistik Yayınları, İstanbul 1989. [Şehir Tarihi]

EREN, Muharrem, *Zağnos Paşa*, Zağnos Paşa Eğitim ve Kültür Vakfı Yayını, Balıkesir 1994. [Biyografî]

ERKAN, Süleyman, *Kırım ve Kafkasya Göçleri (1878-1908)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Kafkasya ve Orta Asya Ülkeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, Trabzon 1996. [Siyasi Tarih]

ERTAYLAN, İsmail Hikmet, *Fatih ve Fütuhâtı (Bizans ve Karadeniz)*, Cilt:1, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1953. [Siyasi Tarih]

ERTEN, Ali Rıza, *Şimal-i Şarki Anadolu ve Kafkasya'da Tedkikat-ı Ziraiye*, Sanayi-i Nefise Matbaası, İstanbul 1341. [İktisadi Tarih]

Evliya Çelebi, *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, Çev.: Zuhuri Danışman, Zuhuri Danışman Yayınevi, İstanbul 1970. [Gezi-Hatırat]

FAROQHI, Suraiya, *Osmanlılar'da Kentler ve Kentliler*, Çev.: Neyyir Kalaycıoğlu, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1993. [Şehir Tarihi]

Fayiz Necîb İskender, *El-Hayat El-İktisadiyye fî Ermîniyye İbâne'l-Fethi'l-İslâmî*, İskenderiyye 1988. [Gezi-Hatırat]

FERRIERES-SAUVEBOEUF, Comte de, *Mémoires Historiques, Politiques et Géographiques de Voyages Faits en Turquie, en Perse, et en Arabie*, Paris 1790. [Gezi-Hatırat]

FLEURIAN, T.C., *Estat Present de l'Arménie*, Paris 1694. [Gezi-Hatırat]

FONTAINER, Victor, *Voyage en Orient, Entrepris Par Ordre du Gouvernement Français de 1830 à 1833*, Paris 1834. [Gezi-Hatırat]

FONTANIER, Victor, *Voyage en Orient, Entrepris Par Ordre du Gouvernement Français de l'année 1821 à 1829*, Paris 1829. [Gezi-Hatırat]

FOWLER, George, *Three Years in Persia*, London 1841. [Gezi-Hatırat]

FRASER, James Baillie, *A Winter's Journey (Tatar) From Constantinople to Tehran etc.*, London 1838. [Gezi-Hatırat]

FRASER, James Baillie, *Travels in Koordistan, Mescopotamia, etc.*, London 1840. [Gezi-Hatırat]

FRUNZE, Mikhail Vassilieviç, *Türkiye Anıları*, Çev.: Ahmet Ekeş, İstanbul 1978. [Gezi-Hatırat]

GARDANE, Alfred de, *Journal d'un Voyage Dans la Turquie d'Asie et la Perse*, Paris 1809. [Gezi-Hatırat]

GEDİKOĞLU, Haydar, *Trabzon Tarihi Fetihden Kurtuluşa Kadar*, Serander Yayınları, Trabzon 2000. [Genel]

GOUZ, Boullaye le, *Les Voyages et Observations du Sieur de la Boullaye le Gouz, Gentilhomme Angevin*, Paris 1653. [Gezi-Hatırat]

GREENE, Francis Vinton, *The Russian Army and its Campaigns in Turkey in 1877/1878*, London 1879. [Gezi-Hatırat]

GUZE, *Büyük Harbde Kafkas Cephesindeki Muharebeler*, Çev.: Hakkı (Kaymakam), İstanbul 1931. [*Siyasi Tarih*]

GÜNDAY, A. Faik Hurşit, *Hayatım ve Hatıralarım*, Çelikkilt Matbaası, İstanbul 1960. [*Gezi-Hatırat*]

Guide Commercial Et Economique Du Vilayet De Trébizonde, İstanbul 1926/1927. [*İktisadi Tarih*]

HAHN, Karl von, *Aus dem Kaukasus, Reisebrüfe*, Leipzig 1892. [*Gezi-Hatırat*]

HAHN, Karl von, *Bilder aus dem Kaukasus*, Leipzig 1900. [*Gezi-Hatırat*]

HALAÇOĞLU, Ahmet, *1895 Trabzon Olayları ve Ermenilerin Yargılanmaları*, Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2005. [*Siyasi Tarih*]

HALO, Thea, *Not Even My Name: From a Death March in Turkey to a New Home in America, a Young Girl's True Story of Genocide and Survival*, Picador USA, New York 2000. [*Gezi-Hatırat*]

HAMAMİOĞLU, İhsan, *Trabzon'da İlk Kitapçı Kitabı Hamdi Efendi ve Yayınları*, İstanbul 1947. [*Biyografî*]

HAMAMİZADE, İhsan, *Baba Salim*, İstanbul 1930. [*Biyografî*]

HAMILTON, Williams John, *Researches In Asia Minor Pontus and Armenia*, 2 Volumes, London 1842. [*Genel*]

HASLUCK, Frederick William, *Christianity and Islam under the Sultans*, Oxford, 1929. [*Siyasi Tarih*]

HASLUCK, Frederick William, *The Crypto-Christians of Trebizond*, London 1921. [*Sosyal Tarih*]

HAWLEY, Walter A., *Asia Minor*, London 1918. [*Gezi-Hatırat*]

HAYRÎ, Abdülvahab, *İktisadi Trabzon*, Ser-Mirkoviç Matbaası, Trabzon 1329. [*İktisadi Tarih*]

HELL, Xavier Hommaire de, *Travels in the Steppes of the Caspian Sea, the Caucasus, etc.*, London 1847. [*Gezi-Hatırat*]

HELL, Xavier Hommaire de, *Voyage en Turquie et en Perse*, Paris 1854-1860. [*Gezi-Hatırat*]

HEPWORT, Hughes George, *Through Armenia on Horseback*, London 1898. [*Gezi-Hatırat*]

HIRSCHFELD, Gustav, *Aus dem Orient*, Berlin 1897. [*Gezi-Hatırat*]

HODGETTS, Edward Arthur Brayley, *Round about Armenia*, London 1896. [*Gezi-Hatırat*]

HOFFMEISTER, Eduard von, *Durch Armenien; Eien Wanderung, und der Zug Xenophons bis zum Schwarzen Meere*, Leipzig - Berlin 1911. [*Gezi-Hatırat*]

HOWEL, Thomas, *Journal of a Passage from India by a Route Partly Frequented Through Armenia and Natolia or Asia Minor*, London 1789. [*Gezi-Hatırat*]

ISSAWI, Charles, *The Economic History of the Turkey 1800-1914*, Publication of the Center for Middle East Studies, Chicago University Press, Chicago-London 1980. [*İktisadi Tarih*]

İNALCIK, Halil, *The Customs Register of Caffa, 1487-1490, Sources and Studies on the Ottoman Black Sea I*, Ed.: Victor Ostapchuk, Cambridge 1996. [*Genel*]

JAUBERT, Pierre Amédée, *Voyage en Arménie et en Perse Fait Dans les Années 1805 et 1806*, Paris 1821. [*Gezi-Hatırat*]

JENNER, Mathew, *The Route to India through France, Germany, Hungary, Turkey, etc.*, London 1791. [*Gezi-Hatırat*]

JENNINGS, Ronald Carlton, *Studies on Ottoman Social History in the Sixteenth and Seventeenth Centuries: Women, Zimmis and Sharia Courts in Kayseri, Cyprus and Trabzon*, The Isis Press, İstanbul 1999. [Sosyal Tarih]

JOANNE, Adolphe - ISAMBERT, Emile, *Itinéraire Descriptif, Historique et Archeologique de l'Orient*, Paris 1861. [Gezi-Hatırat]

JOANNE, Adolphe, *Voyage Illustré Dans les Cinq Parties Du Monde en 1846, 1847, 1848, 1849*, Paris 1850. [Gezi-Hatırat]

JORGA, Nicolae, *Geschichte des Osmanischen Reiches*, Gotha 1909. [Genel]

JOUANNIN, Joseph Marie - GAVER, Jules van, *Turquie*, Paris 1840. [Gezi-Hatırat]

KALKAŞENDÎ, Ebu'l-Abbas Ahmed b. Ali, *Subhu'l-A'sâ fî Sinaâti'l-İnşâ*, Kahire 1913. [Gezi-Hatırat]

KANDEMİR, Fatih, *Trabzonlu Hacı Hıfız İsmail Efendi'nin Hayatı ve Kişiliği*, Erzurum 2000. [Biyografî]

KARAKOYUNLU, Sadri, *Bayburt Tarihi*, Ankara 1990. [Genel]

KARAL, Enver Ziya, *Osmanlı İmparatorluğu'nda İlk Nüfus Sayımı*, Ankara, 1943. [Sosyal Tarih]

KASABA, Reşat, *Osmanlı İmparatorluğu ve Dünya Ekonomisi (19. Yüzyıl)*, Belge Yayınları, İstanbul 1993. [İktisadi Tarih]

KAYRA, Mediha, *Hoşçakal Trabzon*, Dünya Yayıncılık, İstanbul 2005. [Gezi-Hatırat]

KELETI, Szemi, *Voci De Dialecto Turco Di Trebizonda*, Budapest 1902. [Edebiyat]

KING, William H., *Turkish Atrocities in Asia Minor and in the Pontos*, Washington 1922. [Siyasi Tarih]

KINNEIR, John Macdonald, *Journey Through Asia Minor, Armenia and Koordistan in the Years 1813 and 1814*, London 1818. [Gezi-Hatırat]

KIRZIOĞLU, Mehmet Fahrettin, *Osmanlıların K Kafkas Ellerini Fethi (1451-1496)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1976. [*Siyasi Tarih*]

KLAPROTH, Julius von, *Travels in the Caucasus and Georgia*, London 1814. [*Gezi-Hatırat*]

KOÇ, Necmi, *Trabzonlu Cihan Padişahı Kanuni*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1995. [*Biyografî*]

KOCH, Karl, *Der Zug des Zehntausends Nach Xenophon's Anabasis*, Leipzig 1850. [*Gezi-Hatırat*]

KOCH, Karl, *Reise Von Reduth Kaleh Nach Trebizond*, Leipzig 1855. [*Gezi-Hatırat*]

KOCH, Karl, *Wanderungen im Oriente, I. Reise Langs der Donau Nach Konstantincpel und Nach Trebisond; II. Reise im Pontischen Gebirge*, Weimar 1846. [*Gezi-Hatırat*]

KRITOVOULOS (Critoboulus), *History of Mehmed the Conqueror*, Trans.: Charles T. Rigg, Princeton University Press, Princeton 1954. [*Genel*]

KUNT, Metin, *Sancaktan Eyalet, 1550-1650 Arasında Osmanlı Ümerası ve İl İdaresi*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1978. [*Şehir Tarihi*]

KURAT, Akdes Nimet, *Türkiye ve Rusya, 17. Yüzyıl Sonundan Kurtuluş Savaşına Kadar Türk-Rus İlişkileri (1798-1917)*, Ankara 1970. [*Siyasi Tarih*]

KURNAZ, Mehmet, *Trabzon Vakıfları Hakkında Rapor*, Trabzon Vakıflar Bölge Müdürlüğü Yayınları, Trabzon 1947. [*Şehir Tarihi*]

KUTAY, Cemal, *Mütareke'de Pontus Suikastı*, İstanbul 1956. [*Siyasi Tarih*]

LAYARD, Austen Henry, *Discoveries in the Ruins of Nineveh and Babylon; with Travels in Armenia, Kurdistan and the Desert; Being the Result of a Second Expedition Undertaken for the Trustees of the British Empire*, London 1853. [*Gezi-Hatırat*]

LENNEP, Henry van, *Travels in Little-Known Parts of Asia Minor with Illustrations of Biblical Literature and Researches in Archaeology*, London 1870. [Gezi-Hatırat]

LOWRY, Heath W., *Trabzon Şehrinin İslamlaşması ve Türkleşmesi (1461–1583)*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1981. [Genel]

LOWRY, Heath; *Studies in Defterology, Ottoman Society in the Fifteenth and Sixteenth Centuries*, Isis Press, İstanbul 1992. [Genel]

LYNCH, Harry Finnis Blosse, *Armenia, Travels and Studies*, London 1901. [Gezi-Hatırat]

MACDONALD, Robert, *Personal Narrative of Military Travel and Adventure in Turkey and Persia*, London 1859. [Gezi-Hatırat]

MARIGNY, Le Chevalier E. Taitbout de, *Voyage en Circassie*, Odessa-Simferopol 1836. [Gezi-Hatırat]

Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekası, Cemiyet-i Akvam ve Türkiye'de Ermeni ve Rumlar, Dahiliye Nezareti Muhacirin Müdiriyyet-i Umumiyyesi Neşriyatı, İstanbul 1337. [Sosyal Tarih]

MAW, George, *A Monograph of The Genus Crocus*, London 1886. [Gezi-Hatırat]

MCCARTHY, Justin, *Death and Exile, The Ethnic Cleansing of Ottoman Muslims, 1821-1922*, The Darwin Press, New Jersey 1996. [Siyasi Tarih]

Mehmet Ali Bey, *Balkan Harbinde 87. Alay: Trabzon Gönüllüleri*, Çeviren ve Sadeleştiren: Veysel Usta, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1994. [Gezi-Hatırat]

MÉRY, Joseph, *Constantinople et la Mer Noire*, Paris 1855. [Gezi-Hatırat]

MIKHITARYAN, Apel, *Kağnaganutyun Hayots Drabizoni (Trabzon Ermeni Cemaati)*, İstanbul 1857. [Sosyal Tarih]

MİROĞLU, İsmet, *XVI. Yüzyılda Bayburt Sancağı*, Üçler Matbaası, İstanbul 1975. [Genel]

MOLTKE, Helmuth von, *Briefe Über Zustände und Begebenheiten in der Türkei Aus den Jahren 1835 bis 1839*, Berlin 1917. [Gezi-Hatırat]

MONASTEREV, N., *Birinci Dünya Harbinde Karadeniz Cephesi*, Çev.: Afif Tuğrul, İstanbul 1948. [Siyasi Tarih]

MONTEITH, William, *Kars and Erzeroum, with the Campaigns of Prince Paskievitch in 1828-1829*, London 1856. [Gezi-Hatırat]

MONTPEREUX, Frédéric Dubois de, *Voyage Autour de Caucase*, Paris 1839. [Gezi-Hatırat]

MORDTMANN, Andreas David, *Anatolien, Skizzen und Reisebriefe aus Kleinasien*, Pub.: Franz Babinger, Hanover 1925. [Gezi-Hatırat]

MORIER, James, *A Journey through Persia, Armenia and Asia Minor, to Constantincple, in the Years 1808 and 1809*, London 1812. [Gezi-Hatırat]

NAUMANN, Edmund, *Vom Goldenen Horn zu den Quellen des Euphrat*, Leipzig 1893. [Gezi-Hatırat]

NEŞRÎ, Mehmet, *Kitâb-ı Cihan-Nümâ II*, Nşr.: Faik Reşit Unat, Mehmet Altay Köymen, Ankara 1987. [Siyasi Tarih]

NIKITIN, Athanasius, *Die Fahrt des Athanasius Nikitin über die drei Meere: Reise eines Russischen Kaufmannes nach Ostindien, 1466-1472*; Translated and Edited: Karl H. Meyer, *Quellen und Aufsätze zur Russischen Geschichte*, Vol.: 2, Leipzig 1920. [Gezi-Hatırat]

OTTER, Jean, *Voyage en Turquie et en Perse*, Paris 1748. [Gezi-Hatırat]

ÖĞÜN, Tuncay, *Kafkas Cephesi'nin I. Dünya Savaşı'ndaki Lojistik Desteği*, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 1999. [Siyasi Tarih]

ÖKSÜZ, Melek, *Onsekizinci Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon: Toplum-Kültür-Ekonomi*, Serander Yayınları, Trabzon 2006. [Genel]

ÖZ, Mehmet, *15.-16. Yüzyıllarda Canik Sancağı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1999. [Genel]

ÖZCAN, Turgut, *II. Abdülhamid Döneminde Orta ve Doğu Karadeniz'de Meydana Gelen Ermeni Olayları*, Akis Yayınları, İstanbul 2007. [Siyasi Tarih]

ÖZKAYA, Yücel, *Osmanlı İmparatorluğunda Ayanlık*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1994. [Siyasi Tarih]

ÖZKAYA, Yücel, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Kurumları ve Osmanlı Toplum Yaşantısı*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1985. [Sosyal Tarih]

PALLIS, Alexander Anatasius, *Greece's Anatolian Venture and After, a Survey of the Diplomatic and Political Aspects of the Greek Expedition to Asia Minor, 1915-1922*, London 1937. [Siyasi Tarih]

PEKER, Kemal, *İşte İktisadi Trabzon ve Fındık*, Yeşil Giresun Matbaası, Giresun 1945. [İktisadi Tarih]

PERROT, George, *Souvenirs D'un Voyage En Asie Mineure*, Paris 1864. [Gezi-Hatırat]

PERROT, Georges - GUILLAUME, Edmond - DELBET, Jules, *Exploration Archéologique de la Galatie et de la Bithynie, de la Cappadoce et du Pont, Exécutée en 1861 et Publiée Sous les Auspices du Ministre d'état*, Paris 1862. [Gezi-Hatırat]

PETERSON, Wilhelm, *Aus Transkaukasien und Armenien*, Leipzig 1885. [Gezi-Hatırat]

PHILIPPI, F., *Itinerarium Orientale, etc.*, Lyons 1649. [Gezi-Hatırat]

PHILIPPIDES, *Metropolitan Chrysanthos*, Athens 1933. [Siyasi Tarih]

PIETSCHMANN, Victor, *Durch Kurdische Berge und Armenische Städte*, Wien 1940. [Gezi-Hatırat]

PINAR, İlhan, *19. yüzyıl Anadolu Şehirleri*, Akademi Kitabevi, İzmir 1998. [Şehir Tarihi]

POCOCKE, Richard, *A Description of the East and Some Other Countries*, London 1745. [Gezi-Hatırat]

PORTER, Sir Robert Ker, *Travels in Georgia, Persia, Armenia, Ancient Babylonia, etc, in 1817, 1818, 1819, 1820*, London 1821-1822. [Gezi-Hatırat]

POULLET, M., *Nouvelles Relations du Levant*, Paris 1668. [Gezi-Hatırat]

RAMSAY W. M., *The Historical Geography of Asia Minor*, London 1890. [Gezi-Hatırat]

RANDIN, Eugene - COSTE, Pascal, *Voyage en Perse -I*, Paris 1851. [Gezi-Hatırat]

RAWLINSON, *Adventures in the Near East, 1918-1922*, New York 1923. [Gezi-Hatırat]

REITLINGER, Gerald, *A Tower of Skulls: A Journey Through Persia and Turkish Armenia*, Duckworth, London 1932. [Gezi-Hatırat]

REUILLY, Jean de, *Voyage en Crimée et sur les Bords de la Mer Noire Pendant l'année 1803*, Paris 1806. [Gezi-Hatırat]

RHODES, Alexandre de, *Voyages et Missions en Perse, etc.*, Lille 1884. [Gezi-Hatırat]

RICHTER Von - FRIEDRICHS Otto, *Alman Gezginlerinin Gözüyle 19. Yüzyıl Anadolu Şehirleri: Manisa, Edirne, Kütahya, Ankara, İstanbul, Trabzon, Antalya, Diyarbakır, Konya, İzmir*, Çev.: İlhan Pınar, Akademi Kitabevi, İzmir 1988. [Şehir Tarihi]

RITTER, Carl, *Die Erdkunde von Asien*, Berlin 1853. [Coğrafya]

ROBIOU, Félix, *Itinéraire des Dix-Mille, Etude Topographique Avec Trois Cartes*, Paris 1873. [Gezi-Hatırat]

ROHRBACH, Paul, *Im Vordem Asien*, Berlin 1901. [Gezi-Hatırat]

ROHRBACH, Paul, *Vom Kaukasus zum Mittelmeer*, Berlin 1903. [Gezi-Hatırat]

ROHRICHT, Reinhold – MEISNER, Heinrich, *Das Reisebuch der Familie Rieter*, Tübingen 1884. [Gezi-Hatırat]

ROTTIERS, Bernard Eugène Antoine, *Itinéraire de Tiflis à Constantinople*, Bruxelles 1829. [Gezi-Hatırat]

RUBRUQUIS, Gulielmus de, *The Journey of William of Rubruck to the Eastern Parts of the World 1253-1255*, Nşr.: W. W. Rockhill, London 1900. [Gezi-Hatırat]

SABİS, Ali İhsan, *Harb Hatıralarım, Birinci Cihan Harbi*, Cilt: 1-2, İstanbul 1990. [Siyasi Tarih]

SAINT MARTIN, Louis Vivien de, *Description Historique et Géographique de L'Asie Mineure*, Libraire De La Société De Geographié, Paris 1852. [Coğrafya]

SANDWITH, Humphery, *A Narrative of the Siege of Kars and of Six Months' Resistance by the Turkish Garrison under General Williams to the Russian Army*, London 1856. [Gezi-Hatırat]

SAYDAM, Abdullah, *Kırım ve Kafkas Göçleri (1856-1876)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1997. [Siyasi Tarih]

SCHILINGER, Franz Caspar, *Persianische und Ost-Indianische Reise*, Nuremberg 1707. [Gezi-Hatırat]

SCHWEIGER-LERCHENFELD, Amand von, *Armenien*, Jena 1878. [Gezi-Hatırat]

SELÇUK, Sadi, *Esaretin Acı Hatıraları ve 37. Kafkas Fırkasının Trabzon'u Düşmandan İstirdadı "Kurtuluş"*, Ülkü Basımevi, Konya 1955. [Gezi-Hatırat]

SMITH, Eli - DWIGHT, Henry Otis, *Missionary Researches in Armenia*, London 1834. [Gezi-Hatırat]

SMYTH, Herbert Warington, *A Year With the Turks, or Sketches of Travel in the European and Asiatic Dominions of the Sultan*, New York 1854. [Gezi-Hatırat]

SOUTHGATE, Horatio, *Narrative of A Tour Armenia, Kurdistan, Persia and Mesopotamia*, Vol.: 1, London 1840. [Gezi-Hatırat]

SPENCER, Edmund, *Travels in Circassia, Krim, Tartary, etc.*, London 1837. [Gezi-Hatırat]

SPENCER, Edmund, *Travels in the Western Caucasus -2*, London 1838. [Gezi-Hatırat]

STOCQUELER (Siddons), Joachim H., *Fifteen Months' Pilgrimage Through Untrodden Tracts of Khuzestan Persia, in a Journey from India to England, through Parts of Turkish Arabia, Persia, Armenia, Russia and Germany, Performed in the Years 1831 and 1832*, London 1832. [Gezi-Hatırat]

STUART, Charles, *Journal of a Residence in Northern Persia and the Adjacent Provinces of Turkey*, London 1854. [Gezi-Hatırat]

SUAKJIAN, Kevark Yeghia, *Genocide in Trebizond: A Case Study of Armeno-Turkish Relations During the First World War*, University of Nebraska Press, Lincoln 1981. [Siyasi Tarih]

SYKES, Mark, *The Caliph's Last Heritage*, London 1915. [Gezi-Hatırat]

ŞAHİN, Enis, *Türkiye ve Maverayı Kafkasya İlişkileri İçerisinde Trabzon ve Batum Konferansları ve Antlaşmaları (1917-1918)*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2002. [Siyasi Tarih]

ŞİMŞEK, Rasim, *Trabzon Belediye Tarihi I- Osmanlı Dönemi*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1993. [Şehir Tarihi]

TANSEL, Sabahattin, *Osmanlı Kaynaklarına Göre Fatih Sultan Mehmed'in Siyasî ve Askerî Faaliyetleri*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1953. [Siyasi Tarih]

TEULE, Jules Charles, *Pensées et Notes Critiques Extraites du Journal de mes Voyages dans l'Empire du Sultan de Constantinople dans le Provinces Russes, Géorgiennes et Tartares du eau-case et dans le Royaume de Perse*, Paris 1842. [Gezi-Hatırat]

TEXIER, Charles - PULLAN, Richard Popplewell, *Byzantine Architecture, Illustrated by series of the Earliest Chirstian Ed.fices in the East*, London 1864. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

TEXIER, Charles, *Description de l'Arménie, la Perse et la Mescopatamie*, Paris 1842. [Gezi-Hatırat]

TOMASCHEK, Wilhelm, *Zur Historischen Topographie von Kleinasien im Mittelalter*, Wien 1891. [Gezi-Hatırat]

TOPALOĞLU, İhsan, *Rize'nin Kurtuluşu*, Trabzon Haber Gazetesi Yayınları, Trabzon 2003. [Siyasi Tarih]

TOPALOĞLU, İhsan, *Rus İşgalinde Rize*, Karadeniz Yazarlar Birliği Yayını, Trabzon 1997. [Siyasi Tarih]

TOUMARKINE, Alexandre, *Les Lazes en Turquie (XIXe-XXe Siècles)*, İsis Press, İstanbul 1995. [Sosyal Tarih]

TOURNEFORT, Joseph Pitton de, *Relation D'un Voyage Du Levant*, Paris 1717. [Siyasi Tarih]

TOZER, Henry Fanshawe, *Turkish Armenia and Eastern Asia Minor*, London 1881. [Gene]

Trabzon Lazistan Mutasarrıfı Sabıkı Hüseyin Rüşdi Paşa'nın Mahkeme-i Aleniyesi, Vilayet Matbaası, Trabzon 1298. [Siyasi Tarih]

Trabzon ve Havalisi Ademi Merkeziyet Cemiyeti Program ve Beyannamesi, Şems Matbaası, İstanbul 1335. [*Siyasi Tarih*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1869, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 1, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Haziran 1993. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1870, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 2, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Temmuz 1993. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1871, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 3, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Aralık 1993. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1872, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 4, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Ocak 1994. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1873, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 5, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Ocak 1995. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1874, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 6, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Ocak 1995. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1875, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 7, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Temmuz 1995. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1876, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 8, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Aralık 1995. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1877, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 9, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Aralık 1995. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1878, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 10, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Şubat 1999. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1879, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 11, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Mart 1999. [*Şehir Tarihi*]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1881, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 12, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Mart 1999. [Şehir Tarihi]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1888, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 13, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Temmuz 2002. [Şehir Tarihi]

Trabzon Vilayeti Salnamesi 1892, Haz.: Kudret Emiroğlu, Cilt: 14, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon Mayıs 2005. [Şehir Tarihi]

Trabzon Yıllığı 1997, Haz.: İsmail Hacıfettahoğlu, Ankara 1997. [Genel]

Trabzon'un Fethi, Trabzon Belediyesi Kùltür Yayınları, Trabzon 1995. [Genel]

Travels to Tana and Persia by Josafa Barbaro and Ambrogio Contarmi, Trans.: William Thomas, London 1873. [Gezi-Hatırat]

TSCHIHATSCHEFF, Peter von, Reise in Kleinasien und Armenien, 1847-1863, Gothas 1867. [Gezi-Hatırat]

TÜRKÖZÜ, Halil Kemal, Osmanlı ve Sovyet Belgeleriyle Ermeni Mezalimi, Türk Kùltürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1995. [Siyasi Tarih]

TUĞLACI, Pars, Osmanlı Şehirleri, Milliyet Yayınları, İstanbul 1985. [Şehir Tarihi]

USCHAKOFF, Garde-Obrist, Geschichte der Feldzüge in der Asiatischen Türkei Während der Jahre 1828 und 1829, Leipzig 1838. [Gezi-Hatırat]

USSHER, John, A Journey from London to Persepolis, London 1865. [Gezi-Hatırat]

USTA, Veysel, Ahmed Rıza Trabzon-i ve Manzume-i Sivastopol, Aydoğdu Ofset, Trabzon 2000. [Diğer]

USTA, Veysel, Balkan Harbinde 87. Alay Trabzon Gönüllüleri, Trabzon Belediyesi Kùltür Yayınları, Trabzon 1994. [Siyasi Tarih]

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı - KARAL, Enver Ziya, Osmanlı Tarihi, Cilt: 2, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1994. [Genel]

ÜLMEN, Cevat, *Kurtuluş Savaşı'nda Karadeniz*, Deniz Matbaası, İstanbul 1943. [Siyasi Tarih]

VAMBÉRY, Arminius, *Life and Adventure, Trebisond-Erzurum*, Tabriz, London 1862. [Genel]

VELDE, Van De Louis, *Notice sur la Mer Noire, sur son Littoral et sur les Principaux Ports*, Bruxelles 1854. [Gezi-Hatırat]

VRYONIS, Speros, *The Decline of Medieval Hellenism in Asia Minor and the Process of Islamization from the Eleventh through the Fifteenth Century*, University of California Press, London 1971. [Siyasi Tarih]

WAGNER, Moritz, *Reise nach Persien und dem Lande der Kurden*, Leipzig 1852. [Gezi-Hatırat]

WAGNER, Moritz, *Travels in Persia, Georgia and Koordistan, with Sketches and the Caucasus*, 2 Volumes, London 1856. [Gezi-Hatırat]

WALPOLE, Frederick, *The Ansayrii and the Assassins, with Travels in the Further East, in 1850-1851*, London 1851. [Gezi-Hatırat]

WALTER, A. Hawley, *Asia Minor*, London 1918. [Gezi-Hatırat]

WARKWORTH, Earl, *Notes from a Diary in Asiatic Turkey*, London 1898. [Gezi-Hatırat]

WEEKS, Edwin Lord, *From the Black Sea through Persia and India*, London 1896. [Gezi-Hatırat]

WILKINSON, Charles, *A Tour through Asia Minor and the Greek Islands*, London 1806. [Gezi-Hatırat]

WILLIAMS, Charles, *The Armenian Campaign*, London 1878. [Gezi-Hatırat]

WOLFF, Joseph, *Narrative of a Mission to Bokhara in the Years 1843-1845*, London 1846. [Gezi-Hatırat]

- YAĞMURDERELİ, Nesip, *Baba Salim Hayatı ve Şiirleri*, Trabzon 1946. [Edebiyat]
- YANBEĞ, M. Kemal, *Trabzon'un Fethi*, Ankara Kitabevi, Ankara 1952. [Siyasi Tarih]
- YAZICI, Mustafa, *Muhteşem Trabzonlu Kanuni Sultan Süleyman Han*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1995. [Biyografi]
- YAZICI, Mustafa, *Osmanlı Dönemi 10 Meşhur Trabzon Valisi*, Trabzon 1995. [Biyografi]
- YAZICI, Mustafa, *Osmanlı Döneminde Akçaabat (1461–1923)*, Top-Kar Matbaacılık, Trabzon 2006. [Şehir Tarihi]
- YAZICI, Mustafa, *Osmanlıca Belgelerde Geçmişten Günümüze Trabzon'un Dış Ticaret Tarihi*, Eser Ofset Matbaacılık, Trabzon 2005. [İktisadi Tarih]
- YAZICI, Mustafa, *Resmi Osmanlıca Belgelerde Trabzon'un Kısa Tarihçesi*, Trabzon 2004. [Genel]
- YAZICI, Mustafa, *Sargana Kahramanları*, Trabzon 1999. [Biyografi]
- YAZICI, Mustafa, *Trabzon Akyazılı Salih Omurtak Paşa*, Akyazı Belediyesi, Trabzon 1999. [Biyografi]
- YAZICI, Mustafa, *Trabzon Kurtuluş Kuvvetleri Komutanı Kurmay Albay Hacı Hamdi Pirselimoğlu*, Birmat Matbaacılık, Trabzon 2006. [Biyografi]
- YAZICI, Mustafa, *Trabzon'da Bilgi ve Bilgi Toplumu*, Trabzon 1993. [Sosyal Tarih]
- YAZICI, Mustafa, *Trabzon'da Folklor*, Trabzon 1993. [Sosyal Tarih]
- YAZICI, Mustafa, *Trabzon'da Meşhur Destan ve Efsaneler*, Trabzon 1998. [Edebiyat]
- YAZICI, Mustafa, *Trabzon'un Demiryolu ve Tren Davası*, Trabzon 2007. [Siyasi Tarih]

YAZICI, Mustafa, *Trabzon'un Kurtuluşu*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1995. [*Siyasi Tarih*]

YERASIMOS, Stéphane, *Les Voyageurs dans l'Empire Ottoman (XIVe-XVIe Siècles, Bibliographie, Itinéraires et Inventaire des Lieux Habités)*, Ankara 1991. [*Diğer*]

YİĞİT, Altay, *Birinci Cihan Savaşında Doğu Karadeniz Muharebeleri*, İstikbal Matbaası, Trabzon 1950. [*Siyasi Tarih*]

YÜKSEL, Murat, *Trabzon Sülüklü Şehir Mezarlığındaki Tarihî Şahsiyetler ve Kitabeler*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Ankara 1998. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

YÜKSEL, Murat, *Trabzonlu Muallim İbrahim Cudi*, Trabzon Maçka İmam Hatip Lisesi Yaptırma ve Yaşatma Derneği Yayınları. [*Biyografi*]

YÜKSEL, Murat, *Trabzonlu Şair İsmail Sıca, Hayatı, İnsanî ve Edebî Kişiliği, Eserleri*, Trabzon Türk Ocağı Yayınları, Trabzon 1989. [*Biyografi*]

YÜKSEL, Murat, *Trabzonlu Şair Mehmet Behçet, Hayatı ve Şiirleri*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, İstanbul 1990. [*Biyografi*]

YÜKSEL, Murat, *Trabzonlu Tayyib-Zâde Hacı Mehmed Zühdi, Hayatı, Eserleri, Bazı Şiirleri ve Nazmu's-Siyer'i*, İstanbul 1990. [*Biyografi*]

ZDANEVITCH, *Exploration Cf the Pontic Mountain Chain Summer Voyage*, Tbilisi 1919. [*Gezi-Hatırat*]

ZOBU, Vasfi Rıza, *O Günden Bu Güne - Anılar*, Milliyet Yayınları, İstanbul 1977. [*Gezi-Hatırat*]

1.3 Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi

AKSOY, Hikmet, *Faik Ahmet Barutçu*, Trabzon Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, Trabzon 1995. [*Biyografi*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Kurtuluş Savaşı'nda Trabzon*, Özkan Ofset, Trabzon 1981. [Siyasi Tarih]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Kuruluşunun 100. Yılında Cudibey İlkokulu*, Trabzon 1988. [Eğitim]

ALPATOV, Michail A. - BRUNOV, N, “Eine Reise nach Konstantinopel, Nicäa und Trapezunt”, *Repertorium für Kunstwissenschaft*, Berlin 1928. [Gezi-Hatırat]

ALTAY, Ömer, *Trabzonspor Efsanesi*, Saraç Ofset, İstanbul. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

ALTINAY, Ahmet Refik, *Kaçkas Yollarında, İki Komite İki Kitâh*, Haz.: Osman Selim Kocahanoğlu, Temel Yayınları, İstanbul 1998. [Gezi-Hatırat]

ARMAN, Hürrem, *Beşikdüzü Köy Enstitüsü'nün Kuruluşu*, Ankara 1969. [Eğitim]

Arşiv Belgelerine Göre Kaçkaslarda ve Anadolu'da Ermeni Mezalimi (1915), Cilt: 2, T.C. Başbakanlık, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1995. [Siyasi Tarih]

Arşiv Belgelerine Göre Kaçkaslarda ve Anadolu'da Ermeni Mezalimi (1919-1920), Cilt: 3, T.C. Başbakanlık, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1997. [Siyasi Tarih]

Arşiv Belgelerine Göre Kaçkaslarda ve Anadolu'da Ermeni Mezalimi (1920-1922), Cilt: 4, T.C. Başbakanlık, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1998. [Siyasi Tarih]

Arşiv belgelerine göre Trabzon'da Ermeni Faaliyetleri (1850–1923), Cilt: 1-2, Haz.: Süleyman Bilgin, Ali Mesut Birinci, Sezgin Demircioğlu, Recep Karacakaya, Trabzon 2007. [Siyasi Tarih]

ASLAN, Yavuz, *Türkiye Komünist Fırkası'nın Kuruluşu ve Mustafa Suphi Olayı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1997. [Siyasi Tarih]

AYBARS, Ergün, *Trabzon Müdcfaa-i Hukuk-i Milliye Cemiyeti*, Ankara 1989. [*Siyasi Tarih*]

AZCAN, İbrahim, *Türk Modernleşmesi Sürecinde Trabzon Halkevi (1932–1951)*, Serander Yayınları, Trabzon 2003. [*Sosyal Tarih*]

BALCIOĞLU, Mustafa, *İki İsyân (Koçgiri, Pontus), Bir Paşa (Nurettin Paşa)*, Ebabil Yayınları, Ankara 2003. [*Siyasi Tarih*]

BALİ, Ahmet Can – ŞİMŞEK, Rasim, *Atatürk'ün Trabzon Konuşmaları*, KTÜ Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, Trabzon 1990. [*Biyografi*]

BALTACIOĞLU, Ali Galip, *Atatürk Dönemi Valileri*, Minpa Matbaası, Ankara 1998. [*Biyografi*]

BARUTÇU, Faik Ahmet, *Siyasi Anılarım (1939–1954)*, Milliyet Yayınları, İstanbul 1977. [*Siyasi Tarih*]

BARUTÇU, Faik Ahmet, *Siyasi Hatıralar*, 3 Cilt, 21. Yüzyıl Yayınları, Ankara 2001. [*Siyasi Tarih*]

BÖLÜKBAŞI, Atilla - ÇAMTEPE, Ahmet, *Akçaabat'ta Kara Gün*, Trabzon 1990. [*Diğer*]

BÖLÜKBAŞI, Atilla, *Akçaabat Spor Tarihi (1923-1993)*, Eldim Ofset, Trabzon 1994. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BÖLÜKBAŞI, Atilla, *Cumhuriyetin 80. Yılında Fotoğraflarla Trabzon*, Trabzon 2003. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BÖLÜKBAŞI, Atilla, *Trabzon'da Kara Gece*, Trabzon 1991. [*Diğer*]

BULUT, Arslan, *Çift Başlı Yılan (Karadeniz'de Yüzyılın İkinci Rumlaştırma Operasyonu)*, Üç Ok Yayıncılık, İstanbul 2007. [*Siyasi Tarih*]

Büyük Tarih Trabzon'da, Derleyen: Trabzon Çocuk Esirgeme Kurumu, Cumhuriyet Matbaası, İstanbul 1938. [Diğer]

CEBESOY, Ali Fuat, *Moskova Hatıraları*, Vatan Neşriyatı, İstanbul 1955. [Siyasi Tarih]

ÇAKMAK, Fevzi, *Büyük Harpte Şark Cephesi Hareketleri, Şark Vilayetlerimizde Kafkasya ve İran'da 1935'te Akademide Verilen Konferanslar*, Ankara 1936. [Diğer]

ÇAPA, Mesut - USTA, Veysel, *Milli Mücadelede Trabzon Vilayetiyle Yazışmalar*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1995. [Siyasi Tarih]

ÇAPA, Mesut, *Milli Mücadele Döneminde Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti*, Trabzon 1998. [Siyasi Tarih]

ÇAPA, Mesut - USTA, Veysel, *Cumhuriyetin İlk Yıllarında Trabzon Vilayetiyle Yazışmalar*, Derya Kitabevi Yayınları, Trabzon 1997. [Siyasi Tarih]

ÇİÇEK, Rahmi, *Milli Mücadele ve Cumhuriyetin İlk Yıllarında Trabzon'da Yerel Yönetim*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1998. [Şehir Tarihi]

ÇULHA, Maide – YAZICI, Mustafa – ALTUN, Mehmet, *Canlı Tarih Şevket Çulha (1911–1998)*, Eser Ofset, Trabzon 2000. [Biyografi]

DERİN, Zihni, *Doğu Karadeniz'i Kalkındıralım: Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Çoruh İllerinin Zirai İktisadi Durumları ve Kalkınma Çareleri*, Trabzon İlini Kalkındırma Cemiyeti Neşriyatı, Ankara 1952. [İktisadi Tarih]

DOĞANAY, Rahmi, *Millî Mücadele'de Karadeniz (1919–1922)*, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 2001. [Siyasi Tarih]

ERDEHA, Kamil, *Milli Mücadelede Vilayetler ve Valiler*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1975. [Şehir Tarihi]

Ethnic Groups in the Republic of Turkey, Ed.: Peter Alford Andrews, Wiesbaden 1989. [Sosyal Tarih]

FREELY, John, *The Companion Guide to Turkey*, London 1979. [Gezi-Hatırat]

GÖKBİLGİN, Tayyib, *Milli Mücadelede Başlarken*, Cilt: 2, Türkiye İş Bankası Yayını, Ankara 1959. [Siyasi Tarih]

GOLOĞLU, Mahmut, *Milli Mücadele'de Trabzon ve Mustafa Kemal Paşa*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Basımevi, Trabzon 1981. [Siyasi Tarih]

GOLOĞLU, Mahmut, *Sivas Kongresi*, Başnur Matbaası, Ankara 1969. [Siyasi Tarih]

GÜNER, Ömer, *Gök Renginde Trabzon; Yazılar (1963,1994)*, Trabzon Gazeteciler Cemiyeti, Trabzon 1994. [Kültür-Sanat]

GÜNER, Ömer, *Gönülden Gönüle Trabzon*, Güldiken Yayınları, Ankara 2001. [Diğer]

GÜRÜZ, Kemal, *31. Kuruluş Yılında Trabzon Karadeniz Üniversitesi*, Karadeniz Üniversitesi, Trabzon 1986. [Eğitim]

HACIFETTAHOĞLU, İsmail, *Ali Şükrü Bey/Emperyalizme Karşı Bir Hürriyet Kahramanı*, Atlas Kitabevi Yayınları, Ankara 2003. [Biyografî]

HACIFETTAHOĞLU, İsmail, *Sakarya Şehidi Binbaşı Hüseyin Avni Bey: Tirebolulu Alparslan*, Kültür Yayınları, Ankara 2003. [Biyografî]

KAHRAMANOĞLU, K., *Trabzon'da Öğretmenler Günü*, Trabzon Millî Eğitim Müdürlüğü, Trabzon 1981. [Diğer]

KALKAVANOĞLU, İlyas Sami, *Milli Mücadele Hatıralarım*, Ekicigil Yayınevi ve Matbaası, İstanbul 1957. [Gezi-Hatırat]

KARABEKİR, Cemal, *Maçka Silahhanesi Hatıraları / İstiklal Harbi Kahramanları*, Haz.: Aykut Kazancıgil, Nehir Yayınları: 57, İstanbul 1991. [Siyasi Tarih]

Karadeniz Üniversitesi, *Eğitim ve Öğretimde 10 Yıl*, Trabzon 1983. [Eğitim]

KARAMAN, Sami Sabit, *İstiklal Mücadelesi ve Enver Paşa, Trabzon ve Kars Hatıraları (1921-1922)*, Arma Yayınları, İstanbul 2002. [Gezi-Hatırat]

KAYA, Osman – YÜKSEL, Murat, *Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin Tarihi Gelişimi*, Trabzon 1994. [Eğitim]

KOMİSYON, *1930–1940 Yılları Vilayet Belgelerine Göre Trabzon*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1997.

KOMİSYON, *Trabzon Lisesi'nin 100. Yılı Albümü*, Trabzon 1987. [Eğitim]

KOMİSYON, *Trabzon Tedrisat Yıllığı*, Trabzon 1958. [Eğitim]

KOMİSYON, *Trabzon'dan Atatürk'e*, Özkan Ofset, Trabzon 1981. [Genel]

LİNKE, Lilo, *Allah Dethroned; a Journey through Modern Turkey*, London 1937. [Gezi-Hatırat]

MACAULAY, Rose, *Trabzon Kuleleri: İngiliz Misyonerler Karadenizde*, Çev.: Billur C. Tiğrek, 1995. [Gezi-Hatırat]

MARRINER, John, *Trebizond and Beyond*, London 1969. [Gezi-Hatırat]

MİSİROĞLU, Kadir, *Trabzon Mebusu Şehid-i Muazzez Ali Şükrü Bey*, Sebil Yayınevi, İstanbul 1978. [Biyografi]

NEDİM, Ahmet, *Ankara İstiklal Mahkemesi Zabıtları (1926)*, İşaret Yayınları, İstanbul 1993. [Genel]

NOELE, Maria, *Turkish Delight, Country Life*, London 1951. [Gezi-Hatırat]

ODABAŞIOĞLU, Cumhur, *Trabzon Milli Mücadele Yılları Basını 1919-1923*, Eser Ofset Matbaacılık, Trabzon 1990. [Kültür-Sanat]

OKUR, Mehmet, *Milli Mücadelede Karadeniz Bölgesine Yönelik İngiliz Faaliyetleri*, Genelkurmay Basımevi, Ankara 2006. [Siyasi Tarih]

Onbeş Yılda Trabzon, Trabzon Halkevi, Trabzon 1938. [Genel]

ÖKSÜZ, Hikmet, USTA Veysel, *Mustafa Reşit Tarakçıoğlu (Hayatı, Hatıratı ve Trabzon'un Yakın Tarihi)*, Serander Yayınları, Trabzon 2008. [*Biyografî*]

ÖZEL, Sabahattin, *Milli Mücadelede Trabzon*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1991. [*Siyasi Tarih*]

PEREIRA, Michael, *East of Trebizond*, London 1971. [*Gezi-Hatırat*]

SEGL, Franz, *Vom Kentrites bis Trapezus, Eine Bestimmung des Weges der Zehntausend Durch Armenian*, Erlangen 1925. [*Gezi-Hatırat*]

SEVÜK, İsmail Habip, *Yurttan Yazılar*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1987. [*Genel*]

SUBAŞI, İhap, *Trabzon Spor Tarihi*, İstanbul, 1977. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TALAS, Cahid, *Trabzon'dan Anılar*, Trabzon 1992. [*Gezi-Hatırat*]

TEPEYRAN, Ebubekir Hazım, *Belgelerle Kurtuluş Savaşı Anıları*, Çağdaş Yayınları, İstanbul 1982. [*Gezi-Hatırat*]

Trabzon'da 100 yıl, Atatürk'e (1881-1981), Atatürk'ün doğumunun 100. Yılı, Haz.: Trabzon İl Kutlama Komitesi, Trabzon 1981. [*Diğer*]

USTA, Veysel, *Arşivlere Yansıyan Belgelerle Trabzon'da Atatürk Sevgisi*, Trabzon 2005. [*Sosyal Tarih*]

USTA, Veysel, *Atatürk ve Trabzon Fotoğrafçılar-Belgeler-Demeçler*, Serander Yayınları, Trabzon 2000. [*Diğer*]

WILLIAMS, Gwyn, *Eastern Turkey: A Guide History*, London 1972. [*Gezi-Hatırat*]

WILLIAMS, Gwyn, *Turkey, A Traveller's Guide and History*, London 1967. [*Gezi-Hatırat*]

YAZICI, Mustafa, *Cumhuriyet Dönemi Trabzon Belediye Başkanları Kronolojik Hizmet Albümü*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1997. [*Biyografî*]

YAZICI, Nuri, *Millî Mücadele'de Canik Sancağı'nda Pontosçu Faaliyetler (1918-1922)*, Ankara 1989. [*Siyasi Tarih*]

YILMAZ, Nevzat, *Trabzon İmam Hatip Lisesi*, Karadeniz Matbaası, Trabzon 1979-1980. [*Eğitim*]

YÜKSEL, Murat, *Ali Şükrü Bey ve Tcpal Osman Ağa*, Yunus Dergisi Yayınları, Trabzon 1993. [*Siyasi Tarih*]

1.4 Genel Dönem

ACAR, Dursun, *Trabzon Destanı*, Giresun 1954. [*Genel*]

AKBULUT, Ömer, *Die Historischen Werke in Trabzon; Ein Handbüchlein Für Turisten ber Die Historischen Werke*, Çev.: Mehmet Keleş, Trabzon 1962. [*Genel*]

AKBULUT, Ömer, *Sumela*, Trabzon 1963. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKBULUT, Ömer, *Trabzon Meşhurları Bibliyografyası*, Türkiye Ticaret Odaları Matbaası, Ankara 1970. [*Biyografi*]

AKBULUT, Ömer, *Trabzon Şairleri*, Trabzon Matbaası, Trabzon 1952. [*Biyografi*]

AKBULUT, Ömer, *Trabzon Tarihi*, Trabzon 1955. [*Genel*]

AKBULUT, Ömer, *Trabzon'da Türk Eserleri ve Bizans Eserleri*, 1963. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKSAMAZ Ali İhsan, *Kaçkasya'dan Karadeniz'e Lazlar'ın Tarihsel Yolculuğu*, Chivi Yazıları Yayınevi, İstanbul 1997. [*Sosyal Tarih*]

AKSAMAZ, Ali İhsan, *Dil-Tarih-Kültür-Gelenekleriyle Lazlar*, Sorun Yayınları, İstanbul 2000. [*Sosyal Tarih*]

AKSOY, Hikmet, *Her Yönüyle Vakfıkebir*, Trabzon Hakimiyet Matbaası, Trabzon 1966. [*Şehir Tarihi*]

AKSOY, Hikmet, *Karikatür'ün Trabzon Boyutu*, Eser Ofset, Trabzon 1998. [*Kültür-Sanat*]

AKSOY, Hikmet, *Trabzon Basını Gazeteler-Gazeteciler (1869-1998)*, Eser Ofset, Trabzon 1998. [*Kültür-Sanat*]

AKTÜRK, Ali Kemal, *Maçka*, Trabzon. [*Şehir Tarihi*]

AKYÜREK, Ferhat (Sarımollaoğlu), *Araklı: Tabii Liman Olup Eski Sürmene ve Karadere Buracak Merkezi*, Ankara 1971. [*Şehir Tarihi*]

AKYÜREK, Ferhat (Sarımollaoğlu), *Tüm Çevresiyle Bayburt ve Trabzon-İran Transit Yolu Bağlantısı*, Ankara 1976. [*Coğrafya*]

ALBAYRAK, Haşim, *Cf ve Çaykara*, Cilt: 1, Cantekin Matbaası, Ankara 1986. [*Genel*]

ALBAYRAK, Haşim, *Tarih Boyunca Doğu Karadeniz'de Etnik Yapılanmalar ve Pontus*, Babıali Kültür Yayıncılığı, İstanbul 2003. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Tarih İçinde Trabzon Lisesi*, Trabzon Liselerinden Yetişenler Derneği Yayınları, Trabzon 1987. [*Eğitim*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Trabzon Basın Tarihi (1869-1928)*, Cilt: 1, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1994. [*Kültür-Sanat*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Trabzon Basın Tarihi ve Batum, Gümüşhane, Rize, Giresun, Ordu, Samsun Basını*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1994. [*Kültür-Sanat*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Trabzon İmaret (Hâtûniyye) Külliyesi*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Ankara 1998. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Trabzon Kültür Tarihine Bir Bakış; Trabzon Tarihi, Trabzon Eğitim Tarihi, Trabzon Basın Tarihi*, Kuzey Gazetecilik Matbaacılık, Trabzon 1989. [*Kültür-Sanat*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Trabzon Milli Eğitim Tarihi*, Trabzon 2007. [*Eğitim*]

ALBAYRAK, Hüseyin, *Trabzon Orta Hisar ve Çevresi*, Yeni Düzen Yayınları, Ankara 1998. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ALDAN, Mehmed, *İz Bırakan Mülki İdare Amirleri*, Cilt: 2, İçişleri Bakanlığı Yayınları, Ankara 1990. [*Biyografi*]

ALPAY, Yalçın, *Başarının Oluşumu ve Trabzonlular*, Kültürel Dayanışma Yayınları, İstanbul 1977. [*Sosyal Tarih*]

ANDREWS Peter Alford, *Türkiye'de Etnik Gruplar*, Çev.: Mustafa Küpüşoğlu, Ant Yayınları, İstanbul 1992. [*Sosyal Tarih*]

ARSEVEN, Veysel, *Karadeniz Bölgesi Halk Türküleri*, Kastamonu Matbaası, Kastamonu 1948. [*Kültür-Sanat*]

ASAN, Ömer, *Pontos Kültürü*, Belge Yayınları, İstanbul 1996. [*Kültür-Sanat*]

ASCHERSON, Neal, *Black Sea*, Hill and Wang, London 1996. [*Coğrafya*]

ATMACA, Muhammet, *Tarih İçinde Tonya*, Tonya Belediyesi Yayınları, Trabzon 2005. [*Şehir Tarihi*]

AYDIN, Mehmet, *Trabzonlular Rehberi*, İstanbul 1990. [*Kültür-Sanat*]

AZİZ, Bilal, *Trabzon ve Havalisinde Toplanmış Folklor Malzemesi*, Kenan Matbaası, İstanbul 1943. [*Kültür-Sanat*]

BAHÇEKAPILI, Alâettin, *Trabzon'u Yazanlar*, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yılığ*, Trabzonlular Kültür ve Dayanışma Derneği Yayınları, İstanbul 1987. [*Biyografi*]

BAL, Mehmet Akif, *Hatıralarda Trabzon Tarihi (1860-1956)*, Trabzon 2004. [*Genel*]

BAL, Mehmet Akif, *Trabzonlu Ünlü Simalar ve Trabzon'un Ünlü Aileleri*, İstanbul 2007. [*Biyografi*]

BALAŞOĞLU, Necati, *Karadeniz Destan ve Deyişleri*, İstanbul 1946. [*Edebiyat*]

BAŞGELEN, Nezih, *Bir Zamanlar Trabzon*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 1998. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BAYKARA, Tuncer, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş: I, Anadolu'nun İdari Taksimatı*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayını, Ankara 1988. [*Genel*]

BAYKURT, Şerif, *Anadolu Kültürleri ve Türk Halk Dansları*, Yeni Doğu Matbaası, Ankara 1995. [*Kültür-Sanat*]

BAYKURT, Şerif, *Türk Halk Dansları I (Ağrı-Muş-Bayburt-Akçaabat Ekipleri)*, Film Radyo TV ile Eğitim Merkezi, 1973. [*Kültür-Sanat*]

BAYLAN, Müfit Semih, *Trabzonlu Müzisyenler ve Musikimizde İz Bırakanlar*, Trabzon 1991. [*Biyografi*]

BAYOĞLU, Ayhan, *Cf Siyasi, Kültürel ve Sosyo-Ekonomik Tarihi*, Denizli 2000. [*Genel*]

BAYRAKTAR, Turhan, *Övünmek Gibi Olmasın Ama Sürmeneliyim*, Bay Ajans Yayınları, İstanbul 1991. [*Diğer*]

BELLİ, Oktay-KAYAOĞLU Gündoğ, *Trabzon'da Türk Bakırcılık Sanatının Tarihsel Gelişimi*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2002. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BİLGİN, Mehmet – YILDIRIM, Ömer, *Sürmene Tarihi*, Sürmene Belediyesi Yayınları, İstanbul 1990. [*Şehir Tarihi*]

BİLGİN, Mehmet, *Doğu Karadeniz Tarih, Kültür, İnsan*, Serander Yayınları, Trabzon 2000. [*Genel*]

BİLGİN, Mehmet, *Doğu Karadeniz'de Bir Derebeyi Ailesi Sarializâdeler (Sarallar)*, Trabzon 2006. [*Sosyal Tarih*]

BÖLÜKBAŞI, Atilla, *Anılarda Trabzon*, 2 Cilt, Serander Yayınları, Trabzon 2006. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRENDEMOEN, Bernt, *The Turkish Dialects of Trabzon, Their Phonology and Historical Development Vol.: 1-2*, Wiesbaden, Harrassowitz. 2002. [Edebiyat]

BROSSET, *Histoire de la Georgie*, St. Petersburg 1849. [Genel]

BRYER, Anthony, *Meryemana Manastir: The Monastery of Soumela: A Brief History*, Birmingham 1972. [Mimari ve Güzeli Sanatlar]

BRYER, Anthony, *Peoples and Settlement in Anatolia and the Caucasus 800-1900*, Ashgate Publishing Co., London 1988. [Sosyal Tarih]

CAFEROĞLU, Ahmet, *Kuzeydoğu İllerimiz Ağızlarından Toplamalar (Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve Yöresi Ağızları)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, İstanbul 1946. [Edebiyat]

CAN, Cafer, *Çaykara Eğridere Köyü Tarihi ve Ailelerin Soy Ağaçları*, Step Ajans, İstanbul 2005. [Genel]

CANALIOĞLU, Mehmet Volkan, *Tarihi ve Turistik Değerleri ile Trabzon*, Trabzon 1993. [Kültür-Sanat]

CANALIOĞLU, Mehmet Volkan, *Trabzon Gelenek ve Görenekleri*, Trabzon 1997. [Kültür-Sanat]

ÇAKAN, İlker, *Karadeniz Bölgesi: Amasya, Artvin, Bartın, Bayburt, Bolu, Çorum, Giresun, Gümüşhane, Kastamonu, Ordu, Rize, Samsun, Sincop, Tokat, Trabzon, Zonguldak*, Öztan Matbaacılık, Ankara 1994. [Genel]

ÇAKIROĞLU, Said Bilal, *Tarihi, Ekonomik, Sosyal Yönleriyle Trabzon*, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası, Ankara 1964. [Genel]

ÇAPA, Mesut, *Faik Ahmet Barutçu Hayatı ve Kişiliği*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1998. [Biyografî]

ÇELİK, Ali, *Manilerimiz ve Trabzon Manileri*, Akçağ Yayınları, Ankara 2005. [Edebiyat]

ÇELİK, Ali, *Trabzon-Çaykara Halk Kültürü*, Doğu Kütüphanesi Yayınları, İstanbul 2005. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, *Trabzon-Şalpaazarı Çepni Kültürü*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1999. [*Kültür-Sanat*]

DEMİR, Necati, *Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesi'nin Tarihi Altyapısı (Tarih - Etnik Yapı - Dil - Kültür)*, Genelkurmay ATASE Başkanlığı, Ankara 2005. [*Genel*]

DEMİR, Necati, *Trabzon Yöresi ve Ağzları*, 3 Cilt, Gazi Kitabevi, Ankara 2006. [*Edebiyat*]

DIETERICH, Karl - BROWN, Carroll Neide - ION, Theodore P. Oikonomides - DEMOSTHENES E., *Hellenism in Asia Minor*, American-Hellenic Society by Oxford University Press, New York 1918. [*Siyasi Tarih*]

DUMAN, Mustafa, *Trabzon Halk Şairleri*, Anadolu Sanat Yayınları, İstanbul 1995. [*Kültür-Sanat*]

DURMUŞ, Sinan – SUIÇMEZ, Hasan – DİLEK, Zeki, *Her Yönüyle Araklı*, Eser Ofset, Trabzon 1996. [*Şehir Tarihi*]

EMİROĞLU, Kudret, *Trabzon-Maçka Etimolcji Sözlüğü*, Sanat Kitabevi, Ankara 1989. [*Edebiyat*]

ENÖN, Zerrin - GÜNGÖR, Bülent - ÖZTEKİN, Kamuran - TOSUN, Vehbi, *Akçaabat Orta Mahalle'de Bir Araştırma*, Kuzey Gazetecilik, Trabzon 1984. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERAYDA, Fuat, *Trabzon Şehri Tarihi*, İstanbul Üniversitesi Genel Kurul Merkezi, İstanbul 1937. [*Şehir Tarihi*]

ERGİN, Muharrem, *Dede Korkut Hikayeleri*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1980. [*Edebiyat*]

EYÜBOĞLU, İsmet Zeki, *Anadolu İnançları*, Toplumsal Dönüşüm Yayınları, İstanbul 1998. [*Sosyal Tarih*]

FLORIAN, Karin, *Ovids Jahre am Pontus: eine diachronische Analyse der Tristien und Epistulae ex Ponto als ein frühes Beispiel europäischer Exilliteratur*, StudienVerlag, Innsbruck 2007. [*Gezi-Hatırat*]

FREEDY, Sohn, *The Black Sea Coast of Turkey*, İstanbul 1996. [*Diğer*]

GAINSFORD, Thomas, *The History of Trebizond in Four Books*, London 1616. [*Genel*]

GEDİKLİ, Yusuf, *Pontus Meselesi*, Bilge Karınca Yayınları, İstanbul 2002. [*Siyasi Tarih*]

GEDİKOĞLU, Haydar - BÖLÜKBAŞI Atilla, *Akçaabat*, Eser Ofset, Trabzon 1996. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GEDİKOĞLU, Haydar, *Trabzon Efsaneleri ve Halk Hikayeleri*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1998. [*Edebiyat*]

GERÇEK, Bekir, *İki Köprü Bir Şehir*, Trabzon 1990. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GOLOĞLU, Mahmut, *Anadolu'nun Milli Devleti Pontos*, Kalite Matbaası, Ankara 1973. [*Siyasi Tarih*]

GÖKÇEN, Rifat - YALÇIN, Osman, *Samsun ve Karadeniz Bölgesi*, İstanbul 1986. [*Genel*]

GÜLENSOY, Tuncer, *Trabzon Yöresi Türküleri-Türküler ve Atma Türküler*, Anadolu Sanat Yayınları, İstanbul 1985. [*Kültür-Sanat*]

GÜLER, Ali, *Sorun Olan Yunanlılar ve Rumlar*, Türkar Yayınları, Ankara 2003. [*Siyasi Tarih*]

GÜLER, Ali, *Yakın Tarihimize Pontus Meselesi ve Rum-Yunan Terör Örgütleri*, Rizeliler Kültür ve Dayanışma Derneği, Ankara 1996. [*Siyasi Tarih*]

GÜR, Şengül Öymen – BATUR, Afife, *Doğu Karadeniz’de Kırsal Mimari*, Milli Reasürans Sanat Galerisi Yayınları, İstanbul 2005. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜR, Şengül Öymen, *Doğu Karadeniz Örneğinde Konut Kültürü*, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul 2000. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜR, Şengül Öymen, *Trabzon ve Yakın Yöresinin Geleneksel Yemekleri*, Trabzonlu Dernek Başkanları Derneği, İstanbul 1997. [*Kültür-Sanat*]

GÜVEMLİ, Oktay, *Doğu Karadeniz ve Ordu üzerine Ekonomik ve Sosyal İncelemeler*, Orsev Yayınları, Trabzon 1997. [*Genel*]

GÜZEL, Ahmet, *Dünden Bugüne Yunanistan’ın Pontus Hedefi*, İstanbul IQ Kültür Sanat Yayıncılık, Ankara 2006. [*Siyasi Tarih*]

HANN, Christopher M., - HANN, Ildiko Beller, *Turkish Region: Culture and Civilization on the east Black Sea Coast*, James Currey, London 2001. [*Kültür-Sanat*]

HANN, Ildiko Beller, *Doğu Karadeniz’de Devlet, Piyasa, Kimlik İki Buçuk Yaprak Çay*, Çev.: Pınar Öztamur, İletişim Yayınları, İstanbul 2003. [*Genel*]

HANN, Ildiko Beller, *Doğu Karadeniz’de Efsane Tarih ve Kültür*, Çeviren: Ali İhsan Aksamaz, Çivi Yazıları Yayınevi İstanbul 1999. [*Genel*]

HASLUCK, Frederick William, *Genoese Monuments at Trebizond*, Annual British School, Athenes 1910-1911. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

HAVUŞ, Mehmet, *Karadenizname (Karadeniz Seyahat Rehberi)*, Ankara 2002. [*Kültür-Sanat*]

HILL, Denis, *My Travels in Turkey*, London 1964. [*Gezi-Hatırat*]

HORULUOĞLU, Şamil, *Tarihi Eserleri ile Trabzon*, Cihan Matbaası, Ankara, 1978. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

HORULUOĞLU, Şamil, *Trabzon ve Çevresinin Tarihi Eserleri*, Er Ofset Matbaası, Ankara 1983. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

HÜSAMEDDİN, Abdî-zâde Hüseyin, *Amasya Tarihi*, 3 Cilt, İstanbul 1927. [*Genel*]

Hüseyin Nazım Paşa, *Ermeni Olayları Tarihi*, 2 Cilt, Haz.: Necati Aktaş, Mustafa Oğuz, Mustafa Küçük, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara 1998. [*Siyasi Tarih*]

İbn Battûta, Ebû Abdullah Muhammed Tancî, *İbn Battûta Seyahatnâmesi*, Çev.: A. Sait Aykut, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2004. [*Gezi-Hatırat*]

İHSAN, Hamamizade, *Hamsiname*, İstanbul 1928. [*Edebiyat*]

İKİZ, Mehmet Lütfi, *Türk Tarihi İçinde Ermeniler, Rumlar, Yahudiler*, Tuğra Yayınları, Konya 1987. [*Genel*]

İPEK, Nedim, *İmparatorluktan Ulus Devlete Göçler*, Serander Yayınları, Trabzon 2006. [*Genel*]

İSEN, Mustafa - CANIM, Rıdvan, *Hamâmîzâde İhsan Hayatı Eserleri ve Divânı*, Semih Ofset, Ankara 1989. [*Biyografi*]

KADRI, Hüseyin Kazım, *Meşrutiyetten Cumhuriyete Hatıralarım*, Haz: İsmail Kara, İletişim Yayınları, İstanbul 1991. [*Gezi-Hatırat*]

KAHRAMAN, Halil, *Trabzon*, Uzun Yayınevi, Trabzon 1987. [*Genel*]

KALYONCU, Hasan, *Her Yönüyle Tonya*, Tonya Kaymakamlığı, Trabzon 1989. [*Şehir Tarihi*]

KAN, Ali, *Doğu Karadeniz'in Külleri ve Gülleri*, Trabzon 2003. [*Diğer*]

Karadeniz'de Pontus Rüyası, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1997. [*Siyasi Tarih*]

KARADENİZLİ, Kemal, *Trabzon Tarihi*, Trabzon Kalkınma Cemiyeti Neşriyatı, Ankara 1954. [*Genel*]

KARAGÖZ, İlyas, *Grek, Bizans Eski Türk Kaynaklarına Göre Trabzon Yer Adları*, Algi Yayınları, Ankara 2004. [*Şehir Tarihi*]

KARAGÖZ, İlyas, *Tarihsel Süreçte Trabzon Halkı*, Ed.: Ömer Şen, Trabzon 1998. [*Sosyal Tarih*]

KARAKOYUNLU, Sadri, *Bayburt Tarihi*, Kültür Ofset, Ankara 1990. [*Genel*]

KARDEŞ, Osman Nuri, *Eski Fotoğraflarda Trabzon: Albüm 1*, Karadeniz Teknik Eğitim Vakfı Yayınları, Trabzon 1999. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARDEŞ, Osman Nuri, *Eski Fotoğraflarda Trabzon: Albüm 2*, Çağlayan Basımevi, İstanbul, 2001. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPOV, Sergei Pavlovich, *La Navigazione Veneziana nel Mar Nero XIII-XV sec.*, Ravenna 2000. [*İktisadi Tarih*]

KARPUZ, Haşim, *Trabzon*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1990. [*Şehir Tarihi*]

KING, Charles, *The Black Sea : A History*, Oxford University Press, New York 2004. [*Genel*]

KIRZIOĞLU, Mehmet Fahrettin, *Rize ve Dolaylarında Bilinmeyen Tarih Gerçekleri*, Emel Matbaacılık, Ankara 1992. [*Genel*]

KOCAL, Celal Ferdi, *Ömrümün 90 Yılından Bazı Hatıralar*, Yaylacık Matbaası, İstanbul 1983. [*Gezi-Hatırat*]

KOÇ, Mehmet Öncel, *Trabzon Halk Kültürü Araştırmaları*, Trabzon 2004. [*Kültür-Sanat*]

KOMİSYON, *Misyonerlik ve Pontusçuluk*, Türk Ocakları Samsun Şubesi Yayınları, Samsun 2002. [*Siyasi Tarih*]

KOMİSYON, *Trabzon (Tarihi ve Turistik Değerler)*, Trabzon Turizm Müdürlüğü Yayınları, Trabzon 2000. [*Genel*]

- KOMİSYON, *Trabzon 1973 İl Yıllığı*, Ankara 1973. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon 1987*, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon 1987. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon 1988*, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon 1988. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon 1989*, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon 1989. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon 1990*, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon 1990. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon 1991*, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon 1991. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon 1992*, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon 1992. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon 1993*, TİİEKSYV Yayınları, Trabzon 1993.
- KOMİSYON, *Trabzon 1996*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1996. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon 2000*, Trabzon Valiliği Yayınları, İstanbul 2000. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 2006. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon İl Halk Kütüphanesi Arap Haıfli Basma Eserler Kataloğu*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1998. [*Diğer*]
- KOMİSYON, *Trabzon İlinin Şirin İlçesi Yomra*, Eser Ofset, Trabzon 2005. [*Şehir Tarihi*]
- KOMİSYON, *Trabzon Müzeleri*, Trabzon Valiliği Yayınları, İstanbul 2004. [*Kültür-Sanat*]
- KOMİSYON, *Trabzon Şehitler Albümü*, Trabzon Valiliği Yayınları, İstanbul 1999. [*Genel*]
- KOMİSYON, *Trabzon ve Turizm*, Trabzon Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Yayınları, Trabzon 2000. [*Diğer*]

KOMİSYON, *Trabzon'dan Abhazy'a Doğu Kradeniz Halklarının Tarih ve Kültürü*, Sorun Yayınları, İstanbul 2000. [*Kültür-Sanat*]

KOROMILA, Marianna, *Pontos-Anatolia*, Athens 1989. [*Genel*]

KOROMILA, Marianna, *The Greeks in the Black Sea*, Athens 1991. [*Genel*]

KUDUOĞLU, Ergun, *Beşikdüzü Manileri*, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Erzurum 1974. [*Edebiyat*]

KUKU, Süleyman, *Ceylanoğullarına Mahsus Şecere*, Sürmene 1989. [*Biyografi*]

KURT, Yılmaz, *Pontus Meselesi*, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, Ankara 1995. [*Siyasi Tarih*]

KÜÇÜK, Yaşar, *Doğu Karadeniz Bölgesi Eşkıya ve Kabadayları (Türküler-Destanlar)*, Serander Yayınları, Trabzon 2006. [*Edebiyat*]

LEBEAU, Charles, *Histoire du Bas-Empire*, Paris 1836. [*Genel*]

LERMİOĞLU, Muzaffer, *Akçaabat-Akçaabat Tarihi ve Birinci Genel Savaş Hicret Hatıraları*, Kardeşler Matbaası, İstanbul 1949. [*Genel*]

Les Grecs Pontiques: Diaspora, Identité, Territoires, Ed.: Michel Bruneau, Paris 1998. [*Siyasi Tarih*]

MEEKER, Michael E., *İmparatorlukta Gelen Bir Ulus, Türk Modernitesi ve Doğu Karadeniz'de Osmanlı Mirası*, Çev.: Tutku Vardağlı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2005. [*Genel*]

MEEKER, Michael T., *Karadeniz Türkleri Irksal ve Kültürel Geçmişlerine Bir Bakış*, Çev.: Sara Müdaverdi, Kültürel Dayanışma Yayınları, İstanbul 1977. [*Kültür-Sanat*]

MOZGFESKY, *Rus Karadeniz Filosu Tarihi*, Çev.: Fevzi Kurtoğlu, Deniz Basımevi, İstanbul 1935. [*Siyasi Tarih*]

MÜMTAZ, Hüseyin, *Karadeniz'in Kitabı Pontus Masalı*, Yeni Batı Trakya Dergisi Yayınları, İstanbul 2000. [*Siyasi Tarih*]

NAGATA, Yuza, *Tarihte Âyânlar: Karaosmanoğulları Üzerine Bir İnceleme*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1997. [*Siyasi Tarih*]

NEMLİOĞLU, Candan, *Görsel Bölgeleriyle Trabzon: Panel ve Tablolar (Yağlıboya-Suluboya-Karakalem) Gravür ve Litografiler (1461–1914)*, Trabzon Araştırmaları Merkezi Vakfı Yayınları, Trabzon 2005. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

NEMLİOĞLU, Candan, *Trabzon'un Abidevi Eserlerinden Kostaki Köşkü*, Nöbetçi Yayınevi, İstanbul, 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ODABAŞIOĞLU, Cumhuriyet, *Trabzon 1869-1933 Yılları Yaşantısı*, San Matbaası, Ankara. [*Sosyal Tarih*]

ODABAŞIOĞLU, Cumhuriyet, *Trabzon Doğu Karadeniz Gazete ve Mecmuaları 1869–1928*, Karadeniz Gazetesi ve Matbaacılık, Trabzon 1987. [*Kültür-Sanat*]

ODABAŞIOĞLU, Cumhuriyet, *Trabzon Kaynakçası*, Erol Ofset, Trabzon 1991. [*Diğer*]

OKAN, Kenan, *Türkiye'de Yabancı Okullar Üzerine Bir İnceleme*, İstanbul 1971. [*Eğitim*]

ORHON, Orhan Seyfi, *Trabzon ve Havalisinden Toplanmış Folklor Mahsulleri*, Çınaraltı Yayınları, İstanbul 1943. [*Kültür-Sanat*]

ÖNDER, Ali Tayyar, *Türkiye'nin Etnik Yapısı - Halkımızın Kökenleri ve Gerçekler*, Pozitif Yayınları, İstanbul 2005. [*Sosyal Tarih*]

ÖZCAN, Mehmet, *Ağasar Dedikleri Şalpazarı*, Şalpazarı 1991. [*Şehir Tarihi*]

ÖZGÜN, M. Recai, *Lazlar*, Chivi Yazıları Yayınevi, İstanbul 1996. [*Sosyal Tarih*]

ÖZGÜNER, Orhan, *Köyde Mimari: Doğu Karadeniz*, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Yayınları, Ankara 1970. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

PEREIRA, Michael, *East of Trebizond*, Readers Union, London 1972. [Diğer]

PFAFFENHOFFEN F., de, *Essai sur les Aspres Comnenats, ou Blancs d'Argent de Tribisonde*, Paris 1847. [Genel]

REFİK, Ahmet, *Anadolu'da Türk Aşiretleri*, Enderun Kitabevi, İstanbul 1989. [Sosyal Tarih]

SAĞLAM, İbrahim, *Trabzon'un Kardeşleri*, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 1999. [Diğer]

SALTIK, Hasan - BEKTAŞ, İhsan - ŞENTÜRK, Cevat, *Trabzon*, Özkan Ofset Matbaacılık, Trabzon 1985. [Genel]

SARINAY, Yusuf - SÜN BÜL Tahir, *Emperyalizm ve Büyük Hayal*, Günce Yayıncılık, Ankara 1999. [Siyasi Tarih]

SARINAY, Yusuf, PEHLİVANLI, Hamit – SAYDAM, Abdullah, *Pontus Meselesi ve Yunanistan'ın Politikası (Makaleler)*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 1999. [Siyasi Tarih]

SAVVASLONIDHIS, *Au Sujet Du Pont De Trebizonde*, İstanbul 1870. [Genel]

SCHEEL, Helmuth - BLANCKERTZ, Rudolf, *Die Staats Rechtliche Stellung der Okumenischen Kircherfürsten in der Alten Turkei; ein Beitrag zur Geschichte der Turkischen Verfassung und Verwaltung*, Akademie der Wissenschaften, in Kommission bei W. de Gruyter, Berlin 1943. [Sosyal Tarih]

SIHARULIDZE, Yuri – MANVELIŞVILI, Alexandre v.d., *Doğu Karadeniz Halklarının Tarih ve Kültürleri*, Nşr.: H. Hayrioğlu, İstanbul 1998. [Kültür-Sanat]

SINCLAIR, Thomas Alan, *Eastern Turkey: An Architectural and Archaeological Survey, Vol.: 1*, London 1987. [Gezi-Hatırat]

SINIR, Sebahattin - UZUN, Pirağa, *Her Yönüyle İlimiz Trabzon*, Trabzon 1972. [Şehir Tarihi]

SINIR, Sebahattin, *Her Yönüyle Trabzon*, Trabzon 1968. [*Şehir Tarihi*]

SINIR, Sebahattin, *Trabzon'un Tarihi, Coğrafi, Ekonomik, Endüstri, Sosyal, Kültürel Durumu*, Ankara 1968. [*Şehir Tarihi*]

SÜMER, Faruk, *Tirebolu Tarihi*, İstanbul 1992. [*Şehir Tarihi*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat - OKMAN, İbrahim, *Kültür Varlıklarıyla Trabzon: İlçeler ve Köyler*, Cilt: 1, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1999. [*Kültür-Sanat*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, *Doğu Karadeniz'de Dağlar Yaylalar ve Turizm*, Trabzon Lions Kulübü Yayınları, Trabzon 1997. [*Sosyal Tarih*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, *Trabzon Yöresi Geleneksel El Sanatları*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1998. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ŞEKER, Mehmet, *Fetihlerle Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 1985. [*Siyasi Tarih*]

ŞEN, Ömer, *Monastery in the Clouds: Sumela*, Three and M-B-Z Collection, Kültür Yayınları, İstanbul 1994. [*Kültür-Sanat*]

ŞEN, Ömer, *Trabzon Tarihi*, Derya Kitabevi, Trabzon 1998. [*Genel*]

ŞEN, Ömer, *Trabzon'un Turizm Kaynakları*, Trabzon 1993. [*Diğer*]

ŞENTÜRK, Cevat, *Trebizonde*, Arofis Matbaası, İstanbul 1975. [*Genel*]

ŞEVKET, Şakir, *Trabzon Tarihi*, Haz.: İsmail Hacıfettahoğlu, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 2001. [*Genel*]

T.C. İmar ve İskan Bakanlığı, *Doğu Karadeniz Bölgesi: Bölgesel Gelişme, Şehirleşme ve Yerleşme Düzeni*, Ankara 1972. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TAKAZ, Hikmet, *Trabzon'daki Türk Mimari Eserleri ve Üslup Özellikleri*, İstanbul 1964. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

Tarihi ve Turistik Değerleri ile Trabzon (Trabzon Turizm Envanteri), Trabzon Turizm Müdürlüğü Yayınları, Trabzon 1993. [Genel]

TARSICIO, Succi Da Vercia, *Sumela*, Becid Yayınevi, İstanbul 1970. [Diğer]

TARSICIO, Suicci Da Vercia, *Trebizonde Porta D'Oriente*, Çeltut Matbaası, İstanbul 1973. [Diğer]

TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, *Anadolu ve Rumeli'de Gerçekleştirilen Ulusal ve Yerel Kongreler ve Kongre Kentleri Bibliyografyası-Yerel Kongreler (Kars, Ardahan, Oltu, Trabzon)*, Cilt: 2, Ankara 1993. [Diğer]

TEXIER, Charles, *Asie Mineure, Geographique, Historique et Archeologique des Provinces et des Villes de Chersonnese D'Asie*, Paris 1862. [Genel]

Trabzon Fetih Yılığ, Haz.: İsmail Hacıfettahoğlu, Atlas Yayıncılık, Ankara 1994. [Genel]

Trabzon Halk Kültürü Araştırmaları 2004, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 2004. [Kültür-Sanat]

Trabzon Halkevi Ülkü Yolunda, Trabzon Halkevi, Trabzon 1933. [Genel]

Trabzon Kültür ve Turizm Envanteri, Haz.: ÇAĞDAŞ, M. Erdal - AYZAZ, Zübeyir - KANTARCI, Züheyla, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 1987. [Kültür-Sanat]

TSESTKHLADZE, Gocha R., *New Studies on the Black Sea Littoral*, Oxbow Books, Oxford 1996. [Diğer]

TUNÇ, Gülgün, *Taş Köprülerimiz*, Karayolları Genel Müdürlüğü, Ankara 1978. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

TÜFEK, Özkan, *The Monastery cf Sumela (Meryemana)*, İstanbul 1978. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

TÜRKDOĞAN, Orhan, *Beşikdüzü ve Dursunbey Bölge Monografileri: Karşılaştırmalı Sosyal Araştırmalar*, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum 1971. [Sosyal Tarih]

UMAR, Bilge, *Karadeniz Kaçpadokiası (Pontos): Bir Tarihsel Coğrafya Araştırması ve Gezi Rehberi*, İnkılap Yayınevi, İstanbul 2000. [Genel]

UMUR, Hasan, *Cf Tarihi Vesikalar ve Fermanlar*, Güven Basımevi, İstanbul 1951. [Şehir Tarihi]

UMUR, Hasan, *Cf Tarihine Ek*, İstanbul Birlik Basın ve Yayınevi, İstanbul 1956. [Şehir Tarihi]

UMUR, Hasan, *Cf ve Cf Muharebeleri*, Güven Basımevi, İstanbul 1949. [Genel]

USTA, Veysel - SOYTÜRK, Yaşar, *Tarihi, Coğrafyası, Folkloru ile İlimiz Trabzon*, Trabzon 1988. [Genel]

USTA, Veysel, *Anabasis'ten Atatürk'e Seyahatnamelerde Trabzon*, Serander Yayınları, Trabzon 1999. [Genel]

USTA, Veysel, *Aziz Aktulga Hayatı, Kişiliği ve Şiirleri*, Trabzon 1990. [Biyografi]

USTA, Veysel, *Trabzon Gezi Rehberi*, Derya Kitabevi Yayınları, Trabzon 2006. [Genel]

USTA, Veysel, *Trabzon*, Çev.: Halis Yaşar Canik, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon. [Şehir Tarihi]

UZUN, Enver, *Akçaabat Yer Adları*, Darıca Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 2005. [Şehir Tarihi]

ÜÇÜNCÜOĞLU, Adnan Güngör - KAHVECİ Abdulcelil, *Kadimden Cumhuriyete Gümüşhane-Bayburt Halkları ve Yer Adları*, Torul Kültür ve Turizm Derneği Yayınları, Trabzon 2005. [Şehir Tarihi]

ÜÇÜNCÜOĞLU, Adnan Güngör, *Tarihsel Süreçten Günümüze Trabzon-Gümüşhane: Halklar Sülaleler Aşiretler Oymaklar Lakaplar*, Ed.: Ali Kır, Birol Küçüköner, Trabzon 2002. [Genel]

ÜÇÜNCÜOĞLU, Adnan Güngör, *Üçüncüoğlu Sülalesinin Özgeçmişi*, Karadeniz Matbaası, Trabzon 2000. [*Biyografi*]

VANİLİŞİ, Muhammed - TANDILAVA Ali, *Lazların Tarihi*, Çev.: Hayri Hayrioğlu, Ant Yayınları, İstanbul 1992. [*Sosyal Tarih*]

VECHAPELI, G., *La Georgie Turque: Lasistan, Trebizonde et Contree du Tehorokh*, Bern 1919. [*Genel*]

YALÇIN, Osman, *Trabzon*, Özyürek Yayınevi, İstanbul 1959. [*Genel*]

YANIKOĞLU, Bilal Aziz, *Trabzon ve Havalisinden Toplanmış Folklor Malzemesi*, Kenan Matbaası, İstanbul 1945. [*Sosyal Tarih*]

YAZICI, Mustafa - ÇELİK, Şevket, *Trabzon Şehitleri, Şehitlikleri ve Gazileri*, Başak Matbaacılık, Ankara 2006. [*Genel*]

YAZICI, Mustafa, *1919'dan 2002'ye kadar Trabzon Parlamenterleri Tarihi (TBMM Albümü)*, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları, Trabzon 2002. [*Biyografi*]

YAZICI, Mustafa, *Adları Trabzon'un Mahallelerine Ad Olmuş Beş Meşhur Trabzon Valisi*, Trabzon 2000. [*Biyografi*]

YAZICI, Mustafa, *Fetihten Günümüze Trabzon Valileri Albümü(1461-2003)*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 2003. [*Biyografi*]

YAZICI, Mustafa, *Geçmişten Günümüze Akyazı Tarihi*, Akyazı Belediyesi Yayınları, Trabzon 2002. [*Şehir Tarihi*]

YAZICI, Mustafa, *Pontuşçuluk Hortlağı Belgeseli*, Trabzon 2004. [*Siyasi Tarih*]

YAZICI, Mustafa, *Pontuşçuluk Yalanı ve Akıbeti*, Söğütlü Belediyesi, Trabzon 1999. [*Siyasi Tarih*]

YAZICI, Mustafa, *Trabzon Ayasofya Camii Şer'fi (1461-2004)*, Trabzon 2004. [*Genel*]

YAZICI, Mustafa, *Trabzon Evliyalari*, Cilt 1, Trabzon Belediyesi Kùltür Yayinlari Trabzon 1995. [*Biyografî*]

YAZICI, Mustafa, *Trabzon Evliyalari*, Cilt 2, Trabzon Belediyesi Kùltür Yayinlari Trabzon 1996. [*Biyografî*]

YAZICI, Mustafa, *Trabzon ve Çevresinde Sosyo-Kùltürel Yapî*, Trabzon Haber Gazetesi Kùltür Yayinlari, Trabzon 2000. [*Kùltür-Sanat*]

YILDIZ, Ethem - AK, Muammer, *Doğu Karadeniz'de Kùltürel Kimlik*, Çatî Kitaplarî, İstanbul 2002. [*Kùltür-Sanat*]

YILMAZ, Atalay, *Karadeniz'in İncisi: Serander (Nayla)*, Trabzonlular Kùltür ve Dayanîşma Derneği Yayinlari, İstanbul 2007. [*Mimari ve Güzeli Sanatlar*]

YİĞİT, Altay, *Çaykara ve Folkloru*, Kent Matbaası, Ankara 1981. [*Şehir Tarihi*]

Yomra 1983 Yillîği, Erol Ofset Matbaacılık, Trabzon 1983. [*Şehir Tarihi*]

YÜCEL, Erdem, *Trabzon and Sumela*, Net Turistik Yayinlari, İstanbul 1989. [*Mimari ve Güzeli Sanatlar*]

YÜCEL, Erdem, *Trabzon*, Net Yayıncılık, İstanbul 1988. [*Şehir Tarihi*]

YÜKSEL, Ayhan, *Doğu Karadeniz Araştırmaları*, Bayrak Matbaası, İstanbul 2005. [*Diğer*]

YÜKSEL, Murat, *Akçaabat'ta Türk-İslam Eserleri ve Kitabeler*, Trabzon Belediyesi Kùltür Yayinlari, Akçaabat 2006. [*Mimari ve Güzeli Sanatlar*]

YÜKSEL, Murat, *Geçmişten Günümüze Trabzon Şairleri*, 3 Cilt, Yunus Dergisi Yayinlari, Trabzon 1993. [*Biyografî*]

YÜKSEL, Murat, *Şairlerin Dilinden Trabzon*, Trabzon Belediyesi Kùltür Yayinlari, İstanbul. [*Kùltür-Sanat*]

YÜKSEL, Murat, *Şakir Şevket'in Trabzon Tarihi'nden Sayfalar ve Şevketnâme-i Osmanî'si*, Karadeniz Gazetesi Ofset Yayınları, Trabzon 1993. [Genel]

YÜKSEL, Murat, *Trabzon Akyazı Kitabeleri*, Akyazı Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 2004. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

YÜKSEL, Murat, *Trabzon'da Türk-İslam Eserleri ve Kitabeleri*, 5 Cilt, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 2000. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

1.5 Yunanca Kitaplar

KAUSOKALYBITES, Ierodiakonos - METAXOPOULOS, Parthenios, “*Η θεία και ιερά ακολουθία. Ιστορία της ιεράς μονής Παναγίας του Σουμελά. Ιστορικόν της Τραπεζούντος*”, (KAUSOKALYBITES, Ierodiakonos - METAXOPOULOS, Parthenios, *I theia kai iera akoloythia. Istoría tis ieras monis Panagias toy Soymela. Istorikon tis Trapezoynτος*) Λειψία 1775.

KYRIAKIDES, Epameinondas, *Βιογραφία των εκ Τραπεζούντος και της περί αυτήν χώρας από της Αλώσεως μέχρις ημών ακμασάντων λογίων μετά σχεδιάσματος ιστορικού περί του ελληνικού Φροντιστηρίου των Τραπεζουντίων*, (KYRIAKIDES, Epameinondas, *Biografiai ton ek Trapezoynτος kai tis peri aytin horas apo tis Aloseos mehris imon akmasanton logion meta shediasmatos istorikoy peri toy ellinikoy Frontistirioy ton Trapezoyntion*) Αθήναι 1897.

KYRIAKIDES, Epameinondas, *Ιστορία της παρά την Τραπεζούντα Ιεράς Βασιλικής Πατριαρχικής Σταυροπηγιακής Μονής της Υπεραγίας Θεοτόκου της Σουμελά*, (KYRIAKIDES, Epameinondas, *Istoría tis para tin Trapezoynτα Ieras Basilikis Patriarhikis Stayropigiakis Monis tis Yperagias Theotokoy tis Soymela*) Αθήναι 1898.

PAMPUKES, I. T., Τοῦ πρωτοσεβάστου καὶ πρωτονοτάριου Μιχαήλ Παναρέτου περί των της Τραπεζούντος βασιλέων των Μεγάλων Κομνηνών, όπως καί πόσον ἕκαστος ἐβασίλευσεν (1204-1426), (PAMPUKES, I. T., *Toy protosebastoy kai protonotariou Mihail Panaretoy peri ton tis Trapezoynτος basileon ton Megalon Komnion, cpos kai poson ekastos ebasileysen (1204-1426)*) Αθήναι 1947.

PAPADOPULOS, I., *Περί της εν Τραπεζοῦντι Σχολῆς Θετικῶν Επιστημῶν*, (*Peri tis en Trapezoynti Sholis Thetikon Epistimoi*) Κωνσταντινὸς πόλει 1922.

PAPADRIANOS L. *Ἡ αυτοκρατορία τῆς Τραπεζούντας, 1204 -1461*, (PAPADRIANOS L., *H aytokratoria tis Trapezoyntas*, 1204 -1461) Θεσσαλονίκη, 2004.

SKALIERIS G. K- *Ἡ Αυτοκρατορία τῆς Τραπεζούντος (1204- 1461)*, (SKALIERIS G. K- *I Aytokratoria tis Trapezoyntos (1204- 1461)*) Αθήναι 1921.

ΑΓΓΕΛΟΜΑΤΗΣ, Χρήστος Εμ., *Χρονικὸν Μεγάλῃς Τραγωδίας - Το Ἔπος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἑστίας*, (AGGELOMATIS, Hristos Em., *Hronikon Megalis Tragodias - To Epos tis Mikras Asias, Bibliopoleion tis Estias*) Αθήνα 1963.

ΑΓΤΖΙΔΗΣ, Βλάσης, *Ἕλληνας τοῦ Πόντου: ἡ Γενοκτονία ἀπὸ τοῦ Τουρκικὸ Ἐθνικισμὸ, Ἑλληνικὲς Ἐκδόσεις*, (AGTZIDIS, Blasis, *Ellines toy Pontoy: i Genoktonia apo ton Toyrkiko Ethnikismo, Ellinikes Ekdoseis*) Αθήνα 2005.

ΒΡΥΩΝΗΣ, Σ., *Ἡ Παρακμὴ τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἡ Διαδικασία τοῦ Ἐξισλαμισμοῦ (11ος ἕως 15ος αἰ.)*, (BRYONIS, S., *I parakmi toy Mesaionikoy Ellinismoy tis Mikras Asias kai i Diadikasia toy Eksislamismoy (11os eos 15os ai.)*) Αθήνα 1996.

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ, Αντώνιος, *Ἡ Μαύρη Ἐθνικὴ συμφορὰ τοῦ Πόντου 1914-1922*, Αθήνα 1924. (GABRIILIDIS, Antonios, *I Mayri Ethniki syn.fora toy Pontoy 1914-1922*, Athina 1924.)

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, Θ., *Ὁ Πόντος, Ἱστορία, Λαογραφία καὶ Πολιτισμὸς, στο Ἐγκυκλοπαίδεια τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, γεν.*, Θεσσαλονίκη 1991. (GEORGIADIS, Th, *O Pontos, Istoría, Laografía kai Politismos, sto Egkyklcraideia toy Pontiakoy Ellinismoy*, Thessaloniki 1991.) (Pontus sosyal)

ΔΙΟΝΥΣΑΤΟΥ, Θεοκλήτου, Μοναχοῦ, *Ἡ Παναγία Σουμελά*, (DIONYSATOY, Theoklitoy, Monahoy, *I Panagia Soymela*) Θεσσαλονίκη 1994.

ΕΝΕΠΕΚΙΔΗΣ, Π., *Οἱ Διωγμοὶ τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου (1908-1918)*, (ENEPEKIDI, P., *Oi Diogmoi ton Ellinon toy Pontoy (1908-1918)*) Αθήναι 1962.

ΕΝΕΠΕΚΪΔΗ, Π., *Τραπεζούντα-Κωνσταντινούπολη-Σμύρνη*, (ΕΝΕΠΕΚΙΔΙ, Ρ., *Trapezoynta- Konstantinoypoli- Smyrni*) Αθήνα 1988.

ΕΝΕΠΕΚΪΔΗΣ, Πολυχρόνης Κ., *Γενοκτονία στον Εύξεινο Πόντο: Διπλωματικά Έγγραφα από τη Βιέννη (1909-1918)*, (ΕΝΕΠΕΚΙΔΙΣ, Polyhronis Κ., *Genoktonia ston Eykseino Ponto: Diplomatika Eggrafa apo ti Bienni (1909-1918)*) Θεσσαλονίκη 1995.

ΕΝΕΠΕΚΪΔΗΣ, Πολυχρόνης Κ., *Οι διωγμοί των Ελλήνων του Πόντου (1908-1918), Συλλόγου Ποντίων Αργοναύται-Κομνηνοί*, (ΕΝΕΠΕΚΙΔΙΣ, Polyhronis Κ., *Oi diogmoi ton Ellinon toy Pontoy (1908-1918), Syllogoy Pontion Argonaytai-Komninoi*) Αθήνα 1962.

ΕΝΕΠΕΚΪΔΗΣ, Πολυχρόνης Κ., *Τραπεζούντα - Κωνσταντινούπολη - Σμύρνη: Τρία κέντρα του μικρασιατικού ελλητισμού 1800-1923*, (ΕΝΕΠΕΚΙΔΙΣ, Polyhronis Κ., *Trapezoynta - Konstantinoypoli - Smyrni: Tria kentra toy mikrasiatikoy ellinismoy 1800-1923*) Ωκεανίδα 1988.

ΕΥΑΓΓΕΛΪΔΗΣ, Τ., *Ιστορία της Ποντικής Τραπεζούντας, από τα Αρχαιότατα Χρόνια Μέχρι Σήμερα (756-1897)*, (ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΙΣ, Τ., *Istoria tis Pontikis Trapezoyntas, apo ta Arhaiotata Hronia Mehri Simera (756-1897)*) Θεσσαλονίκη 1994.

ΖΕΡΒΟΣ, Ι., *Ο Ελλητισμός του Πόντου*, (ΖΕΡΒΟΣ, Ι. *O Ellinismos toy Pontoy*) Αθήνα 1919.

ΖΟΥΖΟΥΛΑ, Σ., *Ο Ελλητισμός του Πόντου*, (ΖΟΥΖΟΥΛΑ, Σ. *O Ellinismos toy Pontoy*) Αθήνα 1982.

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, Σ., *Βασίλειος ο Διγενής Ακρίτης, Ο Καππαδόκης, έπος Μεσαιωνικόν εκ του Χειρογράφου Τραπεζούντος*, (ΙΩΑΝΝΙΔΙΣ, Σ., *Basileios o Digenis Akritis, O Kapradokis, eros Mesaionikon ek toy Heirografoy Trapezoyntos*) Κωνσταντινούπολι 1887.

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, Σ., *Ιστορία και Στατιστική της Τραπεζούντος και της Περί Ταύτην Χώρας., ως και τα Περί της Ενταύθα Ελληνικής Γλώσσης*, (ΙΩΑΝΝΙΔΙΣ, Σ., *Istoria kai Statistiki tis Trapezoyntos kai tis Peri Taytin Horas., os kai ta Peri tis Entaytha Ellinikis Glossis*) Κωνσταντινούπολη 1870.

ΚΑΛΦΟΓΛΟΥ, Ιωάννης: *Οι εν Καυκάσω Έλληνες*, (KALFOGLOY, Ioannis: *Oi en Kaykaso Ellines*) Αθήναις 1908.

ΚΑΝΔΗΛΑΠΤΗΣ, Γεώργιος, *Οι μάρτυρες του Χριστιανισμού ή περί Κρυπτοχριστιανών του Πόντου*, Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, (KANDILAPTIS, Georgios, *Oi martyres toy Hristianismoy i peri Kryptohristianon toy Pontoy*, Ekdotikos Oikos Ade, fon Kyriakidi) Θεσσαλονίκη 2005.

ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ, Ν., *Κτητορικόν της Μονής Σουμελά*, (KAYSOKALYBITIS, N., *Ktitorikon tis Monis Soymela*) Leipzig 1775.

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Ε.: *Τα εν Τραπεζούντι Σχολεία*, (KLEOBOYLOS E.: *Ta en Trapezoynti Sholeia*) Κωνσταντινούπολις 1855.

ΚΟΡΟΜΗΛΑ, Μ. Κ. Α., *Οι Έλληνες στη Μαύρη Θάλασσα, από την εποχή του Χαλκού ως τις αρχές του 20ού αιώνα*, (KOROMILA, M. K. A., *Oi Ellines sti Mayri Thalassa, apo tin erohi toy Halkoy os tis arhes toy 20oy aiona*) Αθήνα 1991.

ΚΟΦΙΝΑΣ, Γεώργιος Ν., *Περί του Διωγμού των εν Τουρκία Ελλήνων*, (KOFINAS, Georgios N., *Peri toy Diogmoy ton en Toyrkia Ellinon*) Αθήνα 1919.

ΚΤΕΝΙΔΗ, Φ., *Μνήμη Παναγίας Σουμελά*, (KTENIDI, F., *Mnimi Panagias Soymela*) Θεσσαλονίκη 1964.

ΚΤΕΝΙΔΗ, Φ., *Σουμελά Ηθογραφία*, (KTENIDI, F., *Soymela Ithografia*) Θεσσαλονίκη 1953.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ, Ε., *Στορία Μονής Σουμελά*, (KYRIAKIDI, E., *Storia Monis Soymela*) Αθήναι 1898.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ, Ε.Θ., *Ιστορία της παρά την Τραπεζούντα Ιεράς Βασιλικής Πατριαρχικής Μονής της Υπεραγίας Θεοτόκου της Σουμελά* (με κατάλογο χειρογράφων: Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς), (KYRIAKIDIS, E.Th., *Istoria tis para tin Trapezoynta Ieras Basilikis Patriarhikis Monis tis Yperagias Theotokoy tis Soymela (me katalogo heirografon: A. Papadopoulos-Kerameys)*) Αθήνα 1898.

ΛΑΜΕΡΑΣ, Κωνσταντίνος, *Η περί Μικράς Ασίας και των εν αυτή Κρυπτοχριστιανών*, (LAMERAS, Konstantinos, *I peri Mikras Asias kai ton en ayti Kryptohristianon*) Αθήνα 1921.

ΛΑΜΨΙΔΗΣ Οδυσσέας, *Άγιος Ευγενιος Ο Πολιουχος Της Τραπεζούντος*, (LAMPSIDIS Odysseas, *Agios Euygenios O Polioyhos Tis Trapezoyntos*) Αθήνα 1984.

ΛΑΜΨΙΔΗΣ Οδυσσέας, *Βιογραφικά των Αδελφών Διονησίου, ιδρυτού της εν Αγίω Όρει Μονής και Θεοδοσίου Μητροπολίτου Τραπεζούντος*, (LAMPSIDIS, O., *Biografika ton Adefon Dionisioy, idrytoy tis en Agio Orei Monis kai Theodosioy Mitrcropolitoy Trapezoyntos*) Αθήνα 1963.

ΛΑΜΨΙΔΗΣ Οδυσσέας, *Η Εμπορική Σημασία της Ποντιακής Τραπεζούντας*, (LAMPSIDIS, O., *I Emporiki Simasia tis Pontiakis Trapezoyntas*) Αθήνα 1963.

ΛΑΜΨΙΔΗΣ Οδυσσέας, *Η Εμπορική Σημασία της Ποντικής Τραπεζούντας*, (LAMPSIDIS Odysseas, *I Emporiki Simasia tis Pontikis Trapezoyntas*) Αθήνα 1963.

ΛΑΜΨΙΔΗΣ Οδυσσέας, *Ποντιακαί Έρευναι Β'Μιχαήλ του Παναρέτου περί των Μεγάλων Κομνηνών*, (LAMPSIDIS, O., *Pontiakai Ereynai B'Mihail toy Panaretoy peri ton Megalon Komnion*) Αθήνα 1958.

ΛΑΜΨΙΔΗΣ Οδυσσέας, *Συμβολή εις τον βίον των Αθηναίων Μοναχών-Ιδρυτών της Μονής Σουμελά*, (LAMPSIDIS, O., *Symboli eis ton bion ton Athinaion Monahon-Idryton tis Monis Soymela*) Αθήνα 1956.

ΛΑΜΨΙΔΗΣ, Γ., *Τοπάλ Οσμάν, Ένα Χρονικό μιας Άγνωστης Ελληνικής Τραγωδίας (1914-1922)*, (LAMPSIDIS, G., *Topal Osman, Ena Hroniko mias Agnostis Ellinikis Tragodias (1914-1922)*) Αθήνα 1969.

ΛΙΟΥΔΑΚΗ, Χαράς, *Μεταλλεία της Μικρασίας και του Πόντου*, Αθήνα 1982. (LIOYDAKI, Haras, *Metalleia tis Mikrasias kai toy Pontoy*, Athina 1982.)

ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, Β., *Βυζαντινός Πόντος, Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας (1204-1461)*, (LYMPEROPOYLOS, B., *Byzantinos Pontos, I aytokratoria tis Trapezoyntas (1204-1461)*) Αθήνα 1999.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ, Μοναχής, *Παναγία Σουμελά του Αρχαίου Πόντου*, (MAGDALINIS, Monahis, *Panagia Soymela toy Arhaiou Pontoy*) Αθήνα 1985.

ΜΑΚΡΥΑΝΙΔΗΣ, Γ., *Ποντιακά Τραγωδίας*, (MAKRYANIDIS, G., *Pontiaka Tragodias*) Κοζάνη 1966.

ΜΗΛΙΩΡΗ, Ν., *Οι Κρυπτοχριστιανοί*, (MILIORI, N., *Οι Κρυπτοχριστιανοί*) Αθήνα 1962.

ΜΗΛΟΠΟΥΛΟΣ, Ι., *Τραπεζουντιακά Αρχαιολογήματα*, (MILOPOYLOS, I., *Trapezoynitiaka Arhaiologimata*) Αθήνα 1930.

ΜΥΣΤΑΚΙΔΗ, Β., *Τραεζουντιακά, Κώδικες Φροντιστηρίου Θεόδωρος Γαβράς*, (MYSTAKIDI, B., *Traoezoynitiaka, Kodikes Frontistirioy Theodoros Gabras*) Αθήνα 1930.

ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ, Α., *Η Αλληλογραφία του Ελληνικού Υποπροξενείου Τραπεζούντας*, (KSANTOPOYLOY, A., *I Allilografiya toy Ellinikoy Υποπροkseneioy Trapezoynitas*) Αθήνα 1995.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ, Δημοσθένης, *Ο Πόντος και τα Δίκαια του εν Αυτώ Ελληνισμού*, (OIKONOMIDIS, Dimosthenis, *O Pontos kai ta Dikaia toy en Ayto Ellinismoy*) Αθήνας 1920.

ΠΑΓΤΖΙΛΟΓΛΟΥ, Μίλτος, *Η γενοκτονία των Ελλήνων και των Αρμενίων της Μικράς Ασίας*, (PAGTZILOGLOY, Miltos, *I genoktonia ton Ellinon kai ton Armenion tis Mikras Asias*) Αθήνα 1988.

ΠΑΜΟΥΚΗ, Ι., *Η κατάλυσις της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντος και ο Γεώργιος Αμοιρούιχης*, (PAMOYKI, I., *I katalysis tis Aytokratorias tis Trapezoynitos kai o Geo'rgios Amoiroythis*) Αθήνα 1951.

ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ, Μ., *Περί Τραπεζούντος Βασιλέων των Μεγάλων Κομνηνών*, (PANARETOY, M., *Peri Trapezoynitos Basileon ton Megalon Komnion*) Αθήνα 1947.

ΠΑΠΑΔΗΜΤΡΙΟΥ, Ρ., *Παναγία Σουμελά. Θρύλοι και Ιστορία*, (PAPADIMTRIOY, R., *Panagia Soymela. Thyloi kai Istoría*) Θεσσαλονίκη 1962.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Νικόλας, *Τουρκικά Ντοκουμέντα για τη Μικρασιατική Καταστροφή – Η αλήθεια απ το Στόμα των Τούρκων, Μαυρίδης*, (PAPADOPOYLOS, Nikolas, *Tourkika Ntokoymenta gia ti Mikrasiatiki Katastrafi – I alitheia ap to Stoma ton Tourkon, Mayridis*) Αθήνα 1985.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., *Στατιστική της Επαρχίας Σουρμένων*, (PAPADOPOYLOY, A., *Statistiki tis Eparhías Souymenon*) Τραπεζούς 1888.

ΠΑΥΛΙΔΗ, ΑντΩνη Υ., *Το Φροντιστήριο Τραπεζούντας (1900-1914) Και η Ιδεολογική Κυριαρχία Των Ελλήνων Στον Πόντο*, (PAYLIDI, AntΩni Υ., *To Frontistirio Trapezoyntas (1900-1914) Kai i Ideologiki Kyriarhia Ton Ellinon Ston Ponto*) Αθήνα 2004.

ΡΟΔΑΚΗΣ, Περικλής, *Η ιστορία του Πόντου: Από την Τουρκική Κατάκτηση ως την Γενοκτονία και τον Ξεριζωμό*, (RODAKIS, Periklis, *I Istoría toy Pontoy: Apo tin Tourkiki Kataktisi os tin Genoktonia kai ton Kserizomo*,) Αθήνα 2004.

ΡΟΔΑΚΗΣ, Περικλής, *Ο Τουρκικός εθνικισμός, η Γενοκτονία των Αρμενίων και το Ξερίζωμα του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας, Αρμενικό Λαϊκό Κίνημα*, (RODAKIS, Periklis, *O Tourkikos Ethnikismos, i Genoktonia ton Armenion kai to Kserizoma toy Ellinismoy tis Mikras Asias, Armeniko Laiko Kinima*) Αθήνα 1987.

ΣΑΒΒΙΔΗ, Α.Γ.Κ. - ΛΑΜΠΑΚΗ Σ., *Γενική βιβλιογραφία Περί του Βυζαντινού Πόντου και του Κράτους των Μεγάλων Κομνηνών της Τραπεζούντας*, (SABBIDI, A.G.K. - LAMPAKI S., *Geniki bibliografía Peri toy Byzantinoy Pontoy kai toy Kratoys ton Megalon Komnion tis Trapezoyntas*) Αθήνα 1992.

ΣΚΑΛΙΕΡΗΣ Κλεάνθους Γεώργιος, *Η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας*, (SKALIERIS Kleanthoys Georgios, *I Aytokratoria tis Trapezoyntas*), Αθήναις 1921.

ΣΚΑΛΙΕΡΗΣ, Κ., Η, *Αυτοκρατορία της Τραπεζούντος*, (SKALIERIS, K., I, *Aytokratoria tis Trapezoyntos*) Αθήναις 1921.

ΣΚΑΛΙΕΡΗΣ, Κ., *Τα Δίκαια των Εθνοτήτων εν Τουρκία*, (SKALIERIS, K., *Ta Dikaia ton Ethnotiton en Toyrkia*) Αθήναις 1921.

ΣΠΥΡΑΝΤΗ, Α., *Τραπεζούς και η Μονή Σουμελά του Πόντου (Αναμνήσεις από τα χρόνια 1910-1922)*, (SPYRANTI, A., *Trapezoys kai i Moni Soymela toy Pontoy (Anamniseis apo ta hronia 1910-1922)*) Θεσσαλονίκη 1991.

ΣΠΥΡΑΝΤΗΣ Ανδρέας, *Τραπεζούς και η Μονή Σουμελά του Πόντου, αναμνήσεις 1910-1922*, (SPYRANTIS Andreas, *Trapezoys kai i Moni Soymela toy Pontoy, anamniseis 1910-1922*) Θεσσαλονίκη 1991.

ΤΑΝΙΜΑΝΙΔΗ, Π., *Παναγία Σουμελά. Πανελλήνιο Προσκύνημα και ιερό Σύμβολο 1951-1977*, (TANIMANIDI, P., *Panagia Soymela. Panellinio Proskynima kai iero Symbolo 1951-1977*) Θεσσαλονίκη 1978.

ΤΑΣΟΥΔΗ, Γ., *Βιογραφικά αναμνήσεις του Αρχιεπισκόπου Αθηνών Χρυσάνθου, του από Τραπεζούντος*, (TASOYDI, G., *Biografikai anamniseis toy Arhieriskoy Athinon Hrysanthoy, toy apo Trapezoynτος*) Αθήνα 1970.

ΤΟΠΑΛΙΔΗΣ, Π., *Ιστορία της Ιεράς Βασιλικής, Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής του Τιμίου Προδρόμου και Βαπτιστού Ιωάννου Ζαβουλών ή Βαζελών*, (TOPALIDIS, P., *Istoria tis Ieras Basilikis, Patriarhikis kai Stayropigiakis Monis toy Timioy Prodromoy kai Baptistoy Ioannoy Zaboylon i Bazelon*) Τραπεζούντα 1909.

ΤΣΙΡΚΙΝΙΔΗΣ, Χ., *Η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, Θράκης και Μ.Ασίας μέσα από τα γαλλικά αρχεία*, (TSIRKINIDIS, H., *I genoktonia ton Ellinon toy Pontoy, Thrakis kai M.Asias mesa apo ta gallika arheia*) Θεσσαλονίκη 1995.

ΦΑΛΛΜΕΡΆΥΕΡ, Φ., *Ιστορία της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας*, (FALLMERAYER, F., *Istoria tis Aytokratorias tis Trapezoynτας*) Θεσσαλονίκη 1984.

ΦΥΛΛΙΖΗ, Δ., *Αι τελευταίαι ημέραι της Τραπεζούντος 1918-1922*, (FYLLIZI, D., *Ai teleytaiai imerai tis Trapezoynτος 1918-1922*) Θεσσαλονίκη 1987.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κ., *Οι Εξισλαμισμοί και η Προσφορά των Κρυπτοχριστιανών του Πόντου στους Εθνικοθρησκευτικούς Αγώνες*, (FOTIADIS, K., *Oi Eksislamismoι kai i Prosfora ton Kryptohristianon toy Pontoy stous Ethnikothriskeytikoy Agones*) Θεσσαλονίκη 1974.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κ., *Οι Εξισλαμισμοί της Μικράς Ασίας και οι Κρυπτοχριστιανοί του Πόντου*, (FOTIADIS, K., *Oi Eksislamismoι tis Mikras Asias kai oi Kryptohristianoι toy Pontoy*) Θεσσαλονίκη 1988.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., *Η Γενοκτονία των Ελλήνων Του Πόντου, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία*, (FOTIADIS, Konstantinos E., *I Genoktonia ton Ellinon Toy Pontoy, Idryma tis Boylis ton Ellinon gia ton Koinobouleytismo kai ti Dimokratia*) Αθήνα 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., *Οι Εξισλαμισμοί της Μικράς Ασίας και οι Κρυπτοχριστιανοί του Πόντου*, Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, (FOTIADIS, Konstantinos E., *Oi Eksislamismoι tis Mikras Asias kai oi Kryptohristianoι toy Pontoy, Ekdotikos Oikos Ade, fon Kyriakidi*) Θεσσαλονίκη 1988.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., *Πηγές της Ιστορίας του Κρυπτοχριστιανικού Προβλήματος*, Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, (FOTIADIS, Konstantinos E., *Piges tis Istorias toy Kryptohristianikoy Problimatoy, Ekdotikos Oikos Ade, fon Kyriakidi*) Θεσσαλονίκη 1997.

ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΙΔΗ, Σ., *Ελληνική εκπαίδευση και πνευματική ζωή στην Τραπεζούντα του Πόντου (1461-1922)*, (HATZISABBIDI, S., *Elliniki ekpaideysi kai pneumatiki zoi stin Trapezoynta toy Pontoy (1461-1922)*) Θεσσαλονίκη 1993.

1.6 Rusça Kitaplar

АБРАМИШВИЛИ, Т. Я., *Κατάλογος Τραπεζουνδσκήσ Ασπρσν υ Ζαπαδνογρσζινσκήσ Μονετ (Κιρμανεουλι) Γοσυδαρσθεννηγο Μυζεγ Γρσζουι*, (ABRAMISHVILI, T. Ja., *Katalog Trapezundskikh Asprov i Zapadnogruzinskikh Monet (Kirmaneuli) Gosudarstvennogo Muzeja Gruzii*) Τβιλισι 1984.

БЕЗОБРАЗОВ, П. В., *Трапезунт, его Святыни и Древности*, (BEZOBRAZOV, P. V., *Trapezunt, Ego Svjatyni i Drevnosti*) Петербург 1916.

БЕРАДЗЕ, И. И., *К Вопросу Основания Трапезундской Империи*, (BERADZE, I. I., *K Voprosu Osnovanija Trapezundskoj Imperii*) Тбилиси 1971.

ВОСКЯН, А., *Монастыри Провинций Себастья, Харберд, Диарбекир и Трапезунд*, (VOSKJAN, A., *Monastyri Provincij Sebastija, Kharberd, Diarbekir i Trapezund*) Вена 1962.

ДЖАНАИИШЛИ, М. Г., *Царица Тамара*, (DZHANAIIŠHLI, M. G., *Carica Tamara*) Тбилиси 1900.

ЖОРДАНИЯ, Э., *Картвельское Население Понта в XIII-XV вв. Автореф, Канд. Дисс.* (ZHORDANIJA, E., *Kartvel'skoe Naselenie Ponta v XIII-XV vv. Avtorеf, Kand. Diss.*) Москва 2002.

КАРПОВ, С. П., *Трапезундская Империя и Западноевропейские Государства в XIII-XV вв.* (KARPOV, S. P., *Trapezundskaja Imperija i Zapadnoevropejskie Gosudarstva v XIII-XV vv.*) Москва 1981.

КАРПОВ, Сергей Павлович, *История Трапезундской Империи*, (KARPOV, Sergei Pavlovich, *Istorija Trapezundskoj Imperii*) Санкт-Петербург 2007.

КАРПОВ, Сергей Павлович, *Итальянские Морские Республики и Южное Причерноморье в XIII-XV*, (KARPOV, Sergei Pavlovich, *Italjanskije Morskie Respubliki i Juzhnoe Prichernomor'e v XIII-XV*) Москва 1990.

КАРПОВ, Сергей Павлович, *Трапезундская Империя И Западныевропейские Государства В XIII-XV вв.*, (KARPOV, Sergei Pavlovich, *Trapezundskaja Imperija I Zapadnoevropejskie Gosudarstva v XIII-XV vv.*) Москва 1981.

КОРОБЕЙНИКОВ, Д. А., *Северная Анатолия В XI-XV вв.: Наследие Византии В Эпоху Тюркских Завоеваний*, (KOROBЕJNIKOV, D. A., *Severnaja Anatolija v XI-XV vv.: Nasledie Vizantii v Ehpokhu Tjurkskikh Zavoevanij*) Москва 1998.

МАКСИМОВА, М. И., Античные города Юго-Восточного Причерноморья, Синопа, Амис, Трапезунд, (MAKSIMOVA, M. I., *Antichnye goroda Jugo-Vostochnogo Prichernomor'ja, Sinopa, Amis, Trapezund*) Москва 1956.

МУСТАФАЕВ, Ш. М., Восточная Анатолия От Ак-Коюнлу К Османской Империи, (MUSTAFAEV, Sh. M. *Vostochnaja Anatolija ot Ak-Koюнlu k Osmanskj Imperii*) Москва 1994.

ПОНОМАРЕВ, А. Л., Деньги Золотой Орды и Трапезундской Империи. Квантитативная Нумизматика и Процессы Средневековой Экономики, (PONOMAREV, A. L., *Den'gi Zolotcj Ordy i Trapezundskcj Imperii. Kvantitativnaja Numizmatika I Processy Srednevekovcj Ehkonomiki*) Москва 2002.

Топографическое Описание Пути от Арзрума до Трапезунда с Историческим и Статистическим Обзорением Сих Важных Городов, (Топографическое Списание Пути от Arzruma do Trapezunda s İstoricheskim i Statisticheskim Obozreniem Sikh Vazhnykh Gorodov) Москва 1829.

ШУКУРОВ, Рустам Мухамедович Великие Комнины и Восток (1204-1461), (SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, *Velikie Komniny i Vostok (1204-1461)*) Санкт-Петербургский 2001.

İKİNCİ BÖLÜM

2. MAKALE ve BİLDİRİLER

2.1 Antik Dönem-Ortaçağ

AK, Mahmut, “İslam Coğrafyacılarına Göre Trabzon”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 23-34. [Genel]

ALEXANDER, David T., “Trebizond Coins Signal Bombardment of Non-Circulating, Legal Tender Coins”, *Coin World*, Vol.: 36, No. 1835, June 1995, p. 55. [İktisadi Tarih]

ALPATOV, Michail A. “Les Reliefs de la Sainte-Sophie de Trébizonde”, *Byzantion*, Vol.: 4, 1927/1928, p. 407-418. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

AMELOTTI, Luca, “Elementi per una Storia Délie Mission: e del Vescovado Cattolico nell’ İmpero di Trebisonda”, *Studi Bizantini e Slavi*, 1990, Vol.: 10, p. 5-22. [Genel]

ANDERSON, John George Clark, “A Journey of Exploration in Pontus”, *Studia Pontica*, Vol.: 1, Bruxelles 1903. [Gezi-Hatırat]

ANGOLD, Michael, “Art and Identity in Thirteenth-Century Byzantium: Hagia Sophia and the Empire of Trebizond”, *English Historical Review*, Oxford University Press, Vol.: 121, No: 491, April 2006, p. 514-516. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

ARGOUD, Gilbert, - COURTILS, DES Jacques - RÉMY, Bernard, “Les Sites Côtiers du Pont-Euxin, de Thémiskyra à Trapézous, Dans l’Antiquité”, *Anatolia Antiqua, Eski Anadolu*, Istanbul - Paris 1988, p. 69-82. [Genel]

ARSLAN, Melih, “Anadolu Medeniyetleri Müzesi’nde Bulunan Pontus Krallığı’na ve Pontus Kentlerine Ait Roma Devri Sikkeleri”, *Arkeolojji Dergisi*, Sayı: 5, İzmir 1997, s. 63-109. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

ARSLAN, Melih, "Pontus Bölgesi Şehir Sikkeleri ve Zela Definesi", *Anadolu Medeniyetleri Müzesi Yıllığı*, Sayı: 6, Ankara 1991, s. 121-142. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AŞAN, Muhammet Beşir, "Bazı Anadolu Türk Beyliklerinin Trabzon ile Olan İlişkileri", *TTS.*, Trabzon 2000, s. 123-129. [*Siyasi Tarih*]

ATALAR, Münir, "13. ve 14. Yüzyıllarda Karadeniz Ticaretinde Trabzon'un Yeri ve Önemi", *TTS.*, Trabzon 2000, s. 131-135. [*İktisadi Tarih*]

AYAN, Ergin, "Trabzon Dukalığı: Gabras Ailesi", *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 55-66. [*Siyasi Tarih*]

AYAN, Ergin, "Dânişmendnâme'de Trabzon", *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Genel*]

BABINGER, Franz, "La Date De La Prise De Trébizonde Par Les Turcs 1461", *REB*, Vol.: 7, 1950, p. 205-207. [*Siyasi Tarih*]

BAKLANOV, N., "Deux Monuments Byzantins de Trébizonde", *Byzantion*, Vol.: 4, 1927/1928, p. 363-391. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BALARD, Michel, "Gênes dans l'histoire Économique de la Mer Noire (XIIIe-XVe Siècles)", *България Понтика*, София 1988, p. 86-127. [*İktisadi Tarih*]

BALARD, Michel, "Gênes et la Mer Noire (XIIIe - XVe siècles)", *Revue Historique*, 1984, Vol.: 270, p. 31-54. [*İktisadi Tarih*]

BALLANCE, Selina, "The Byzantine Churches of Trebizond", *Anatolian Studies*, Vol.: 10, 1960, p. 141-175. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BANESCU, N., "Le Conflit Entre Gênes Et L'empire de Trébizonde à la Veille de la Conquête Turque (1418-1449)", *Studi Bizantini e Neoellenici*, Vol.: 5, 1939, p. 4-10. [*Siyasi Tarih*]

BANESCU, N., "Quelques Morceaux Inédits d'Andréas Libadenus", *Byzantion*, Vol.: 2, 1913, p. 358-395. [*Gezi-Hatırat*]

BAŞEĞMEZ, Şinasi, “Trabzon Rum İmparatoru Alexios Komnenos’un Fermanları”, *Antika Dergisi*, Sayı: 2, İstanbul 1987, s. 10-29. [*Siyasi Tarih*]

BAUER, Boris, “Xenophons Katabasis”, *Historisches Seminar der Universität Zürich - Seminar ‘Landkarten und Raumvorstellungen in der Antike, Zurich November 2000*. [*Gezi-Hatırat*]

BAYKAL, Bekir Sıtkı, “Die Rivalität Zwischen Uzun Hasan und Mehmet II um das Kaiserreich von Trapezunt”, *Труды 25 Международного Конгресса Востоковедов*, Vol.: 2, Москва 1963, p. 442-448. [*Siyasi Tarih*]

BAYKAL, Bekir Sıtkı, “Fatih Sultan Mehmet-Uzun Hasan Rekabetinde Trabzon Meselesi”, *AÜDTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 2-3, Ankara 1964, s. 67-83. [*Siyasi Tarih*]

BAYRAM, Mikail, “Fatih Sultan Mehmed’in Trabzon’u Fethedişinin Gerekçeleri”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 137-140. [*Siyasi Tarih*]

BEAN, G. E., “Pontus Yazıtları / Inscription from Pontus”, *Bulleten*, Sayı: 17, Ankara Nisan 1953, s. 151-178. [*Diğer*]

BELDICEANU Nicoara, “En Marge d’un Livre sur la Mer Noire”, *Revue des Études Islamiques*, 1971, Vol.: 39, p. 389-400. [*Genel*]

BELDICEANU Nicoara, “Les Biens du Monastère d’Aya Sofya à Trébizonde dans la Région d’Aqdjaabad Avant 1461”, *Αφιέρωμα στον Νίκο Σβορώνο*, Retimno 1986, p. 325-344. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BELDICEANU, Nicoara - NÀSTUREL, Petre s., “Biens du Monastère Sainte-Sophie de Trébizonde Dans Plusieurs Bandons du Pays a la Charnière de la Conquête (1461)”, *Byzantion*, Vol.: 60, Brussel 1990, p. 25-89. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BELDICEANU, Nicoara, “Biens des Grands Comnènes en 1461 D’après un Registre Ottoman”, *Byzantion*, Vol.: 49, Brussel 1979, p. 21-41. [*Siyasi Tarih*]

BENDALL, Simon, “A Follis of Alexius I of Trebizond”, *Numismatic Circular*, Vol.: 89, July-August 1981, No: 7-8, p. 237. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BENDALL, Simon, “A Hoard of Early Fourteenth Century Aspers of Trebizond”, *Numismatic Chronicle*, Vol.: 145, 1985, p. 102-108. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BENDALL, Simon, “A New Twelfth-Century Byzantine Coin From the Mint of Trebizond”, *Numismatic Circular*, Vol.: 142, 1982, p. 163. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BENDALL, Simon, “Andronicus I of Trebizond”, *Numismatic Circular*, Vol.: 88, 1980, No: 11, p. 400-401. [*Genel*]

BENDALL, Simon, “Some Further Notes on the Mint of Trebizond under Alexius I”, *Numismatic Chronicle*, Vol.: 19, 1979, p. 211. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BENDALL, Simon, “The Coinage of Trebizond Under Isaac II (A. D. 1185-95)”, *American Numismatic Society, Museum Notes*, 1979, No: 24, p. 213-217. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BENDALL, Simon, “The Mint of Trebizond under Alexius I and the Gabrades”, *Numismatic Chronicle*, Vol.: 17, 1977, p. 126-136. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BENDALL, Simon, “Trebizond Issued Independent Series of Bronzes”, *The Celator*, April 1989, Vol.: 3, No: 4, p. 20. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BENDALL, Simon, “Trebizond under the Garbades Again”, *Numismatic Chronicle*, Vol.: 149, 1989, p. 197. [*Genel*]

BERNADETTE, Martin Hisard, “Les Textes Anonymes Grec et Arménien de la Passion d’Eugène, Valérien, Canidios et Akylas de Trébizonde”, *Revue des Études Arméniennes*, Vol.: 15, 1981, p. 115–185. [*Diğer*]

BIRDSALL, J. Neville, “A Manuscript of The Monastery Of The Soumela, Trebizond”, *Byzantine And Modern Greek Studies*, Vol.: 14, 1990, p. 241-245. [*Diğer*]

BLAU G., "Trapezuntner Komnenaten", *Berliner Blätter für Münz-Siegel und Wappenkunde*, 1868, Vol.: 4, p. 151-182. [Genel]

BOARDMAN, John, "Greek Archaeology on The Shores of Black Sea", *Archaeological Reports*, Vol.: 263, s. 34-51. [Coğrafya]

BOEHRINGER, Christof, "Hellenistischer Münzschatz aus Trapezunt", *Revue Suisse de Numismatique*, Vol.: 54, 1975, p. 37-64. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

BOSWORTH, A. Brian - WHEATLEY, Pat V., "The Origins of the Pontic House," *Journal of Hellenic Studies*, Vol.: 118, 1998, p. 155-64. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

BRATIANU, Georges I., "Les Vénitiens dans la Mer Noire au XIVe Siècle après la Deuxième Guerre de Détroits", *Echos d'Orient*, 1934, Vol.: 174, p. 148-162. [Siyasi Tarih]

BREDENKAMP, Francois, "The Doranites Family of the 14th Century Byzantine Empire of Trebizond", *Byzantiaka*, Vol.: 19, p. 241-248. [Siyasi Tarih]

BROWN, T. s. – BRYER, Anthony – WINFIELD, David, "Cities of Heracilius", *Byzantine and Modern Greek Studies*, Vol.: 4, 1978, p. 15-38. [Şehir Tarihi]

BRYER, Anthony, "A Byzantine Family: the Gabrades, c. 979 - c. 1653", *University of Birmingham Historical Journal*, Vol.: 12, 1970, p. 164-187. [Siyasi Tarih]

BRYER, Anthony, "Eclipses and Epithalamy in Fourteenth Century Trebizond", *Byzantium*, Vol.: 2, Athens 1986, p. 347-352. [Genel]

BRYER, Anthony, "Empire of Trebizond", *Dictionary of the Middle Ages*, Vol.: 12, New York 1989, p. 168-170. [Genel]

BRYER, Anthony, "Pisanello and the Princess of Trebizond." *Apollo*, October 1962, p. 601-603. [Genel]

BRYER, Anthony, "The Estates of Empire of Trebizond", *AIJ*, Vol.: 35, 1979, p. 370-477. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

BRYER, Anthony, "The Fate of George Komnenos, Rule of Trebizond (1266-1280)", *BZ.*, Vol.: 66, March 1973, p. 332-350. [*Siyasi Tarih*]

BRYER, Anthony, "The Littoral of the Empire of Trebizond in Two Fourteenth-Century Portolano Maps", *AΠ.*, Vol.: 24, 1961, p. 97-127. [*Coğrafya*]

BRYER, Anthony, "The Question of Byzantine Mines in the Pontos: Chalybian Iron, Chaldian Silver, Koloneian Alum and the Mummy of Cheriana", *Anatolian Studies*, Sayı: 32, London 1982, p. 133-150. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRYER, Anthony, "The Tourkakatia in the Pontos: Some Problems and Preliminary Conclusions", *Neo-Hellenika Austin*, Vol.: 1, 1970, p. 30-54. [*Siyasi Tarih*]

BRYER, Anthony, "Trabzon İmparatorluğu'nda Gemicilik", *BTT.*, İstanbul 1997, s. 97-105. [*Genel*]

BRYER, Anthony, "Trebizond and Rome", *AΠ.*, Vol.: 26, 1964, p. 298-300. [*Siyasi Tarih*]

BRYER, Anthony, "Trebizond and Serbia", *AΠ.*, Vol.: 27, 1965, p. 28-40. [*Siyasi Tarih*]

BRYER, Anthony, "Trebizond The Last Byzantine Empire", *History Today*, Vol.: 10, 1960, p. 125-135. [*Genel*]

BRYER, Anthony – DUNN, A. – NESBITT, J. W., "Theodore Gabras, Duke of Chaldia(+1098) and the Gabrades: Portraits, Sites and Seals", *Βυζάντιο, Κράτος και Κοινωνία. Μνήμη Νίκου Οικομομίδη*, Athenai 2003, p. 51-70. [*Genel*]

BRYER, Anthony – FASSOULAKIS, ST.- NICOL, D. M., "A Byzantine Family: the Gabrades; An Additional Note", *Byzantinoslavica*, 1975, Vol.: 36, p. 38-45. [*Genel*]

BRYER, Anthony, "Family Planning in Trebizond: the AIMA of the Grand Komnenoi", *Hellenikon, Studies in Honor of Speros Vryonis*, Ed.: M. Anastos, New York 1993, p. 85-90. [*Sosyal Tarih*]

BRYER, Anthony, "Byzantium and the Pontos during the 'Time of Troubles' (1332-1363)", *XVIIIth International Congress of Byzantine Studies, (Moscow 1991)*, Vol.: 1, Shepherdstown 1996, p. 93-105. [*Siyasi Tarih*]

BRYER, Anthony, "David Komnenos and Saint Eleutherius", *AI.*, 1988-1989, Vol.: 42, p. 161-188. [*Siyasi Tarih*]

BRYER, Anthony, "Pisanello and the Princess of Trebizond", *Apollo*, 1962, Vol.: 76, p. 601-603. [*Genel*]

BRYER, Anthony, "Rural Society in the Empire of Trebizond", *AI.*, 1966/67, Vol.: 28, p. 152-160. [*Sosyal Tarih*]

BRYER, Anthony, "The Grand Komnenos and the Great Khan at Karakorum in 1246", *Res Orientales VI. Itinéraires d'Orient, Hommages à Claude Cahen*, Leuven 1994, p. 257-261. [*Siyasi Tarih*]

CARPENTER, Rhys, "The Greek Penetration of The Black Sea", *American Journal of Archaeology*, Vol.: 52/1, 1948, p. 1-10. [*Siyasi Tarih*]

CARR, Annemarie Weyl, "Icons and the Object of Pilgrimage in Middle Byzantine Constantinople", *DOP.*, Vol.: 56, 2002, p. 75-92. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

CHAKALOF, A. E., "Byzantion naïdrion paraten Trapezounta", *BZ*, Vol.: 19, 1910, p. 119-121. [*Genel*]

CÖHÇE, Salim, "Doğu Karadeniz Bölgesinin Türkleşmesinde Kıpçakların Rolü", *BİBKK*, Samsun 1988, s. 477-484. [*Genel*]

CÖHÇE, Salim, "Ruj Gonzales De Clavijo'nun Gezi Notlarına Göre Gümüşhane ve Çevresi", *Geçmişte ve Günümüzde Gümüşhane (Gümüşhane 13-17 Haziran 1996)*, Ankara 1991, s. 85-92. [*Coğrafya*]

CUMONT Franz, "Une Inscription de l'époque des Comnènes de Trébizonde", *Mélanges d'histoire H. Pirenne*, Paris 1926, Vol.: 1, p. 67-72. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

CUMONT, Franz - CUMONT, E., “Voyage de Exploration Dans le Pont et le Petit Arménie”, *Studia Pontica*, Vol.: 2, 1906. [Gezi-Hatırat]

CUMONT, Franz, “Mithra en Asie Mineure”, *Anatolian Studies Presented to William Hepburn Buckler*, p. 67-76. [Siyasi Tarih]

CUMONT, Franz, “Notes on Vazelon”, *BZ.*, Vol.: 4, 1905, p. 302. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

CUMONT, Franz, “Notes Sue un Inscription d’Iconium”, *BZ.*, Vol.: 4, 1895, p. 100. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

ÇAĞLAYAN, Tuncer, “At the Beginning of Twentieth Century Trabzon (In the Light of British Consulate Generals Report)”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [Genel]

DEMİR, Necati, “Hacıemiroğulları Beyliği ve Karadeniz Bölgesindeki İskan Hareketleri”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 67-80. [Genel]

DEMİR, Necati, “Hacıemiroğulları Beyliği”, *Türkler*, Sayı: 6, Ankara 2002, s. 824-829. [Genel]

DEMİR, Necati, “Karadeniz Bölgesi’nde Peçenek ve Kıpçaklar”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 401-409. [Genel]

DEMİR, Necati, “Karadeniz Bölgesinde Peçenekler”, *Türk Ocağı*, Trabzon Şubat 2002, Sayı: 38, s. 14-19. [Genel]

DEMİR, Necati, “Karadeniz’in Güneyinde Peçenekler”, *Türkler*, Sayı: 2, Ankara 2002, s. 709-713. [Genel]

DESCAT, Raymond, “Les Pers Et La Mer Noire” (Pers’ler ve Karadeniz), *İTBKK*, Samsun 1990, s. 539-548. [Genel]

DESIMONI, Cornelio, “I Conti Dell’ Ambasciata al Chan di Persia Nel 1292” *Atti della Società Ligure di Storia Patria*, Vol.: 13, 1884, p. 537-608. [Gezi-Hatırat]

DREWS, R., “Karadeniz’de En Eski Grek Yerleşmeleri”, Nşr. Ömer Çapar, *AÜDTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 26, 1991, s. 303-327. [*Genel*]

DUPUIGRENET, Desroussilles F., “Vénitiens et Génois à Constantinople et en Mer Noire en 1431”, *Cahiers du Monde Russe et Soviétique*, 1979, Vol.: 20, p. 111-122. [*İktisadi Tarih*]

EASTMOND, Antony, “Narratives of the Fall: Structure and Meaning in the Genesis Frieze at Hagia Sophia, Trebizond”, *DOP.*, Vol.: 53, 1999, p. 219-236. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EDWARDS, Robert William, “Armenian and Byzantine Religious Practices in Early Fifteenth-Century Trabzon: a Spanish Viewpoint”, *Revue des Etudes Arméniennes*, 1992, Vol.: 23, p. 81-90. [*Sosyal Tarih*]

EDWARDS, Robert William, “The Garrison Forts of the Pontos: a Case for the Diffusion of the Armenian Paradigm”, *Revue des Etudes Arméniennes* 1985, Vol.: 19, p. 182-284. [*Siyasi Tarih*]

EMECEN, Feridun M., “Of Kasabasının Ortaya Çıkışı Üzerine Notlar”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 1, Trabzon 2006, s. 45-53. [*Şehir Tarihi*]

ERZİ, Adnan Sadık, “Akkoyunlu ve Karakoyunlu Tarihi Hakkında Araştırmalar”, *Belleten*, Ankara 1954, Vol.: 18, s. 178-229. [*Genel*]

ESBROECK, Michel van, “Lazique, Mingrélie, Svanétie et Aphkhazie du IVE au IXe siècle, 11 Caucaso: Cerniera fra Culture dal Mediterraneo alla Persia (secoli IV - XI), *Spoleto*, 1996, Vol. 1, p. 195-218. [*Kültür-Sanat*]

FALLMERAYER, Jacop Philip, “Das Hohenkloster Sumelas”, *Byzanz und das Abendland*, Vienna 1943, p. 189-225. [*Coğrafya*]

FISCHER, W., “Trapezunt und seine Bedeutung in der Geschichte”, *Zeitschrift für Allgemeine Geschichte*, Stuttgart 1886, s. 13-39. [*Genel*]

FISCHER, W., “Trapezus im 11. und 12 Jahrhundert”, *Mitteilungen des Instituts für Österreich, Geschichtsforschung*, Innsbruck 1889, Vol.: 10, s. 177-207. [Genel]

FRANGEDAKI, Adamandia, “On 15th Century CryptoChristianity: A Letter to George Amoiroutzes from Michael Apostolis”, *Byzantine and Modern Greek Studies*, 1984-1985, Vol.: 9, p. 221-224. [Sosyal Tarih]

GANCHOU, T., “The Date of The Basileus John IV Comnenus of Trebizond”, *BZ.*, Vol.: 93, 2000, p. 114-124. [Biyografi]

GANCHOU, Thierry, “Une Kantakouzène, Impératrice de Trébizonde: Theodora ou Helena?”, *REB.*, 2000, Vol.: 58, p. 215-229. [Siyasi Tarih]

GORDUS, Adon, “Non-Destructive Chemical Analysis of the Byzantine Silver Coinage of Trebizond”, *AI.*, 1976, Vol.: 33, p. 28-35. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

GRÉGOIRE, Henri, “Les Veilleurs de Nuit à Trébizonde (XIV siècle)”, *BZ.*, Vol.: 18, 1909, p. 409-499. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

GUADAN, Antonio Manuel de, “Un Simbolo Indito en los “Asper” de Juan II de Trebisonda”, *Acta Numismatica*, Vol.: 4, 1974, p. 173-180. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

GÜL, Muammer, “13.-15. Yüzyıllarda Anadolu Türkleri ile Trabzon Rum İmparatorluğu Arasındaki İlişkiler”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 2, Elazığ 2003, s. 421-437. [Siyasi Tarih]

GÜMÜŞ, Nebi, “Son Gürcü Kralı II. Solomon’un Trabzon’da İkameti ve Ruslara Karşı Mücadelesi”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 373-383. [Siyasi Tarih]

HACIFETTAHOĞLU, İsmail, “Kuruluşundan Fethine Trabzon’un Kısa Tarihi ve Fethi”, *Öncesi ve Sonrasıyla Trabzon’un Fethi*, Haz.: İsmail Hacıfettahoğlu, Ankara 2001, s. 11-21. [Genel]

HOCAOĞLU, Ömer Lütfi, “Karadeniz’de Çepni Türkleri”, *Kök Dergisi*, Sayı: 17, Ankara 1995, s. 2-5. [Genel]

HOCAOĞLU, Ömer Lütfi, “Karadeniz’de Çepni Türkleri”, *Kök Dergisi*, Sayı: 18, Ankara 1995, s. 12-15. [Genel]

IORGA, Nicolae, “La Politique Vénitienne dans les Eaux de la Mer Noire”, *Académie Roumaine; Bulletin de la Section Historique*, Vol.: 2, 1914, p. 289-370. [Siyasi Tarih]

IORGA, Nicolae, “Une nouvelle Théorie sur l’origine et le Caractère de l’empire de Trébizonde”, *Revue Historique du Sudest Européen*, Vol.: 13, 1936, p. 172-176. [Siyasi Tarih]

IRMSCHER, J., “L’empire de Trebizonde Entre l’Orient et l’Occident”, *Byzantinische Forschungen*, Vol.: 25, 1999, p. 243-249. [Siyasi Tarih]

İPEK, Ali, “Trabzon’un Ortaçağda Ticaretteki Yeri”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [İktisadi Tarih]

KARAHASANOĞLU, Songül Ata - AKAT, Abdullah, “Çepni Türklerinin Doğu Karadeniz Bölgesi Müziğindeki Yeri ve Önemi”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [Kültür-Sanat]

KARATAY Osman, “III. Yüzyılda Trabzon’a Saldıran Boranlar Kimlerdir?”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 1, Serander Yayınevi, Güz 2006, s. 9-18. [Siyasi Tarih]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “An unknown Letter of a Venetian Doge on Trade and Conflicts in Trebizond (1445)”, *Miscellanea für Peter Schreiner zu Seinem 60. Geburtstag/ hrsg. von C. Scholz und G. Makris. München; Leipzig 2000*, s. . 103-105. [İktisadi Tarih]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “Empire of Great Comnenoi: Some Remarks on Particularities of its Foundation”, *Actes du XVe Congrès Int. d’Etudes Byzantines*, Athènes, September 1976, Vol.: IV: Histoire, Communications, Athènes 1980, p. 153-159. [Siyasi Tarih]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “Genovesi e Piemontesi nell’ Im pero di Trebisonda (secc. XIII-XV)”, *Atti del Congresso Internazionale “Dai feudi morferrini e dal Piemonte ai Nuovi Mondi Oltre gli Oceani*, Alessandria, 2-6 Aprile 1990, Alessandria 1993, p. 369-376. [Siyasi Tarih]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “Grecs et Latins à Trébizonde (XIIIe-XVe ss.)”, *Collaboration Économique, Rapports Politiques, Etat et Colonisation au Moyen Age et à la Renaissance*, Lyon 1989, p. 413-424. [*Sosyal Tarih*]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “II Problema Délie Tasse Doganali Nei Raporti tra Venezia e Trebisonda (XIV - prima meta del XV secolo)”, *Rivista di Studi Bizantini e Slavi* (1983), Vol.: 3, Bologna 1984, p. 161-171. [*Siyasi Tarih*]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “The Empire of Trebizond and Venice in 1374-1376”, *АП.*, 1979, Vol.: 35, p. 290-298. [*Siyasi Tarih*]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “The Grain Trade in the Southern Black Sea Region: The Thirteenth to the Fifteenth Century”, *Mediterranean Historical Review*, 1993, Vol. 8, p. 55-73. [*İktisadi Tarih*]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “Una Famiglia Nobile del Mondo Coloniale Genovese: i Di Negro, Mercanti e ‘Baroni’ dei Grandi Comneni di Trebisonda, Oriente e Occidente tra Medioevo ed età Moderna”, *Studi in Onore di Geo Pistarino*, A cura di: L. Balletto, Acqui Terme, 1997, Vol.: 2, p. 587-604. [*İktisadi Tarih*]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “Venezia e Genova: Rivalità e Collaborazione a Trebisonda e Tana, Secoli XIII - XV, Genova, Venezia, il Levante nei Secoli XII-XIV”, *Atti del Convegno Internazionale di Studi, Genova - Venezia, (10-14 Marzo 2006)*, A cura di: G. Ortalli - D. Puncuh, Venezia 2001, p. 257-272. [*Siyasi Tarih*]

KAYA, Elmas, “Trabzon İl Merkezinde Kurtarma Kazısında Ortaya Çıkan Buluntular”, *9. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, (27-29 Nisan 1998)*, Ankara 1999, s. 321-334. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KESKİN, Mustafa, “Selçuklular Zamanında Doğu Karadeniz’e Yönelik Türkmen Akınları ve Muhacereti”, *Giresun Tarihi Sempozyumu (24-25 Mayıs 1996)*, İstanbul 1997, s. 51-57. [*Siyasi Tarih*]

KIRZIOĞLU, Mehmet Fahrettin, “Karadeniz’in Doğu Kıyıları, Gürcistan ve Eski Turabozan Vilayetimiz (Batum-Samsun Dahil) Bölgesinde, M.Ö. VII. Yüzyıldan Osmanlı Fethine Kadar Yerleşen Türkler ve Coğrafya’da Yaşayan Hatıraları”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 83-91. [*Kültür-Sanat*]

KISLINGER, E., “Macht und *μνησία* am Hof von Trapezunt, Zu einem Patriarchalschreiben des Jahres 1340”, *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik*, Vol.: 44, 1994, s. 245-253. [*Genel*]

KOÇYİĞİT, Tahsin, “İbn Battuta’nın Gözüyle Karadeniz Bölgesi”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Gezi-Hatırat*]

KOROBENIKOV, Dimitri A., “Orthodox Communities in Eastern Anatolia in the Thirteenth to Fourteenth Centuries, Part 2: The Time of Troubles”, *Al-Masaq*, Vol.: 17, March 2005, p. 1-29. [*Sosyal Tarih*]

KOSHELENKO, G. A.- KUZNETSOV, V.D. “Colchis and Bosphorus: Two models of Colonisation”, *New Studies on the Black Sea Littoral*, Ed.: Gocha R. Tsetsckhladze, Oxbow Books, Oxford 1996. [*Siyasi Tarih*]

KOYUNCUOĞLU, Tülay, “Türkiye Selçuklu Devleti’nin Karadeniz Politikası”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

KÖKTEN, İ. Kılıç, “Anadolu’da Prehistorik Yerleşme Yerlerinin Dağılışı Üzerine Bir Araştırma”, *AÜDTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 3-4, 1952, s. 167-207. [*Coğrafya*]

KÖKTEN, İ. Kılıç, “Orta, Doğu ve Kuzey Anadolu’da Yapılan Tarih Öncesi Araştırmaları”, *Belleten*, Cilt: 8, Sayı: 32, I. Teşrin 1944, s. 659-680. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KRUMBACHER, Karl, “Inscriptions Byzantines de Trebizonde”, *Bulletin de Correspondance Hellenique*, Vol.: 20, s. 498-501. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KURSANSKIS, Michel, “Autour de la Derniere Princesse de Trebizonde: Theodora, fille de Jean IV et Epouse d’Uzun Hasan”, *AI.*, Vol.: 33, 1975-1976, p. 77-87. [*Siyasi Tarih*]

KURSANSKIS, Michel, “Autour des Sources Géorgiennes de la Fondation de l’empire de Trébizonde”, *AII.*, Vol.: 30, 1970-1971, p. 107-116. [*Genel*]

KURSANSKIS, Michel, “L’Empire de Trebizonde et la Georgie”, *REB*, Vol.: 35, 1977, p. 237-256. [*Siyasi Tarih*]

KURSANSKIS, Michel, “L’Empire de Trebizonde et les Turcs Au 13e Siècle”, *REB*, Vol.: 46, 1988, p. 109-124. [*Siyasi Tarih*]

KURSANSKIS, Michel, “La Descendance d’Alexis IV Empereur de Trebizonde (Contribution a la Prosopographie des Grands Comnènes)”, *REB.*, Vol.: 37, 1979, p. 239-247. [*Siyasi Tarih*]

KURSANSKIS, Michel, “L’usurpation de Theodora Grande Comnène”, *REB.*, Vol.: 33, 1975, p. 187- 210. [*Siyasi Tarih*]

KURSANSKIS, Michel, “Monnaies Divisionnaires en Argent de l’Empire de Trébizonde”, *Revue Numismatique*, Vol.: 19, 1977, p. 103-108. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KURSANSKIS, Michel, “Relations Matrimoniales Entre Grands Comnènes de Trebizonde et Princes Georgiens”, *Bedi Kartlisa*, Vol.: 34, 1976, p. 112-117. [*Siyasi Tarih*]

KURSANSKIS, Michel, “The Coinage of the Grand Komnenos Manuel I”, *AII.*, Vol.: 35, 1979, p. 23-37. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KURSANSKIS, Michel, “Une Alliance Problematicque au XV-e siecle. La mariage de Valenza Comnena, fille d’un Empereur de Trebizonde, a Niccolo Crispo, Seigneure de Santorin”, *AII.*, Vol.: 30, 1970-1971, p. 94-106. [*Siyasi Tarih*]

KURSANSKIS, Michel, “Une Nouvelle Monnaie de l’empire de Trebizonde”, *Revue Numismatique*, Vol.: 14, 1972, p. 269-270. [*Siyasi Tarih*]

LAIYOU, Angeliki, “Italy and Italians in the Political Geography of the Byzantines (14th Century)”, *DOP.*, Vol.: 49, 1995, p. 73-98. [*Siyasi Tarih*]

LAMPSIDES, Odysseus, “Alexis II. Empereur de Trébizonde (1297-1330) et l’église de’ Rome”, *BZ.*, Vol.: 36, 1936, s. 327-329. [*Siyasi Tarih*]

LAMPSIDES, Odysseus, “Bessarions Zeugnis über den Titel Μεγας Κομνηνος”, *ΑΠ.*, Vol.: 30, 1970-71, p. 386-397. [*Biyografi*]

LAMPSIDES, Odysseus, “Datierung des ‘Εγκώμιον Τραπεζούντος von Kardinal Bessarion”, *BZ.*, Vol.: 48, 1955, s. 291-292. [*Siyasi Tarih*]

LAMPSIDES, Odysseus, “Die von Akakios Sabbaites Erdichtete Biographie der Gründer des Klosters Panajia Soumela”, *ΑΠ.*, Vol.: 104, 1986, p. 127-129. [*Biyografi*]

LAMPSIDES, Odysseus, “L’Éloge de Trébizonde’ de Bessarion”, *Jahrbuch der Osterreichischen Byzantinistik*, Vol.: 32/3, 1982, p. 121-127. [*Genel*]

LAMPSIDES, Odysseus, “La Rivalité entre l’État des Grands Comnènes et Celui de Nicée à Propos de l’héritage de l’idée Byzantine”, *Actes du XV-e Congr. Int. d’Études Byzantines*, Athènes Vol.: 4, 1980, p. 186-191. [*Siyasi Tarih*]

LAMPSIDES, Odysseus, “Le titre Μέγας Κομνηνός (Grand Comnène)”, *Byzantion*, Vol.: 37, 1967, p. 114- 125.

LAMPSIDES, Odysseus, “Nicétas, Évêque Inconnu de Trébizonde”, *BZ.*, 1964, Vol.: 57, p. 380-381. [*Sosyal Tarih*]

LAMPSIDES, Odysseus, “Où en Sommes Nous de l’histoire des Grands Comnènes?”, *Actes du XIIe Congrès Int. d’Études Byzantines*, Vol.: 2, Beograd 1964, p. 165-169. [*Biyografi*]

LAMPSIDES, Odysseus, “Zu Bessarions Lobrede auf Trapezunt”, *BZ.*, Vol.: 35, 1935, s. 15-17. [*Şehir Tarihi*]

LARSEN, M. D. H., “The Metrology of the Coinage of Trebizond”, *Seaby’s Coin and Medal Bulletin*, No: 446, July 1955, p. 270-271. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

LAURENT, Vergès, “Deux Chrysobulles Inédits des Impereurs de Trébizonde Alexis IV-Jean IV et David II”, *AII.*, Vol.: 18, 1954, p. 241-278. [*Siyasi Tarih*]

LAURENT, Vergès, “Sceau Inédit de David Comnene, Libérateur du Pont et Confondateur de l’Empire de Trébizonde”, *AII.*, Vol.: 19, 1954, p. 151-160. [*Siyasi Tarih*]

LAURENT, Vergès, “L’assassinat d’Alexis IV. Empereur de Trébizonde (+ 1429) Date et Circonstances”, *AII.*, 1955, Vol.: 20, p. 138-143. [*Biyografi*]

LEMERLE, Paul, À Propos de la Fondation du Monastère de Kutloumous, un Faux Chrysobulle d’Alexis III, Empereur de Trébizonde, *Bulletin de Correspondance Hellénique*, Vol.: 58, 1934, p. 221-234. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

MANGO, Cyril, “Notes on Byzantine Monuments”, *DOP.*, Sayı: 23, 1969-1970, p. 219-236. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

MARTIN, Hisard Bernadette, “Les Textes Anonymes Grecs et Arméniens de la Passion d’Eugène; Valerien, Canidios et Akylas de Trébizonde”, *Revue des Etudes Arméniennes*, Vol.: 15, 1981, p. 115- 185. [*Diğer*]

MARTIN, Hisard Bernadette, “The First Venetians in the Black Sea”, *AII.*, Vol.: 35, 1978, p. 111-122. [*Siyasi Tarih*]

MARTIN, Hisard Bernadette, “The Venetians in the Black Sea: a General Survey”, *Rivista di Bizantinistica*, Vol.: 3, 1993, p. 227-248. [*Siyasi Tarih*]

MARTIN, Hisard Bernadette, “Trébizonde et le Culte de Saint Eugène (VIe-XIe Siècles)”, *Revue des Etudes Arméniennes*, Vol.: 14, 1980, p. 307-343. [*Sosyal Tarih*]

MATTINGLY, Harold, “The Platana Hoard of Aspers of Trebizond”, *Numismatic Chronicle*, No: 74, 1939, p. 120-127. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

MCGING, B. C., “On the Fringes, Culture and History in the Kingdom of Pontus,” *Vestnik Drevnej Istorii*, Vol.: 3, 1998, p. 97-112. [*Genel*]

MEINARDUS, Otto, “The Place of the Anapeton of Soumela in Byzantine Art”, *Oriens Christ*, Vol.: 55, 1971, p. 195-203. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

MÉLIKOFF, Irène, “Géorgiens, Turcomans et Trébizonde: Notes sur le ‘Livre de Dede Korkut’”, *Bedi Kartlisa*, Vol.: 17/18, 1964, p. 27-35. [*Genel*]

MEMİŞ, Ekrem, M.Ö. 2 Bin yılda Hitit - Gazka Münasebetleri, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 103-114. [*Genel*]

METCALF, David M. – ROPER, I. T., “A Hoard of Coper Trachea of Andronicus I of Trebizond (1222-1235)”, *Numismatic Circular*, Vol.: 83, June 1975, p. 237-238. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

MICHAELSEN, L., “Michael Alighieri, Gesandter Kaiser Davids von Trapezunt, am Hof der Herzöge von Burgund(1461-1470)”, *AII.*, Vol.: 41, 1987, p. 175-200. [*Şehir Tarihi*]

MILLET, Gabriel, “Inscriptions Byzantines de Trébizonde”, *Bulletin De Correspondance Hellénique*, Vol.: 20, 1896, p. 496-501. [*Genel*]

MILNER, Gulland R. R., BRYER, Anthony, “Two Metropolitans of Trebizond in Russia”, *AII.*, Vol.: 27, 1965, p. 21-27. [*Biyografi*]

MINGHIRAS, Alina, “Etude d’un Compte de ‘Voyage à Trébizonde’ à Travers le ‘Livre de Comptes’ de Giacomo Badoer (1436-1440), Migrations et Diasporas Méditerranéennes (Xe - XVIe Siècles)”, *Actes du Colloque de Conques (Octobre 1999)*, Paris 2002, p. 91-96. [*Gezi-Hatırat*]

MITFORD, Tim, “Thalatta, Thalatta: Xenophon’s View of the Black Sea”, *Anatolian Studies*, Vol.: 50, 2000, p. 127-131. [*Şehir Tarihi*]

MORAU, Paul, “Manuscrits de Souméla Conservés à Ankara”, *Analecta Bollandiana*, Vol.: 95, 1977, p. 261-268. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

MORAU, Paul, “Manuscrits de Trébizonde au Musée Archéologique d’Ankara”, *Scriptorium*, Vol.: 19, 1965, p. 269-273. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

NYSTAZOPOULOU, Marie, “La Dernière Reconquête de Sinope par les Grecs de Trébizonde (1254-1265)”, *REB.*, Vol.: 22, 1964, p. 241 -249. [*Siyasi Tarih*]

OCHOA J. A., “La Sosta della Embajada a Tamorlân a Trebisonda”, *Aspetti Storici, Schede Medieval*, Vol.: 16, 1989, p. 54-62. [*Siyasi Tarih*]

OCHOA J. A., “The Way Towards the Orient: the *Embajada a Tamorlân* from Trebizond to Tabriz”, *H Επικοινωνία στο Βυζάντιο*, Athena 1993, p. 565-575. [*Siyasi Tarih*]

OĞUZ, Mevlüt, “Taceddinoğulları”, *AÜDTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 5, Ankara 1948, s. 469-487. [*Genel*]

OIKONOMIDES, Nicolas, “The Chancery of the Grand Komnenoi: Imperial Tradition and Political Reality”, *AII.*, Vol.: 35, 1979, p. 299-332. [*Siyasi Tarih*]

OLBRYCHT, Marek J., “Die Aorser, die Oberen Aorser und die Siraker bei Strabon. Zur Geschichte und Eigenart der Völker im Nordostpontischen und Nordkaukasischen Raum im 2.-1. Jh. v. Chr.,” *Klio*, No: 83, 2001, p. 425-450. [*Gezi-Hatırat*]

OLGIATI, Glustina, “The Genoese Colonies in front of the Turkish Advance”, *AÜDTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 15, 1990-1991, s. 381-389. [*Siyasi Tarih*]

OLSHAUSEN Eckart, “Elemente einer Grenzstadt-Typologie am Beispiel von Trapezus”, *Stuttgarter Kolloquium zur Historischen Geographie des Altertums*, Vol.: 4, Amsterdam 1994, s. 407-422. [*Diğer*]

ÖZSAİT, Mehmet, “İlkçağ Döneminde Trabzon ve Çevresi”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 35-45. [*Genel*]

ÖZSAİT, Mehmet, “Orta Karadeniz Bölgesinde Yeni Prehistorik Yerleşmeler”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 124-131. [*Genel*]

PARIBENI, Andrea, “Iconografia, Committenza, Topografia di Costantinopoli sul Cassone di Apollonio di Giovanni con la ‘Conquista di Trebisonda’”, *Rivista dell’Istituto Nazionale d’Archeologia e Storia Dell’arte*, 2001, Vol.: 56. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

PASSINI, G. I., “I Genovesi a Trebisonda”, *Il Secolo XX. Anno XV. Fasc. VI.*, Milano 1916, p. 513-517. [*Siyasi Tarih*]

PAVIOT, Jacques, “Les Génois en Mer Noire: le Témoignage des Voyageurs (XIVe-XVe siècles)”, *България Понтика*, София 1988, p. 446-466. [*Gezi-Hatırat*]

PAVIOT, Jacques, “Le Séjour de l’ambassade de Geoffroy de Langley à Trébizonde et à Constantinople en 1292”, *Médiévales*, No: 12, 1987, p. 47-54. [*Gezi-Hatırat*]

PETIT, L., “Monodie de Théodore Prodrome sur Etienne Skylitzès, Métropolitain de Trébizonde”, *Известия Русского Археологического Института в Константинополе*, Vol.: 8, 1903, p. 1-14. [*Siyasi Tarih*]

PLANHOL, Xavier, de, “Geographica Pontica, I-II”, *Journal Asiatique*, Vol.: 251, 1963, p. 293-309. [*Coğrafya*]

PLANHOL, Xavier de, “Grandeur et Décadence du Vignoble de Trebizonde”, *Journal of the Economic and Social History of the Orient*, Vol.: 3, 1979, s. 314-329. [*Siyasi Tarih*]

RADIĆ R., “Serbian Sources on the Turkish Conquest of Trebizond in 1461”, *АП.*, Vol.: 48, 1996-1997, p. 121-130. [*Siyasi Tarih*]

RETOWSKI, Otto, “Die Münzen der Komnenen von Trapezunt”, *Нумизматический сб.*, Vol.: 1, Moskow 1911, p. 113-302. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ROBINSON, Edward Stanley Gotch, “Sinope: (Hoard of Coins of Sinope and Trapezus)”, *The Numismatic Chronicle*, Vol.: 10, 1930, p. 1-15. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

RORIT, M. p. - LYNCH, T. K., “Identification of Mount Theches of Xenophon”, *Journal of the Royal Geographical Society of London*, Vol.: 40, 1870, p. 463-473. [*Coğrafya*]

ROSENQVIST, Jan Olof, “Some Remarks on the Passions of St. Eugenios of Trebizond and their Sources”, *Analecta Bollandiana*, Vol.: 107, 1989, p. 39-64. [*Biyografî*]

ROSENQVIST, Jan Olof, "Miracles and Medical Learning - The Case of St Eugenios of Trebizond", *Byzantinoslavica*, Vol.: 56, 1995, p. 461-469. [*Biyografi*]

ROSENQVIST, Jan Olof, "Afzelius och Trapezunts Historia", *Svenska Kommittén för Byzantinska Studier*, Bulletin, Vol.: 7, 1989, p. 37-41. [*Genel*]

ROSENQVIST, Jan Olof, "Att Köpa Lampor i Trapezunt: Glashandel och Glasproduktion i St. Eugenios' Mirakler", *Byzantinska Sällskapet, Bulletin*, Vol.: 10, 1992, p. 15-23. [*Diğer*]

ROSENQVIST, Jan Olof, "Local Worshipers, Imperial Patrons: Pilgrimage to St. Eugenios of Trebizond", *DOP.*, Vol.: 56, 2002, p. 193-212. [*Biyografi*]

ROSENQVIST, Jan Olof, "Mirakelman i Statens Tjänst: om St. Eugenios och det Byzantska Trapezunt", *Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul Meddelanden*, Vol.: 13, 1988, p. 5-24. [*Genel*]

ROSENQVIST, Jan Olof, "Pajakt Efter en Nationell Mytologi: Hagiografi i 1300-talets Trapezunt (Auf der Suche nach einer nationalen Mythologie: Hagiographie im Trapezunt des 14. Jh.)", *Svenska Kommittén för Byzantinska Studier, Bulletin*, Vol.: 6, 1988, s. 37-40. [*Diğer*]

ROSENQVIST, Jan Olof, "The Hagiographie Evidence of Mithraism in Trebizond: Local Tradition or Learned Design?", *Eranos*, Vol.: 89, 1991, p. 107-121. [*Diğer*]

ROSENQVIST, Jan Olof, "Three Trapezuntine Notes", *Byzantinoslavica* Vol.: 54, 1993, p. 288-299. [*Diğer*]

SAFRAN, L., "The Genesis Frieze at Hagia Sophia at Trebizond", *Byzantine Studies Conference: Abstracts of Papers*, Vol.: 20, Michigan 1994, p. 29. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SAFRAN, Mustafa, "13. ve 14. Yüzyılda Karadeniz Limanlarının Ticari ve Tarihi Önemi", *İTBKK*, Samsun 1990, s. 459-462. [*İktisadi Tarih*]

SAVVIDES, Alexios G. K., “Byzantium’s Oriental Front in the First Part of the Thirteenth Century: the Empires of Nicaea and Trapezous (Trebizond) in View of the Seljuk and Mongol Menace”, *ΔΙΠΤΥΧΑ*, Vol.: 3, 1982/1983, p. 160-181. [*Siyasi Tarih*]

SAVVIDES, Alexios G. K., “The Trapezuntine Sources of the Seljuk Attack on Trebizond in A. D. 1222-1223”, *ΑΠ.*, Vol.: 43, 1990-1991, p. 102-130. [*Siyasi Tarih*]

SCHREINER, p. “Neue Höfische Zentren im Byzantinischen Reich. Die Kultur des Trapezuntinischen Kaiserhofes und der Despotenhöfe”, *Höfische Kultur in Südosteuropa*, Göttingen 1994, p. 42-55. [*Kültür-Sanat*]

SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “Aima: the Blood of the Grand Komnenoi”, *Byzantine and Modern Greek Studies*, Vol.: 19, 1995, p. 161-181. [*Siyasi Tarih*]

SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “Between Peace and Hostility: Trebizond and the Pontic Turkish Periphery in the 14th Century”, *Mediterranean Historical Review*, Vol.: 9, 1994, p. 20-72. [*Genel*]

SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “Eastern Ethnic Elements in the Empire Of Trebizond”, *ACTS 18th International Congress of Byzantine Studies*, Vol.: II, Shepherdstown 1996, p. 75-81. [*Sosyal Tarih*]

SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “The Campaign of Shaykh Djunayd Safawi Against Trebizond (1456 AD/860 H)”, *Byzantine and Modern Greek Studies*, Vol.: 17, Birmingham 1993, p. 127-140. [*Siyasi Tarih*]

SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “The Crypto-Muslims of Anatolia, Archaeology, Anthropology and Heritage in the Balkans and Anatolia”, *The Life and Times of F. W. Hasluck, 1878-1920*, Ed.: D. Shankland, Istanbul 2004, Vol.: 2, p. 135-157. [*Sosyal Tarih*]

SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “The Enigma of David Grand Komnenos”, *Mésogeios*, Vol.: 12, 2001, p. 125-136. [*Siyasi Tarih*]

SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “The Pontic Nomads (13-15th century)”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Sosyal Tarih*]

SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “Two Waves of Nomadic Migration in the Pontos the Thirteenth-Fourteenth Centuries”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 1, Serander Yayınevi, Güz 2006, s. 29-44. [*Sosyal Tarih*]

SOMMER, Andreas U., “Das Kaiserreich von Trapezunt und Seine Münzen (1204-1461)”, *Money Trend*, Vol.: 21, No.: 10, 1989, p. 12-13. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

STRZYGOWSKI, Josef, “Eine Trapezuntische Bilderhandschrift vom Jahre 1346”, *Repertorium für Kunstwissenschaft*, Vol.: 13, 1890, s. 241-263. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TALBOT, Rice David, “St. Sophia, Trebizond and the Work of the Walker Trust”, *Akten des XI. Int. Byzantinisten Kongresses*, München 1960, p. 508-510. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TANSEL, Selahattin, “Trabzon Rum İmparatorluğu’nun Ortadan Kaldırılması”, *Öncesi ve Sonrasıyla Trabzon’un Fethi*, Haz.: İsmail Hacıfettahoğlu, Ankara 2001, s. 80-87. [*Siyasi Tarih*]

TANSUĞ, Kadriye, “Kimmerlerin Anadolu’ya Gelişleri ve M.Ö. 7’nci Yüzyılda Asur Devletinin Anadolu ile Münasebetleri”, *AÜDTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 4, 1949, s. 535-550. [*Siyasi Tarih*]

TARHAN, M. Taner, “Eski Anadolu Tarihinde Kimmerler”, *Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü I. Araştırma Sonuçları Toplantısı (İstanbul 23-26 Mayıs 1983)*, Ankara 1984, s. 109-120. [*Genel*]

TARHAN, M. Taner, “Eskiçağ’da Kimmerler Problemi”, *VII. Türk Tarih Kongresi (11-15 Ekim 1976)*, Ankara 1979, s. 355-369. [*Genel*]

TARHAN, M. Taner, “İskitler’in Dini İnanç ve Adetleri”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, Sayı: 23, 1969, s. 145-180. [*Kültür-Sanat*]

TARHAN, M. Taner, “Ön Asya Dünyasında İlk Türkler Kimmerler ve İskitler”, *Türkler*, Cilt: 1, s. 598-611. [*Genel*]

TEKİNDAĞ, M. C. Şehabeddin, “Trabzon-Rum İmparatorluğu’nun Fethi”, *Bilgi Mecmuası*, Cilt: 13, İstanbul 1959, s. 56-58. [*Siyasi Tarih*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Doğu Karadeniz Bölgesindeki Komnenos Hakimiyeti ve Türkler”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 109-124. [*Genel*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Doğu Karadeniz Bölgesinin Bugünkü Etnik Yapısına Tesir Eden Göçler”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 5, Bahar 2005, s. 1-10. [*Genel*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Doğu Karadeniz Bölgesinin *Türk Yurdu* Haline Gelmesi Hakkında Bir Değerlendirme”, *Türkölçji Araştırmaları*, Sayı: 2/2, Bahar 2007, s. 654-664. [*Genel*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Moğol Hakimiyeti Döneminde Doğu Karadeniz Bölgesi”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 1, Serander Yayınevi, Güz 2006, s. 19-28. [*Genel*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Ortaçağda Türk-Gürcü Münasebetlerini Şekillendiren Faktörler”, *38. ICANAS Kongresi (10-15 Eylül 2007)*, Ankara. [*Genel*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Trabzon Rum Devleti’nin Hıristiyan Dünyasıyla İlişkileri (1214-1458)”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Genel*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Trabzon Rum Devleti’nin Kuruluşu Hakkındaki Tartışmalar”, *Erdem*, Sayı: 41, Eylül 2004, s. 139-146. [*Genel*]

TEZCAN, Mehmet, “Eskiçağda Roma İmparatorluğu’nun Karadeniz Bölgesi Vasıtasıyla Hindistan ve Çin İle Ticareti”, *KTS.*, Cilt 1, Trabzon 2007, s. 3-36. [*İktisadi Tarih*]

TEZCAN, Mehmet, “İpek Yolu ve 14. Yüzyıla Kadar İpek Yolu Ticaretinde Trabzon’un Yeri”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 71-90. [*İktisadi Tarih*]

TEZCAN, Mehmet, “Pontos Krallığı (M.Ö. III - M.S. IV. Yüzyıl)”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 77-107. [*Genel*]

TEZCAN, Mehmet, “Selçuklu Fethi Öncesi II. Basileios’un İberia Seferleri (1021-22) Sırasında Trabzon’daki İkâmeti ve bu Seferlerin Türk Fetihlerine Tesirleri”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

TEZCAN, Mehmet, “XI. Yüzyılın İlk Yarısında Doğu Roma İmparatorluğu’nun Doğu-ve Kuzeydoğu Anadolu Politikası ve Bunun Selçuklu Fetihlerine Tesiri”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

TODT, K, P, “Das Griechentum im Pontos und das Kaiserreich von Trapezunt”, *Hellenika*, Bochum 1985, s. 152-180. [*Genel*]

TOGAN, A. Zeki Velidî, “Sakalar I”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 17, Temmuz 1986, s. 20-24. [*Genel*]

TOGAN, A. Zeki Velidî, “Sakalar II”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 18, Ağustos 1986, s. 21-25. [*Genel*]

TOGAN, A. Zeki Velidî, “Sakalar III”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 19, Eylül 1986, s. 29-33. [*Genel*]

TOGAN, A. Zeki Velidî, “Sakalar IV”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 20, Ekim 1986, s. 28-32. [*Genel*]

TOGAN, A. Zeki Velidî, “Sakalar V”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 21, Kasım 1986, s. 22-25. [*Genel*]

TOGAN, A. Zeki Velidî, “Sakalar VI”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 22, Aralık 1986, s. 21-24. [*Genel*]

TOGAN, A. Zeki Velidî, “Sakalar VII”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 23, Ocak 1987, s. 30-34. [*Genel*]

TOGAN, A. Zeki Velidî, “Sakalar VIII”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 24, Şubat 1987, s. 27-31. [*Genel*]

TOKSOY, Ahmet, “Selçuklu-Trabzon Münasebetleri ve Trabzon Komnenosları'nın Tabiiyyete Alınması”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 53-58. [*Siyasi Tarih*]

TOUMANOFF, Cyril, “On the Relationship Between the Founder of the Empire of Trebizond and the Georgian Queen Thamar”, *Speculum*, Vol.: 15, 1940, p. 299-312. [*Siyasi Tarih*]

TURAN, Osman, “Selçukluların Karadeniz Siyaseti”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 233-240. [*Siyasi Tarih*]

URUSHADZE, Levan, “The Comnenus of Trebizond and the Bagrationi Dynasty of Georgia”, *Tsiskari*, No: 4, Tbilisi 1991, p. 144-148. [*Siyasi Tarih*]

VAJAY, Szabolcs de, “Essai Chronologique à Propos de la Famille du Grand Comnène Manuel, 1238-1263”, *Byzantinische Forschungen*, Vol.: 6, 1979, s. 281 -291. [*Diğer*]

VARZOS, K, “La Politique Dynastique des Comnènes et des Anges, la Prédiction AIMA (sang) et l'héritage des Grands Comnènes de Trébizonde et des Anges-Comnènes-Doukas d'Épire Face au Lascaridesde Nicée”, *Jahrbuch der Osterreichischen Byzantinistik*, Vol.: 32, 1982, s. 355-360. [*Siyasi Tarih*]

VASILIEV, Alexander Alexandrovich, “Notes on the History of Trebizond in the Seventh Century”, *Εἰς μνήμην Σπυρίδωνος Λάμπρου*, Athenai 1935, p. 29-34. [*Genel*]

VASILIEV, Alexander Alexandrovich, “The Empire of Trebizond in History and Literature”, *Byzantion*, Ed.: Henri Gregoire, Vol.: 15, 1940-1941, p. 316-377. [*Genel*]

VASILIEV, Alexander Alexandrovich, “The Foundation of the Empire of Trebizond (1204-1222)”, *Speculum*, Vol.: 11, 1936, p. 3-37. [*Genel*]

VASILIEV, Alexander Alexandrovich, “Zur Geschichte von Trapezunt unter Justinian dem Grossen”, *BZ.*, Vol.: 30, 1930, p. 381-386. [*Genel*]

VILLAIN, Gandossi C., “La Forteresse Maritime de Trébizonde à la fin du XVe siècle, Le Pouvoir Central et les Villes en Europe de l'Est et du Sud-Est du XVe Siècle aux

Débuts de la Révolution Industrielle”, *Les Villes Portuaires*, Sofia 1985, p. 191-196.
[*Siyasi Tarih*]

VRONIS, Speros, “The Decline of Byzantine Civilization in Asia Minor, XIth–XVth Century, *DOP.*, Vol.: 29, 1975, p. 351-356. [*Sosyal Tarih*]

WATERFIELD, Robin, “Anatolian Retreat”, *History Today*, September 2006, Vol. 56 p. 70-71. [*Gezi-Hatırat*]

WINFIELD, David - WAINWRIGHT J., “Some Byzantine Churches from Pontus”, *Anatolian Studies*, British Institute at Ankara, Vol.: 12, 1962, p. 131-161. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

WINFIELD, David, “A Note on the South-Eastern Borders of the Empire of Trebizond in the Thirteenth Century”, *Anatolian Studies*, Vol.: 12, 1962, p. 163-172. [*Coğrafya*]

WINFIELD, David, “Middle and Later Byzantine Wall Painting Methods: A Comparative Study”, *DOP.*, Vol.: 22, 1968, p. 61-139. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

WINFIELD, David, “Sancta Sophia, Trebizond: A Note on the Cleaning and Conservation Work”, *Studies in Conservation*, Vol.: 4, November 1963, p. 117-130. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

YALÇIN, Asu Bilban, “Trabzon’da Erken Bizans Dönemi Plastik Eserler Üzerine Değerlendirmeler”, *KTS.*, Cilt 1, Trabzon 2007, s. 37-54. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

YANBEĞ, M. Kemal, “Trabzon Nasıl Alındı?”, *İnan Dergisi*, Sayı: 25, Trabzon Temmuz 1945, s. 15-20. [*Siyasi Tarih*]

YANBEĞ, M. Kemal, “Trabzon’un Fethi”, *Öncesi ve Sonrasıyla Trabzon’un Fethi*, Haz.: İsmail Hacifettahoğlu, Ankara 2001, s. 70-79. [*Siyasi Tarih*]

YUVALI, Abdülkadir, “13. Yüzyılda Karadeniz Ticareti”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 233-240. [*İktisadi Tarih*]

YÜCEL, Yaşar, “Fatih’in Trabzon’u Fethi Öncesinde Osmanlı-Trabzon-Akkoyunlu İlişkileri”, *Bellekten*, Cilt: 49, Sayı: 195, Ankara 1985, s. 287-313. [*Siyasi Tarih*]

ZACHARIADOU, Elizabeth A., “Noms Coumans à Trébizonde”, *REB*. Vol.: 53, 1995, p. 285-288. [*Kültür-Sanat*]

ZDANÉVITCH, Elie, “Ruy Gonzales de Clavijo en Géorgie (Observations sur son chemin d’Avnik à Trébizonde du 5 au 17 Septembre 1405)”, *Actes du XII-e Congrès Int. d’Etudes Byzantines*, Beograd 1964, Vol.: 2, p. 249-255. [*Gezi-Hatırat*]

ZEHİROĞLU, A. Mican, “Prokopius’un Trabzon Seyahati”, *Tarih ve Toplum*, Sayı: 200, Ağustos 2000, s. 98-101. [*Gezi-Hatırat*]

2.2 Osmanlı Hakimiyeti Dönemi

“Description De La Ville D’arz-Roum De Six Itinéraires De Cette Ville A Constantinople, Tiflis, Diarbekir, Trébizonde, Bagdad Et Smyrne”, *Journal Asiatique*, 1826, p. 223-230. [*Gezi-Hatırat*]

“Journey From Erz-Rum To Trebizonde 1838”, *Journal Geographic Society*, London 1840, p. 434-444. [*Gezi-Hatırat*]

AÇIK, Turan, “1916 Nolu Şeriye Siciline Göre Trabzon’da Mülk Satışları”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Şehir Tarihi*]

AK, Mahmut, “Âşık Mehmed’e Göre Trabzon ve Havalisi”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 181-206. [*Genel*]

AKPINAR, Mehmet, “Reji İdaresinin Trabzon Tütün Üreticisine Getirdiği Kısıtlamalar”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 785-802. [*İktisadi Tarih*]

AKPINAR, Mehmet, “Reji Uygulamasına Trabzon Örneği”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 541-552. [*İktisadi Tarih*]

AKSOY, Volkan, “Birinci Dünya Savaşı Esnasında Doğu Karadeniz’de İaşe ve Sağlık Durumları”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 841-850. [*Sosyal Tarih*]

AKTAŞ, Hayati, “I. Dünya Savaşı Sonrasında Karadeniz’de Bağımsız Ermenistan Devleti Kurulması Planları”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

AKTEPE, Münir, “19. Yüzyılda Trabzon Vilayeti ve Giresun Üzerine Gözlemler”, *Osmanlı İmparatorluğu’nda İktisadi ve Sosyal Değişim*, Turhan Kitapevi, Ankara 2000. [*Genel*]

AKTEPE, Münir, “Tuzcuoğulları İsyanı”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, Sayı: 5-6, İstanbul 1953, s. 21-52. [*Siyasi Tarih*]

ALAN, Gülbadi, “Amerikan Board (American Board Of Commissioners For Foreign Missions)’ın Karadeniz ve Çevresindeki Teşkilatlanması”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 2, Serander Yayınevi, Bahar 2007, s. 67-92. [*Siyasi Tarih*]

ALAN, Gülbadi, “Amerikan Board Misyonerlerinin Trabzon ve Çevresinde Yürüttükleri Eğitim Çalışmaları”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

ALAN, Gülbadi, “Protestan Amerikan Misyonerleri, Anadolu’daki Rumlar ve Pontus Meselesi”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 10, Kayseri 2001, s. 183-204. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “1. Dünya Savaşı’nda Trabzon’un İşgali ve Kurtuluşu”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s. 6-17. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “19. Yüzyılda Trabzon’da Azınlık ve Yabancı Okullar”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 413-440. [*Edebiyat*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Doğu Karadeniz Bölgesinde İlk Matbaa, İlk Gazete ve İlk Salname”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 4, Kış 2005, s. 39-52. [*Kültür-Sanat*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Fatih ve Trabzon”, *Trabzon: Aylık Sanat-Aktüalite Dergisi*, Sayı: 17, Mayıs 1988, s. 5. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Trabzon’da Asırlık Bir Eğitim Kurumu: Mekteb-i Dâr-ul Muallamin ve Asırlık Öğretmenler (1890-1978)”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 707-756. [*Eğitim*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Trabzon’da Ermeni Tehciri”, *2023 Aylık Dergi*, Sayı: 13, Mayıs 2002, s. 68-73. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Trabzonlu Muallim İbrahim Cûdî Efendi’nin Eserleri”, *Kebikeç Dergisi*, Sayı: 2, Ankara 1995, s. 21-30. [*Biyografî*]

ALLEN, W.E.D., “Eski Lazistan”, *Tarih ve Toplum*, Çev.: Ali İhsan Aksamaz, Sayı: 143, Kasım 1995, s. 48-52. [*Şehir Tarihi*]

ARAT, R. Rahmeti, “Fatih Sultan Mehmed’in Yarılığı”, *Türkiyat Mecmuası*, Sayı: 6, İstanbul 1939, s. 285-322. [*Siyasi Tarih*]

ARNAUD, H., “Le Commerce de Trébizonde Pendant l’ Année 1858”, *Recueil Consulaire*, Vol.: 5, Brussel 1859, p. 438-446. [*İktisadi Tarih*]

ASAN, Ömer, “Pontos Halk Tiyatrosu”, *Virgöl*, Sayı: 21, İstanbul Temmuz 1999, s. 62-64. [*Sosyal Tarih*]

ASLAN, Betül, “Rus İşgali Altındaki Trabzon Türk Halkına Uzanan Bir Kardeş Eli: Bakü Müslüman Cemiyet-i Hayriyesi”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 549-558. [*Siyasi Tarih*]

ATNUR, İbrahim Ethem, “Trabzon’da Tehcir ve Sonrası Azınlıklara Dair Çeşitli Problemler”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 521-526. [*Sosyal Tarih*]

AYATA, Sadri, “Balkan Harbinde Trabzon Gönüllüleri ve Manisalı Arap Hâfız”, *İnan Dergisi*, Sayı: 9, Trabzon Kasım 1943, s. 11. [*Biyografî*]

AYDIN, Mustafa, “Alman Seyyahı Karl Koch’un 1843 Yılına Ait Trabzon İzlenimleri”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 407-422. [*Sosyal Tarih*]

AYGÜN, Necmettin, “Trabzon Gümrüğü (1750-1800)”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 311-325. [*İktisadi Tarih*]

AYGÜN, Necmettin, “XIX. Yüzyılın Ortalarında Trabzon’da Sosyal ve İktisadi Yapı”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 17, Bahar 2008, s. 75-112. [*İktisadi Tarih*]

AYGÜN, Necmettin, “XVIII. Yüzyılda Trabzon’un Ticari Yapıları”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 249-272. [*İktisadi Tarih*]

AYTEKİN, Halil, “Trabzon Vilayeti Eğitim Teşkilatı: (19. yy. İkinci Yarısından 20. yy. İlk Yarısına Kadar)”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 461-478. [*Eğitim*]

BALIVET, Michel, “15. Yüzyılda Müslümanlar ile Hıristiyanlar Arasında Dinsel Kaynaşmanın İki Yandaşı Bir Türk: Simavnalı Bedreddin ve Bir Rum: Trabzonlu Georgias”, *Tarih ve Tcplum*, Çev.: Aydın Uğur, Sayı: 32, İstanbul Ağustos 1986, s. 48-55. [*Biyografi*]

BALİ, O. Gökhan, “24 Şubat”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s 17-18. [*Siyasi Tarih*]

BALLANCE, Selina - BRYER Anthony - ISAAC, Jane - WINFIELD David, “Nineteenth-Century Monuments in The City and Vilayet of Trebizond: Architectural and Historical Notes, Part 1”, *AII.*, Vol.: 28, 1966, p. 233-308. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BALLANCE, Selina - BRYER Anthony - ISAAC, Jane - WINFIELD David, “Nineteenth-Century Monuments in The City and Vilayet of Trebizond: Architectural and Historical Notes, Part 2”, *AII.*, Vol.: 29, 1968, p. 89-132. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BALLANCE, Selina - BRYER Anthony - ISAAC, Jane - WINFIELD David, “Nineteenth-Century Monuments in The City and Vilayet of Trebizond: Architectural and Historical Notes, Part 3”, *AII.*, Vol.: 30, 1970, p. 228-385. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BALLANCE, Selina - BRYER Anthony - ISAAC, Jane - WINFIELD David, “Nineteenth-Century Monuments in The City and Vilayet of Trebizond: Architectural and Historical Notes, Part 4”, *AII.*, Vol.: 32, 1972/1973, p. 126-310. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BALLANCE, Selina, “Early Turkish Buildings in Trabzon”, *Bellekten*, Cilt: 29, Sayı: 113, Ankara 1965, s. 73-76. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BALLANCE, Selina, “Trabzon’daki Erken Devir Türk Yapıları”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 253-257. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BARTH, Heinrich, “Reise Von Trapezunt Durch Die Nördliche Hölfte Klein-Asiens Nach Scutari im Herbs 1858”, *Zeitschr.ft für Allgemeine Erdkunde*, Vol.: 6, 1859, s. 275-343. [*Genel*]

BARUTOĞLU, Cengiz, “24 Şubat ve Anlamı”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s. 18-23. [*Siyasi Tarih*]

BARUTOĞLU, Cengiz, “Trabzon’un Kurtuluşu ve Düşündürdükleri”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1995, s. 23-27. [*Siyasi Tarih*]

BAYARTAN, Mehmet, “Osmanlı Şehirlerinde Mimari Unsurların Şehre Kattığı Değerler ve Trabzon Örneği”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BAYLAN, Müfit Semih, “Trabzon Valisi Sırrı Paşa”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 7, Nürol Matbaası, Ankara 1993. [*Biyografi*]

BEAUCHAMP, Alphonse de, “Memoire Géographique et Historique du Voyage de Constantinople a Trebizonde”, *Voyage en Perse, en Armenie, en Asie Mineure, et a Constantinople*, Ed.: Jacques Morier, Vol.: 2, Paris 1813, p. 261-320. [*Gezi-Hatırat*]

BEKTAŞ, İhsan, “24 Şubat ve Trabzon”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s. 27-30. [*Siyasi Tarih*]

BELCK W. - LEHMANN C.F., “Reisebriefe von der armenischen Expedition”, *Mittheilungen der Geographischen Gesellschaft*, Vol.: 16, Hamburg 1900, p. 16-70. [*Gezi-Hatırat*]

BELDICEANU, Iréne - STEINHERR – BERINDEI, Mihnea - VEINSTEIN Gilles, “Attribution de Timâr dans la Province de Trébizonde (fin du XVe Siècle)”, *Turcica*, Vol.: 8/1, Paris 1976, p. 279-290. [*Sosyal Tarih*]

BELDICEANU, Iréne - STEINHERR – BERINDEI, Mihnea - VEINSTEIN Gilles, “Attribution de Timâr dans la Province de Trébizonde (fin du XVe Siècle) -2”, *Turcica*, Vol.: 9/2, Paris 1978, p. 107-154. [*Sosyal Tarih*]

BELDICEANU, Irène - STEINHERR, “L’exil à Trébizonde d’une Quarantaine de Combattants Albanais à la fin du XVe Siècle”, *The Mediaeval Albanians, National Hellenic Foundation, Institute for Byzantine Research, International Symposium 5 (Athènes, 3-5 mai 1996)*, Athènes 1998, p. 349-400. [*Siyasi Tarih*]

BELDICEANU, Nicoara - NÀSTUREL, Petre s., “Le Monastère de la Théosképastos a la Lumière d’un Recensement Ottoman de Trébizonde”, *Byzantion*, Vol.: 55, Brussel 1985, p. 289-331. [*Genel*]

BELDICEANU, Nicoara, “Biens Monastiques D’après un Registre Ottoman de Trébizonde (1487)-Monastères de la Chrysoképhalos et du Pharos”, *Revue des Etudes Byzantines*, Vol.: 35, Paris 1977, p. 175-213. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BELDICEANU, Nicoara, “L’Empire de Trébizonde a Travers un Registre Ottoman de 1487”, *AI.*, Vol.: 35, Athènes 1979, p. 54-73. [*Genel*]

BELDICEANU, Nicoara, “Les Qavâzid / Kabazitès à la Lumière d’un Registre Ottoman de Trébizonde”, *Studia Turcologica*, Napoli 1982, p. 41-54. [*Genel*]

BELDICEANU, Nicoara, “Les Sources Ottomanes au Service Des Études Byzantines: Baština Et Dîme à Trébizonde”, *Studien zur Geschichte und Kultur des Vorderen Orients*, Leiden 1981, p. 1-11. [*Kültür-Sanat*]

BELDICEANU, Nicoara, “Recherche sur la Ville Ottomane au XVe Siècle”, *Etude et Actes*, Paris 1973, p. 30-32. [*Şehir Tarihi*]

BENNIGSEN, Alesandre, “Peter the Great, the Ottoman Empire and the Caucasus”, *Canadian American Slavian Studies (Montreal)*, 1974, s. 311-318. [*Siyasi Tarih*]

BERKİ, Ali Himmet, “İslamda Vakıf, Zağanus Paşa ve Zevcesi Nefise Hatun Vakfiyeleri”, *Vakıflar Dergisi*, Sayı: 4, Ankara 1958, s. 19-37. [*Şehir Tarihi*]

BERNARD, Remmy, “Les Voyageurs sur la Cote Sud de la Mer Noire de Terme a Trabzon”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 562-583. [*Gezi-Hatırat*]

BEŞİRLİ, Mehmet, “19. Yüzyılın Başlarında Karadeniz Bölgesi ve Ayan-Devlet Perspektifinden Trabzon Valisi Hazinedârzâde Süleyman Paşa”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 327-343. [*Siyasi Tarih*]

BEŞİRLİ, Mehmet, “Trabzon Valisi Hazinedarazade Osman Paşa ve Zamanı (1827-1842)”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 397-415. [*Siyasi Tarih*]

BEYGÜ, A. Şerif, “Trabzon’un Kahramanlarından: Kuzgunoğlu Mustafa”, *İnan Dergisi*, Sayı: 10, Trabzon Temmuz 1938, s. 18-20. [*Biyografi*]

BEYLERIAN Arthur, “La Communauté Arménienne de Trébizonde et le Mouvement National (1878-1896)”, *Revue d’histoire Arménienne Contemporaine*, Vol.: 1, 1995, p. 9-30. [*Siyasi Tarih*]

Beyoğlu, Süleyman, “Birinci Dünya Savaşı’nda Trabzon (1914-1919)”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 123 Haziran 1999, s. 45-53. [*Siyasi Tarih*]

BIKOVSKI, Lev, “XX. Yüzyılın Başında Trabzon’daki Ukrayınler”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Serander Yayınevi, Güz 2007, s. 49-58. [*Genel*]

BİLGİN, Mehmet, “1810 Yılında Rusların Trabzon’u İşgal Girişimi ve Sargana Burnu Çıkartması”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 313-326. [*Siyasi Tarih*]

BİLGİN, Mehmet, “Doğu Karadeniz Bölgesinin Etnik Tarihi Üzerine”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 47-87. [*Kültür-Sanat*]

BİLGİN, Mehmet, “Fetihten Sonra Trabzon Sancağı Üzerine Bazı Gözlemler”, *Türk Yurdu*, Cilt: 11, Sayı: 52, Ankara 1991, s. 52-56. [*Genel*]

BİLGİN, Mehmet, “Trabzon’un Fethi ve İskân Politikası”, *Öncesi ve Sonrasıyla Trabzon’un Fethi*, Haz.: İsmail Hacıfettahoğlu, Ankara 2001, s. 134-143. [*Siyasi Tarih*]

BİLİCİ, Faruk, “19. Yüzyılın Başında Trabzon’daki Fransız Konsolosluğu: Paris’in Asya Kapısı”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Serander Yayınevi, Güz 2007, s. 35-48. [*Siyasi Tarih*]

BİLİCİ, Faruk, “19. Yüzyılın İlk Yarısında Trabzon’daki Fransız Konsolosluğu: Büyük Projelerden Cılız Bir Varlığa”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

BİLİCİ, Faruk, “Tentatives D’Implantation Française En Mer Noire Au XVIIIe Siecle”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 681-695. [*Siyasi Tarih*]

BİRİNCİ, Nejat, “Ein Poetisches Werk über den Krimkrieg Trabzonlu Rızais Manzumei Sivastopol”, *Güney Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 10-11, s. 233-238. [*Edebiyat*]

BLAU, O., “Brief von Erzeroum”, *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft*, Vol.: 11, 1857. [*Gezi-Hatırat*]

BLAU, O., “Reise im Orient, 1: Querrouen Durch die Pontischen Alpen”, *Zeitschrift für Allgemeine Erdkunde*, Vol.: 10, 1861, s. 371-383. [*Gezi-Hatırat*]

BOSTAN, İdris, “Karadeniz’in Dış Ticarete Kapalı Olduğu Dönemde Trabzon Limanı”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 303-309. [*İktisadi Tarih*]

BOSTAN, İdris, “Rusya’nın Karadeniz’de Ticarete Başlaması ve Osmanlı İmparatorluğu (1700-1787)”, *Bellekten*, Cilt: 59, Sayı: 23, Ankara 1995, s. 353-394. [*İktisadi Tarih*]

BOSTAN, M. Hanefi, “15. ve 16. Yüzyıllarda Karadeniz Sahil Sancaklarında Türkmenler”, *Anadolu’da ve Rumeli’de Yörükler ve Türkmenler Sempozyumu (Tarsus 14 Mayıs 2006)*, Ankara 2000, s. 51-69. [*Sosyal Tarih*]

BOSTAN, M. Hanefi, “15. ve 16. Yüzyıllarda Trabzon Şehrinde Nüfus ve İskan Hareketleri”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 167-178. [*Sosyal Tarih*]

BOSTAN, M. Hanefi, “15. ve 16. Yüzyıllarda Trabzon Şehrinde Nüfus Hareketleri ve Yerleşim Yerleri”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 112-180. [*Sosyal Tarih*]

BOSTAN, M. Hanefi, “15-16. Asırlarda Çaykara’da İslamiyet ve Maraşlı Şeyh Osman Efendi”, *Çaykarahılar*, Yıl: 3, Sayı: 7, İstanbul 1994. [*Sosyal Tarih*]

BOSTAN, M. Hanefi, “16. Asrın Ortalarında Çaykara”, *Çaykaralılar*, Sayı: 5, İstanbul 1993, s. 33-40. [*Şehir Tarihi*]

BOSTAN, M. Hanefi, “Fetihten Yunan İsyanına Kadar Doğu Karadeniz Bölgesi'nin Demografik Yapısı”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 125-152. [*Genel*]

BOSTAN, M. Hanefi, “Sultan Murad ve Of Muharebeleri”, *Çaykaralılar, Haber-Yorum ve Kültür-Sanat Dergisi*, Sayı: 2, Ağustos 1992. [*Siyasi Tarih*]

BRANT, James, “Journey through a Part of Armenia and Asia Minor in the Year 1835”, *Journal of the Royal Geographical Society of London*, Vol.: 6, 1836, p. 187-223. [*Gezi-Hatırat*]

BRIOT, Monsieur, “Identification of Mount Théchés of Xenophon”, *Journal of Royal Geographic Society*, Vol.: 40, 1870, p. 463-473. [*Gezi-Hatırat*]

BRUNEAU, Michel - PREVELAKIS G. - TALAZAC G., , “Comment Cartographier une Diaspora: dans l'espace et dans le Temps? L'exemple de la Diaspora Grecque”, *Colloque International Migrinter Juin 2006*, Poitiers 2007. [*Siyasi Tarih*]

BRUNEAU, Michel, “Comment Définir la Diaspora Grecque?”, *Communication Présentée au Colloque Arméniens et Grecs en Diaspora, Approches Comparatives*, École Française d'Athènes, Athènes, à paraître en 2007. [*Siyasi Tarih*]

BRUNEAU, Michel, “Les Mots de la Diaspora Grecque Indicateurs du Phénomène Diasporique”, Ed.: *Les Diasporas 2000 ans d'histoire*, L. Anteby-Yemini, W. Berthomière, G. Sheffer, Presses Universitaires de Rennes, 2005, p. 79-89. [*Siyasi Tarih*]

BRUNEAU, Michel, “Les Territoires de la Mémoire des Grecs Pontiques, du Pont au Caucase et au Nord de la Grèce”, A Paraître en 2007 dans Actes du Colloque International Grecs d'Anatolie et d'Istanbul (1821-1964), École Française d'Athènes, 23-25 Février 2006. [*Siyasi Tarih*]

BRUNEAU, Michel, “The ‘Genocide’ of the Pontic and other Asia Minor Greeks: Between Memory And Identity. A study on Genocide Memorials”, *The Genocide of Asia Minor Greeks*, Ed.: Vassilios Meichanetsidis, À Paraître en 2007. [*Siyasi Tarih*]

BRYER, Anthony - ISAAC Jane - WINFIELD David, “Nineteenth-Century Monuments in the City and Vilayet of Trebizond: Architectural and Historical Notes, Part 4”, *AIİ.*, Vol.: 32, 1972-1973, p. 126-310. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRYER, Anthony - WINFIELD David, “Nineteenth-Century Monuments in the City and Vilayet of Trebizond: Architectural and Historical Notes, Part 3”, *AIİ.*, Vol.: 30, 1970, p. 228-385. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRYER, Anthony, “Greeks and Türkmens: The Pontic Exception”, *DOP.*, Vol.: 29, 1975, p. 115-148. [*Siyasi Tarih*]

BRYER, Anthony, “Nineteenth-Century Monuments in the City and Vilayet of Trebizond: Architectural and Historical Notes, Part 2”, *AIİ.*, Vol.: 29, 1968, p. 89-132. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRYER, Anthony, “The Crypto-Christians of The Pontos and Consul William Gifford Palgrave of Trebizond”, *Deltio Kentrou Mikrasiation Spoudon*, Vol.: 4, Athens 1983, p. 13-67. [*Sosyal Tarih*]

BRYER, Anthony, “The Last Laz Rising and the Downfall of the Pontic Derebeys 1812-1840”, *Bedi Kartlisa*, Vol.: 26, 1969, p. 191-210. [*Siyasi Tarih*]

BULUT, Aydan, “Hasan Paşa Camisi ve Çevre Yapıları”, *Trabzon*, Sayı: 9, Ağustos 2003, s. 45-48. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

CAN BALI, Ahmet, “24 Şubat ve Anlamı”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1995, s. 21. [*Siyasi Tarih*]

CİLASUN, Emrah, “Trabzon’da Çeteciliğin Serüvenine Dair Küçük Bir Ufuk Turu: Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe”, *Tcplumsal Tarih*, Sayı: 149, 2006, s. 52-57. [*Siyasi Tarih*]

CİRAOĞLU, Tevfik Vural, “19 Mayıs ve Trabzon”, *İnan Dergisi*, Sayı: 18, Trabzon Mayıs 1945, s. 1-4. [*Siyasi Tarih*]

CONCINO, E., Fra Oriente e Occidente: gli Zen, un Palazzo e il Mito di Trebisonda, “*Renovatio Urbis*” Venezia neh’ età di Andrea Gritti (1523-1538), A cura di: M. Tafuri, Roma 1984, p. 265-290. [*Şehir Tarihi*]

CORA, Adnan, “Gümüşhaneli Hacı Ahmed Ziyaeddin Efendi’nin Of (Uğurlu)’da Kurduğu Kütüphane”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 505-513. [*Eğitim*]

COŞAR, A. Mevhibe, “Trabzon Soyadlarında Osmanlı Dönemi Unvan Adları”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 851-860. [*Edebiyat*]

CURSON, A, “Reise von Trebisond Nach Erserum”, *Kaukasischen Laender und Armenien*, Pub.: Karl Koch, Leipzig 1855, s. 126-130. [*Gezi-Hatırat*]

ÇADIRCI, Musa, “19. yüzyılın İkinci Yarısında Karadeniz Kentleri (Trabzon ve Samsun)”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 15-23. [*Şehir Tarihi*]

ÇADIRCI, Musa, “Tanzimat’ın Karadeniz Bölgesinde Uygulanması”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 191-198. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Anadolu’dan Kırım’a Yardım ve Yusuf Akçura’nın Bir Mektubu”, *Türk Kültürü*, Sayı: 359, 1993, s. 152-159. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Karadeniz’de Yunan Gemilerinin Faaliyetleri ve Trabzon Üzerindeki Etkileri”, *Askeri Tarih Bülteni*, Sayı: 42, 1997, s. 83-94. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Osmanlı Ülkesinde Amerikan Okulları (1906-1907)”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Eğitim*]

ÇAPA, Mesut, “Pontus Meselesinde Rum Cemiyetlerinin Rolü”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 35, 1988, s. 68-70. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Trabzon Vilayeti Terakki ve Teali Kulübü”, *Tarih ve Toplum*, Sayı: 113, 1993, s. 47-49. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Trabzon’da Osmanlı Kitabelerinin Tesbiti Çalışmalarına Hamamizade İhsan Bey’in Katkıları”, *Prçf. Dr. İsmail Aka Armağan*, 1999, s. 23-26. [*Kültür-Sanat*]

ÇAPA, Mesut, “Trabzon’da Rus İşgali ve Sonuçları”, *Türk Kültürü*, Sayı: 433, 1999, s. 11-18. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPRAZ, Hayri, “19. Yüzyılın İlk Yarısında Rusya’nın Ticaret Politikasında Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*İktisadi Tarih*]

ÇEKMECE, Özlem, “II. Selim Dönemi Trabzon ve Çevresinde Medreseli İsyanlar”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

ÇELENK, Selim, “İşgal Sebebi ve Kurtuluş”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s. 30-33. [*Siyasi Tarih*]

ÇELİK, Ali, “Trabzonlu Baba Salim”, *Uzun Sokak*, Trabzon 1990, s. 21-23. [*Biyografi*]

ÇELİK, Şenol, “15-17. Yüzyıllar Arasında Trabzon Kalesi”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 129-141. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÇETİNKAYA, Sibel, “Karadeniz Bölgesindeki Osmanlı Dönemi Kütüphaneleri ve Mimarisi”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÇEVİK, Sonay; VELİOĞLU, Ayşe, “Trabzon Kenti Taş Yapı Konut Mimarisi ve Bu Yapıların Yoğunlaştığı Sokaklar; Dizi Konutlar Üzerine Bir İnceleme”, *Geçmişten Geleceğe Trabzon Ulusal Sempozyumu (23-25 Ekim 1991)*. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÇİÇEK, Kemal, “Aspects of Taxation and Economy in the Province of Trabzon in the Beginning of the Eighteenth Century”, *3rd Davo Congress (11-14 October 2006)*, Mainz Universitat, Mainz Germany. [*İktisadi Tarih*]

ÇİÇEK, Kemal, “Şeriye Sicillerine Göre Trabzon’da Müslim-Gayrimüslim İlişkileri”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 235-243. [*Sosyal Tarih*]

ÇİÇEK, Rahmi, “Feyz Gazetesine Göre Trabzon’da 1908 Seçimleri”, *Akademik Yorum*, Sayı: 2, 1992, s. 42-44. [*Siyasi Tarih*]

ÇİÇEK, Rahmi, “Osmanlı Taşra Kenti Trabzon’da Siyaset (1908-1914)”, *Uluslararası Osmanlı Tarihi Sempozyumu Bildirileri*, İzmir 2000, s. 535-559. [*Siyasi Tarih*]

ÇİÇEK, Rahmi, “Trabzon’da Ermeni Nüfusu ve 1895 Ermeni Olayları”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, Cilt: 16, 2001, s. 121-140. [*Siyasi Tarih*]

ÇOLAK, Mustafa, “Alman Belgelerinde Birinci Dünya Savaşı’nda Trabzon’da Gürcü Lejyonunun Kurulması ve Faaliyetleri”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 507-520. [*Siyasi Tarih*]

ÇORA, A. Nazmi, “Doğu Karadeniz Muharebeleri”, *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, Sayı: 326, Ankara Eylül 1990, s. 72-76. [*Siyasi Tarih*]

ÇULHA, Şevket, “Muhacirlik ve 24 Şubat”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s. 33-36. [*Sosyal Tarih*]

DAĞLI, Yücel, “Evliya Çelebi Seyahatnâmesi’nde Trabzon”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 287-302. [*Şehir Tarihi*]

DANKOFF, Robert, “Did Evliya Celebi Use Mehmed Asik for His Description of Trabzon”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Şehir Tarihi*]

DEINER, Michael, “Five Weeks Among the Renegades (Abjurers) in Of”, Translated from Greek to English: Alan Taylor, Vol.: 2, Hestia, 1877, p. 547-550. [*Gezi-Hatırat*]

DEMİRCİ, Süleyman, “Osmanlı’da Devlet, Toplum ve Ekonomi: XVII. Yüzyılda Trabzon Eyâletinin Avârızhâneleri ve Vergi Nispetleri Üzerinde Bazı Gözlemler”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*İktisadi Tarih*]

DEMİRCİ, Süleyman, “Trabzon Eyâletinde Olağanüstü Vergi Mükellefiyeti: Of Kazası Örneği, 1640-1700”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*İktisadi Tarih*]

DEMİRCİOĞLU, Asuman, “Trabzon’un Milli Uyanışında Faik Ahmet Bey’in Rolü ve Önemi”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 653-668. [*Siyasi Tarih*]

DEMİRCİOĞLU, İsmail Hakkı, “Alfred Billiotti’nin Raporuna Göre 19. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon’daki Konsoloslukların Yıllık Gelirleri”, *Atatürk Dergisi*, Atatürk Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdürlüğü, Cilt: 4, Sayı: 1, Erzurum 2004, s. 95-105. [*İktisadi Tarih*]

DEMİRCİOĞLU, İsmail Hakkı, “İngiliz Konsolos William Gifford Palgrave’in Trabzon Hatıraları”, *Tarih ve Toplum*, Sayı: 236, Ağustos 2003, s. 44-47. [*Siyasi Tarih*]

DEMİRCİOĞLU, İsmail Hakkı, “İngiliz Konsolosu Palgrave’e Göre 1868’de Trabzon Konsoloslukları”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 487-492. [*Siyasi Tarih*]

DEMİRCİOĞLU, İsmail Hakkı, “Trabzon’daki İngiliz Konsolosu Alfred Biliotti’nin Raporunda Batum’dan Trabzon’a Göçler ve Trabzonlu Köylüler”, *Tarih ve Toplum*, Ekim 2002, s. 9-13. [*Sosyal Tarih*]

DEMİREL, Muammer, “Belgelerin Diliyle İngiliz Konsolos Raporlarına Göre Trabzon ve Çevresi (1899-1907)”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 493-506. [*Şehir Tarihi*]

DEMİREL, Muammer, “Trabzon’dan Doğubayazıt’ta İdari Yapılanma (1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı’ndan Sonra)”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Şehir Tarihi*]

DEMİREL, Ömer, “Trabzon Tüccar ve Esnafının Mal Varlıkları İle Borç-Alacak İlişkileri (1800-1840)”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 385-396. [*İktisadi Tarih*]

DERMAN, F. Çiçek, “Trabzonlu Sanatkarlarca Hazırlanan Bir Mushaf”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DERMAN, Uğur, “Trabzon’dan İstanbul’a Uzanan Bir Hattat Silsilesi”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DEYROLLE, Théophile, “Voyage dans le Lazistan et l’Arménie”, *Le Tour du Monde*, Vol.: 29, Paris 1875, p. 1-32. [*Gezi-Hatırat*]

DİLER, Ömer, “Trabzon’da Basılmış İslami Paralar”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 258-261. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DİNGEÇ, Emine, “16. Yüzyılda Trabzon Limanı”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Şehir Tarihi*]

DUMAN, Mustafa, “Hamamizade İhsan’ın Derlediği ‘Trabzon Manileri’”, *Trabzon Kültür ve Sanat Yıllığı*, İstanbul 1989, s. 25-84. [*Edebiyat*]

DUMAN, Önder, “Birinci Dünya Savaşı Yıllarında Karadeniz’de Osmanlı Kayık Taşımacılığı”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 2, Serander Yayınevi, Bahar 2007, s. 137-147. [*Siyasi Tarih*]

DURAN, Bünyamin, “Karadeniz Bölgesinin 1870-1914 Arasında Tarımsal Gelişmesi”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 58-67. [*İktisadi Tarih*]

DUYMAZ, Şevki, “II. Abdülhamid Dönemi Trabzon’da İmar Faaliyetleri Örnekleri”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DÜZENLİ, Halil İbrahim - DÜZENLİ, Evrim, “Osmanlı Mimarlığını Trabzon’dan Okumak: Gülbahar Hatun ve İskender Paşa Camileri Karşılaştırması”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DÜZENLİ, Halil İbrahim - DÜZENLİ, Evrim, “Ottoman Architecture ‘in the context of’ Trabzon: The Case Studies of the *Cami-i Amire-i İmaret-i Hatuniye* and the *Cami-i Merhum İskender Paşa*”, Livenarch III, International Symposium on “Regionalism in Architecture”(July 05-07, 2007, KTU, Trabzon), *Proceedings Book*, Vol.1, 2007, p. 129-143. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DÜZENLİ, Halil İbrahim, “İnziva Mekanları/Yapıları/Binaları: Trabzon Hatuniye Camii ve Trabzon Ziraat Bankası Binası”, *Ada*, Sayı: 2, 2004, s. 41-43. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DÜZENLİ, Halil İbrahim, “Temel’in Bir Yapı Ustası Olarak Portresi ya da Yumurta Nallama Sanatı”, *Temel Kimdir*, Ed.: ASAN, Ö., Heyamola Yayınları, İstanbul 2006, s. 18-29. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EDHEM, Halil, “Trabzon’da Osmanlı Kitabeleri”, *Tarih-i Osmani Encümeni Mecmuası*, Sayı: 48, İstanbul 1334, s. 321-358. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EDMONDSON, J. R. - LACK, H. Walter, “The Turkish and Caucasian Collections of Carl Koch -1, Turkey”, *Notes From the Royal Botanic Garden*, Vol.: 35, Edinburgh 1977, p. 321-343. [*Gezi-Hatırat*]

EKİNCİ, İlhan, “XIX. Yüzyılın Sonlarında Ordu Kazasında Müslim-Gayrimüslim Nüfusu ve İlişkileri”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 1, Serander Yayınevi, Güz 2006, s. 55-88. [*Sosyal Tarih*]

ELGİN, Necati, “Trabzoni Şeyh Ahmed”, *Anıt*, Sayı: 24, s. 10-12. [*Biyografi*]

EMECEN, Feridun M., “Doğu Karadeniz’de Âyânlık: Tirebolulu Kethudazâde Mehmed Emin Ağa”, *Belleten*, Cilt: 65, Sayı: 242, Ankara 2001, s. 193-214. [*Siyasi Tarih*]

EMECEN, Feridun M., “Trabzon Eyaletinin Batı Sınırları”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 159-166. [*Genel*]

EMİROĞLU, Kudret, “II. Meşrutiyet Dönemi Trabzon Gazetelerinden Reklam ve İlanlar”, *Trabzon Dergisi*, Trabzon İli ve İlçeleri Eğitim, Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı, Ankara 1992, s. 112-115. [*Kültür-Sanat*]

EMİROĞLU, Kudret, “Maliye Nazırı Cavit Bey’in Trabzon Gezisi (1911)”, *Trabzon Dergisi*, Trabzon İli ve İlçeleri Eğitim, Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı, Ankara 1990, s. 53-59. [*Gezi-Hatırat*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon Mebusu Hilmi Efendi ve Divan ve Münşeatı”, *Kıyı Dergisi*, Sayı: 150, Eylül 1998, s. 18-21. [*Biyografi*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon’da Sopalı Seçimler-1912”, *Tarih ve Toplum*, Sayı: 97, s. 41-46. [*Siyasi Tarih*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon’da 19. Yüzyıldan 20. Yüzyıla Kahvehane ve Kitabevi Bağlamında Toplumsal Tabakalanma, Kültür ve Siyaset”, *Kebikeç Dergisi*, Sayı: 10, Ankara 2000, s. 187-222. [*Genel*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon’da Avusturya Boykotu”, *Toplumsal Tarih*, Sayı: 8, İstanbul Ağustos 1994, s. 21. [*Sosyal Tarih*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon’da İkinci Meşrutiyette Tütün Rejisiyle Mücadele”, *Trabzon /1993*, Sayı: 7, Nurol Matbaacılık, Aralık 1993, s. 34-46. [*İktisadi Tarih*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon’da Jön Türkler”, *Trabzon/1989*, Sayı: 3, Aralık 1989, s. 55-64. [*Siyasi Tarih*]

ERKAN, Ümit, “Hicri 1330-1332 (M. 1911-1913) Tarihli 1509 Nolu Rize Şeriye Sicili Defteri ve Önemi”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 829-840. [*Diğer*]

ERLER, Mehmet Yavuz, “Trabzon Vilayeti’nde Kanun Kaçakları (1856-1869)”, *AÜDTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 30, Ankara 1998, s. 69-98. [*Sosyal Tarih*]

ERTAŞ, Yaşar, “Osmanlı Devleti’nde Trabzon-Erzurum Güzergâhına Alternatif Yol Oluşturma Teşebbüsü (1744-1746)”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 161-172. [*İktisadi Tarih*]

ERTAYLAN, İsmail H., “Trabzon’un Fethi”, *Öncesi ve Sonrasıyla Trabzon’un Fethi*, Haz.: İsmail Hacifettahoğlu, Ankara 2001, s. 26-53. [*Siyasi Tarih*]

EŞMEN, E. Esin, “Tanzimat’ın İdari Reformlarının Trabzon’da Uygulanması (1839-1856)”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 401-406. [*Şehir Tarihi*]

EYİCE, Semavi, “X. Hommaire de Hell ve Ressam Jules Laurens”, *Belleten*, Sayı: 27, 1966, s. 59-104. [*Gezi-Hatırat*]

EYUBOĞLU, İsmet Zeki, “Asteğmen Hurşid ile Onbaşı Ahmed”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, TKDD Yayınları, İstanbul 1987, s. 249-251. [*Biyografi*]

GAZEL, Ahmet Ali, “Ahmet Şerif’in Karadeniz Gezisi”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 815-828. [*Gezi-Hatırat*]

GEDİKLİ, Fethi, “1560-1566 Yıllarında Akçaabat ve Köylerinin Sosyal ve Hukuki Durumu”, *Akçaabat Yazıları 1*, Haz.: Fethi Gedikli, İstanbul 2004, s. 53-103. [*Sosyal Tarih*]

GOLOĞLU, Mahmut, “Trabzonlu Muallim İbrahim Cudi Efendi”, *Eğitim Hareketleri*, Sayı: 174-175, Ankara Eylül-Ekim 1969, s. 11-12. [*Biyografi*]

GÖKBİLGİN, Tayyip, “16. Yüzyıl Başlarında Trabzon Livası ve Doğu Karadeniz Bölgesi”, *Belleten*, Cilt: 26, Sayı: 102, Ankara 1962, s. 293-337. [*Şehir Tarihi*]

GÖKBİLGİN, Tayyip, “15. ve 16. Asırlarda Eyalet-i Rum”, *Vakıflar Dergisi*, Sayı: 6, 1965, s. 51-61. [*Şehir Tarihi*]

GÖRE, Zehra, “Osmanlı Kültür Hayatında Trabzon’un Yeri ve Trabzonlu Divan Şâirleri”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 251-259. [*Kültür-Sanat*]

GRAHAM, A.J., “The Date of the Greek Penetration of the Black Sea”, *Bulletin of the Institute of Classical Studies*, Vol.: 5, London 1958, p. 25-42. [*Siyasi Tarih*]

GRAMMONT, Jean-Louis Bacque, “17. Yüzyılda Trabzon Üzerinde Birkaç Bakış”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Şehir Tarihi*]

GUARRACINO, Frederick, “Notes of an Excursion from Batum to Artvin”, *Journal of the Royal Geographic Society*, Vol.: 15, 1845, p. 296-305. [*Gezi-Hatırat*]

GÜLER, İbrahim, “17.-18. Yüzyıllarda Tunus-Anadolu İlişkilerinde Karadeniz Bölgesi ve Trabzon’un İşlevi”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 173-199. [*Siyasi Tarih*]

GÜLER, İbrahim, “18. Yüzyılda Sinop-Trabzon İlişkileri ve Karadenizdeki İşlevleri”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

GÜLER, İbrahim, “18. Yüzyılda Trabzon’un Sosyal ve Ekonomik Durumuna Dair Tespitler”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 327-350. [*Genel*]

GÜLER, Nurettin, “19. Yüzyılın İkinci Yarısında Rize’nin Nüfus Yapısı”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 453-472. [*Şehir Tarihi*]

GÜNEL, Abdullah, “Trabzon’un Kurtuluşu”, *İnan Dergisi*, Sayı: 37, Trabzon Şubat 1948, s. 3-4. [*Siyasi Tarih*]

GÜRKAN, Kazım İsmail, “Trabzon Tarihi-Fethi”, *Trabzon Fetih Yıllığı 1994, Atlas Yayıncılık*, Aralık 1994, s. 26-35. [*Siyasi Tarih*]

GÜVEN, Ali, “Trabzon Âyanlarından Şatiroğlu Osman Ağa'nın Bölgedeki Faaliyetleri (1808-1830)”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 345-348. [*Siyasi Tarih*]

GÜZEL, Abdurrahman, “Köroğlu Destanı Trabzon'dan İki Kol *Türk Folklorundan* Derlemeler”, *Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları*, Ankara 1987, s. 79-103. [*Kültür-Sanat*]

HACIFETTAHOĞLU, İsmail, “Birinci Dünya Harbi Döneminin Az Tanınan Bir Siması: Trabzon Valisi Cemal Azmi Bey”, *İçişleri Bakanlığı Türk İdare Dergisi*, Haziran 2002, Sayı: 435, s. 247-268. [*Biyografi*]

HACIFETTAHOĞLU, İsmail, “Trabzon'un Hicranlı Yıllarında İki Komutan: Ahmed Avni Paşa ve Pirselimioğlu Hacı Hamdi Bey”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Biyografi*]

HALAÇOĞLU, Ahmet, “1895 Trabzon Ermeni Olaylarının Başlangıcında Ermeniler Arasındaki Muhabere ve Olaya Karışan Ermenilerin Muhakemeleri”, *Ermeni Araştırmaları*, Sayı: 11, Sonbahar 2003, s. 28-46. [*Siyasi Tarih*]

HALAÇOĞLU, Ahmet, “1895 Trabzon Olayları Sonunda Divan-ı Harbde Yargılanan Ermenilerin Muhakeme Kayıtları”, *Belgelerin Işığında Ermeni Meselesi Semineri (24-25 Nisan 2003)*, İstanbul 2004, s. 39-50. [*Siyasi Tarih*]

HALAÇOĞLU, Ahmet, “19. Yüzyılın Sonlarında Ermeni İsyanları: 1895 Trabzon Olayları Örneği”, , *Dünden Bugüne Türk Ermeni İlişkileri*, Ed.: İdris Bal - Mustafa Çufalı Ankara 2003, s. 265-280. [*Siyasi Tarih*]

HALAÇOĞLU, Ahmet, “İngiliz Konsolosu Longworth'a Göre Trabzon Vilayeti (1892-1898)”, *Belleten*, Cilt: 67, Sayı: 250, Ankara 2003, s. 881-909. [*Şehir Tarihi*]

HAMAMİOĞLU, İhsan, “Trabzon'da İlk Kitapçı; Kitabî Hamdi Efendi ve Yayınları”, *Tarih ve Toplum*, Sayı: 56, İstanbul Ağustos 1988, s. 57-58. [*Biyografi*]

HOGARTH, D.G. - MUNRO, J.A.R., “Modern and Ancient Roads in Eastern Asia Minor”, *Royal Geographical Society Supplementary Papers*, Vol.: 3, London 1893, p. 643-739. [*Gezi-Hatıra*]

HUNTER, Dulany, “The Princess of Trebizond”, *Cosmopolitan Magazine*, Vol.: 27, New York 1899, p. 15-24. [*Gezi-Hatırat*]

ISSAWI, Charles, “Tebriz-Trabzon Ticareti (1830-1900) Bir Yolun Yükselişi ve Gerileyişi”, *Trabzon Dergisi*, Çev.: Kudret Emiroğlu, Sayı: 2, Ankara 1988, s. 80-84. [*İktisadi Tarih*]

İMAMOĞLU, Ahmet Hilmi, “Trabzonlu Divan Şâiri Figânî”, *Geçmişten Geleceğe Trabzon Sempozyumu*, Trabzon 1991. [*Biyografî*]

İMANİ, Behruz, “Trabzon-Tebriz Yöresinde Çocuk Oyunlarındaki Paralellikler”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Sosyal Tarih*]

İNALCIK, Halil, “Military and Fiscal Transformation in the Ottoman Empire, 1600-1700”, *Studies in Ottoman Social and Economic History*, London 1985, p. 283-337. [*Siyasi Tarih*]

İNALCIK, Halil, “The Emergence of Big Farms, Çiftlik: State, Landlords and Tenants”, *Contributions à L’histoire Economique et Sociale de L’empire Ottoman*, Paris 1983, p. 105-126. [*Sosyal Tarih*]

İNALCIK, Halil, “The Question of the Closing of the Black Sea under the Ottomans”, *ΑΠ.*, Vol.: 35, Athens 1979, p. 74-110. [*Siyasi Tarih*]

İNAN, Kenan, “17. Yüzyılın Ortalarında Trabzon’da Ahiler ve Faaliyetleri”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 203-213. [*Şehir Tarihi*]

İNAN, Kenan, “1831 Nolu Şer’iye Siciline Göre 17. Yüzyıl Ortalarında Trabzon’da Mülk Satışları”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 120, 1999, s. 103-124. [*İktisadi Tarih*]

İNAN, Kenan, “Bedestenlerin Türk Ticari Mimarisindeki Yeri ve Trabzon Bedesteni”, *OTAM*, Sayı: 7, Ankara 1996, s. 119-133. [*Mimari-Güzel Sanatlar*]

İNAN, Kenan, “Kadı Sicillerine Göre 17.Yüzyıl Ortalarında Trabzon Esnafları ve Faaliyetleri”, *İ.Ü.E.F ve İ.E.O.B İşbirliği ile Osmanlı Öncesi, Osmanlı ve Cumhuriyet*

Döneminde Esnaf ve Ekonomi Semineri (9-10 Mayıs 2002), İstanbul 2003, s. 257-277. [*İktisadi Tarih*]

İNAN, Kenan, “Kadı Sicillerine Göre Akçaabat’ta Mülk Satışları (1648-1658)”, *Akçaabat Yazıları 1*, Haz.: Fethi Gedikli, İstanbul 2004, s. 105-115. [*İktisadi Tarih*]

İNAN, Kenan, “Kadı Sicillerine Göre Trabzon Şehrinin Fiziki Yapısı (1643-1656)”, *Osmanlı Araştırmaları*, Sayı: 18, İstanbul 1998, s. 161-186. [*Coğrafya*]

İNAN, Kenan, “Kadı Sicillerine Göre Trabzon’da Beşlü Taifesi (1648-1658)”, *14. Türk Tarih Kongresi (9-13 Eylül 2002)*, Ankara 2002, s. 397-411. [*Sosyal Tarih*]

İNAN, Kenan, “Taşrada Bir Yeniçeri Zabiti: Ebubekir Çavuş”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Biyografi*]

İNAN, Kenan, “Trabzon Kadı Sicillerinde Girit Seferi Hakkında Kayıtlar (1648-1669)”, *Uluslararası Osmanlı Tarihi Sempozyumu (8-10 Nisan 1999)*, İzmir 2000, s. 295-309. [*Siyasi Tarih*]

İNAN, Kenan, “Trabzon Kadı Sicillerinde Mülk Satışları (1648-1658)”, *9th International Congress of Economic and Social History of Turkey (20-23 August 2001)*, Dubrovnik/Hırvatistan. [*İktisadi Tarih*]

İNAN, Kenan, “Trabzon Şer’iye Sicillerine Göre 17. Yüzyıl Ortalarında Borç-Alacak İlişkileri”, *İslâmiyat*, Cilt: 2, Sayı: 4, Ankara 1999, s. 91-109. [*İktisadi Tarih*]

İNAN, Kenan, “Trabzon Şer’iye Sicillerine Göre 17. Yüzyıl Ortalarında Borç-Kredi Münasebetleri”, *7. Milletler Arası Türkölçji Kongresi, (İstanbul 8-12 Kasım 1999)*. [*İktisadi Tarih*]

İNAN, Kenan, “Trabzon Şer’iye Sicillerinde Ölüm Hadiseleri (1648-1656)”, *Uluslararası Türk Kültüründe Ölüm Sempozyumu*, İstanbul 2004. [*Sosyal Tarih*]

İNAN, Kenan, “Trabzon’da İhtida Olayları (1648-1656)”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 245-252. [*Sosyal Tarih*]

İNAN, Kenan, “Trabzon’da Yönetici Yönetilen İlişkileri (1643-1656)”, *Osmanlı Araştırmaları*, Sayı: 23, 2004, s. 23-60. [*Sosyal Tarih*]

İNAN, Kenan, “Trabzon’un Fethi”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 141-151. [*Siyasi Tarih*]

İNAN, Kenan, “Trabzon’un Osmanlılar Tarafından Fethi”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 14, 2003, s. 71-84. [*Siyasi Tarih*]

İNBAŞI, Mehmet, “Kanuni Dönemi’nde Of Kazası’ndan Alınan Askeri Yardımlar”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 117-128. [*Siyasi Tarih*]

İNBAŞI, Mehmet, “Trabzon/Batum Eyaleti Valileri (1755-1795)”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 311-332. [*Biyografî*]

İNCE, Kasım, “Kabataş Köyü Merkez Camii/Çaykara/Trabzon”, *Vakıflar Dergisi*, Sayı: 28, 2004, s. 225-236. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

İPEK, Nedim, “Orta ve Doğu Karadeniz Limanlarındaki Ticari Faaliyetlerin Kent Nüfusuna Etkisi (1838-1900)”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 1, Trabzon 2006, s. 107-121. [*İktisadi Tarih*]

İPEK, Nedim, “Trabzon’da Kolera (1892-1895)”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2002, s. 399-411. [*Sosyal Tarih*]

İSKENDER, Süleyman, “Trabzonlu Halk Ozanı Baba Salim”, *Kültür ve Sanat Dergisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Trabzon Özel Sayısı, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 56, 57. [*Biyografî*]

JENNINGS, Ronald Carlton, “Pious Foundations in The Society and Economy of Ottoman Trabzon, 1565-1640”, *Journal of the Economic and Social History of the Orient*, Vol.: 33, Lieden 1990, p. 271-336. [*Sosyal Tarih*]

JENNINGS, Ronald Carlton, “Plague in Trabzon and Reactions to it, According to Local Judicial Registers”, *Humanist and Scholar Essays in Honor of Andreas Tietze*, Ed.: Heath Lowry, D. Quatert, İstanbul 1993, p. 27-36. [*Sosyal Tarih*]

JENNINGS, Ronald Carlton, “The Pious Foundation of Imaret-i Hatuniye in Trabzon, 1565-1640”, *X. Türk Tarih Kongresi*, Cilt: 4, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1986. [Sosyal Tarih]

JENNINGS, Ronald Carlton, “The Society and Economy of Maçuka in the Ottoman Judicial Registers of Trabzon, 1560-1640”, *Continuity and Change in Late Byzantine and Early Ottoman Society*, Ed. by Anthony Bryer and Heath Lowry, Washington 1986, p. 129-154. [Sosyal Tarih]

JENNINGS, Ronald Carlton, “Urban Population in Anatolia in The Sixteenth Century: A Study of Kayseri, Karaman, Amasya, Trabzon, and Erzurum”, *International Journal of Middle East Studies*, Vol.: 7, 1976, p. 21-57. [Sosyal Tarih]

KABADAYI, Hayriye, “II. Meşrutiyet ve Mütareke Yıllarında Trabzon Basınında Edebi Çizgi”, *Akademik Yorum*, Sayı: 1, 1992, s. 10-16. [Edebiyat]

KALELİ, Hüseyin, “19. Yüzyılda İnan Transit Ticaret Yolu İçin Osmanlı-Rus Rekabeti”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 9, Kütahya 2003, s. 21-39. [Siyasi Tarih]

KARA, İsmail, “Taşrada Meşrutiyet Ruhu: Akçaabat Müftüsü Mehmet İzzet Efendi ve ‘Mir’at’ı Meşrutiyet’ Risâlesi”, *Türklük Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 13-14, Eylül 2003, s. 61-86. [Biyografi]

KARAÇAVUŞ, Ahmet, “19. Yüzyılda Trabzon Nüfusu”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 429-441. [Şehir Tarihi]

KARAHASANOĞLU, Subutay Hikmet, “Sâlnâme-i Maârif-i Umumiyelele Göre 1316-1321 Yıllarında Trabzon Eğitimi”, *Trabzon/1992*, Sayı: 6, Nurool Matbaası, Ankara 1992. [Eğitim]

KARAHASANOĞLU, Subutay Hikmet, “Trabzon Vilayeti Salnameleri”, *Trabzon Kültür ve Sanat Yıllığı*, İstanbul 1989, s. 225-250. [Şehir Tarihi]

KARAHASANOĞLU, Subutay Hikmet, “Trabzon’da Mektebi İdâdî Tesis Edilmesiyle İlgili Sırrı Paşa’nın Tahrirâtı”, *Trabzon/1991*, Sayı: 5, Nurol Matbaası, Ankara 1991. [Eğitim]

KARAKIŞLA, Yavuz Selim, “Laz Talebe Cemiyeti 1914”, *Toplumsal Tarih*, Sayı: 145, 2006, s. 10-13. [Eğitim]

KARAKOYUNLU, Sadri, “Uzunsokak ve Onun Yaşam Öyküsü (1938-1941)”, *Trabzon, TİİEKSYV Yayınları*, Ankara 1989, s. 68-77. [Şehir Tarihi]

KARAMAN, Oktay, “Şer’iye Sicillerinin Önemi ve Hicri 1253-1256 (M. 1837-1840) Tarihli Trabzon Şer’iye Sicili Defteri”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 395-400. [Diğer]

KARPAT, Kemal, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Toprak Rejimi, Sosyal Yapı ve Modernleşme”, *Osmanlı’da Değişim, Modernleşme ve Uluslaşma*, Çev.: Dilek Özdemir, Ankara, 2006. [Sosyal Tarih]

KARPAT, Kemal, “Ottoman Population Records and The Census of 1881/82-1893”, *International Journal of Middle East Studies*, Vol.: 9, May 1978, p. 237-274. [Sosyal Tarih]

KAYA, EROL, “Birinci Dünya Savaşında Trabzon Muhacirleri”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2002. [Siyasi Tarih]

KAYAOĞLU, İzzet Gündâğ, “Hamamizade İhsan ve Eserleri”, *Kıyı Dergisi*, Sayı: 26, Mayıs 1988, s. 8-11. [Biyografi]

KAYAOĞLU, İzzet Gündâğ, “Trabzon’dan Yetişen Değerli Bir Eğitimci: İbrahim Cudi Bey”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, TKDD Yayınları, İstanbul 1987, s. 287-292. [Biyografi]

KAYNAK, Yaşar Mehmet, “Birinci Dünya Harbinde Kafkas Cephesi”, *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, Sayı: 340, Ankara Nisan 1994, s. 331-362. [Siyasi Tarih]

KELLY, Lady Sed, “Erzurum’dan Trabzon’a”, *İnan Dergisi*, Sayı: 50, Trabzon Mart 1949, s. 22. [Gezi-Hatırat]

KELLY, Lady Sed, “Erzurum’dan Trabzon’a”, *İnan Dergisi*, Sayı: 51-52, Trabzon Nisan-Mayıs 1949, s. 15-17. [*Gezi-Hatırat*]

KESİK, Beyhan, “Trabzonlu Figani’nin Divançesinde Sosyal Hayatın İzleri”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 14, Yaz 2007, s. 79-92. [*Sosyal Tarih*]

KESKİN, İshak, “1895 Ermeni Olayları ve Trabzon Hadisesi”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 597-610. [*Siyasi Tarih*]

KESKİNKILIÇ, Erdoğan, “Karadeniz Bölgesinde Açılan Azınlık Okulları”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Eğitim*]

KILIÇ, Orhan, “18. Yüzyılın İlk Yarısında Trabzon Eyaletinin İdari Taksimatı ve Tevcihatı”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 179-192. [*Şehir Tarihi*]

KILIÇ, Remzi, “Trabzon Valisi Şehzade Selim ve Faaliyetleri”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 99-115. [*Biyografi*]

KIRMIZI, Abdulhamit, “Haysiyet-i Hükümeti Muhafaza: Trabzon Valisi Kadri Bey’in İdare Tarzı (1892-1903)”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 757-768. [*Şehir Tarihi*]

KIRPIK, Cevdet, “1830 Numaralı Şer’iye Siciline Göre (1643-1644) Trabzon Toplumunda Kadın”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 267-286. [*Sosyal Tarih*]

KIRPIK, Cevdet, “1830 Numaralı Şer’iye Siciline Göre Trabzon’da Ekonomik Hayat”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 237-248. [*İktisadi Tarih*]

KIRPIK, Cevdet, “1830 Numaralı Şeriye Siciline Göre Trabzon da Müslüman Gayrimüslim Münasebetleri (1643-1644)”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 6-7, Isparta 2002, s. 35-50. [*Sosyal Tarih*]

KIRZIOĞLU, M. Fahrettin, “1461 Turabuzon Fethi Sırasında Fatih Sultan Mehmed’in Yaya Aştığı Bulgar Dağı Neresidir?”, *6. Türk Tarih Kongresi (Ankara 20-26 Ekim 1961)*, Ankara 1967, s. 322-332. [*Coğrafya*]

KLAUSBERGER, Margarethe Zuber, “Von Sinop nach Trabzon”, *Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Belleteni*, Sayı: 304, İstanbul Ocak-Mart 1970, s. 37-39. [*Gezi-Hatırat*]

KOÇ, Necmi, “20. yy. Başlarında Trabzon ve Trabzonlular”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s. 45-53. [*Şehir Tarihi*]

KOLLAUTZ, Arnulf, “Der Briefwechsel Jakob Philipp Fallmerayers mit Silvestre de Sacy zur Geschichte des Kaisertums von Trapezunt und Fallmerayers Bericht an die Danische Akademie der Wissenschaften über seine Vorarbeiten zur Trapezuntinischen Geschichte”, *Südost-Forschungen*, Vol.: 51, s. 269-282. [*Diğer*]

KOLOĞLU, Orhan - ERLER, M. Yavuz, “Trabzon’da Sürgün Trablusgarlı Bir Şeyh: Guma (1843-1854)”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Biyografi*]

KONUKÇU, Enver, “Trabzon Valisi Şehzade Selim’in Akkoyunlu Ülkesindeki Faaliyetleri”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 91-98. [*Siyasi Tarih*]

KORALTÜRK, Murat, “A. Faik Hurşit Günday’ın Hayatı ve Hatıraları Of’tan Irak’a Bir Osmanlı Bürokratının Anıları”, *Toplumsal Tarih*, Sayı: 132, Aralık 2004, s. 102-104. [*Diğer*]

KORTEPETER, Carl M., “Ottoman Imperial Policy and the Economy of the Black Sea Region in the Sixteenth Century”, *Journal of the American Oriental Society*, Vol.: 86, April-June 1966, p. 86-113. [*İktisadi Tarih*]

KOUNTOURA-GALAKE Eleonora, “The Armeniac Theme and the Fate of its Leaders”, *H Βυζαντινή Μικρά Ασία*, Αθήνα 1998, p. 27-38. [*Siyasi Tarih*]

KURAN, Ercüment, “Laurance Oliphant’ın the Transcaucasian Campagne Of the Turkish Army Under Ömer Paşa’ Başlıklı Eserine Göre 1855 Yılında Doğu Karadeniz Kıyısında Siyasi ve Sosyal Durum”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 98-102. [*Siyasi Tarih*]

KURNAZ, Mehmet, “Trabzon’da 35 Vakfa Ait Notlar”, *Trabzon Fetih Yıllığı 1994*, Atlas Yayıncılık, Aralık 1994, s. 74-104. [*Şehir Tarihi*]

KURŞUN, Zekeriya, “Evliya Çelebi Trabzon’da, Trabzon için Vazgeçilmez Bir Kaynak: Evliya Çelebi Seyahatnamesi”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 207-230. [*Diğer*]

KURTULDU, Mahmut, “Trabzon’un Fatih Tarafından Fethinin Düşündürdükleri”, *Trabzon Fetih Yıllığı 1994, Atlas Yayıncılık*, Aralık 1994, s. 44-47. [*Genel*]

KURUCA, Nazım, “1770-1870 Yılları Arasında Trabzon’un İktisadî Ve Sosyal Durumu”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*İktisadi Tarih*]

KUTLAR, Fatma Sabiha, “19. Yüzyıl Şairi Trabzonlu Aynî ve Divan’ları”, *Türkbilig*, Sayı: 9, 2005, s. 113-131. [*Biyografi*]

KUTLUĞ, Emin, “Doğu Karadeniz Tarihi Açısından Mühim Bir Kaynak; 12206 Numaralı Evkaf Defteri”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 417-438. [*Diğer*]

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “XIX. Yüzyılda Trabzon Ticareti”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 97-131. [*İktisadi Tarih*]

LAMLEY, George, “Russia nearing Trebizond”, *Country Life*, Vol.: 39, March 1916, p. 329-331. [*Gezi-Hatırat*]

LEFEBVRE, Marie-Magdelein, “Timars Alloués aux Garnisons de Plusieurs Fortresses Maritimes de la Province de Trébizonde Après 1461”, *Byzantion*, Vol.: 62, 1992, p. 311-379. [*İktisadi Tarih*]

LOWRY, Heath W, “The Fate of Byzantine Monastic Properties under the Ottomans: Examples from Mount Athos, Limnos and Trabzon”, *Byzantinische Forschungen*, Vol.: 16, p. 275-311. [*Şehir Tarihi*]

LOWRY, Heath W., “From Trabzon to İstanbul: The Relationship Between Süleyman The Lawgier and His Foster Brother (Süt Kardeşi) Yahya Efendi”, *Osmanlı Araştırmaları*, Sayı: 10, 1990, s. 39-48. [*Genel*]

LOWRY, Heath W., “Kanuni’nin Trabzon’daki İlk Yılları, Geleceğin Padişahına ve Şehre Etkileri”, *Trabzon*, Kanuni Özel Sayısı, Sayı: 8, Nisan 1994, s. 10-12. [*Şehir Tarihi*]

LOWRY, Heath W., “Osmanlı Fethinin Ardından Trabzon Şehri”, *Öncesi ve Sonrasıyla Trabzon’un Fethi*, Haz.: İsmail Hacıfettahoğlu, Ankara 2001, s. 88-101. [*Şehir Tarihi*]

LOWRY, Heath W., “Privilege and Property in Ottoman Maçuka in The Opening Decades of the Tourkokratia: 1461-1553”, *Countinuity and Change in Late Byzantine and Early Ottoman Society*, Washington 1986, s. 97-128. [*Şehir Tarihi*]

LOWRY, Heath W., “Süleyman’s Formative Years in the City of Trabzon: Their Impact on the Future Sultan and the City”, *Süleyman the Second and His Time*, Ed.: Halil İnalçık, Cemal Kafadar, Isis Press, Istanbul 1993. [*Şehir Tarihi*]

LOWRY, Heath W., “The Question of Trabzon’s Efrenciyan Population: 1486-1583”, *8. Türk Tarih Kongresi (11-15 Ekim 1976)*, Cilt: 2, Ankara 1981, s. 1493-1501. [*Şehir Tarihi*]

LOWRY, Heath W., “Trabzon’daki Yeni Cuma Cami: Nasıl ve Niçin Bu Adı Almıştır”, *Boğaziçi Üniversitesi Dergisi*, Sayı: 3, İstanbul 1976, s. 91-112. [*Şehir Tarihi*]

LOWRY, Heath W., “Trabzon’s Yeni Cuma Camii (New Friday Mosque): Why is it Called What it is?”, *Studies in Deftology: Ottoman Society in the Fifteenth and Sixteenth Centuries*, The Isis Press, Istanbul 1992, p. 101-114. [*Şehir Tarihi*]

LOWRY, Heath, W., “The Ottoman Tahrir Defter as a Source For Urban Demographic History, the Case Study of Trabzon ca. 1486-1583”, *Universty of California-Los Angeles*, Vol.: 38, p. 1580. [*Şehir Tarihi*]

MADRAN, Emre, “Kuzey-Doğu Anadolu’da İki Bedesten”, *Önasya*, Sayı: 63, 1970, s. 10-11. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

MAZZETTI, Handel von, “Berichte der Reise”, *Jahresbericht des Naturwissenschaftlichen Orientvereine*, Vol.: 13, Wien 1908, p. 13-46. [*Gezi-Hatırat*]

MAZZETTI, Handel von, “Ergebnisse einer Botanischen Reise in das Pontische Randegebirge im Sandschak Trapezunt”, *Annalen der K.K. Naturhistorischen Hofmuseums*, Vol.: 23, Wien 1909, p. 6-54. [*Gezi-Hatırat*]

MEEKER, Michael E., "Concepts of Family, State, and Society in the District of Of, Trabzon", *Turkish Families in Transition*, Ed.: Gabriele Rasuly-Paleczek, Peter Lang, Frankfurt 1996, p. 46-60. [*Sosyal Tarih*]

MEEKER, Michael E., "Greeks Who are Muslims, Counter-Nationalism in Nineteenth Century Trabzon", *Rahmen des Teilprojektes A6*, Institut für Ethnologie, Schillerstraße 6, Leipzig 2004, p. 299-324. [*Sosyal Tarih*]

MEEKER, Michael E., "The Dede Korkut Ethic", *International Journal of Middle East Studies*, Vol.: 24, 1992, p. 395-417. [*Sosyal Tarih*]

MEHMET, Aşık, "Manazıru'1 Avâlim'den: Trabzon", *Türk Dili Dergisi*, Sayı: 258, Mart 1973, s. 477-481. [*Edebiyat*]

MERCAN, Mehmet, "Akçaabat'ın Kaza Teşkilî ve 19. Yüzyılın Son Çeyreğinde Kaza ile İlgili Bazı Tesbitler", *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 677-691. [*Şehir Tarihi*]

MINUTOLİ, Baron Julius Von, "Alman Elçi Minutoli'ye Göre 1860'de Trabzon", *Hatıralarda Trabzon'un Yakın Tarihi (1860-1956)*, Trabzon 2004, s. 1-9. [*Gezi-Hatırat*]

MINUTOLİ, Baron Julius Von, "Trabzon (Mart 1860)", *19. Yüzyıl Anadolu Şehirleri*, Çev.: İlhan Pınar, s. 103-117. [*Şehir Tarihi*]

MITFORD, T.B., "Biliotti's Excavations at Satala" *Anatolian Studies*, Vol.: 24, 1974, p. 225-244. [*Gezi-Hatırat*]

MONIER, Père Léonard, "Journal du père Monier d'Erzeron à Trébizonde", *Lettres Edifiantes Et Curieuses -2*, Lyons 1819, p. 373-380. [*Gezi-Hatırat*]

MONIER, Père Léonard, "Journal du Voyage du Pere Monier, d'Erzeron a Trébizonde", *Nouveaux Mémoires*, Vol.:3, p. 314-332. [*Gezi-Hatırat*]

MORTON, Blanche, "The Lame Mayor of Kerasund", *Asia, The American Magazine on the Orient*, Vol.: 22, April 1922, p. 285-90. [*Gezi-Hatırat*]

MUTLU, Şamil, “Osmanlı Döneminde Karadeniz Bölgesinde Misyoner Okulları”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 693-700. [*Eğitim*]

ODABAŞIOĞLU, Cumhuriyet, “Fatih Sultan Mehmed’in Trabzon’u Fetih Tarihi”, *Akademik Yorum*, Sayı: 2, 1992, s. 49-50. [*Siyasi Tarih*]

ODABAŞIOĞLU, Cumhuriyet, “Kanuni Sultan Süleyman’ın Trabzon’da Doğduğu Mahalle”, *Yunus Dergisi*, Sayı: 5, Trabzon Ocak/Şubat/Mart 1994. [*Genel*]

ODABAŞIOĞLU, Cumhuriyet, “Trabzon 1869-1933 Yılları Yaşantısı”, *Türk Folkloru Belleten*, Sayı: 2, İstanbul 1986, s. 505-506. [*Şehir Tarihi*]

ODABAŞIOĞLU, Cumhuriyet, “Trabzon-İran Transit Nakliyesi”, Çağı Yakalayan Osmanlı, İstanbul 1995, s. 441-482. [*İktisadi Tarih*]

OFLAZ, Mustafa, “1 No’lu Vakfiye Kayıt Defterine Göre 1842 Yılı Trabzon Merkez Vakıfları”, *Akademik Yorum*, Sayı: 1, 1992, s. 20-23. [*Şehir Tarihi*]

OĞUZOĞLU, Yusuf, “17. Yüzyılda Türkiye Şehirlerindeki Başlıca Yöneticiler”, *19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 1, Samsun 1986. [*Şehir Tarihi*]

OKMAN, İbrahim, “Çaykara ve Dernekpazarı’nda Geleneksel Camiler”, *Geçmişten Geleceğe Çaykara Dernekpazarı*, İstanbul 2005, s. 579-586. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

OKUR, Mehmet, “Pontus Meselesinin Ortaya Çıkışı ve Karadeniz Bölgesinde Pontusçu Faaliyetler”, *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 14, Yaz: 2007, s. 1-28. [*Siyasi Tarih*]

ORBAY, Kayhan, “The Imperial Waqf of Hatuniyye in Trabzon Between 1024-75/1615-1665”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Şehir Tarihi*]

ORTAYLI, İlber, “19. Yüzyılda Trabzon Vilayeti ve Giresun Üzerine Gözlemler”, *Osmanlı İmparatorluğu’nda İktisadi ve Sosyal Değişim, Makaleler-I*, Ankara 2000, s. 121-138. [*Şehir Tarihi*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “1895 Trabzon Olaylarının Yargıya İntikali ve İsyancı Ermenilerin Mahkeme Kayıtlarına Geçen İfadelerinin Sosyal Psikoloji Açısından Yorumu”, *II. Uluslararası Türk-Ermeni İlişkileri Sempozyumu (21-22 Haziran 2007)*, Erzurum 2007. [*Siyasi Tarih*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Anılarla Muhacirlik: 1916 Trabzon Örneği”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Hicaz Su Yollarının Tamiri İçin Trabzon ve Havalisinden Toplanan Yardımlar”, *TTS.*, Trabzon 2000. [*Siyasi Tarih*]

ÖKSÜZ, Melek, “18. Yüzyılın İkinci Yarısı Trabzon’da Âyân, Eşkıya ve Göç Sorunları”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 5/1, Erzurum 2005, s. 169-186. [*Şehir Tarihi*]

ÖKSÜZ, Melek, “18. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon Kadı Sicillerinde Aile Kurumunun Oluşumuna Yönelik Bazı Kayıtlar”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 7, Güz 2005, s. 45-59. [*Sosyal Tarih*]

ÖKSÜZ, Melek, “II. Meşrutiyet Döneminde Dernekçiliğe Taşradan Bir Örnek: Trabzon Muhibb-i Fen ve Marifet Gençler Kulübü”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 2, Serander Yayınevi, Bahar 2007, s. 55-66. [*Kültür-Sanat*]

ÖKSÜZ, Melek, “Tarih-i Osmanî Encümeni Trabzon Şubesi ve Trabzon Tarihi”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 803-814. [*Genel*]

ÖKSÜZ, Melek, “XX. Yüzyılın Başlarında Trabzon’un İktisadi Vaziyeti Üzerinde Bazı Tespitler”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*İktisadi Tarih*]

ÖZCAN, Besim, “1853-1856 Osmanlı-Rus Harbi’ne Trabzon Eyaleti’nin Maddi Katkısı”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 371-380. [*Siyasi Tarih*]

ÖZCAN, Besim, “Trabzon Eyaleti’nin Kırım Harbi’ne Katkıları”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 17, 2001, s. 247-260. [*Siyasi Tarih*]

ÖZDEMİR, Yavuz, “İngiliz Yarbayı Rawlinson’un Trabzon-Erzurum Yolculuğu ve Misyonu”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 593-599. [*Siyasi Tarih*]

ÖZER, Ahmet, “Trabzon’da İlk Kitapçı Kitabî Hamdi Bey”, *Kıyı Dergisi*, Sayı: 37, Nisan 1989, s. 8-10. [*Biyografi*]

ÖZER, Ahmet, “Yurdumuza Hizmeti Büyük Bir Evrensel Mimar: Bruno Taut”, *Kıyı Dergisi*, Sayı: 147, Trabzon 1998. [*Biyografi*]

ÖZER, Mustafa, “Trabzon’un Osmanlı Dönemi Ticaret Hayatı ve Ticaret Yapıları: Genel Bir Değerlendirme”, *Trabzon 1997 Yılığ*, Ankara 1997, s. 85-100. [*İktisadi Tarih*]

ÖZGER, Yunus, “Trabzon Valisi Hazinedârzâde Süleyman Paşa’nın Muhallefâtı”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 2, Serander Yayınevi, Bahar 2007, s. 93-122. [*Biyografi*]

ÖZKAN, Cemal, “Karadeniz’in Coğrafi Konumu ve Bölge Stratejisindeki Rolü”, *Stratejik Etütler Bülteni*, Sayı: 86-93, Eylül 1991, s. 21-35. [*Siyasi Tarih*]

ÖZKAYA, Yücel, “18. Yüzyılda Çıkarılan Adaletnamelere Göre Türkiye’nin İç Durumu”, *Belleten*, Cilt: 38, Sayı: 151, Ankara 1974, s. 445-491. [*Genel*]

ÖZKAYA, Yücel, “18. Yüzyılda Mütesellimlik Müessesesi”, *AÜDTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 3-4, Ankara 1977, s. 369-389. [*Genel*]

ÖZKAYA, Yücel, “18. Yüzyılda Trabzon Genel Durumu”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 133-145. [*Genel*]

ÖZKAYA, Yücel, “18. Yüzyılın İlk Yarısında Yerli Ailelerin Ayanlıkları Ele Geçirışleri ve Büyük Hanedanlıkların Kuruluşu”, *Belleten*, Cilt: 42, Sayı: 168, Ankara 1978, s. 668. [*Siyasi Tarih*]

ÖZKAYA, Yücel, “Canikli Ali Paşa”, *Belleten*, Cilt: 36, Sayı: 144, Ankara 1992, s. 482-525. [*Biyografi*]

ÖZSAYINER, Zübeyde Cihan, “Trabzonlu Hattatlar”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZTÜRK, Mustafa, “19. Yüzyılın Başlarında Trabzon’da Fiyatlar”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 369-377. [*İktisadi Tarih*]

ÖZTÜRK, Mustafa, “Trabzon’da Fiatlar (1750-1770)”, *İTBKK*, Samsun 1988, s. 425-434. [*İktisadi Tarih*]

ÖZTÜRK, Mustafa, “Trabzon’da Fiatlar (1771-1791)”, *İTBKK*, s. 131-139. [*İktisadi Tarih*]

ÖZTÜRK, Temel, “Gürcistan Seferi’nin (1702-1703) Trabzon’daki Hazırlıkları”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*İktisadi Tarih*]

ÖZTÜRK, Temel, “Karadeniz Ulaşımında Melekseler (1700-1774)”, 38. *ICANAS Kongresi (10-15 Eylül 2007)*, Ankara. [*Genel*]

ÖZTÜRK, Temel, “Osmanlı-Rus Savaşı’nın (1768-1774) Lojistik Desteğinde Trabzon’un Yeri”, *Osmanlı Araştırmaları*, Sayı: 29, İstanbul 2007, s. 147-172. [*Siyasi Tarih*]

ÖZTÜRK, Temel, “Osmanlı-Rus Savaşı’nın (1768-1774) Trabzon Üzerindeki Etkileri”, *KTS.*, Cilt 1, Trabzon 2007. [*Siyasi Tarih*]

ÖZTÜRK, Temel, “The Naval Defense Of the Northeastern Coasts Of the Black Sea and the Support Services in Trabzon (1700-1750)”, *Er jeux Politiques, Economiques et Militaires en Mer Noire (XIVe-XXIe Siècles), Études A La mémoire de Mihail Çuboğlu*, Sour la Direction de Faruk Bilici, Ionel Candea, Anca Popescu, Braila 2007, p. 217-225. [*Siyasi Tarih*]

ÖZTÜRK, Temel, “Trabzon Ambar Emimi Osman Ağa’nın Muhallefatı (1741-1743)”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Biyografi*]

ÖZTÜRK, Temel, “Trabzon’da Fiyatlar 1700-1750”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 351-368. [*İktisadi Tarih*]

PALGRAVE, William Gifford, "A Tour in North-Eastern Anatolia", *Proceedings of the Royal Geographical Society*, Vol.: 16, 1872, p. 222-224. [*Gezi-Hatırat*]

PALGRAVE, William Gifford, "The Monastery of Soumelas" *Fraser's Magazine*, Vol.: 3, 1871, p. 195-206. [*Gezi-Hatırat*]

PAMUK, Bilgehan, "15-16. Yüzyıllarda Trabzon Sancağı'nda Martoloslar", *OTAM*, Sayı: 14, Ankara 2003, s. 185-216. [*Genel*]

PARMAKSIZOĞLU, İsmet, "Trabzon'un Fethi/21 Muharrem 866-26 Ekim 1461", *Öncesi ve Sonrasıyla Trabzon'un Fethi*, Haz.: İsmail Hacifettahoğlu, Ankara 2001, s. 59-69. [*Siyasi Tarih*]

PHILIPPIDES, Chrysanthos, "Relation d'un voyage en Orient par Julien Bordier, écuyer de Jean Gon taut, Baron de Salignac, ambassadeur â Constantinople, 1604-1612", *APL*, Vol.: 6, 1935, p. 85-158. [*Gezi-Hatırat*]

PINAR, İlhan, "Alman Gezgini J.P. Fallmerayer'in Gözüyle 19. Yüzyılda Trabzon", *Tarih ve Toplum*, Sayı: 159, İstanbul 1997, s. 8-11. [*Gezi-Hatırat*]

PİYALE, Mesut, "İkinci Meşrutiyet Yıllarında Trabzon'da Yayımlanmış Bir Dergi 'Hekim'", *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Sayı: 170, Şubat 2001. [*Diğer*]

PİYALE, Mesut, "Tarihte Trabzon Gayr-i Müslim ve Ecnebi Okulları (1839-1923)", *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Sayı: 224, Ağustos 2005, s. 18-19. [*Eğitim*]

PİYALE, Mesut, "Trabzon'da Yayımlanan Mecmualar (1839-1923)", *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Sayı: 232, Nisan 2006, s. 57-60. [*Kültür-Sanat*]

PİYALE, Mesut, "Trabzon'daki İttihadçılık Çalışmaları ve Enver Paşa", *Türk Dünyası Tarih ve Kültür Dergisi*, Sayı: 159, Mart 2000, s. 40-42. [*Siyasi Tarih*]

PİYALE, Mesut, "Trabzon'daki Rüştüye Okulları", *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Sayı: 248, Ağustos 2007, s. 29-31. [*Eğitim*]

RITTER, C. - KIEPERT, H., "Itinerar der Kleinasiatichen Reise P. V. Tschichatschef's im Jahre 1858", *Zeitschr.ft für Allgemeine Erdkunde*, Vol.: 6, 1859, s. 275-343. [*Gezi-Hatırat*]

SAKEL, Dean, "The Soumela Manuscript of The Chnronicle of 1570", *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 151-157. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SARICAOĞLU, Mehmet Esat, "Trabzon Kadı Sicillerine Göre 19. Yüzyılda Trabzon'da Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumu", *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 473-490. [*Sosyal Tarih*]

SARISAMAN, Sadık, "Trabzon Mıntıkası Teşkilât-ı Mahsusa Heyet-i İdaresinin Faaliyetleri ve Gürcü Lejyonu", *XIII. Türk Tarih Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler*, Cilt: 3, Ankara 2002. [*Siyasi Tarih*]

SAUER, G. Stratil, "From Baiburt via Ispir Lazistan", *The Geographical Journal*, Vol.: 86, 1935. [*Coğrafya*]

SAVVIDES, Alexios G. C., "Ashik-Pasha-Zade on the Conquest of Trebizond by the Ottoman Turks in A. D. 1461", *AII.*, Vol.: 41, 1987, p. 240-248. [*Gezi-Hatırat*]

SAYDAM, Abdullah, "19. Yüzyılda Reform İhtiyacının Taşra'daki Yansımaların Bir Örnek: Akçaabâd Kazası", *Osmanlı Araştırmaları*, Sayı: 21, 2001, s. 155-187. [*Şehir Tarihi*]

SAYDAM, Abdullah, "19. Yüzyılda Trabzon'un Ticari Önemi ve Ulaşım Sektörü", *Trabzon Araştırmaları - I*, Trabzon 1994, s. 99-114. [*İktisadi Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, "19. Yüzyılın İlk Yarısında Trabzon'da Ermeni Nüfus ve Cemaatler Arası İlişkiler", *Hoşgörü Toplumunda Ermeniler-I*, Kayseri 2007, s. 115-142. [*Sosyal Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, "Kırım ve Kafkasya'dan Yapılan Göçler ve Osmanlı İskân Siyaseti (1856-1876)", *Osmanlı*, Sayı: 4, Ankara 1999, s. 677-686. [*Siyasi Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, “Kurtuluş Savaşı’nda Trabzon’a Yönelik Ermeni-Rum Tehdidi”, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Sayı: 17, 1990, s. 421-434. [*Siyasi Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, “Osmanlı Madenciliği ve 19. Yüzyılın Ortalarında Trabzon’daki Maden Ocakları”, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 6, Samsun 1991, s. 255-270. [*Şehir Tarihi*]

SAYDAM, Abdullah, “The Armenian- Greek Threat to Trabzon in the War of Independence”, *The Pontus Issue and Policy of Greece*, Ankara 2000, p. 87-104. [*Siyasi Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, “Trabzon Sancağının Tekâlif-i Örfiye Yükümlülüğü (1830-1840)”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 127, Ağustos 2000, s. 59-102. [*Siyasi Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, “Trabzon Şer’iye Sicillerindeki Fermanlara Göre Katolik Ermeniler ve Mezhep Değişirme Yasağı”, *Tarih ve Tcplum*, Sayı: 202, Ekim 2000, s. 4-10. [*Sosyal Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, “Trabzon’da Cemaatler Arası İlişkiler ve Din Değişirme Olayları (1794-1850)”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 154, Ocak-Şubat 2005, s. 81-106. [*Sosyal Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, “Trabzon’da Gayri Resmi Nikah’ın Doğurduğu Problemler ve Boşanma Davaları (1830-1844)”, *Osmanlı Araştırmaları*, Sayı: 20, 2000, s. 329-353. [*Sosyal Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, “Trabzon’da Halkın Kitap Sahip Olma Düzeyi (1795-1846)”, *Milli Eğitim*, Sayı: 170, Bahar 2006, s. 187-201. [*Sosyal Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, “Trabzon’un İdari Yapısı ve Yenileşme Zarureti (1793-1851)”, *OTAM*, Sayı: 18, Ankara 2006, s. 285-317. [*Şehir Tarihi*]

SAYDAM, Abdullah, “Türk Toplumunda Cemaatler Arası İlişkiler ve İhtida Olayları: Trabzon Örneği (1794-1850)”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 155, Mart-Nisan 2005, s. 47-72. [*Sosyal Tarih*]

SAYDAM, Abdullah, “Vakıf Anlayışında Yenilenme İhtiyacı ve 19. Yüzyıl Ortalarında Trabzon Vakıfları”, *Osmanlı Araştırmaları*, Sayı: 13, 2004, s. 185-218. [*Şehir Tarihi*]

SAYDAM, Abdullah, “Vakıf Kaynaklarının Zaman Aşımından Korunması: Trabzon Hatuniye Vakfı Örneği”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 159, Kasım-Aralık 2005, s. 183-193. [*Şehir Tarihi*]

SERBESTOĞLU, İbrahim, “Trabzon Valisi Canikli Tayyar Mahmud Paşa İsyanı ve Caniklizâdelerin Sonu (1805-1808)”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 1, Trabzon Güz 2006, s. 89-105. [*Siyasi Tarih*]

SERTOĞLU, Mithat, “Trabzon Bölgesi’nde Rum-Pontus Cumhuriyeti Kurulması Faaliyetleri”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 11, Ağustos 1968, s. 56-60. [*Siyasi Tarih*]

SEVİM, Ayşe, “Trabzon’da Önemli Osmanlı Yapıları”, *Bilim, Birlik Barış Dergisi*, Yaşar Holding Yayınları, Sayı: 8, Eylül 1981. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SEZGİN, İbrahim, “17. Asırda Of Kazası’nın Nüfusu”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 151-159. [*Şehir Tarihi*]

SEZGİN, İbrahim, “17.-18. Yüzyıllarda Karadeniz Şehirlerinden Donanma İçin Peksimet Tedariki”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

SİLER, Abdurrahman, “XIX. Yüzyılda Trabzon’un Kaza ve Nahiyelerinin Ekonomik Durumu (1869-1905)”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 9, İzmir 1994, s. 261-277. [*İktisadi Tarih*]

SORANZO, Giovanni, “Una Missione di Sigismondo Pandolfo Malatesta a Maometto II nel 1461”, *La Romagna*, Vol.: 6, 1909, p. 43-54. [*Siyasi Tarih*]

SÖNMEZ, Ayten, “Trabzon Şehrinin İslâmlaşması”, *Virgöl*, Sayı: 17, İstanbul Mart 1999, s. 32-33. [*Sosyal Tarih*]

SUTTER, H., “Notes on a Journey from Erzurum to Sivas, Tokat etc. to Trebizond”, *Journal of Royal Geographic Society*, London 1841, Vol.: 10, 1841, p. 434-444. [*Gezi-Hatırat*]

SÜLEYMAN, Miralay A., “Pontos Davasından Rusların 1810 da Trabzon’a Bir Baskını” *Askeri Mecmua*, Sayı: 45-47, İstanbul 1339, s 24-28. [*Siyasi Tarih*]

SÜRMEİLİ, Serpil, “Merkez Ordusu Kumandanı Nureddin Paşa’nın Pontus İhaneti Hakkındaki Açıklamaları”, *Atatürk Dergisi*, Sayı: 1, Ocak 2004, s. 17-28. [*Siyasi Tarih*]

ŞAHİN, Enis, “Arşiv Belgelerine Göre 1895 Trabzon Ermeni Olayları”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 1, Trabzon 2006, s. 123-140. [*Siyasi Tarih*]

ŞAHİN, Enis, “İngiliz The Times Gazetesi’ne Göre, Trabzon’un Ruslar Tarafından İşgali (1916)”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

ŞAHİN, Enis, “Trabzon ve Batum Konferanslarında Kuzey Kafkasya’nın Bağımsızlığı ile İlgili Gelişmeler”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 4, s. 71-88. [*Siyasi Tarih*]

ŞAHİN, Eyüp, “Trabzon Vilayetinin Sosyo-Ekonomik Yapılanmasının 1914 Yılı Özel İdare Bütçesindeki Yansımaları”, *Karadeniz Araştırmaları Balkan, Kafkas, Doğu Avrupa ve Anadolu İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 10, 2006, s. 63-75. [*İktisadi Tarih*]

ŞAHİN, Hasan, “Kırım Harbi’nde (1853-1856) Trabzon Eyaleti”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 359-370. [*Siyasi Tarih*]

ŞAHİN, İlhan, “Osmanlı-Akkoyunlu Nüfuz Mücadelesinde Trabzon”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 153-157. [*Siyasi Tarih*]

ŞAŞMAZ, Musa, “İngiliz Konsolosu Alferd Biliotti’nin 1885’teki Raporuna Göre Trabzon Vilayetinde Eğitim Durumu”, *Tarih ve Toplum*, Sayı: 163, Temmuz 1997, s. 41-53. [*Eğitim*]

TARAKÇIOĞLU, Reşit, “Ali Naki Efendi”, *İnan Dergisi*, Sayı: 16, Trabzon Ocak 1945, s. 14. [*Biyografî*]

TARAKÇIOĞLU, Reşit, “Aşık Mehmet Bini Ömer’ür Rumi”, *İnan Dergisi*, Sayı: 14-15, Trabzon Kasım 1944, s. 14. [*Biyografi*]

TARAKÇIOĞLU, Reşit, “Rus İşgali ve Muhaceret”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 342-351. [*Siyasi Tarih*]

TARAKÇIOĞLU, Reşit, “Trabzon Büyükleri”, *İnan Dergisi*, Sayı: 18, Trabzon Mayıs 1945, s. 13. [*Biyografi*]

TARHAN, Ali Nihat, “Hamamîzade İhsan Bey”, *İnan Dergisi*, Sayı: 50, Trabzon Mart 1949, s. 3-4. [*Biyografi*]

TARHAN, Sezai, “Visera Yolunda”, *İnan Dergisi*, Sayı: 3, Trabzon Temmuz 1937, s. 18-20. [*Genel*]

TAŞ, Fahri, “Amerikan Koleji’nde Pontus Kulübü”, *Tarih ve Medeniyet*, Sayı: 44, s. 31-33. [*Siyasi Tarih*]

TATAR, Özcan, “1787-1792 Osmanlı-Rus Savaşı’nda Trabzon ve Çevresinin Yeri ve Önemi”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 201-235. [*Coğrafya*]

TAYLOR, J.G., “Journal of a Tour in Armenia, Kurdistan and Upper Mesopotamia, with Notes of Researches in the Deyrsim Dagħ in 1866”, *Journal of Royal Geographic Society*, Vol.: 38, 1868, p. 281-361. [*Gezi-Hatırat*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Vital Cuinet’e Göre Karadeniz Bölgesinin Nüfusu”, *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı: 3, 1998, s. 95-102. [*Sosyal Tarih*]

TEPEKAYA, Muzaffer - ÇALIK, Ramazan, “Türk ve Alman Belgeleri Işığında Trabzon’da Ermeni Tehcirinin Uygulanması”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 1, Temmuz 2005, s. 169-195. [*Siyasi Tarih*]

TETİK, Ahmet, “Çeteler, Venizelos ve Patrikhane”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 211-224. [*Siyasi Tarih*]

TOPAKTAŞ, Hacer, “Bir Britanyalı’nın Nazarında Trabzon’u Betimlemek: Henry Finnis Blossse Lynch’in Trabzon Tasviri (1893)”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 581-595. [*Şehir Tarihi*]

TOSUN, Miraç, “Şer’iye Sicillerine Göre Trabzon’da Satılan Mülklerin Fiyatları ve Özellikleri (1735-1741)”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 247-263. [*İktisadi Tarih*]

TOZLU, Selahattin, “19. Yüzyılda Sosyo-Ekonomik Bakımdan Trabzon Limanı”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 381-397. [*İktisadi Tarih*]

TULUK, Ömer İskender - DÜZENLİ, Halil İbrahim - DÜZENLİ, Evrim, “Yitik Mirasın İzinde: Trabzon’da Osmanlı Cami ve Mescidleri (1461-1583)”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TULUK, Ömer İskender - DÜZENLİ, Halil İbrahim, “Osmanlı’da Fetih Sonrası Dinsel Mekânın Camileştirilme Anlayışı: Trabzon Örneği (1461-1665)”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TULUK, Ömer İskender, “Osmanlı Dönemi Trabzon’unda Mimari Yapı Kültürü”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TURAN, Şerafettin, *XVII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’nun İdarî Taksimatı*, Atatürk Üniversitesi 1961 Yıllığı, Ankara 1963, s. 201-232. [*Şehir Tarihi*]

TÜRKCAN, Ergün, “İngiliz Konsolosu William Gilford Palgrave’nin Raporlarına Göre; 1870’de Trabzon”, *Tarih ve Tcplum*, Sayı: 31, Temmuz 1986, s. 34-46. [*Şehir Tarihi*]

USTA, Sebahattin, “17. yy. Sonlarında Trabzon’da Borçlanma ve Ödeme Şekilleri”, *UTÇKTS, Trabzon 2006* 2006. [*İktisadi Tarih*]

USTA, Veysel, “Bilinmeyen Bir Şair Trabzonlu Ahmed Rıza ve Eseri Manzüme-i Sivastopol”, *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Sayı: 56, İstanbul Ağustos 1991, s. 27-33. [*Biyografi*]

USTA, Veysel, “Fetihten Cumhuriyet’e Kadar Trabzon Kütüphaneleri ve Kültürel Hayattaki Yeri”, *Trabzon Aylık Sanat-Aktüalite Dergisi*, Sayı: 22-23-24, Ekim-Kasım-Aralık 1988, s. 15-16. [*Kültür-Sanat*]

USTA, Veysel, “Rusya Bilimler Akademisi Heyeti Tarafından İşgal Yıllarında Trabzon’da Yapılan Çalışmalar ve Rusya’ya Götürülen Eserler”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 153, Kasım-Aralık 2004, s. 11-24. [*Diğer*]

USTA, Veysel, “Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Trabzon’da Sağlık”, *Anadolu’nun İlk Tıp Gazetelerinden Hekim*, Trabzon 2007, s. 19-34. [*Diğer*]

USTA, Veysel, “Trabzon’da Saz Şairleri”, *Folklor - Edebiyat Dergisi*, Sayı: 13, Ankara 1997. [*Biyografi*]

ÜNAL, M. Ali, “XVI. ve XVII. yy.’larda Karadeniz-Basra Körfezi Ticareti”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 471-475. [*İktisadi Tarih*]

ÜNER, Turgay, A., “Ottoman-British Trade through Southeastern Black sea Ports During The Nineteenth Century”, *Economie et Societes dans le’Empire Otoman*, Ed.: J. Bacque - p. Dumont, Centre Natioal de la Recherche Scientifique, Paris, p. 297-315. [*İktisadi Tarih*]

ÜNER, Turgay, A., “Trabzon”, *Doğu Akdeniz’de Liman Kentleri (1800-1914)*, Ed.: Ç.Keyder, Y. E. Özveren, D. Quataert, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1994, s. 45-73. [*İktisadi Tarih*]

ÜNER, Turgay, A., “Trade and Merchants in Nineteenth-Century Trabzon: Elements of Ethnic Conflict”, *Christians and Jews in the Ottoman Empire The Functioning cf a Plural Society*, Ed.: Benjamin Browde - Bernard Lewis, Holmes and Meier Pub., New York 1982, p. 287-318. [*İktisadi Tarih*]

ÜNLÜ, Mucize, “XIX. Yüzyılda Balkanlardan Karadeniz’e Sürgünler”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

ÜREKLİ, Muzaffer, “16. Asrın İkinci Yarısında Kırım İle Karadeniz Arasında Ticaret”, *BTBKK*, Samsun 1988. [*İktisadi Tarih*]

VASILIEV, Alexander Alexandrovich, "A Note on Pero Tafur", *Byzantion*, Vol.: 10, 1935, p. 65-66. [*Diğer*]

VASILIEV, Alexander Alexandrovich, "Mesarites as a Source", *Speculum*, Vol.: 13, 1938, p. 180-182. [*Diğer*]

VASILIEV, Alexander Alexandrovich, "Pero Tafur, a Spanish Traveler of the Fifteenth Century and His Visit to Constantinople, Trebizond, and Italy." *Byzantion*, Vol.: 7, 1932, p. 75-122. [*Gezi-Hatırat*]

VRYONIS, Speros, "Nomadization and Islamization in Asia Minor", *DOP.*, 1975, Vol.: 29, p. 42-71. [*Sosyal Tarih*]

WINFIELD, David - Smith, M. Q. - BALLANCE, Selina - POWELL, Ann, "The Yakupoğlu Konak, an Old Turkish House at Sürmene Kastil", *Anatolian Studies*, Sayı: 10, 1960, p. 197-203. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

WINFIELD, David, "Ayasofya Camii, Trabzon 1962", *Türk Arkeolojci Dergisi*, Ankara Sayı: 1, 1962, s. 45-48. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

WINFIELD, David, "Ayasofya Camii-Trabzon-1959", *Türk Arkeolojci Dergisi*, Ankara Sayı: 1, 1960, s. 71-72. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

WINFIELD, David, "Ayasofya, Trabzon", *Türk Arkeolojci Dergisi*, Sayı: 11, 1961. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

YAĞMURDERELİ, Nesip, "Eski Trabzon'da İçtimai ve İktisadi Hayat", *İnan Dergisi*, Sayı: 23, Trabzon Mart 1946, s. 6-7. [*İktisadi Tarih*]

YAĞMURDERELİ, Nesip, "Eski Yıllarda Trabzon'un İçtimai ve İktisadi Hayatı", *İnan Dergisi*, Sayı: 22, Trabzon Ocak 1945, s. 9-11. [*İktisadi Tarih*]

YAĞMURDERELİ, Nesip, "Müftüoğlu, Ahmet Hikmet", *İnan Dergisi*, Sayı: 14-15, Trabzon Kasım 1944, s. 19-21. [*Biyografi*]

YAĞMURDERELİ, Nesip, “Trabzon Halkiyatı ve Baba Salim”, *İnan Dergisi*, Sayı: 5, Trabzon Mart 1943, s. 28-31. [*Biyografi*]

YALÇINKAYA, Mehmet Alaaddin, “The Provincial Reforms of the Early Tanzimat Period As Implemented in the Kaza of Avrethisarı”, *OTAM*, Sayı: 6, Ankara 1995, s. 343-385. [*Şehir Tarihi*]

YALÇINKAYA, Mehmet Alaaddin, “Trabzon’un Kurtuluşunun Önemi ve Gelecek Nesillere Verdiği Dersler”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s. 53-58. [*Siyasi Tarih*]

YANBEĞ, M. Kemal, “17. Asır Ortalarına Doğru Trabzon”, *İnan Dergisi*, Sayı: 1, Trabzon Ocak 1942, s. 24-29. [*Şehir Tarihi*]

YANBEĞ, M. Kemal, “17. Asırda Trabzon’un Tarihine Bir Bakış”, *İnan Dergisi*, Sayı: 4, Trabzon Ocak 1943, s. 25-27. [*Genel*]

YANBEĞ, M. Kemal, “17. ve 18. Asırda Azak Kalesi ve Trabzon Valileri”, *İnan Dergisi*, Sayı: 5, Trabzon Mart 1943, s. 7-13. [*Genel*]

YARDIM, Mehmet Nuri, “Son Dîvân Şairi Hamamizâde İhsan”, *Kitap Haber*, Sayı: 24, Mart-Nisan 2005. [*Biyografi*]

YEL, Selma, “1. Dünya Savaşı’nda Trabzon’daki Rum ve Ermeni Faaliyetleri”, *Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, Mart 2001, s. 237-244. [*Siyasi Tarih*]

YEL, Selma, “1914-1919 Seneleri Sonrasında Trabzon’un Genel Durumu ve Rum/Ermeni İddiaları”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 559-566. [*Genel*]

YERASIMOS, Stéphane, “19. Yüzyılda Trabzon Rum Cemaati”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 281-303. [*Sosyal Tarih*]

YERASIMOS, Stéphane, “La Communauté Grecque de Trabzon au XIXe Siecle”, *CIEPO-7*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1994, s. 241-267. [*Sosyal Tarih*]

YERASIMOS, Stéphane, “Pontus Meselesi, 1912-1923”, *Tcplum Bilim*, Sayı: 43-44, İstanbul, s. 33-76. [*Siyasi Tarih*]

YETİMOĞLU, Pınar, “Evliya Çelebi’ye Göre Trabzon”, *Kültür ve Sanat Dergisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Trabzon Özel Sayısı, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 40-41. [*Şehir Tarihi*]

YILDIZ, Ali Rıza, “24 Şubat Trabzon’un Kurtuluşu”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s. 58-59. [*Siyasi Tarih*]

YILMAZ, Özgür, “İngiliz Seyyah Frederik Walpole’un 1850 Yılı Trabzon İzlenimleri”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 439-452. [*Şehir Tarihi*]

YILMAZ, Özgür, “Yabancı Kaynaklara Göre 19. Yüzyılda Trabzon Nüfusu”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Şehir Tarihi*]

YILMAZÇELİK, İbrahim, “18. Yüzyılda Trabzon’un Sosyal Durumu”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 253-266. [*Sosyal Tarih*]

YILMAZÇELİK, İbrahim, “19. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon”, *Yunus Dergisi*, Sayı: 4, Ekim-Kasım-Aralık 1993, s. 3-5. [*Şehir Tarihi*]

YOLALICI, M, Emin, “Maarif Salnamelerine Göre Trabzon Vilayeti’nde Eğitim ve Öğretim Kurumları”, *OTAM*, Sayı: 5, Ankara 1994, s. 435-473. [*Eğitim*]

YOLALICI, M, Emin, “Trabzon Vilayeti’nde Eğitim ve Öğretim Kurumları”, *OTAM*, Sayı: 5, Ankara 1994, s. 435-474. [*Eğitim*]

YOLALICI, M. Emin, “1900’lü Yıllarda Lazistan Sancağı’nda Eğitim ve Öğretim”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 703-706. [*Eğitim*]

YORKÉ, V.W., “Some Inscriptions From Eastern Asia Minor”, *Journal of Royal Geographic Society*, 1898, p. 306-327. [*Gezi-Hatırat*]

YÜKSEL, Ayhan, “Trabzon Valisi Sırrî Paşa’nın 1880 Tarihli Bir Raporuna Göre Doğu Karadeniz’in Önde Gelen Aileleri”, *Türklük Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 16, 2004, s. 179-199. [*Sosyal Tarih*]

YÜKSEL, Ayhan, “Trabzon Vilayetinde Yer Adlarını ve İdari Yapıyı Değiştirme Teşebbüsleri”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 201-222. [*Şehir Tarihi*]

YÜKSEL, Murat, “Kanuni Süleyman Zamanında Trabzon İçin Konulan Talimat”, *Yunus Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 5, 1994, s. 46-47. [*Diğer*]

YÜKSEL, Murat, “Trabzon’un İşgal Yıllarında Çekilen Çileler ve Kurtuluş”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1995. [*Siyasi Tarih*]

ZACHARIADOU, Elizabeth A., “Gazi Çelebi of Sinope, Oriente e Occidente tra Medioevo ed età Moderna”, *Studi in onore di Geo Pistarino*, A cura di: L. Balletto, Acqui Terme, 1997, Vol.: 2, p. 1271-1275. [*Genel*]

ZACHARIADOU, Elizabeth, “Trebizond and the Turks (1352-1402)”, *AN.*, Vol.: 35, 1979, p. 333-358. [*Siyasi Tarih*]

2.3 Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi

“Millî Mücadele Döneminde Yunanistan’ın Türkiye Üzerinde Faaliyetleri (Pontus)”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi (Dün/Bugün/Yarın)*, Sayı: 17, İstanbul Ağustos 1986, s. 53-60. [*Siyasi Tarih*]

AĞAOĞLU, Ahmet Bey, “Ağaoğlu Ahmed Bey’in Millî Mücadelede Trabzon’da Verdiği Konferans”, *Osmanlıcadan Aktaran: Veysel Usta, Türk Kültürü*, Sayı: 399, Temmuz 1996, s. 16-35. [*Siyasi Tarih*]

AKBAL, İsmail, “Milli Mücadele Kadrolarının Bolşevizm’e Yaklaşımı ve Trabzon’da Bolşevizm Karşıtı İki Sima: Vali Hamit Bey-Hafız Mehmet Bey, Bolşevizm Karşıtı İki Sima: Vali Hamit Bey, Hafız Mehmet Bey”, *KTS.*, Cilt:2, Trabzon 2007, s. 945-982. [*Siyasi Tarih*]

AKTAŞ, Hayati, “Doğu Karadeniz Bölgesinde Pontus Devleti Kurma Çabaları ve bu Amaçla Hazırlanan Propaganda Kitapları”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 275-296. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Büyük Zafer Günlerinde Trabzon’a Gelen Şehit Yavruları ve Kazım Karabekir Paşa”, *Trabzon Araştırmaları 1*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Basımevi, Trabzon 1994, s. 141-156. [*Sosyal Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Tarihe Karışan Gülbahar Hatun İlkokulu”, Trabzon 1993, Sayı: 7, Nurol Matbaacılık, Ankara 1993. [*Eğitim*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Trabzon’da Bir Kültür Yuvası Tatbikat İlkokulu”, Trabzon 1989, Sayı: 3, Pan Matbaası, Ankara 1989. [*Eğitim*]

ALTUNCU, Sedat, “Kuşmer Yaylası ve 4. Kuşmer Yayla Şenlikleri”, *Çaykaralılar*, Yıl: 6, Sayı: 11, İstanbul 1997. [*Kültür-Sanat*]

ARMAN, Hürrem, “Beşikdüzü Köy Enstitüsü’nün Kuruluşu”, *Hatıralarda Trabzon’un Yakın Tarihi (1860–1950)*, Yay. Haz: Mehmet Akif Bal, Abp Yayınları, Trabzon 2004. [*Eğitim*]

ARSLAN, Nebahat Oran, “Sivas Kongresi ve Trabzon”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 697-704. [*Siyasi Tarih*]

ASLAN, Yavuz, “Milli Mücadele Döneminde Trabzon ve Çevresinde Bolşevik Faaliyetler”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 619-632. [*Siyasi Tarih*]

ATALAY, Bülent, “Trabzon Metropolit Hrisanthos’un Pontus Meselesine Dair Türkiye Dışında Yaptığı Bazı Faaliyetler”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 599-610. [*Siyasi Tarih*]

AYBARS, Ergün “Mustafa Subhi’nin Anadolu’ya Gelişi, Öldürülüşüyle İlgili Görüşler ve Erzurum’dan Trabzon’a Gidişiyle İlgili Haberler”, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 24, Ankara 1979-1980, s. 89-104. [*Diğer*]

AYBARS, Ergün, “Trabzon Muhafaza-i Hukuki Milliye Cemiyeti ve Ali Sait Paşa Tetkik Heyeti”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 11, İzmir 1984, s. 34-45. [*Siyasi Tarih*]

AYDIN, İbrahim Hakkı, “Sarıklı Bir Kuvvacı Maçkalı Hafız Hafız İsmail Efendi, Aydın (1893-1976) Mütefekkir, Kuva-yı Milliyeci, Kadiri Şeyhi”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 913-920. [*Biyografi*]

AYDIN, Mahir, “Atatürk’ün Büyük Nutkunda Trabzon”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 553-558. [*Siyasi Tarih*]

AYDOĞAN, Erdal, “Üçüncü Umûmî Müfettiş Tahsin Uzer’in Trabzon’un Kalkınmasına Dair Başbakanlık’a Gönderdiği Bir Mektup”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 789-796. [*Şehir Tarihi*]

AYSU, Emre, “Trabzon (Trapezunt) - Conservation Planning for a Historical City”, *Angewandte Stad.forschung in der Türkei: Istanbul, Bursa, Trapezunt, Nizaa, 1986*, Selbstverlag Lehrstuhl für Sozialgeographie, Nr.30, Universität Augsburg, Augsburg 1993, s. 69-86. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AYTEPE, Oğuz, “Milli Mücadele ve Gurbette Müfrit Bir Muhalif: Ömer Fevzi Eyüboğlu (1884-1952)”, *Tcplumsal Tarih*, Sayı: 53, Mayıs 1998. [*Biyografi*]

BAHADIR, Sabri, “Vakfikebir Belediyesi”, *İller Bankası Vakıf Dergisi*, Sayı: 8, Ankara Ağustos 1988, s. 25-26. [*Şehir Tarihi*]

BALLIAN, A., “Christian Silverwork From Ottoman Trebizond”, *Integral Study of the Silk Roads: Roads of dialogue – Maritime route expedition. Cultural and Commercial Exchanges Between the Orient and the Greek World – Seminar papers (Athens, Greece, 25-28 October 1990)*, Athens 1991, p. 123-136. [*İktisadi Tarih*]

BAYUR, Yusuf Hikmet, “Mustafa Suphi ve Milli Mücadele’ye El Koymaya Çalışan Başlı Dışarıda Akımlar”, *Belleten*, Cilt: 40, Sayı: 140, Türk Tarih Kurumu, Ekim 1971, s. 587-654. [*Siyasi Tarih*]

BENNINGHAUS, Rudriger, “The Laz: An Example of Multiple Identification”, *Ethnic Groups in the Republic of Turkey*, Ed.: Peter Alford Andrews - Rüdiger Benninghaus, Wiesbaden, Reichert 1989, p. 497-502. [*Kültür-Sanat*]

BİNGÖL, Sedat, “Ömer Fevzi Bey’in Müdafanamesi ve Mesud Fani’nin Hoybun’a İlişkin Bilgileri, İki Yüzellilik Üzerine Notlar ve Belgeler”, *Toplumsal Tarih*, Sayı: 62, Şubat 1999, s. 41-48. [*Siyasi Tarih*]

BULUT, Arslan, “Trabzon Ekmeği, Fındık Fiyatları ve İsrail’e Giden Trabzon Gençleri”, *Jecpolitik*, Sayı: 32, 2006, s. 32-35. [*İktisadi Tarih*]

CİHANGİROĞLU, Aslı Arslan, “Cumhuriyet Döneminde Karadeniz’de Yaşanan Tabii Afetler (1923-1950)”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 983-1004. [*Diğer*]

CİHANOĞLU, Selim, “Doğu Karadeniz Yöresi Yayla Folklorunun Turizme Katkısı”, *Türk Folklorunun Turizm Açısından Değerlendirilmesi Sempozyumu Bildirileri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001, s. 33-38. [*Kültür-Sanat*]

CİRAVOĞLU, Öner, “Trabzon’da Sosyal Yaşam ve Uzun Sokak”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 413-415. [*Sosyal Tarih*]

COATES, John, “Metaphor and Meaning in the Towers of Trebizond”, Vol.: 80, 1987, p. 111-121. [*Diğer*]

CÖHCE, Salim, “Günümüzde Doğu Karadeniz’de Pontusçuluk Faaliyetleri”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 437-482. [*Siyasi Tarih*]

CROW, James - BRYER, Anthony, “Survey in Trabzon and Gumushane Vilayets, Turkey, 1992-1994”, *DOP.*, Vol.: 51, 1997, p. 283-289. [*Gezi-Hatırat*]

ÇAĞLAR, Günay, “Trabzon Muhafaza-i Hukuk-i Milliye Cemiyeti ile Vilâyat-ı Şarkıyye Mudafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti Erzurum Şubesinin İlişkileri”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 165-187. [*Siyasi Tarih*]

ÇALIŞ, Ali H., “Trabzon’da Müdafaa-i Hukuk Hareketinin Doğuşu ve Gelişmesi”, *Akademik Yorum*, Sayı: 2, 1992, s. 45-48. [*Siyasi Tarih*]

ÇALIŞ, Ali H., “Trabzon’da Müdafaa-i Hukuk Hareketinin Doğuşu ve Gelişmesi II”, *Akademik Yorum*, Sayı: 3, 1993, s. 53-56. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Batı Cephesi’nin İkmâlinde Trabzon’un Rolü ve Tekâlîf-i Milliye Komisyonu’nun Çalışmaları”, *Tcplumsal Tarih*, Sayı: 35, Kasım 1996, s. 13-20. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Cumhuriyet Döneminde Trabzon”, *Trabzon Valiliği Yayınları*, Trabzon 2000, s. 83-99. [*Şehir Tarihi*]

ÇAPA, Mesut, “Cumhuriyet Öncesi Mustafa Kemal Paşa ve Trabzon”, *Atatürk Trabzon’da*, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 2001, s. 4-9. [*Genel*]

ÇAPA, Mesut, “Giresun Mutasarrıfının Pontus Meselesiyle İlgili Bir Raporu”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 29, 1987, s. 54-58. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Giyim Kuşamda Medeni Kıyafetlerin Benimsenmesi ve Trabzon Örneği”, *Tcplumsal Tarih*, Sayı: 30, Haziran 1996, s. 22-28. [*Sosyal Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “İkinci Dünya Savaşı’nda Trabzon”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 1013-1030. [*Genel*]

ÇAPA, Mesut, “İstikbal Gazetesine Göre Trabzon’da Mübadele ve İskân”, *Atatürk Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 8, Kasım 1991, s. 631-642. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Karadeniz’de Pontuşçuluğun Sonu: Rumların Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne Sadakatleri, Hıristiyan Türkler ve Türk Ortodoksluğu”, *19 Mayıs ve Milli Mücadele’de Samsun Sempozyumu*, Samsun 1999, s. 53-66. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Kuzey Kafkasya Cumhuriyeti’nin Rus Egemenliğine Girmesi Üzerine Trabzon’a Gelen Devlet Erkânı”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 100, Şubat 1996, s. 287-302. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Maarif Eminlikleri Teşkilatının Türk Eğitimindeki Yeri”, *Cumhuriyet Döneminde Eğitim II*, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları, Ankara 1999, s. 52-68. [*Eğitim*]

ÇAPA, Mesut, “Milli Mücadele Döneminde İstikbal Gazetesi”, *Atatürk Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 10, 1992, s. 133-168. [*Kültür-Sanat*]

ÇAPA, Mesut, “Milli Mücadele Döneminde Trabzon’da Mitingler”, *Türk Yurdu*, Cilt: 17, Sayı: 122, Ekim 1997, s. 124-128. [*Sosyal Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Milli Mücadele Döneminde Trabzon’da Rum-Pontus Meselesi”, *Türk Kültürü*, Sayı: 356, 1992, s. 729-739. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Milli Mücadele’de Doğu Karadeniz”, *Türkler*, Cilt: 15, Ankara 2002, s. 661-678. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Milli Mücadelede Trabzon’da Amerikan Yardım Cemiyeti”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 705-726. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Milli Mücadeleden Cumhuriyete Trabzon’da Tiyatro ve Sinema”, *Tcplumsal Tarih*, Sayı: 94, 2001, s. 22-28. [*Kültür-Sanat*]

ÇAPA, Mesut, “Tarihçi-Yazar Mahmut Goloğlu”, *Tcplum*, Sayı: 11, Trabzon 1993, s. 11-13. [*Biyografi*]

ÇAPA, Mesut, “Tevhid-i Tedrisat Sonrası Trabzon’da Eğitim”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 16, 2001, s. 21-30. [*Eğitim*]

ÇAPA, Mesut, “Trabzon’da 1. T.B.M.M. ve Vali Hamit Bey”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 9, İzmir 1994, s. 45-67. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Trabzon’da Yayınlanan ‘İstikbal Gazetesi’nde Pontus Meselesi”, *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 57, Kasım 2001, s. 66-73. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Trabzon’dan Rize’ye Bir Yolculuk, Ağustos 1922’de Rize”, *Türk Kültürü*, Sayı: 447, Temmuz 2000, s. 438-447. [*Şehir Tarihi*]

ÇAPA, Mesut, “Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Pontusçu Rumlara Karşı Aldığı Tedbirler”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 409-424. [*Siyasi Tarih*]

ÇELİK, Kenan, “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Bölgesi ve Doğu Karadeniz Ekonomisi”, Ed.: Erdinç Tokgöz, *Gümrük Birliği Karadeniz İşbirliği Bölgesi ve Doğu Karadeniz Ekonomisi*, Ankara 1996, s. 79-117. [*İktisadi Tarih*]

ÇELİKKALE, M. Salih, “Trabzon’un Kalkınması ve Geleceği Açısından Tarım”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yılığ*, İstanbul 1987, s. 497-502. [*İktisadi Tarih*]

ÇİÇEK, Rahmi, “Merzifon Amerikan Koleji ve Pontus Meselesindeki Yeri”, *19 Mayıs ve Milli Mücadele`de Samsun Sempozyumu (20-22 Mayıs 1999)*, s. 67-78. [*Siyasi Tarih*]

ÇİÇEK, Rahmi, “Milli Mücadele Döneminde Trabzon’da Şehirleşme Faaliyetleri”, *Cumhuriyetin 80. Yılına Armağan*, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara 2004, s. 119-134. [*Şehir Tarihi*]

DAYI, E. Esin, “İstikbâl Gazetesi’nde Elviye-i Selâse / Üç Sancak (Kars, Ardahan, Batum) Hakkında Haberler (Haziran 1920-Mayıs 1921)”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 633-644. [*Genel*]

DOĞANAY, Hayati, “Trabzon İlinde Nüfus Hareketleri ve Göçler”, *Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Araştırma Dergisi*, Sayı: 15, 1986, s. 281-30. [*Sosyal Tarih*]

DOĞANAY, Rahmi, “Milli Mücadele Döneminde İtilaf Devletleri’nin Pontusçu Faaliyetlere Yaklaşımı”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 3, Serander Yayınevi, Trabzon Güz 2007, s. 59-74. [*Siyasi Tarih*]

DOĞU, Ali Fuat - İhsan ÇİÇEK - Gürcan GÜRGEN, “23 Haziran 1988 Çatak Heyelanı (Trabzon-Maçka)”, *Coğrafya Araştırmaları*, Sayı: 1, Ankara Şubat 1989, s. 103-107. [*Diğer*]

DUMAN, Mustafa, “Kuruluşunun 100. Yıldönümünde Trabzon Lisesi Tarihçesi”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, İstanbul 1987, s. 369-376. [*Eğitim*]

DUMANOĞLU, Aydın, “Karadeniz Teknik Üniversitesi’nin Dünü - Bugünü ve Yarını”, *Kültür ve Sanat Dergisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Trabzon Özel Sayısı, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 5-7. [*Eğitim*]

DÜZENLİ, Evrim - DÜZENLİ, Halil İbrahim, “Constructing the Republic in Trabzon: Discussions of ‘Square’, ‘Monument’, ‘Museum’ and ‘Cinema’ at the Municipal Proceedings (1936-1958)”, Livenarch III, International Symposium on “Regionalism in Architecture”(July 05-07, KTU, 2007, Trabzon), *Proceedings Book*, Vol.1, 2007, p. 147-162. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DÜZENLİ, Halil İbrahim - DÜZENLİ, Evrim, “Cumhuriyeti Trabzon’da İnşa Etmek: Belediye Zabıtnamelerinde (1936-1958) “Meydan”, “Anıt”, “Müze” ve “Sinema” Tartışmaları”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DÜZENLİ, Halil İbrahim - SANCAR, Cenap - DÜZENLİ, Evrim, “Doğu Karadeniz’in Kırsal Mimari Geçmişine 20. Yüzyıl Araştırmaları Temelinde ve Trabzon-Dernekpazarı-

Gülen Köyü Örneğinde Bir Bakış”, *KTS.*, Cilt 2, Trabzon 2007, s. 1111-1148. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DÜZENLİ, Halil İbrahim, “Kestane Şhittur, Çurumez: Bir Doğu Karadeniz Köyü, Ustalar, Malzeme ve Yapım Geleneği”, *Arredamento Mimarlık* (187), 2006, s. 115-121. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DÜZENLİ, Halil İbrahim, “Sedat Çetintaş Trabzon’da, Yıl 1937”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EGEMEN, Rahmi, “Hortlayan Bizans Ruhu”, *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, Sayı: 213, Ankara 1965, s. 52-57. [*Siyasi Tarih*]

ERDEHA, Kamil, “Kurtuluş Savaşında Valiler ve Valilikler: 6”, *Trabzon Valiliği 2. Mülkiyeliler Birliği Dergisi*, Sayı: 26, Ankara Ocak-Mart 1972, s. 39-45. [*Şehir Tarihi*]

ERDEHA, Kamil, “Kurtuluş Savaşında Valiler ve Valilikler: 7”, *Trabzon Valiliği 2. Mülkiyeliler Birliği Dergisi*, Sayı: 27, Ankara Nisan-Haziran 1972, s. 18-41. [*Şehir Tarihi*]

ERGÜN, Süreyya, “Giresun’dan Artvin’e - Trabzon’da İki Gün- 1”, *İnan Dergisi*, Sayı: 29, Trabzon Mart 1947, s. 11-12. [*Gezi-Hatırat*]

ERGÜN, Süreyya, “Giresun’dan Artvin’e - Trabzon’da İki Gün- 2”, *İnan Dergisi*, Sayı: 30, Trabzon Nisan 1947, s. 15-16. [*Gezi-Hatırat*]

ERGÜN, Süreyya, “Giresun’dan Artvin’e - Trabzon’da İki Gün- 3”, *İnan Dergisi*, Sayı: 31, Trabzon Mayıs 1947, s. 12-13. [*Gezi-Hatırat*]

ERGÜN, Süreyya, “Giresun’dan Artvin’e - Trabzon’da İki Gün- 4”, *İnan Dergisi*, Sayı: 32, Trabzon Haziran 1947, s. 7-8. Peker, Kemal. Trabzon Kronolojisi, *İnan Dergisi*, Trabzon, (28), 00.03.1947, 14. [*Gezi-Hatırat*]

ERGÜN, Süreyya, “Giresun’dan Artvin’e - Trabzon’da İki Gün- 5”, *İnan Dergisi*, Sayı: 33, Trabzon Temmuz 1947, s. 12. [*Gezi-Hatırat*]

ERGÜN, Süreyya, “Giresun’dan Artvin’e - Trabzon’da İki Gün- 6”, *İnan Dergisi*, Sayı: 34-35, Trabzon Ağustos-Eylül 1947, s. 11-12. [*Gezi-Hatırat*]

ERKAN, Süleyman, “Milli Mücadele Basını’nda Pontus Sorunu”, *Prof. Dr. Bayram Kodaman’a Armağan*, Eser Ofset Matbaacılık, s. 61-71. [*Siyasi Tarih*]

ERUZUN, Cengiz, “İlginç Bir Sergi: Uzungöl’den Örnekler”, *Mimarlık Dergisi*, Sayı: 77, 1970, s. 14-20. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ESEN, Nüket, “Türkiye’de Geçen Bir İngiliz Romanı: Trabzon’un Kuleleri”, *Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türklük Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 3, İstanbul 1987, s. 29-33. [*Diğer*]

EVRİMER, Rifat Necdet, “Büyük Tarih Trabzon’da” *İnan Dergisi*, Sayı: 4, Trabzon Ağustos 1937, s. 23. [*Diğer*]

FEDDEN, Robin, “In the Steps of the Argonauts”, *Geographical Journal*, Vol.: 37, 1964. [*Gezi-Hatırat*]

GOLOĞLU, Mahmut, “Atatürk ve Trabzon”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yılığ*, Trabzon Kültür ve Yardımlaşma Derneği, Trabzon 1987. [*Diğer*]

GÖKÇEN, Salim, “Fener Rum Patrikhanesi ve Pontus’u Canlandırma Hayali”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 819-846. [*Siyasi Tarih*]

GÖKÇEN, Salim, “Fener Rum Patrikhanesinin Günümüzdeki Faaliyetleri ve Pontus-Rum Soykırım İddiaları”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 437-482. [*Siyasi Tarih*]

GÖLDELİ, İpek – GÖLDELİ, İzzet, “Günümüz Halk Mimarisinde Gelenekselin Etkisi: Dereiçi Mahallesi (Trabzon) Örneği”, *Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü Mimarlık Bülteni*, Sayı: 7, Trabzon Mayıs 1982, s. 95-109. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜLER, Ali, “Milli Mücadele’de Rum-Yunan Terör Örgütleri”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 335-364. [*Siyasi Tarih*]

GÜNEL, Abdullah, “Atatürk Trabzon’da, Biz Tarih Huzurunda”, *İnan Dergisi*, Sayı: 3, Trabzon Temmuz 1937, s. 27. [*Diğer*]

GÜNEL, Abdullah, “Bugünkü Trabzon Vilâyetinde Toprak ve Nüfus 1”, *İnan Dergisi*, Sayı: 9, Trabzon Kasım 1943, s. 4-6. [*Şehir Tarihi*]

GÜNEL, Abdullah, “Bugünkü Trabzon Vilâyetinde Toprak ve Nüfus 2” *İnan Dergisi*, Sayı: 10, Trabzon Ocak 1944, s. 9-12. [*Şehir Tarihi*]

GÜNEL, Abdullah, “İlimiz Muhtar Seçimlerinde Halk Partisinin Zaferi”, *İnan Dergisi*, Sayı: 27, Trabzon Ocak 1947, s. 1-2. [*Siyasi Tarih*]

GÜR, Şengül Öymen - ENÖN, Zerrin, “Changing Socio-Spatial Aspects of Neighborhoods: Design Implications”, *Open House International*, 1990, s. 20-25. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜVENTÜRK, Faruk, “Türlere Karşı Yunan Milli Hedefleri, Genel Politikaları ve Stratejileri Nelerdir?”, *Stratejik Etütler Bülteni*, Sayı: 7, Ankara Haziran 1968, s. 1-13. [*Siyasi Tarih*]

HACIFETTAHOĞLU, İsmail, “Kılıç ve Kalem Erbabı Kahraman Bir Şehit: Tirebolulu Hüseyin Avni Alparslan”, *Millî Mücadele’de Giresun*, İstanbul 1999, s. 149-184. [*Biyografi*]

HACIFETTAHOĞLU, İsmail, “Sedat Çetintaş ve ‘Trabzon’un Sanat Eserleri’ Raporu”, *Trabzon Fetih Yıllığı 1994, Atlas Yayıncılık*, Atlas Yayıncılık, Ankara 1994, s. 81-82. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

HANN, Christopher M., “Ethnicity, Language And Politics in Northeastern Turkey”, *The Politics of Ethnic Consciousness*, Basingstoke 1997, p. 121-156. [*Kültür-Sanat*]

HOVANNISIAN, Richard, “Armenia and the Caucasus in the Genesis of Soviet Turkish Entente”, *International Journal of Middle East Studies*, Vol.: 4, London 1973, s. 129-147. [*Siyasi Tarih*]

İBİŞ, Tümerkan - KULOĞLU Nilgün, “Trabzon’da Rölöve Çalışmaları”, *Mimarlık*, Sayı: 27, İstanbul 1989, s. 76-79. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

İLGAZİ, Abdullah, “Millî Mücadele Yıllarında Giresun ve Çevresinde Pontus Rum Faaliyetleri ve Alınan Tedbirler”, *Giresun Tarihi Sempozyumu (24-25 Mayıs 1996)*, İstanbul 1997, s. 249-257. [*Siyasi Tarih*]

İSKENDER, Şekip, “Trabzon’da Yayla Göçü Senlikleri”, *Kültür ve Sanat Dergisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Trabzon Özel Sayısı, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 44-45. [*Kültür-Sanat*]

İSLAMOĞLU, A. Hamdi, “Trabzon Ertelenemez Sorunu: Sanayileşme”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, İstanbul 1987, s. 503-505. [*İktisadi Tarih*]

İSPİRLİ, Serhan Alkan, “Trabzonlu Kadın Divan Şairlerimiz: Fıtnat, Saniye ve Mahşah Hanım”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 16, Kış 2008, s. 113-120. [*Biyografi*]

JANSSENS, Emile, “Trébizonde”, *Le Flambeau*, Vol.: 46, 1963, p. 234-253. [*Gezi-Hatırat*]

KARADENİZ, Ali, “Trabzon’da Osman Ağa İle İlgili Görüşler ve Ali Şükrü Bey”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 727-731. [*Biyografi*]

KAYAOĞLU, İzzet Gündoğ, “Murat Uraz Hayatı ve Eserleri”, *Kıyı Dergisi, Trabzon 1988*, s. 29. [*Biyografi*]

KAYAOĞLU, İzzet Gündoğ, “Trabzon’da 76 Yıllık Geçmiş Olan Futbol ve 67 Yıl Önce Trabzon’da Yayımlanan Futbol Konulu Bir Kitap”, *Trabzon Kültür ve Sanat Yıllığı*, İstanbul 1989, s. 371-380. [*Diğer*]

KELEŞ, Ruşen, “Trabzon Deyince... (50 Yıl Öncesinin Alacakaranlığından Çizgiler)”, Trabzon, Sayı: 4, Aralık 1990, s. 13-15. [*Şehir Tarihi*]

KILIÇ, Fahri, “Milli Mücadele Döneminde Trabzon ve Çevresinde Ortaya Çıkan Pontus Rum Sorununun Gerilemesinde Atatürk’ün Rolü”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 610-618. [*Siyasi Tarih*]

KOŞAY, Hamit Zübeyr, “Kuzeydoğu Anadolu’da Bir Gezi - I”, *İnan Dergisi*, Sayı: 38, Trabzon Mart 1948, s. 20-21. [*Gezi-Hatırat*]

KOŞAY, Hamit Zübeyr, “Kuzeydoğu Anadolu’da Bir Gezi - II”, *İnan Dergisi*, Sayı: 39, Trabzon Nisan 1948, s. 20-22. [*Gezi-Hatırat*]

KURAN, Ercüment, “Milli Mücadele Esnasında Pontus Rum Devleti Kurma Teşebbüsleri”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 77-81. [*Siyasi Tarih*]

KURT, Yılmaz, “TBMM Tarafından Hazırlanan Pontus Meselesi Adlı Kitap”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 297-306. [*Siyasi Tarih*]

KÜÇÜKERMEN, Önder, “A Short Survey of Residential Architecture of Karadeniz Region”, *TOK Belleteni*, Sayı: 304, İstanbul 1970, s. 20-29. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KÜÇÜKÜĞURLU, Murat, “Cumhuriyet Devrinde Bir Milli Sanayi Örneği: Trabzon Elektrik Türk Anonim Şirketinin Kuruluşu”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 3, Serander Yayınevi, Trabzon Güz 2007, s. 91-116. [*İktisadi Tarih*]

LAMBERT, “Trabzon İmar Planı”, *Belediyeler Dergisi*, Sayı: 69, Ankara Mayıs 1941, s. 36-57. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

NASRATTINOĞLU, İrfan Ünver, “Karadenizli Yaşayan Halk Ozanları”, *Kültür ve Sanat Dergisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Trabzon Özel Sayısı, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 24-28. [*Biyografi*]

Nurettin Paşa, “Nurettin Paşa Pontusçuları Anlatıyor”, *Yakın Tarihimiz*, Cilt 2, s. 225-226. [*Siyasi Tarih*]

ODABAŞIOĞLU, Cumhur, “Ali Şükrü Bey’in Erzurum Kongresi’ne (1919) Of Temsilcisi Seçilmesi”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 111-114. [*Siyasi Tarih*]

OKUR, Mehmet - KÜÇÜKÜĞURLU, Murat, “Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Trabzon-Erzurum Ticari İlişkileri”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 159, Kasım-Aralık 2005, s. 101-117. [*İktisadi Tarih*]

OKUR, Mehmet, “Fener Rum Patrikhanesi’nin ve Metropolitlerin Pontusçuluk Faaliyetleri”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 249-274. [*Siyasi Tarih*]

OKUR, Mehmet, “Milli Mücadele Döneminde Fener Rum Patrikhanesi’nin ve Metropolitlerin Pontus Rum Devleti Kurulmasına Yönelik Girişimleri”, *Atatürk Yolu Dergisi*, Sayı: 29-30, Mayıs - Kasım 2002, s. 101-117. [*Siyasi Tarih*]

OKUR, Mehmet, “Milli Mücadele Döneminde Karadeniz Bölgesi’ne Yönelik Ermeni Faaliyetleri”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 899-912. [*Siyasi Tarih*]

OKUR, Mehmet, “Mondros Mütarekesi Döneminde İngiliz Askeri Temsilcilerinin Trabzon’daki Faaliyetleri”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 578-591. [*Siyasi Tarih*]

OKUR, Mehmet, “Mütareke Döneminde İngiltere’nin Karadeniz Politikası”, 38. *ICANAS Kongresi (10-15 Eylül 2007)*, Ankara. [*Siyasi Tarih*]

OKUR, Mehmet, “Pontusçu Rumların Avrupa’daki Faaliyetleri ve Paris Barış Konferansı’ndaki Girişimleri”, *ATA Dergisi*, Sayı: 12, Konya 2004, s. 93-104. [*Siyasi Tarih*]

OKUR, Mehmet, “Trabzon Muhafaza-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti’nin Bilinmeyen Bir Raporu”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 160, 2006, s. 83-92. [*Siyasi Tarih*]

OKUR, Mehmet, “Venizelos’un Pontus Rum - Ermeni Federasyonu Oluşturma Girişimleri”, *TÇUTDES*, Trabzon 2001. [*Siyasi Tarih*]

ORAL, Mustafa, “Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Tarihçesi”, *Tcplumsal Tarih*, Sayı: 130, Ekim 2004, s. 64-70. [*Siyasi Tarih*]

ÖKSÜZ, Ahmet Melih, “2981 Yasa Uygulaması ve Sonuçları Trabzon’da İmar Affı”, *Mimarlık*, Sayı: 27, İstanbul 1989, s. 52-55. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖKSÜZ, Hikmet - AKTAŞ, Hayati, “Pontus Meselesi’nin Tarihsel Arka Planı ve İngiliz-Amerikan Belgelerine Yansıması”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 307-334. [*Siyasi Tarih*]

ÖKSÜZ, Hikmet - COŞAR, A.Mevhibe, “Kadının Yeniden Toplumsallaşması, Siyasete Katılımı, Kıyafeti Meselesi ve Trabzon’dan Bir Kadın Portresi”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 810-817. [*Sosyal Tarih*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Atatürk Dönemi’nde Trabzon’da Sağlık Hizmetleri”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 3, Serander Yayınevi, Trabzon Güz 2007, s. 75-90. [*Sosyal Tarih*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Kurtuluş Savaşı Yıllarında Batı Cephesinde Kazanılan Başarıların Trabzondaki Yansımaları”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Pontusçuluğun Sonu: Nüfus Mübadelesi”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 425-434. [*Siyasi Tarih*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Trabzon İdman Ocağının İstanbul Seyahati”, *Trabzonspor*, Sayı: 39, s. 82-84. [*Kültür-Sanat*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Trabzon’da Sportmenlik Ruhunun Oluşumuna Bir Örnek 1922 Yılı Spor Olayları”, *Trabzonspor*, Sayı: 36, s. 60-64. [*Kültür-Sanat*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Trabzon’da Zafer Şenlikleri (Eylül 1922)”, *Trabzonspor*, Sayı: 37, s. 92-96. [*Kültür-Sanat*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Trabzon’un Sorunları Hakkında Hükümete Sunulan Rapor ve Alınan Cevaplar (1950-1951)”, *Türk Kültürü*, Sayı: 517-518, 2006, s. 183-192. [*Şehir Tarihi*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin Laikleşme Sürecinde Trabzon’da Aşiret ve Şeyhlerin Durumu (1925)”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 755-769. [*Sosyal Tarih*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Türk-Rum Nüfus Mübadelesinin Sebep ve Bazı İstisnaları”, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Sayı: 48, 2000, s. 753-768. [*Siyasi Tarih*]

ÖKSÜZ, İhsan, “Trabzonspor”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 401-404. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖYMEN, Hıfzırrahman Raşit, “Trabzonspor’un Kuruluş ve Gelişmesi Anıları Dolayısıyla”, *Eğitim Hareketleri*, Sayı: 256-257, Ankara Kasım-Aralık 1976, s. 36-41. [*Kültür-Sanat*]

ÖYMEN, Hıfzırrahman Raşit, “Trabzonspor’un Kuruluşu Gelişmesi Anıları 2”, *Eğitim Hareketleri*, Sayı: 258-259, Ankara Ocak-Şubat 1977, s. 39-41. [*Kültür-Sanat*]

ÖZEL, Ahmet, “Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi”, *Eğitim Hareketleri*, Sayı: 156-157, Ankara Mart-Nisan s. 27-28. [*Eğitim*]

ÖZER, Ahmet - PULATHANELİ, Arslan, “Halk Evleri Hareketinde Bir Örnek Kuruluş Trabzon, Halkevi (1932-1951)”, *Trabzon Aylık Sanat-Aktüalite Dergisi*, Sayı: 3, Ankara 1989. [*Kültür-Sanat*]

ÖZER, Ahmet, “1932-1933 Yılları Trabzon’un Kültür ve Sanat Yaşamında Önemli Bir Yer Tutan Yayın Organı;”, *Trabzon Aylık Sanat-Aktüalite Dergisi*, Sayı: 2, Ankara 1988. [*Kültür-Sanat*]

ÖZTOPRAK, İzzet, “Trabzon Muhafaza-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 335-350. [*Siyasi Tarih*]

ÖZÜÇETİN, Yaşar - ÖZCAN, Murat, “Millî Mücadele İçerisinde Pontus Meselesi ve Yunanistan’ın Rolü”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 16, Kış 2008, s. 49-64. [*Siyasi Tarih*]

PİYALE, Mesut, “1920 Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Açılış Çalışmaları ve Trabzon”, *Türk Dünyası Tarih ve Kültür Dergisi*, Sayı: 160, Nisan 2000, s. 53-56. [*Siyasi Tarih*]

PİYALE, Mesut, “Milli Mücadelenin Trabzon’daki Sesi İstikbal Gazetesi”, *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Sayı: 223, Temmuz 2005, s. 56-58. [*Diğer*]

POUTNIKOV, George A., “Trabzon Tarihi Araştırmacısı Sergey Mintslov”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 352-353. [*Biyografi*]

SAKARYA, İhsan, “İstiklal Mücadelemiz Sırasında Karadeniz Kıyılarında Rum ve Ermeni Faaliyetleri”, *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, Sayı: 310, Ankara Temmuz 1987, s. 23-32. [*Siyasi Tarih*]

SARAL, Talat, “Zincir’in Yeni Halkası Trabzon mu?”, *Jecpolitik*, Sayı: 27, 2006, s. 76-83. [*Siyasi Tarih*]

SARISAMAN, Sadık, “Birinci Dönem TBMM’de Trabzon Mebusu Ali Şükrü Bey’in Faaliyetleri”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 732-754. [*Siyasi Tarih*]

SARISAMAN, Sadık, “Samsun ve Trabzon Mıntıkası Ticaret Kongreleri (Ağustos-Eylül 1926)”, *Atatürk Yolu*, Cilt: 5, Sayı: 20, 1997, s. 457-464. [*İktisadi Tarih*]

SAUER, G. Strail, “Der Ostliche Pontus”, *Geographische Zeitschrift*, Berlin 1927, p. 497-519. [*Gezi-Hatırat*]

SAUER, G. Strail, “Verkehrsgeographische Bemerkungen zur Stadt Trapezunt im Ostpontischen Gebiet”, *A.Π.*, Vol.: 29, 1969, p. 294-331. [*Gezi-Hatırat*]

SAYDAM, Abdullah, “Milli Mücadelede Trabzon”, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 79, Ağustos 1992, s. 21-55. [*Siyasi Tarih*]

SEZER, Sema, “Yunanistan ‘Pontus Soykırımı’na Müşteri Arıyor”, *Stratejik İnceleme*, Haziran 2006, s. 53-60. [*Siyasi Tarih*]

SÜRMEŒEN, Yusuf, “Trabzon-İran Transit Taşımacılığının Türk Ekonomisindeki Yeri”, *Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Sayı: 3, Trabzon 1987, s. 124-140. [*İktisadi Tarih*]

SÜSLÜ, Azmi, “Türkiye’de Rum Patrikhane ve Kiliselerinin Menfi Faaliyetleri”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 259-264. [*Siyasi Tarih*]

ŞAHİNÖZ, Mehmet, “İzmir’in İşgali Üzerine Karadeniz Bölgesinde Yapılan Protesto ve Mitingler”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 463-470. [*Siyasi Tarih*]

TANDOĞAN, Alaattin, “Karadeniz Bölgesi’nin Türkiye Nüfus Hareketleri İçerisindeki Yeri”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 438-467. [*Sosyal Tarih*]

TEVFİK, Süleyman, “Trabzon İnan Transit Yolu - Rakip Yollarla Mukayesesi ve Derhal Alınması Lâzım Gelen Tedbirler”, *İktisat ve Ticaret Mecmuası*, Sayı: 6, İstanbul Ekim 1934, s. 19-21. [*İktisadi Tarih*]

THIERRY, Michel, Nicole, “Notes d’un voyage en Géorgie turque” *Bedi Karthlisa*, Vol.: 8-9, Paris 1960, p. 10-29. [*Gezi-Hatırat*]

TOPAL, Zehra, “Akçaabat Nahiyasının Kaymakamlığa Dönüştürülmesi”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 661-676. [*Şehir Tarihi*]

TURGUT, Halis, “Pontosçular Milli Savaşı Arkadan Vurmak İstediler”, *Yeni Tokat*, Sayı: 5, Tokat Ekim 1933, s. 8-10. [*Siyasi Tarih*]

ULUSOY, Ahmet, “Yerel Yönetim Hizmetlerinin Özelleştirilmesi ve Trabzon Belediyesi Uygulaması”, *Belediye Dergisi*, Sayı: 7, Ocak 1999, s. 39-45. [*Şehir Tarihi*]

URAL, Selçuk, “Atatürk Dönemi’nde Trabzon’un Sosyo-Ekonomik Durumuna İlişkin Gelişmelerden Bazı Kesitler”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*İktisadi Tarih*]

URAL, Selçuk, “Kurtuluştan Mütarekeye Kadar Trabzon Vilayetinin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Durumunu Düzeltmeye Yönelik Hükümetin Aldığı Tedbirler”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 567-578. [*Siyasi Tarih*]

URAL, Selçuk, “Mütareke Dönemi’nde Pontus Devleti Kurmaya Yönelik Çalışmalar ve Alınan Karşı Önlemler”, *Atatürk Yolu*, Sayı: 27-28, Kasım 2001, s. 335-351. [*Siyasi Tarih*]

URAL, Selçuk, “Mütareke Dönemi’nde Pontus Hareketinin Doğuşuna Yönelik Faaliyetler”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 225-248. [*Siyasi Tarih*]

URAL, Selçuk, “Trabzon Valiliğinin, Vilayetinin Durumunu İyileştirmeye Yönelik Aldığı Önlemler”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 885-898. [*Şehir Tarihi*]

USLU, Mustafa, “Son Osmanlı Mebusan Meclisinden I. TBMM’ye Katılan Trabzon Milletvekilleri ve Faaliyetleri”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 921-944. [*Siyasi Tarih*]

USTA, Veysel, “Ali Şükrü Bir İttihatçıydı: Prof. Dr. Mehmet Altan’ın ‘Birinci Cumhuriyet Üzerine Notlar’ Adlı Kitabına Bir Eleştiri”, *Virgöl Dergisi*, Sayı: 51, Mayıs 2002, s. 67-70. [*Diğer*]

USTA, Veysel, “Atatürk ve Trabzon”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 109-133. [*Diğer*]

USTA, Veysel, “Cumhuriyet Türkiye’sinin Örnek Bir Devlet Adamı: Hasan Hüsnü Saka”, *Hasan Saka’ya Armağan*, Birleşmiş Milletler Türk Derneği Yayınları, Ankara 1998. [*Biyografi*]

USTA, Veysel, “Milli Mücadele Yıllarında İki Trabzonlu: Eyüzbade Ömer Fevzi ve Esad Ömer Eyyubi”, *Toplumsal Tarih*, Sayı: 49, Ocak 1998, s. 47-48. [*Biyografi*]

USTA, Veysel, “Nazım Hikmet’in Trabzon Günleri”, *Milliyet Sanat*, Sayı: 517, İstanbul 2002, s. 88, 89. [*Biyografi*]

USTA, Veysel, “Trabzon’da Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının Kuruluşu”, *Tarih ve Toplum*, Sayı: 126, s. 29-30. [*Siyasi Tarih*]

USTA, Veysel, Trabzon’da Muhalif Bir Portre: Esat Ömer Eyyubi, Hayatı, Kişiliği, Gazeteciliği, Şair ve Yazarlığı. *Trabzon’da Edebiyat ve Edebiyatta Trabzon Sempozyum (18-19 Aralık 2004)*. [*Biyografi*]

UZAY, Yahya Sezai, “Atatürk Trabzon’da”, *İnan Dergisi*, Sayı: 3, Trabzon Temmuz 1937, s. 7. [*Genel*]

UZUN, Mehmet (Baboğlu), “Kuruluş Tarihi Üzerine Bir Yanlışın Düzeltilmesi ve Trabzon Muhâfaza-i Hukuk-ı Milliye”, *Tarih ve Toplum*, Sayı: 210, Haziran 2001, s. 363-365. [*Siyasi Tarih*]

WINFIELD, David, “A Report of Work Accomplished at Trabzon”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, Ocak 1953. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

WINFIELD, David, “Trabzon’da Yapılan Çalışma Raporu”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, Sayı: 1, Ankara 1959, s. 41-43. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

WIXOM, W.D., “Reliquary-Casket of Trebizond”, *The Treasury of San Marco, Venice*, New York, Milan 1984. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

WRIGHT, Denis A.H., “Elli Yıl Önce Trabzon”, *Trabzon Dergisi*, Trabzon İli ve İlçeleri Eğitim Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yayınları, Trabzon 1992, s. 78-84. [*Şehir Tarihi*]

WRIGHT, Denis A.H., “Trebizonde and North Eastern Turkey”, *Royal Central Asian Society Journal*, Vol.: 33, 1946. [*Genel*]

YALÇINKAYA, Mehmet Alaaddin, “Trabzon’da İngiliz Konsolosu Vorley Henis ve Bölge Hakkındaki Gözlemleri (1948- 1957)”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 1031-1020. [*Şehir Tarihi*]

ZAMAN, Mehmet, “Türkiye’nin Önemli İnanç Turizmi Merkezlerinden Biri: Sumela (Meryem Ana) Manastırı”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 2, 2005, s. 1-24. [*Genel*]

ZENGİN, Eyüp - KAMALOV Nesimi, “Trabzon Belediyesi Bütçe Uygulamaları (1993-1999)”, *Çağdaş Yerel Yönetimler*, Sayı: 2, Nisan 2002, s. 51-72. [*Şehir Tarihi*]

ZENGİN, Eyüp, “Belediyelerde Özelleştirme ve Trabzon Belediyesi Uygulamaları”, *İller ve Belediyeler Dergisi*, Sayı: 622-623, Eylül 1997, s. 524-527. [*Şehir Tarihi*]

2.4. Genel Dönem

“Karadeniz’de Bir Zümrüt Kent: Trabzon”, *Birlik*, Sayı: 55, Ankara Şubat 1989, s. 3-7.
[*Şehir Tarihi*]

“Trabzon Horonları”, Der.: Cemal Genç, *Folklor*, Sayı: 13-15, İstanbul Mayıs-Temmuz 1970, s. 65-66. [*Kültür-Sanat*]

“Trabzon İlinin Kısa Tarihi”, *Trabzon 1997 Yıllığı*, Ankara 1997, s. 55-77. [*Genel*]

“Trabzon’da Tarihi Eserler”, *Yeni Adam*, Sayı: 72, İstanbul Mayıs 1935. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

“Trabzon’u Tanıyalım”, *Trabzon Barosu Dergisi*, Sayı: 2, İstanbul 1985, s. 16-17.
[*Genel*]

“Trabzon’un Tarihçesi”, *Yeni Öğretmen*, Sayı: 43-44, Ankara Haziran-Temmuz, s. 14-25. [*Genel*]

“Trebizond and the Persian Transite Trade”, *Journal of the Royal Central Asian Society*, Vol.: 31, July 1994, p. 289–301. [*İktisadi Tarih*]

“Yakın Yıllarda Yayımlanan Trabzon’la İlgili Kitaplardan Seçmeler”, *Trabzon Kültür Sanat Yıllığı*, İstanbul 1987, s. 357-368. [*Diğer*]

ACUN, Fatma, “Seyyah Söylemi ve Trabzon’a Gelen Yabancı Seyyahlar”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 143-149. [*Genel*]

ACUN, Fatma, “Tarih Boyunca Pontus”, *Milli Mücadele’de Giresun Sempozyumu*, İstanbul 1999, s. 143-149. [*Genel*]

AÇA, Mehmet, “‘Halk Bilgisi Haberleri’ ve ‘İnan’ Dergileri Bağlamında 1929-1949 Yılları Arası Halk Bilimi ve Halk Edebiyatı Araştırmalarında Trabzon’un Yeri”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Sosyal Tarih*]

ADIGÜZEL, M. Sani, “Behçet Necatigil’in “Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü”ne Giren Trabzon Doğumlu Şair ve Yazarlar”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 387-392. [*Biyografi*]

AHMED, Halil, “Trabzon’da Bir Medeniyet İnikadı”, *Meslek Dergisi* (Haftalık Resimli Gazete), Sayı: 27, İstanbul Haziran 1925. [*Kültür-Sanat*]

AHMED, Tevhid, “Trabzon’da Basılmış Paralar”, *Türk Yurdu Mecmuası*, Cilt: 15, Sayı: 167. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKALIN, C., “Batılların Gözüyle Trabzon”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 245-250. [*Genel*]

AKAR, Ali, “Trabzon Ağzında Eski Türkçe Leksik Unsurlar”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 173-188. [*Edebiyat*]

AKBAL, İsmail, “Milli Mücadele’de Trabzon’daki İttihatçı Örgütlenme ve Yahya Kâhya Meselesi”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

AKBULUT, Uğur, “1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı’nda Trabzon ve Çevresi Askerinin Rolü”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 349-358. [*Siyasi Tarih*]

AKGÜNDÜZ, Ahmet, “Kanunname-i Liva-i Trabzon, Kanunname-i İskele-i Trabzon”, *Trabzon Dergisi (Kanuni Özel Sayısı)*, Sayı: 8, Nisan 1994, s. 25-27. [*Siyasi Tarih*]

AKIN, Cavit, “19. Yüzyılın Son Yarısında Trabzon Vilayeti”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 193-199. [*Şehir Tarihi*]

AKKUŞ, Metin, “Divan Şiirinin İletişimde Yüklendiği Görev Açısından Hamamizâde İhsan’ın Tarih Manzumeleri”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 261-270. [*Edebiyat*]

AKOK, Mahmut, “Trabzon’un Eski Evleri”, *Arkitekt*, Sayı: 21, İstanbul 1951, s. 103-115. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKSAMAZ, Ali İhsan, “Karadeniz’in Doğu Kıyısında Renkli Bir Kültür: Lazlar - 2”, *Tarih ve Tcplum*, Sayı: 186, Haziran 1999, s. 355-362. [*Kültür-Sanat*]

AKSAMAZ, Ali İhsan, “Karadeniz’in Doğu Kıyısında Renkli Bir Kültür Lazlar - 1”, *Tarih ve Tcplum*, Sayı: 185, Mayıs 1999, s. 279-287. [*Kültür-Sanat*]

AKSAMAZ, Ali İhsan, “Karadeniz’in Doğu Kıyısında Renkli Bir Kültür: Lazlar ve Laz Dili: Lazuri Nena”, *Tarih ve Tcplum*, Sayı: 187, Temmuz 1999, s. 49-55. [*Kültür-Sanat*]

AKSOY, Erdem, “Trabzon Simgeleri”, *Arkitekt*, Sayı: 458, Mart 1998, s. 20-26. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKSOY, Hikmet, “Mizah Basınımız ve Trabzon’da Karikatür”, *Kıyı Dergisi*, Sayı: 60, Mart 1991, s. 14. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKYOL, Hadi, “Çepniler’de Düğün Adetleri”, *Fikirler*, Sayı: 231, Ağustos 1942. [*Kültür-Sanat*]

ALBAYRAK, Haşim, “Of’a İslamiyet’i Yayan Kahramanmaraşlılar”, *Tarihi Uzunluk Dergisi*, 1992, Sayı: 3. [*Sosyal Tarih*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Eğitim”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 405-504. [*Eğitim*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Mehmed İhsân Hamamioğlu (Trabzon 1885 - İstanbul 1948), *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Biyografi*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Trabzon Basın Tarihine Bir Bakış”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 1, Aralık 1987, s. 31-35. [*Kültür-Sanat*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Trabzon’da Amerikan Azınlık Okulları”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 6, Aralık 1992, s. 40-45. [*Eğitim*]

ALBAYRAK, Hüseyin, “Trabzon’da Fetih Şenlikleri ve Fatihli Günler”, *Trabzon Fetih Yılığı 1994*, Atlas Yayıncılık, Haz.: İsmail Hacıfettahoğlu - Muhittin Bal, Aralık 1994, s. 129-133. [*Kültür-Sanat*]

ALİKILIÇ, Dünder, “Osmanlıdan Günümüze Trabzon Kütüphaneleri”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 273-278. [*Kültür-Sanat*]

ALİKILIÇ, Dünder, “Trabzon Sürmene’de Bir Türkmen Köyü: Baştımar”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Kültür-Sanat*]

ALİKILIÇ, Dünder, “Vilayet Arşivleri ve Trabzon’un Yok Edilen Hafızası: Trabzon Vilayet Arşivi”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 1041-1050. [*Genel*]

ALTAN, Ş., “Trabzon Transit Yolu ve Rakip Yollar”, *İnan Dergisi*, Sayı: 3, Trabzon Temmuz 1937, s. 21-22. [*İktisadi Tarih*]

ARAR, İsmail, “Trabzon Basını”, *Tarih ve Toplum*, Sayı: 56, s. 57-58. [*Kültür-Sanat*]

AREN, Yusuf Mazhar, “Trabzon ve Nüfus Durumu”, *İnan Dergisi*, Trabzon, Sayı: 17, Mart 1945, s. 6-9. [*Şehir Tarihi*]

AREN, Yusuf Mazhar, “Trabzon’un Tarihteki ve Bugünkü Manzarası”, *İnan Dergisi*, Sayı: 27, Trabzon Ocak 1947, s. 3-5. [*Genel*]

ASLANTÜRK, Zeki - USTA Mustafa, “Doğu Karadeniz’in Toplumsal Yapısı”, *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 10, İstanbul 2002. [*Sosyal Tarih*]

AŞIK, Mehmet, “Trabzon”, *Trabzon Kültür Sanat Yıllığı*, İstanbul 1987, s. 487-490. [*Diğer*]

ATABAY, Asım, “Trabzon Türklüğünün Eskiliği”, *Doğuda Kültür Hareketleri*, Sayı: 1, Mart 1938, s. 20-21. [*Sosyal Tarih*]

ATABAY, Asım, “Trabzon Türklüğünün Eskiliği”, *Doğuda Kültür Hareketleri*, Sayı: 2, Eylül 1938, s. 8-9. [*Sosyal Tarih*]

ATABAY, Asım, “Trabzon’un Türklüğü”, *İnan Dergisi*, Sayı: 7, Trabzon Kasım 1937, s. 23-25. [*Sosyal Tarih*]

ATAY, Mehmet, “Trabzon Folklorunda Fındık-1”, *İnan Dergisi*, Sayı: 29, Trabzon Mart 1947, s. 5-6. [*Sosyal Tarih*]

ATAY, Mehmet, “Trabzon Folklorunda Fındık-2”, *İnan Dergisi*, Sayı: 30, Trabzon, Kasım 1947, s. 13-14. [*Sosyal Tarih*]

ATAY, Mehmet, “Trabzon Folklorunda Fındık-3”, *İnan Dergisi*, Sayı: 31, Trabzon Mayıs 1947, s. 10-11. [*Sosyal Tarih*]

ATAY, Mehmet, “Trabzon Folklorunda Fındık-4”, *İnan Dergisi*, Trabzon, (32), 00.06.1947, 12-13. [*Sosyal Tarih*]

ATAY, Mehmet, “Trabzon Folklorunda Fındık-5”, *İnan Dergisi*, Sayı: 33, Trabzon Temmuz 1947, s. 13-14. [*Sosyal Tarih*]

ATAY, Mehmet, “Trabzon Folklorunda Fındık-6”, *İnan Dergisi*, Sayı: 34-35, Trabzon Ağustos 1947, s. 14-15. [*Sosyal Tarih*]

ATMACA, Efnan, “Son Pontuslu”, *Virgöl*, Sayı: 9, İstanbul Haziran 1998, s. 67. [*Siyasi Tarih*]

AYDIN, Ertuğrul, “Süleyman Nafiz ve Necip Fazıl Kısakürek’in Trabzon’a Ait İzlenim ve Hatıraları”, *TÇUIDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 393-400. [*Gezi-Hatırat*]

AYDIN, Yelda, “Trabzon’un Kentsel Dönüşümü”, *Trabzon Ticaret*, Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Yayını, Sayı: 131, Trabzon Temmuz 2003, s. 8-9. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AYSU, M. Emre, “Trabzon Kenti Orta-İç Kale Tarihi Yerleşimi Üzerinde Bir Deneme”, *Arkitekt*, Sayı: 366, 1977, s. 95. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AYSU, M. Emre, “Trabzon Kenti Planlama Çalışmaları ve Tarihsel Çevre Koruma İlişkileri”, *Türkiye I. Şehircilik Kongresi (6-8 Kasım 1981, ODTÜ, Ankara)*, Cilt: 2, Ankara 1981, s. 181-208. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BAHÇEKAPILI, Alâettin, “Trabzon’u Yazanlar”, *Trabzon Kültür Sanat Yıllığı*, İstanbul 1987, s. 175-230. [*Biyografî*]

BAL, Mehmet Akif, “Ünlü Simalar”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 331-341. [*Biyografî*]

BALİ, Ahmet Can, “Trabzon”, *Trabzon*, Trabzon 2002, s. 162-227. [*Genel*]

BALLETTO, L., “The Black Sea in The Archives Drawn Up by The Notaries of Genoa: An Excursus On Published And Unpublished Documents”, *Nuova Rivista Storica*, Vol.: 87, 2003, p. 669-692. [*İktisadi Tarih*]

BAŞGÖZ, İlhan, “Trabzon Havalisinden Toplanmış Folklor Malzemesi”, *AÜDTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 19, Ankara, s. 3-4. [*Kültür-Sanat*]

BAŞTÜRK, Mehmet, “Trabzon ve Yöresi Âdet ve İnançları”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 27-40. [*Sosyal Tarih*]

BAYLAN, Müfit Semih, “Müzik”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 277-288. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BEES, N. A., “Sur Quelques Eveches Suffragants de la Metropole de Trebizonde”, *Byzantion*, Vol.: 1, 1924, p. 119-137. [*Sosyal Tarih*]

BEKAROĞLU, Kemal Peker, “Tarihte İktisadî Trabzon”, *Ülkü*, Sayı: 40, Ankara Nisan 1950, s. 15-18. [*İktisadi Tarih*]

BELLİ, Oktay - KAYAOĞLU İzzet Gündag, “Trabzon Bakırcılığının Tarihsel Gelişimi”, *Kültür ve Sanat Dergisi (Trabzon Özel Sayısı)*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 46-48. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BELLİ, Oktay - KAYAOĞLU, İzzet Gündag, “Trabzon’da Bakır ve Bronz Atölyeleri”, *Tarih ve Medeniyet*, Sayı: 9, s. 60-63. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BELLİ, Oktay - KAYAOĞLU, İzzet Günday, “Trabzon El Sanatları”, *Türkiye İş Bankası Kültür ve Sanat Dergisi*, Sayı: 18, Ankara 1993, s. 49-51. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BERBER, Metin, “Doğu Karadeniz Bölgesi’nin Ülke Ekonomisi Açısından Tarihi Misyonu”, *Karadeniz Genç İşadamları Derneği*, Sayı: 2, Haziran-Temmuz 1996, s. 34-37. [*İktisadi Tarih*]

BEYAZLI, Dilek Şen, “Mekânsal Tarih: Trabzon Kenti Örneği”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 1085-1102. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BEYGÜ, A. Şerif, “Trabzon Tarihinden Bir Yaprak”, *Doğuda Kültür Hareketleri*, Sayı: 2, Eylül 1938, s. 6-7. [*Genel*]

BİLGİN, Mehmet, “Anadolu Pontos Devleti’nden Göktürklere Ay-Yıldız”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Kültür-Sanat*]

BİLGİN, Mehmet, “Harmantepe Şehitleri Anıldı”, *Köprübaşı Kültür ve Yardımlaşma Derneği Dergisi*, Sayı: 4, 1995, s. 111-112. [*Genel*]

BİLGİN, Mehmet, “Kemençe ve Horon’a Dair”, *Sürmene Postası*, Sayı: 1, Trabzon Mart 1990, s. 6. [*Kültür-Sanat*]

BİLGİN, Mehmet, “Köprübaşı İlçesi’nin Tarihi Kültürel ve Doğal Zenginlikleri”, *Köprübaşı Kültür ve Yardımlaşma Derneği Dergisi*, Sayı: 4, 1995, s. 140-148. [*Kültür-Sanat*]

BİLGİN, Mehmet, “Lazların Tarihi Bu Mu?” *Tarih ve Toplum*, Sayı: 112, Şubat 1993, s. 122-128. [*Kültür-Sanat*]

BİLGİN, Mehmet, “Postmodern Pontusculuk”, *Müdcfaa-i Hukuk*, Sayı: 50, Ekim 2002, s. 50-59. [*Siyasi Tarih*]

BİLGİN, Mehmet, “Rize Bölgesinde Etnik Gruplar Oluşturma Projeleri Üzerine”, *Müdcfaa-i Hukuk*, Sayı: 60, Ağustos 2003, s. 19-23. [*Siyasi Tarih*]

BİLGİN, Mehmet, "Sürmene Şehrinin Kurulmuş Olduğu Yerler", *İTBKK*, Samsun 1990, s. 292-304. [*Şehir Tarihi*]

BİLGİN, Mehmet, "Trabzon Basın Tarihi'ne Katkı", *Müteferrika*, Sayı: 4, Kış 1989, s. 19-33. [*Kültür-Sanat*]

BİLGİN, Mehmet, "Trabzon Bölgesinde Kültür Hayatı Canlı Tutulmalıdır", *Müdcüfaa-i Hukuk*, Sayı: 59, Temmuz 2003, s. 47-50. [*Kültür-Sanat*]

BİLGİN, Mehmet, "Trabzon Vilayeti Salnameleri Yeniden Yayınlanırken", *Tarih ve Toplum*, Sayı: 123, Mart 1994, s. 59-61. [*Şehir Tarihi*]

Bilgin, Mehmet, "Trabzon'un Tarihi", *Trabzon*, Ankara 1996, s. 27-79. [*Genel*]

BİLGİN, Mehmet, "Unutulan Şehitlik Harman-tepe Şehitliğinin İmarı İçin Öneriler", *Köprübaşı Kültür ve Yardımlaşma Derneği Dergisi*, Sayı: 3, İstanbul 1994, s. 78-80. [*Genel*]

BİRİNCİ, Ali, "Trabzon'da Matbuat ve Neşriyat Hayatı (1865-1928)", *İTBKK*, Samsun 1990, s. 173-188. [*Kültür-Sanat*]

BİRİNCİ, Ali, "Trabzon'un Kültür Tarihinde Bir Aile: Bayrakdarzâdeler", *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Kültür-Sanat*]

BİRLİK, Süheyla, "Kentsel Kimlik Değişimi: Trabzon/Orta-İç Kale Örneği", *Kentleşme ve Yerel Yönetimler Sempozyumu (Ocak 2002, Adana)*, Bildiri Kitabı, Adana 2002, s. 124-131. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BOSTAN, M. Hanefi, "Nereye Gitti Bu Pontuslular?", *Tarih ve Düşünce Dergisi*, Sayı: 26, Mart 2002. [*Siyasi Tarih*]

BÖLÜKBAŞI, Atilla, “Trabzon’da Spor”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 510-514. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRENDEMOEN, Bernt, “Case Merge in Black Sea Dialects-A Kartvelian Substrate Feature?”, *Symbolae Turcologiae*, Ed.: A. Berta-B. Brondemoen - C. Schöning, *Swedish Research Institute in Istanbul Transactions*, Vol.: 6, Upsala 1996, p. 41-59. [*Edebiyat*]

BRENDEMOEN, Bernt, “Doğu Karadeniz Ağzlarındaki -miş’li Geçmiş Zaman Üzerine Bir Not”, 3. *Uluslararası Türk Dili Kurultayı*, Ankara 1999, s. 199-206. [*Edebiyat*]

BRENDEMOEN, Bernt, “Doğu Karadeniz Ağzlarının Sözcükleri ve Sözlükleri”, *Kebikeç Dergisi*, Sayı: 7-8, Ankara 1999, s. 77-83. [*Edebiyat*]

BRENDEMOEN, Bernt, “Laz Influence on Black Sea Turkish Dialects?”, *Altaica Osloensia, Proceedings from the 32nd meeting of the Permanent Altaistic Conference, (Oslo June 12th-16th 1989)*, Ed.: Bernt Brendemoen, Oslo 1991, p. 49-64. [*Kültür-Sanat*]

BRENDEMOEN, Bernt, “Trabzon Ağzlarındaki Ünlü Uyumu ve Yöntemsel Açından Düşündürdükleri”, *Türkçenin Ağzları Çalıştayı*, İstanbul 2000, s. 35-46. [*Edebiyat*]

BRENDEMOEN, Bernt, “Trabzon Ağzlarındaki Zaman Kipleri Üzerine Bir Not”, *V. Milletlerarası Türkoloji Kongresi (İstanbul, 23-28 Eylül 1985) Tebliğler*, Cilt: 1, İstanbul 1985, s. 33-40. [*Edebiyat*]

BRENDEMOEN, Bernt, “Trabzon Çepni Ağzı ve Tepegöz Hikâyesinin Bir Çepni Varyantı”, *Trabzon Kültür ve Sanat Yıllığı*, İstanbul 1989, s. 13-22. [*Edebiyat*]

BROUNOV, N., “La Sainte Sophie de Trebizonde”, *Byzantion*, Vol.: 4, 1929, p. 393-405. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRUNEAU, Michel - PAPOULIDIS, Kyriakos, “La Memoire des ‘Patries Inoubliables’: la Construction de Monuments par les Refugies d’Asie Mineure en Grece”, *Vingtieme Siecle, Revue d’histoire*, Vol.: 78, p. 35-57. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRYER, Anthony, “Rural Society in Matzouka”, *Continuity and Change in Late Byzantine and Early Ottoman Society*, Pub.: Anthony Bryer – Heath W. Lowry, Washington 1986, p. 53-95. [*Sosyal Tarih*]

BRYER, Anthony, “Shipping in The Empire of Trebizond”, *Journal of the Society for Nautical Research*, Vol.: 52, 1966, p. 3-12. [*Genel*]

BRYER, Anthony, “Some Notes On The Laz and Tzan 1”, *Bedi Kartlisa*, Vol.: 21-22, p. 174-195. [*Genel*]

BRYER, Anthony, “Some Notes On The Laz and Tzan 2”, *Bedi Kartlisa*, Vol.: 23-24, p. 161-168. [*Genel*]

BRYER, Anthony, “Some Trapezuntine Monastic Obits (1368-1563)”, *Revue des Etudes Byzantines*, Vol.: 34, 1976, p. 125-138. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRYER, Anthony, “The Church of Haghia Sophia in Trebizond”, *Apollo*, Vol.: 89, 1969, p. 268-274. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

BRYER, Anthony, “Une Église à la Demande du Client à Trébizonde”, *Proche-Orient Chretien*, Vol.: 32, 1982, p. 216-234. [*Diğer*]

BRYER, Anthony – WINFIELD, David, “A Bibliography of Travellers’ Reports on the Pontos: Addenda”, *AII.*, Vol.: 33, 1975-76, p. 25-27. [*Diğer*]

BRYER, Anthony, “Bibliography of Travellers’ Reports on the Pontos c. 1240- 1969”, *AII.*, Vol.: 32, 1973-1974, s. 269-287. [*Diğer*]

BRYER, Anthony, "Historical Note on Zil Kale", *AIJ.*, 1977-78, Vol.: 34, p. 49-56. [*Şehir Tarihi*]

BRYER, Anthony, "The Pilgrim Monastery of Soumela as an Economic Paradigm", *XXe Congrès Int. des Etudes Byzantines*, Paris 2001, p. 90-91. [*Şehir Tarihi*]

BUHARALI, İzzet, "Trabzon Kurtuluş Yıldönümünde", *İnan Dergisi*, Sayı: 49, Trabzon Şubat 1949, s. 17-21. [*Genel*]

BULUT, Ali Kemal, "Trabzon Bölgesinde Kemeç ve Halk Oyunları Üzerine Bazı Tespitler", *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Kültür-Sanat*]

BULUTAY, Kâzım, "Köy Mimarisine Hazırlık", *İnan Dergisi*, Sayı: 5, Trabzon, Ağustos 1937, s. 16-20. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

CAFEROĞLU, Ahmet, "Trabzon ve Yöresinde Eski Türk Bastı ve Baskın İnançları", *Folklor Araştırmaları Dergisi*, Mayıs 1969. [*Kültür-Sanat*]

CAMPBELL, I. C. G., "Coins and History (Trebizond)", *NI Bulletin*, Vol.: 10, December 1976, No: 12, p. 407-419. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

CANALIOĞLU, Mehmet Volkan, "Trabzon'daki Manastırlar", *Trabzon Dergisi*, Sayı: 5, TÜRKİYE Yayıncılık, Ankara 1991, s. 22-26. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

CANDAŞ, Kahya, Nimet - ELMALI, Derya - MİDİLLİ, Sarı Reyhan - SAĞSÖZ, Ayşe, "Tarihi ve Mimari Mirasın Kalkınma Planı İçindeki Önemi ve Yeri: Doğu Karadeniz Bölgesi/Tarihi Çevreler", *Doğu Karadeniz Bölgesi Kalkınma Sempozyumu (13-14 Ekim 2005)*, Trabzon 2005, s. 311-324. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

CANSIZOĞLU, Mustafa, "Of Kazasının Umumî Tarihçesi", *İnan Dergisi*, Sayı: 38, Trabzon 1948, s. 11-14. [*Genel*]

CİCİOĞLU, Hasan, “Pontus Masalı”, *Türk Kültürü*, Sayı: 362, Ankara Haziran 1993, s. 369-376. [*Siyasi Tarih*]

CİHANOĞLU, Selim, “Folklor”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 344-380. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

CİNEMRE, Vefa Baki, “Eski Trabzon’a Dair: 2”, *İnan Dergisi*, Sayı: 3, Trabzon Temmuz 1937, s. 24-25. [*Genel*]

CİNEMRE, Vefa Baki, “Eski Trabzon’a Dair: 3”, *İnan Dergisi*, Sayı: 4, Trabzon Ağustos 1937, s. 24-25. [*Genel*]

CİNEMRE, Vefa Baki, “Eski Trabzon’a Dair: 4”, *İnan Dergisi*, Sayı: 5, Trabzon, Eylül 1937, s. 23-25. [*Genel*]

CİNEMRE, Vefa Baki, “Eski Trabzon’a Dair: 5”, *İnan Dergisi*, Sayı: 6, Trabzon Ekim 1937, s. 19-21. [*Genel*]

CİNEMRE, Vefa Baki, “Eski Trabzon’a Dair”, *İnan Dergisi*, Sayı: 1, Trabzon Mayıs 1937, s. 21-24. [*Genel*]

CİNEMRE, Vefa Baki, “Eski Trabzon’a Dair”, *İnan Dergisi*, Sayı: 2, Trabzon Haziran 1937, s. 21-25. [*Genel*]

CİNGÖZ, Meltem, “Acısu’da (Trabzon) Halk Takvimi Meteorolojisi Türk Halk Kültüründen Derlemeler”, *Kültür Bakanlığı Hagem Yayınları*, Ankara 1995, s. 75-83. [*Kültür-Sanat*]

CİRAOĞLU, Tevfik Vural, “Bizim Karadeniz ve Halk-1”, *İnan Dergisi*, Sayı: 8, Trabzon, Eylül 1943, s. 25-28, 32. [*Kültür-Sanat*]

CİRAOĞLU, Tefik Vural, “Bizim Karadeniz ve Halk-2”, *İnan Dergisi*, Sayı: 9, Trabzon, Kasım 1943, s. 24-27. [*Kültür-Sanat*]

CİRAOĞLU, Tefik Vural, “Bizim Karadeniz ve Halk-3”, *İnan Dergisi*, Sayı: 10, Trabzon Ocak 1944, s. 25-27. [*Kültür-Sanat*]

CİRAVOĞLU, Öner, “Bir Kentin Belleği”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 6-8. [*Kültür-Sanat*]

CİRAVOĞLU, Öner, “Bir Tutkudur Trabzon Liseli Olmak”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 416- 418. [*Kültür-Sanat*]

CİRAVOĞLU, Öner, “Şehzadeler Kenti Trabzon”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 110-111. [*Şehir Tarihi*]

CİRAVOĞLU, Öner, “Trabzon Tarihinin Dönüm Noktaları”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 9-14. [*Genel*]

COLIAS, J., “Les Bibliothèques de la Région de Trebizonde et Leurs Manuscrits Grecs”, *Ecole Pratique des Hautes Etudes, IVe Section, Annuaire*, Paris 1972, p. 809-812. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÇAĞATAY, Salih, “Trabzon’un Feneri”, *Hıfta*, İstanbul 1935. [*Kültür-Sanat*]

ÇAKIROĞLU, Birgül, “Akçaabat Tarihi ve Geleneksel Konut Mimarisinin Analizi Üzerine Bir Çalışma”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 1063-1084. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÇAKIROĞLU, Said Bilâl, “Tarihi Eserleri İtibariyle Trabzon”, *Yeni İstanbul*, Sayı: 1166, İstanbul Şubat 1953, s. 5. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÇAKIROĞLU, Said Bilal, “Trabzon’un İktisadi Karakteri”, *İnan Dergisi*, Sayı: 19, Trabzon Temmuz 1945, s. 15-20. [*İktisadi Tarih*]

ÇANDARLIOĞLU, Gülçin, “Karadeniz’in Kuzey Bölgesinin Türkleşmesi”, *BİBKK*, Samsun 1988, s. 9-16. [*Genel*]

ÇAPA, Mesut, “1900-1950 Yılları Arası Trabzon”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 89-109. [*Genel*]

ÇAPA, Mesut, “Pontus Meselesi”, *Cumhuriyetin 80. Yılı Anma Kitabı*, 2004. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, “Trabzon’da Eğitim”, Trabzon Valiliği Yayınları, Trabzon 2000, s. 122-160. [*Eğitim*]

ÇELİK, Ali, “Çaykara da Evlilik Törenleriyle İlgili Gelenek, Görenek ve İnanmalar ile Aile Yapısı ve Aile Fertleri Arasındaki İlişkileri Konu Alan Fıkralar”, *Çaykara’nın Manevî ve Kültürel Değerleri Sempozyumu (16-19 Temmuz 2002)*, 2002. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Çaykara’da Atışma Geleneği, Atma Türkü ve Çaykaralı Ünlü Atma Türkücüler”, *Çaykara’nın Manevî ve Kültürel Değerleri Sempozyumu, 16-19 Temmuz 2002*. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Çepnilerde ve Diğer Türkmenlerde Doğumla İlgili Âdet ve İnanmalar”, *Yörük ve Türkmenlerde Günlük Hayat Sempozyumu*, 2002. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Çepnilerin Anadolu’nun Türkleşmesindeki Yeri ve Önemi”, *Türkler*, 2002, s. 312-323. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Doğu Karadeniz Bölgesi Atma Türküleri”, *Prof. Dr. Saim Sakaoğlu’na 55.Yıl Armağanı*, 1994, s. 23-39. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon Bakü Merv Kızıl-Orda Dambıl Gagauz Düğünlerinde Gelin-Güvey Motifi”, *III. Milletlerarası Türk Halk Edebiyatı ve Folkloru Kongresi Bildirileri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1996, s. 104-118. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon Çepni Köylerinde Düğün Adetleri (Kaçma-Kaçırma)”, *Erciyes*, Şubat 1996, Sayı: 218, s. 16-18. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon da Ahilik ve Ahi Evran Dede”, *3. Uluslararası Ahilik Kültürü Sempozyumu*, 1999. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon Halk Kültüründeki Değişiklikler ve Bunların Gelenek, Görenek ve İnanmalara Yansımaları”, *Kültür Bakanlığı Halk Kültürünü Araştırma Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Trabzon Halk Kültürünün Karadeniz Kültüründeki Yeri ve Önemi Paneli (12.10.2002)*, 2002. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon Manilerinde Sosyal Hayat”, *Millî Folklor*, Sayı: 14, Ankara Yaz 1992, s. 22-25. [*Sosyal Tarih*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon Manilerinde Sosyal Hayat-2”, *Millî Folklor*, Sayı: 14, Ankara 1992, s. 22-25. [*Sosyal Tarih*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon ve Balıkesir Çepnileri’nin Türk Tarihi İçindeki Yeri ve Trabzon-Şalpazarı Çepnileri’nde Doğumla İlgili Gelenek Görenek ve İnanmalar”, *1. Balıkesir Kültür Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri*, Balıkesir Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları, Balıkesir 1999, s. 396-413. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon ve Çepniler”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 600-630. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon Yöresi Ağıtları”, *Millî Folklor*, 1994, s. 18-23. [*Kültür-Sanat*]

ÇELİK, Ali, “Trabzon Yöresinde Bazı İnanmalar”, *Millî Folklor*, 1998, s. 35-38. [Kültür-Sanat]

ÇELİK, Ali, “Trabzon’un İnanç Önderlerinin Geçmişte ve Günümüzdeki Fonksiyonları” *Uluslararası Türk Dünyası İnanç Önderleri Kongresi Bildiriler*, Tüksev Yayınları, Ankara 2002, s. 237-259. [Kültür-Sanat]

ÇELİK, Ali, “Trabzon-Şalpazarı Çepni Türkleri’nde Ölümle İlgili Gelenek Görenek Ve İnanmalar”, *Geçmişten Günümüze Mezarlık Kültürü ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu Bildirileri*, Mezarlıklar Vakfı Yayınları, İstanbul 1999, s. 288-301. [Kültür-Sanat]

ÇELİK, M. Ali, “Akçaabat İlçesi”, *İdare Mecmuası*, Sayı: 176, Ankara Eylül - Ekim 1945, s. 191-201. [Şehir Tarihi]

ÇETİNOR, Bülent, “Doğu Karadeniz ve Evleri”, *İlgi Dergisi*, Sayı: 44, 1986, s. 15-22. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

ÇINAR, Ali Abbas, “Trabzon’da Hamsi Kültürü ve Hamsinâmeler”, *Kültür ve Sanat*, Sayı: 17, s. 34-36. [Kültür-Sanat]

ÇİÇEK, Rahmi, “Kanuni Şehri Trabzon’da Tarihi İnceleme Gezisi”, *Trabzonlu Cihan Padişahu Muhteşem Kanuni Sultan Süleyman*, Trabzon 2005, s. 61-64. [Şehir Tarihi]

ÇİÇEK, Rahmi, “Trabzon’da Sağlık”, *Trabzon 2000*, Trabzon Valiliği Yayınları, s. 423-432. [Sosyal Tarih]

ÇİÇEK, Rahmi, “Trabzon’da Yerel Yönetim Düşüncesi ve Şehirleşme Çalışmaları (1919-1933)”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 591-608. [Şehir Tarihi]

ÇİLİNGİROĞLU, Kemal, “Trabzon Oyunları”, *Türk Folkloru Araştırma Dergisi*, Sayı: 3, 1946. [*Kültür-Sanat*]

ÇİLİNGİROĞLU, Kemal, “Trabzon ve Rize Oyunları”, *Türk Folklor Araştırmaları*, Sayı: 3, İstanbul Ekim 1949, s. 43-44. [*Kültür-Sanat*]

ÇULHA, Şevket, “Trabzon’dan Beşikdüzü’ne”, *İnan Dergisi*, Sayı 30, Trabzon Nisan 1947, 10-12. [*Genel*]

ÇULHAOĞLU, Haydar, “Trabzon’da Sporun Oluşumu ve Gelişimi”, *Eğitim Hareketleri*, Sayı: 286, Ankara 1980, s. 115-118. [*Kültür-Sanat*]

DAVER, Bülent, “Trabzon Tarihine Bakışlar”, *Türk Kültürü Araştırmaları*, Sayı: 27, 1989, s. 57-62. [*Genel*]

DAVER, Bülent, “Trabzon Tarihine Kısa Bir Bakış”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 1, Ankara Aralık 1987 s. 8-10. [*Genel*]

DAWKINS, Richard M., “Folktales from Sourmena and the Valley of Ophis”, *AI*, Vol.: 3, 1931, p. 79-122. [*Kültür-Sanat*]

DAWKINS, Richard M., “The Crypto Christians of Turkey”, *Byzantion*, Vol.: 8, 1933, p. 247-275. [*Sosyal Tarih*]

DAYEZ, Burgeon Pascal, “Trebizonde, L’empire Grec Oublie”, *Historia*, Sayı: 626, 2004. s. 20-25. [*Genel*]

DEMİR, Ahmet, “Doğu Karadeniz Ağızlarında Ön Ses b-/p- Ünsüzü ve Tarihi Derinliği”, *Uluslararası Türklük Bilgisi Sempozyumu (25-27 Nisan 2007)*, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Erzurum. [*Edebiyat*]

DEMİR, Ahmet, “Pontus Meselesi ‘Yunanlıların Doğu Karadeniz’de Devlet Kurma Hayali” *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı: 62, Mart 2002, s. 86-91. [*Siyasi Tarih*]

DEMİR, Ahmet, “Trabzon ve Yöresinde Ahşap Camiler”, *Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi* (Gazi Üniversitesi), Bahar 2004, Sayı: 29, s. 168-188. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DEMİR, Necati, “Doğu Karadeniz’de İlginç Bir Yapı Örneği Ordu ve Yöresinde Serendiler”, *Kültür ve Sanat*, Sayı: 36, Aralık 1997, s. 42-45. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DEMİR, Necati, “Serendi/Serender Kelimesi Üzerine”, *Türk Dili*, Sayı: 617, Mayıs 2003, s. 443-447. [*Edebiyat*]

DEMİR, Necati, “Trabzon ve Yöresinde Kemeç”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 4, Kış 2005, s. 79-90. [*Kültür-Sanat*]

DEMİR, Necati, “Trabzon ve Yöresinde Serenderler”, *Erdem*, Sayı: 41, Eylül 2004, s. 99-118. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DEMİR, Necati, “Trabzon Yöresinde ‘Kurt Dede’ ve Tarihi Bağlantısı”, *Türk Kültürü*, Sayı: 481-482, Mayıs-Haziran 2003, s. 193-200. [*Kültür-Sanat*]

DEMİR, Necati, “Trabzon Yöresinden Destan Kültürü ve Tarihi Alt Yapısı”, Ed.: Veysel Usta, *Trabzon’da Edebiyat ve Edebiyatta Trabzon Sempozyum (18-19 Aralık 2004)*, s. 189-204. [*Kültür-Sanat*]

DESIMONI, Cornelio, “Intorno Alla Impresa di Megollo Lercari in Trebisonda”, *Atti Delia Societa Ligure Di Storia Patria*, Vol.: XIII, Genova 1877-1884, p. 497-536. [*Diğer*]

DİLAVER, Sadi, “Tarihçesi ve Tarihi Yapılarıyla Trabzon”, *Trabzon 1987*, Sayı: 1, Aralık 1987, s. 12-15. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DİLAVER, Sadi, “Tarihi Yapılarıyla Trabzon”, *Arkitekt Dergisi*, Sayı: 458, Mart 1998, s. 16-19. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DİLAVER, Sadi, “Tarihsel Yapılarıyla Trabzon”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 87-96. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

DİRİMTEKİN, Feridun, “Doğu Karadeniz Kıyıları”, *Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Belleteni*, Sayı: 304, İstanbul Ocak - Mart 1970, s. 2-6. [*Coğrafya*]

DOĞANAY, Hayati, “Coğrafya”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 23-53. [*Coğrafya*]

DUMAN, Mustafa, “Sohum (Batım) Feneri’nin Trabzon’a Getiriliş Söylence ve Destanları”, *Kıyı Dergisi*, Sayı: 65, Ağustos 1991, s. 8-9. [*Edebiyat*]

DUMAN, Mustafa, “Trabzon Söylenceleri”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 498-501. [*Edebiyat*]

DUMAN, Mustafa, “Trabzon Yöresi Türkü ve Destanları”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı, TKDD Yayınları*, İstanbul 1987, s. 98-122. [*Edebiyat*]

DUMAN, Mustafa, “Trabzon Yöresinde Atış ve Türkü Atma Geleneği”, *Türk Folkloru Belleteni*, Sayı: 1-2, İstanbul Ocak 1987, s. 67-80. [*Kültür-Sanat*]

DURGUN, Orhan, “Doğu Karadeniz Folklorunda Doğa, Deniz, Balık ve Balıkçılık”, *Trabzon Kültür ve Sanat Yıllığı*, İstanbul 1989, s. 85-94. [*Kültür-Sanat*]

DURGUN, Orhan, “Trabzon Yöresinde Türkülü Halk Oyunları (Horonlar)”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı, TKDD Yayınları*, İstanbul 1987, s. 75-97. [*Kültür-Sanat*]

DURSUN, Pelin -SAĞLAMER, Gülsün, “Cultural Transformations and Reflections on the Physical Environment in Trabzon: A Morphological Analysis of Housing Patterns”,

Proceedings of the 27. IAHS World Housing Congress, San Francisco, USA, 1-7 June 1999. [Kültür-Sanat]

DURSUNOĞLU, T. Ziya, “Maçka ilçesi”, *Ülkü (Halkevleri ve Halkodaları Dergisi)*, Sayı: 42, Haziran 1950, s. 38-39. [*Şehir Tarihi*]

DÜZENLİ, Halil İbrahim - DÜZENLİ, Evrim, “Gülenköyü’nde Mimarlık”, *Geçmişten Geleceğe Çaykara Dernekpazarı, Çaykara ve Dernekpazarı Kültür Yardımlaşma Cemiyeti Yayınları*, İstanbul 2005, s. 587-596. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EDİBOĞLU, Cemal, “Trabzon İnsanın Toplumsallaşması Sürecini Etkileyen Faktörler”, *Dil Dergisi*, Sayı: 10, Ankara Mayıs 1993, s. 66-67. [*Sosyal Tarih*]

ELÇİN, Şükrü, “Akçaabat Köy Orta Oyunları”, *Türk Folklor Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 242, İstanbul Eylül 1969, s. 5405-5406. [*Kültür-Sanat*]

EMİROĞLU, Kudret, “Dünya’dan Bakınca Trabzon”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 231-244. [*Genel*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon Kültür Tarihi”, *Trabzon’da Edebiyat ve Edebiyatta Trabzon Sempozyumu (18-19 Aralık 2004)*, s. 19-26. [*Kültür-Sanat*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon Seyahatnameleri Bibliyografyası”, *Trabzon Kültür-Sanat Yılığ*, İstanbul 1989, s. 189-219. [*Diğer*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon’da Yok Olan Bir Anıt: Gürcü Kralı Solomon II’nin Türbesi”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 3, Aralık 1989, s. 79-80. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EMİROĞLU, Kudret, “Trabzon-İran Yolunun Öyküsü”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 6, Aralık 1992, s. 12-19. [*İktisadi Tarih*]

EMİROĞLU, Kudret, “Türkiye’nin Kalesi: Trabzon Şehri”, *Birikim*, Sayı: 86-87, 1996, s. 129-134. [*Şehir Tarihi*]

EMRE, Şinasi, “Trabzon ve Civarı”, *Belediyeler Dergisi*, Sayı: 23, Ankara Haziran 1937, s. 63-83. [*Şehir Tarihi*]

ENÖN, Zerrin - ÖZTEKİN, Kamuran, “Bir Tarihi Kentsel Sit Alanı Koruma Örneği: Akçaabat-Orta Mahalle”, *I. Kentsel Koruma ve Yenileme Uygulamaları Kolokyumu (İstanbul, 7-8 Nisan 1993)*, Mimar Sinan Üniversitesi. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ENÖN, Zerrin, “Resimlerle Trabzon Sokakları Kalıcı Olmak veya Olmamak”, *Mimarlık*, Sayı: 234, İstanbul 1989, s. 65-67. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ENÖN, Zerrin, “Trabzon Bahçeleri”, *Trabzon*, Sayı: 5, TÜİEKSYV Yayınları, Ankara 1991, s. 66. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERDEHA, Kâmil, “Tarih Boyunca Türk-Rum İlişkileri”, *Mülkiyeliler Birliği Dergisi*, Sayı: 36, Eylül 1974. [*Sosyal Tarih*]

ERDEM, Şakir - PULUR, Atilla, “Doğu Karadeniz Bölgesinde Oynanan Horon Türü Oyunlar Üzerine Bir Araştırma”, *Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, Sayı: 1, Mart 2002, s. 223-234. [*Kültür-Sanat*]

ERDENTUĞ, Nermin, “Türkiye’nin Karadeniz Bölgesinde Evlenme Görenekleri ve Törenleri”, *Antropolji Dergisi*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Sayı: 5, Ankara 1970, s. 231- 266. [*Kültür-Sanat*]

ERDENTUĞ, Nermin, “Türkiye’nin Karadeniz Bölgesinde Evlenme Görenekleri ve Törenleri”, *Antropolji Dergisi*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Sayı: 6, Ankara 1973, s. 1-27. [*Kültür-Sanat*]

ERDENTUĞ, Nermin, “Türkiye’nin Karadeniz Bölgesinde Evlenme Göreneklere ve Törenleri”, *Antrpocölji Dergisi*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Sayı: 7, Ankara 1975, s. 7-16. [*Kültür-Sanat*]

ERGENÇ, Özer, “Osmanlı Klasik Dönemindeki Eşraf ve Âyân Üzerine Bazı Bilgiler”, *Osmanlı Araştırmaları*, Sayı: 3, 1982, s. 105-118. [*Siyasi Tarih*]

ERKULOĞLU, Coşkun, “Trabzon’un Kalkınmasında Sanayiinin Yeri”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, İstanbul 1987, s. 506-509. [*İktisadi Tarih*]

EROL, Oğuz, “Trabzon Sekileri Hakkında Bir Not”, *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, Sayı: 1-2, Ankara Mart-Haziran 1952, s. 125-135. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EROL, Şengül Y. - SANCAR, Kıymet, “İki Yol Bir Kent: Trabzon”, *20. Uluslararası Yapı ve Yaşam Kongresi (20-22 Mart 2008, Bursa)*, Mimarlar Odası Bursa Şubesi. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERÖZ, Mehmet, “Sosyolojik Yönden Türk Yer Adları”, *Türk Yer Adları Sempozyumu (Ankara 11-13 Eylül 1984)*, Ankara 1984, s. 43-53. [*Sosyal Tarih*]

ERTUĞRUL, Özkan, “Akçaabat”, *Sanat Tarihi Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 3, İstanbul Eylül 1988, s. 65-72. [*Şehir Tarihi*]

ERTÜK, Zafer - BİRLİK, Süheyla, “Tarihi Mekandan Günümüze Kalanlar: Trabzon Orta-İç Kale”, *Arkitekt Dergisi*, Sayı: 495, 2003, s. 12-17. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERUZUN, Cengiz, “Ahşabın Kimlik Bulduğu Doğu Karadeniz Mimarisi”, *V. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Maddi Kültür Seksiyon Bildirileri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1997, s. 175-183. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERUZUN, Cengiz, “Doğu Karadeniz Bölgesinde Halk Mimarisi”, *Etnografya ve Bilimsel Filmler Sempozyumu (11-13 Nisan 1973)*, Avusturya Kültür Yayınları, İstanbul 1973, s. 29-30. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERUZUN, Cengiz, “Doğu Karadeniz Mimarîsi ve Koruma Sorunları”, *İslâm Mimari Mirasını Koruma Konferansı Bildiri Özetleri*, İstanbul 1985, s. 60-62. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERUZUN, Cengiz, “Doğu Karadeniz’de Doğal ve Kültürel Miras” (Söyleşi, Konuşan: Osman Köker), *Toplumsal Tarih*, Sayı: 85, 2001, s. 30-36. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERUZUN, Cengiz, “Doğu Karadeniz’de Dolma Tipi Evler”, *Türk Folkloru Araştırmaları*, Sayı: 1, Ankara 1981, s. 11-39. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERUZUN, Cengiz, “Doğu Karadeniz’de Geleneksel Mimari ve Yerleşme”, *Viya, Karadeniz Eğitim Kültür ve Çevre Koruma Vakfı Yayını*, İstanbul 1992. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ERUZUN, Cengiz, “Doğu Karadeniz’de Seranderler”, *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara 1977, s. 125-140. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ESER, Erdal, Kinolis (Ginolu) Kalesi, *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı: 2, Ankara 2004, s. 171-194. [*Genel*]

EYİCE, Semavi, “Trabzon Yakınında Meryemana (Sumela) Manastırı”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 25-48. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EYİCE, Semavi, “Trabzon Yakınındaki Meryem Ana (Sumela) Manastırı”, *Belleten*, Cilt: 30, Sayı: 118, Ankara 1966, s. 243-264. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EYİCE, Semavi, “Trabzon”, *Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Belleteni*, Sayı: 304, İstanbul Mart 1970, s. 7-11. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

EYİCİL, Ahmet, “Çaykara ve Eskipazar’da Kahramanmaraşlılar”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Sosyal Tarih*]

EYÜBOĞLU, Bedri Rahmi, “Trabzon Deyince”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, TKDD Yayınları, İstanbul 1987, s. 173-174. [*Kültür-Sanat*]

EYÜBOĞLU, İsmet Zeki, “Maçka’nın Tarihçesi”, *Maçka/86*, Trabzon 1986. [*Şehir Tarihi*]

EYÜBOĞLU, Mikdat, “Eğitim Tarihi”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 406-450. [*Eğitim*]

EYÜPOĞLU, İsmet Zeki, “Karadeniz Halk Deyimleri”, *Türk Folklor Araştırmaları*, Sayı: 61, Ağustos 1954, s. 964-965. [*Kültür-Sanat*]

FOSS, Clive, “Pilgrimage in Medieval Asia Minor”, *DOP.*, Vol.: 56, 2002. [*Sosyal Tarih*]

GERÇEK, Bekir, “Akçaabat’ın Orta Yeri Mahalle”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 3, TÜİEKSYV Yayınları, Ankara 1989, s. 23-29. [*Şehir Tarihi*]

GERÇEK, Bekir, “Aşağı Hisar Direniyor”, *Trabzon Aylık Sanat-Aktüalite Dergisi*, Sayı: 9, Ağustos 2003, s. 35-43. [*Şehir Tarihi*]

GERÇEK, Bekir, “İki Köprü Bir Şehir”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 4, TÜİEKSYV Yayınları, Ankara 1990, s. 67-72. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GERÇEK, Bekir, “Kahvehaneler”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 291-294. [*Sosyal Tarih*]

GERÇEK, Bekir, “Trabzon Lisesi’nin Mimarı Bruno Taut”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 417. [*Biyografi*]

GERÇEK, Bekir, “Trabzon’da Mimari Doku: Dün, Bugün, Yarın”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 443-454. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GERÇEK, Bekir, “Trabzon’da Mimari Mekan ve Kültür”, 8. *Tarihi Türk Evleri Haftasında Sunulan Bildiri*, Trabzon 1990. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GERÇEK, Bekir, “Trabzon’un Kalbine Saplanan ‘Yol’ “, *Arkitekt Dergisi*, Sayı: 458, Mart 1998, s. 35-37. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GIURESCU, C., “Les Relations des Pays Roumains Avec Trebizonde aux XIV.-XIX. Siecles”, *Milletlerarası Türkolcji Kongresi*, İstanbul 1979, s. 69-77. (Türk Tarihi)

GÖKYAY, Orhan Şaik, “Trabzonlu Birkaç Şair”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, TKDD Yayınları, İstanbul 1987, s. 273-282. [*Biyografi*]

GÜLENSOY, Tuncer, “Karadeniz Bölgesi Ağzları Üzerine” *BTBKK*, Samsun 1988, s. 205-209. [*Kültür-Sanat*]

GÜLLÜDAĞ, Nesrin, “Trabzon Yer Adları Üzerine Bir Değerlendirme”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Şehir Tarihi*]

GÜLTEKİN, Galibe, “Trabzon’da Gadim Türk Tayfa Adlarından Alınmış Yer Adları”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 163-172. [*Şehir Tarihi*]

GÜNAY, Turgut, “Doğu Karadeniz Bölgesinde Atma Türkü Geleneği”, *Kültür Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara 1976, s. 73-83. [*Kültür-Sanat*]

GÜNAY, Turgut, “Rize-Trabzon Yöresinde Eniştayi Tavana Asma Geleneği”, *Türk Folklor Araştırmaları*, Sayı: 283, İstanbul Şubat 1973. [*Kültür-Sanat*]

GÜNDOĞDU, İ. Hakkı, “Trabzon’un Tarihi İkliminde Bir Gezi”, *Trabzon’un Kurtuluşu*, Trabzon 1996, s 36-45. [*Genel*]

GÜNDÜZALP, Nural, “Doğu Karadeniz’de Kültürel Kimliğini Koruyan Saklı Bir Yerleşme: Santa”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 5, TİİEKSYV Yayınları, Ankara 1991, s. 56-60. [*Kültür-Sanat*]

GÜNDÜZALP, Nural, “Santa Bölgesi Tarihi Eserleri”, *Trabzon Mimarlar Odası Bülteni*, Sayı: 6, 1992, s. 2. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜNDÜZALP, Nural, “Santa Bölgesi Üzerine”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 468-492. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜNDÜZALP, Nural, “Trabzon Ayasofya Müzesi’nde Bulunan Bir Heykel Başı”, *Remzi Oğuz Arık Armağanı*, Ankara Üniversitesi, Ankara 1987, s. 209-214. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜNEL, Abdullah, “Ofllu Kadınlar”, *İnan Dergisi*, Sayı: 20, Trabzon Eylül 1945, s. 8. [*Sosyal Tarih*]

GÜNEL, Abdullah, “Trabzon Eski Eserleri İçinde Excursien”, *İnan Dergisi*, Sayı: 4, Trabzon Ağustos 1937, s. 21-22. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜNEL, Abdullah, “Trabzon Limanın Yapılması Dolayisiyle Düşünceler”, *İnan Dergisi*, Sayı: 19, Trabzon Temmuz 1945, s. 4-5. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜNEL, Abdullah, “Trabzon Tarihi Yazılabilir mi?”, *İnan Dergisi*, Sayı: 48, Trabzon Ocak 1949, s. 3-5. [*Genel*]

GÜNEL, Abdullah, “Trabzon’da Tren ve Liman”, *İnan Dergisi*, Sayı: 14-15, Trabzon Kasım 1944, s. 7-8. [*Şehir Tarihi*]

GÜNEL, Abdullah, “Trabzon’un Ekonomik Durumu Hakkında”, *İnan Dergisi*, Sayı: 22, Trabzon 1946. [*İktisadi Tarih*]

GÜNEL, Abdullah, “Trabzon’un İktisadi Gelişmesi”, *İnan Dergisi*, Sayı: 28, Trabzon Ocak 1947, s. 1-2. [*İktisadi Tarih*]

GÜNEL, Abdullah, “Trabzon’un İktisadî Kalkınmasında Endüstrinin Rolü”, *İnan Dergisi*, Sayı: 34-35, Trabzon Ağustos-Eylül 1947, s. 2-3. [*İktisadi Tarih*]

GÜNEL, Abdullah, “Türkiye’nin Birliğinden, Trabzon’un Türklüğünden Şüphe Mecnunanedir”, *İnan Dergisi*, Sayı: 22, Trabzon Ocak 1946, s. 1-2. [*Siyasi Tarih*]

GÜNER, Ömer, “Türkiye’nin İkinci Safranbolu’su Trabzon’da Ortamahalle’nin Evleri”, *Cumhuriyet Dergisi*, Sayı: 59, Nisan 1987, s. 32. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜNGÖR, Bülent, “Trabzon Evleri”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, İstanbul 1987, s. 12-20. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜR, Şengül Öymen - ÖZTEKİN, Kamuran - ASASOĞLU, Ali - KULOĞLU, Nilgün - ÖZDEMİR, İlkay M. - URAL, Sibel, “Doğu Karadeniz Bölgesi’nde Kentsel Başkalaşım: Trabzon Örneği”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 5, TİİEKSYV Yayınları, Ankara 1991, s. 68-75. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜR, Şengül Öymen, “Doğu Karadeniz Konutu”, *Doğu Karadeniz’de Kırsal Mimari*, Ed.: A. Batur, İstanbul 2005, s. 162-211. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜR, Şengül Öymen, “Kırsal ve Kentsel Toplum İkilemi İçinde Trabzon”, *Şehir Kulübü Derneği Yayını*, Sayı: 3, Mayıs - Haziran 1995, s. 2. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜR, Şengül Öymen, “Ortamahalle”, *21 Dergisi*, Temmuz 2000, s. 104-105. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜR, Şengül Öymen, “Trabzon’da Mimarlık Dün, Bugün, Yarın”, *Mimarlık*, Sayı: 234, İstanbul 1989, s. 45-47. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜR, Şengül Öymen, “Yöre Mimarlığı: Nostalgia”, *Mimarlık Dergisi*, Sayı: 200, 1984, s. 3-5. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

HACİMÜFTÜOĞLU, Nasrullah, “Of-Çaykara Müftüleri; Bilimsel, Kültürel ve Sosyal Aktiviteleri”, *TÇUIDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 441-486. [*Sosyal Tarih*]

HAMAMİZÂDE, İhsan, “Trabzon Adetleri”, *Halkbilgisi Haberleri Mecmuası*, Sayı: 103-105, Ankara 1931, s. 103-105. [*Kültür-Sanat*]

HAMZAÇEBİ, Metin, “Zamana ve Yalnızlığa Direnen Kefeli Camii”, *Tekne*, Sayı: 5, Trabzon 2005, s. 50-52. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

HANN, Christopher M., “Rural Transformation on the Black Sea Coast of Turkey: A Note on Keyder”, *Journal of Peasant Studies*, Vol.: 12, No: 4, London 1985, p. 101-110. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

HASLUCK, Frederick William, “The Crypto-Christians of Trebizond”, *Journal of Hellenic Studies*, Vol.: 41, London 1921, p. 199-202. [*Sosyal Tarih*]

HORULUOĞLU, Şamil, “Trabzon ve Çevresinin Tarihi Eserleri”, *Türk Kültürü Dergisi*, Sayı: 257, Ankara Eylül 1984, s. 67-68. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

İBİŞ, Tümerkan, “Trabzon’da Bir Ticaret Sokağının Eski ve Yeni Yüzü”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 351-363. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

İMAMOĞLU, Ahmet Hilmi – COŞAR, Mevhibe – ÜÇÜNCÜ, Kemal, “Edebiyat”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 204-220. [Edebiyat]

İNAN, Kenan, “Trabzon Tarihi”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 56-88. [Genel]

İNANDIK, Hamit, “Doğu Karadeniz Bölgesinde Köy Hayatı”, *İslâm*, Sayı: 9, Ankara 1958, s. 148-154. [Sosyal Tarih]

İREN, Murat, “Trabzon Çaykara Dernek Pazarı Güney Kondolu Mahallesi Camii”, *Rölöve ve Restorasyon Dergisi*, Sayı: 5, Ankara 1983, s. 165-174. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

İSKENDER, C., “Fotoğraflarla Trabzon”, İstanbul 2000. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

İSKENDER, Suat, “Bir Serender Üzerine İnceleme: Kazım Topaloğlu Serenderi-Pazar/Rize”, *Dizayn Konstrüksiyon Dergisi*, Sayı: 215, 2003, s. 72-78. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

İSKENDER, Suat, “Doğu Karadeniz Geleneksel Kültüründen Bir Kesit: ‘Körali’ Evinde Mimarî Süsleme”, *Yapı*, Sayı: 166, İstanbul Eylül 1995, s. 86-97. [Kültür-Sanat]

JANSSENS, Emile, “Le Pays de Trébizonde”, *Byzantion*, Vol.: 36, 1966, p. 97-126. [Şehir Tarihi]

JOHANSON, Lars, “Turkish in Trabzon”, *Turkic Languages*, Vol. 7, 2003, p. 275-296. [Edebiyat]

KABAR, Olcay - OLŞEN, Koray, “Sumela Manastırı”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 2, TÜRKİSYV Yayınları, Ankara 1988, s. 99-100. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

KALAFAT, Yaşar, “Trabzon ve Çevresinden Kültür Kodları”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Kültür-Sanat*]

KALAFAT, Yaşar, “Trabzon Yöresi Ulucanları (Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Bilgilerine Göre)”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 631-639. [*Kültür-Sanat*]

KALAFATOĞLU, Osman Zihni, “Sürmene”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 2, Aralık 1988, s. 110-111. [*Şehir Tarihi*]

KANDİL, Mustafa, “Mimar Bruno Taut”, *Bülten*, Sayı: 7, TMMOB Mimarlar Odası Trabzon Şubesi Yayınları, Mayıs 1992. [*Biyografi*]

KANSU, Ceyhun Atuf, “Akçaabat Pazarı”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yılığ*, TKDD Yayınları, İstanbul 1987, s. 238-244. [*Şehir Tarihi*]

KAPTAN, Hüseyin, “Trabzon Kenti Planlama Modeli Üzerine Eleştiriler”, *Şehirciliğin Son 25 Yılı Semineri (22-25.10.1984)*, İstanbul 1984, s. 81-86. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KAPTAN, Hüseyin, “Trabzon Kenti Planlama Modeli Üzerine Eleştiriler”, *Yapı*, Sayı: 59, İstanbul 1985, s. 40-42. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARADENİZ, Fikret, “Tonya’da Kan Öcü Problemi”, *Türk Folklor Araştırmaları*, Sayı: 183, İstanbul Kasım 1964, s. 3547-3550. [*Kültür-Sanat*]

KARADUMAN, Necmettin, “Çeşitli Yönleriyle Trabzon ve Karadenizli”, *Trabzon 1988*, Sayı: 3, Aralık 1989, s. 7-10. [*Kültür-Sanat*]

KARAHASANOĞLU, Ömer Hikmet, “Trabzon Ağzı Sözlüğü”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yılığ*, TKDD Yayınları, İstanbul 1987, s. 129-144. [*Edebiyat*]

KARAHASANOĞLU, Subutay Hikmet - SEVİM A., “Doğu Karadeniz’de Yöre Müzesi Kurulmalı”, *Arkeoloji ve Sanat*, Sayı: 8-9, İstanbul 1980, s. 14-16. [*Kültür-Sanat*]

KARAHASANOĞLU, Subutay Hikmet - SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon Köy Evi Müzesi”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 797-811. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARAHASANOĞLU, Subutay Hikmet, “Trabzon Halkevi Kültür Dergisi *İnan Dergisi*’nin Bibliyografyası”, *Trabzon 89 Kültür Sanat Yılığ*, Trabzonlular Kültür ve Dayanışma Derneği, İstanbul 1989, s. 221-224. [*Diğer*]

KARAHASANOĞLU, Subutay Hikmet, “Trabzon İli ve Merkezi İlçelerindeki Önemli Tarihi Yapılar”, *Trabzon*, İstanbul 1996, s. 34-47. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARAHASANOĞLU, Subutay Hikmet, “Trabzon’da Türk Devri Yapıları”, *Türkiye İş Bankası Trabzon Özel Sayısı*, s. 15-18. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARAHASANOĞLU, Subutay Hikmet, “Trabzon’da Yok Olan Türk Devri Yapıları”, *Vakıflar Dergisi*, Cilt: 23, Ankara 1994, s. 146-149. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARAKOYUNLU, Sadri, “Trabzon Tarihinden Birkaç Yaprak”, *Trabzon 1988*, Sayı: 2, Aralık 1988, s. 54-57. [*Genel*]

KARAKULLUKÇU, Orhan, “Trabzon Belediyesi”, *İller Bankası Vakıf Dergisi*, Sayı: 8, Ankara Ağustos 1988, s. 21-23. [*Şehir Tarihi*]

KARANİS, Fikri, “Trabzon Bir Turist Şehri Olabilir mi?”, *İnan Dergisi*, Sayı: 28, Trabzon Şubat 1947, s. 17. [*Şehir Tarihi*]

KARAOSMANOĞLU, Hüseyin, “Sümela’dan Santa’ya”, *Trabzon*, TİİEKSYV Yayınları, Ankara 1991, s. 62-64. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARAÖRS, M. Metin, “Kuzeydoğu Anadolu (Trabzon ve Yöresi) Türk Ağızlarını Türk Dünyası Ağızlarına Bağlayan Özellikler”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Kültür-Sanat*]

KARAÖRS, M. Metin, “Kuzeydoğu Anadolu (Trabzon ve Yöresi) ve Batı Rumeli Türk Ağızlarının Ortaklığı ve Akrabalığı”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 89-98. [*Kültür-Sanat*]

KARPOV, Sergei Pavlovich, “New Documents on the Relations Between the Latins and the Local Populations in the Black Sea Area (1392-1462)”, *DOP.*, Vol.: 49, 1995, p. 33-41. [*Sosyal Tarih*]

KARPUZ, Haşim - AYDIN, Ş., “Trabzon’un Sürmene İlçesinde Bulunan İki Cami”, *Sürmene*, İstanbul 1990, s. 673-683. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim - ÖZEN, Hamiyet, “Trabzon ve Çevresindeki Osmanlı Camilerinin Plan Tipleri”, *CIEPO-17*, Trabzon 2006. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim - SEVİM, Ayşe, “Doğu Karadeniz Yöre Müzesi Kurulmalı”, *Arkeoloji ve Sanat*, Sayı: 8-9, İstanbul 1980, s. 14-16. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim - SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon Köy Evi Müzesi”, *TÇUTDES*, Cilt 1, Trabzon 2001, s. 797-810. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim ve AYDIN, Ş., “Trabzon’un Sürmene İlçesinde Bulunan İki Cami”, *Sürmene*, s. 673-683. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Akçaabat’ın Tarihi Eserlerine Toplu Bakış”, *Akçaabat Yazıları 1*, İstanbul 2004, s. 15-24. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Doğu Karadeniz Bölgesinde Ahşap Kap Yapımı”, *Türk Folkloru Belleten*, Sayı: 1, İstanbul 1986, s. 183-197. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Doğu Karadeniz Bölgesinde Bazı Ahşap Camiler”, *Sanat Tarihi Araştırmaları Dergisi* Sayı: 4, İstanbul Nisan 1989, s. 37-45. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Doğu Karadeniz’de Yaylacılık ve Yayla Evleri”, *Türk Halk Edebiyatında ve Folklorunda Yeni Görüşler*, Ankara 1985, s. 318-327. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Geleneksel Trabzon Evleri”, *Kültür ve Sanat Dergisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Trabzon Özel Sayısı, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 19-22. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Of İlçesinde Ağaçlı Camii”, *Lâle*, Sayı: 8, İstanbul 1992, s. 20-24. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Serander ve Loft: Türk ve Norveç Halk Mimarisinde Eşdeğerli İki Yapı”, *ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi*, Sayı: 19, Ankara 2003, s. 71-82. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon Atatürk Müzesi”, *Bilim Birlik Başarı*, Sayı: 31, İzmir 1981, s. 18-22. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon Evleri”, *Bilim Birlik Başarı*, Sayı: 29, İzmir 1981, s. 13-17. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon Evlerinin Mimari Özellikleri”, *Türk Halk Mimarisi Sempozyumu Bildirileri*, Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma Dairesi Yayınları, Ankara 1991, s. 115-137. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon İl Merkezi ve İlçelerindeki Önemli Tarihi Yapılar”, *Trabzon*, Ankara 1996, s. 103-128. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon Köy Evleri Bölmeleri”, *Türk Folkloru Araştırmaları*, Sayı: 2, Ankara 1981, s. 37-48. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon Tarihi Araştırmalarında Saha Çalışmasının Önemi”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 223-228. [*Diğer*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon ve Mahmut Goloğlu”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, TKDD Yayınları, İstanbul 1987, s. 439-440. [*Biyografi*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon’un Çaykara İlçesi Köylerinde Bulunan Bazı Camiler”, *Vakıflar Dergisi*, Sayı: 21, s. 281-299. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon’da Hacı Emin Ağa Çeşmeleri”, *Trabzon 1990*, Sayı: 4, Aralık 1990, s. 83-86. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon’da Türk Devri Hamamları”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 370-412. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon’da Türk Devri Yapıları”, *Kültür Sanat, Türkiye İş Bankası Trabzon Özel Sayısı*, Sayı: 18, s. 15-18. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon’da Yok Olan Bazı Türk Devri Yapıları”, *Vakıflar Dergisi*, Cilt: 23, Ankara 1994, s. 145-160. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon’daki Kethüda Zade Hacı Emin Ağa Çeşmeleri”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 4, TİİEKSYV Yayınları, Ankara 1990, s. 83-86. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon’daki Nemlizade Konağı’nda Yer Alan Kütahya Çinileri”, *Trabzon 1992*, Sayı: 6, Aralık 1992, s. 62-67. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Trabzon’daki Türk Devri Yapılarına Toplu Bakış”, *Trabzon 1997 Yılı*, Ankara 1997, Ankara 1997, s. 79-84. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KARPUZ, Haşim, “Yok Olan Bir Sanat Eserimiz: Of Ağaçalı Camii”, *19. Milletlerarası Türk Sanatları Kongresi (23-27 Eylül 1992, İstanbul)*. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KAYAOĞLU, Ömer, “Trabzonlu Kemençeden”, *Türk Folkloru*, Sayı: 80-81, İstanbul Mart-Nisan 1986, s. 27-29. [*Kültür-Sanat*]

KAZGAN, Haydar - TOKDEMİR Ertuğrul, “Trabzon-Tebriz Yolu”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 304-327. [*İktisadi Tarih*]

KELEŞ, Ruşen, “Trabzon Lisesi ve Cyrano de Bergerac”, *BTT.*, İstanbul 1997. [*Eğitim*]

KESKİN, Yılmaz, “Çaykara’da (Mezra Kom) ve Yaylalarda Seyir Geleneği”, *Çaykaralılar*, Yıl: 3, Sayı: 7, İstanbul 1994. [*Kültür-Sanat*]

KIRZIOĞLU, Fahrettin, “Milli Tarihimizde Trabzon Bölgesi”, *Trabzon Fetih Yılı* 1994, *Atlas Yayıncılık*, 1994, s. 110-121. [*Genel*]

KIRZIOĞLU, Mehmet Fahrettin, “Lazlar/Çanarlar”, *7. Türk Tarih Kongresi (Ankara 25-29 Eylül 1976)*, Cilt: 1, Ankara 1972, s. 420-445. [*Kültür-Sanat*]

KIRZIOĞLU, Mehmet Fahrettin, “Trabzon’a En Yakın Komşu Ülke: Gürcistan”, *TÇUTDES*, Cilt: 1, Trabzon 2001, s. 847-854. [*Genel*]

KISAKÜREK, Mehmet Ali, “Eğitimin Kalkınmadaki Rolü ve Trabzon’un Durumu”, *Akademik Yorum*, Sayı: 1, 1992, s. 28-30. [*Eğitim*]

KOCABAL, Sezen, “Tarihin Ayaktaki İzlerinden: Gazhane”, *Tekne*, Sayı: 8, Sürmene Lisesi Dergisi, Trabzon, 2006, s. 30-31. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KOCAOĞLU, A. Mehmet, “Misyonerlik Faaliyetlerinden Pontus Rum Devleti’ne Uzanan Süreç”, *Giresun Tarihi Sempozyumu (24-25 Mayıs 1996)*, İstanbul 1997, s. 231-248. [*Siyasi Tarih*]

KOÇ, Ali, “Tonya”, *Trabzon*, Sayı: 2, Aralık 1988, s. 108-109. [*Şehir Tarihi*]

KOÇ, Mehmet Öncel, “Kültür ve Turizm”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 136-194. [*Kültür-Sanat*]

KOLIAS, Ioanna, “Bibliothèques et Manuscrits de Trébizonde”, *AI.*, Vol.: 35, 1978-79, p. 282-289. [*Diğer*]

KORLU, Muzaffer, “Trabzon’dan Kelkit’e”, *İnan Dergisi*, Sayı: 23, Trabzon Mart 1946, s. 13-14. [*Genel*]

KÖKSAL, Recep, “Kentsel Rekreasyon Trabzon Kenti Örneği”, *Tarım ve Köy*, Sayı: 129, Ankara Eylül-Ekim 1999, s. 50-52. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KÖKTÜRK, Şahin - KUKUL, M. Halistin, “Trabzon’un Beşikdüzü İlçesi’nde Serender’in Köy Hayatındaki Yeri ve Bir Serender Numunesi”, *Erdem Atatürk Kültür Merkezi Dergisi*, Sayı: 38 / Özel Sayı: Türk Halk Kültürü-2, Mayıs 2001, s. 361-371. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KUKUL, M. Halistin, “Beşikdüzü Halk Ağızı”, *Erdem Dergisi*, Türk Halk Kültürü Özel Sayısı: 2, Sayı: 38. [*Kültür-Sanat*]

KULAKSIZOĞLU, İsmail, “Doğal Afetler ve Doğu Karadeniz Yöremiz”, *İller Bankası Vak.f Dergisi*, Sayı: 3, Ankara Mart 1991, s. 26-28. [*Diğer*]

KULOĞLU, Nilgün, “Geleneksel Sivil Mimarlık Örnekleri Üzerinde Kullanım Sorunları: Trabzon-Ortahisar Mahallesinde Bir Örnek Çalışma”, *III. Uluslararası Yapı-*

Yaşam Kongresi (19 Mayıs 1991, Bursa), Bildiri Kitabı, Bursa 1991, s. 17-28. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

KUZUOĞLU, Nüvit s., “Signification et Estheique de l’Eglise de la Sainte Sophie de Trabzon, *Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Belleteni*, Sayı: 349, İstanbul Ekim 1983, s. 44-48. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

LAFONTAINE - DOSOGNE, J., “Remarques Sur Le Programme Décoratif De Sainte-Sophie a Trébizonde”, *Byzantino Bulgaria Scfja*, Vol.: 7, 1981, p. 379-391. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

LERMİOĞLU, Ayten, “Kısa Trabzon Tarihi ve Şehrin Özellikleri”, *Türk Yurdu*, Sayı: 7, Ankara Temmuz 1967, s. 10-12. [Genel]

LERMİOĞLU, Eyüp Sabri, “Mersin Köyü-1”, *İnan Dergisi*, Sayı: 21, Trabzon Kasım 1945, s. 6-8. [Şehir Tarihi]

LERMİOĞLU, Eyüp Sabri, “Mersin Köyü-2”, *İnan Dergisi*, Sayı: 22, Trabzon Ocak 1946, s. 6-8. [Şehir Tarihi]

MEEKER, Michael E., “The Black Sea Turks: Some Aspect of Their Ethnic and Cultural Background”, *International Journal of Middle East Studies*, Vol.: 1971, p. 318-345. [Kültür-Sanat]

MEHMET, Aşık, “Trabzon”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, s. 487-490. [Genel]

MEINARDUS, O., “The Panagia Soumela: Tradition and History”, *Orientalia Suecana* Vol.: 19-20, 1970-1971, p. 63-80. [Kültür-Sanat]

MEMİŞOĞLU, Ragıp, “Akçaabat Folklorundan: Ağıtçı Emine Nine”, *Türk Folkloru*, Sayı: 46, İstanbul Mayıs 1983, s. 6-8. [Kültür-Sanat]

MEMİŞOĞLU, Ragıb, “Akçaabat Folklorundan: Köy Düğünlerinde Gelin-Kaynana Türküleri”, *Türk Folkloru*, Sayı: 41, İstanbul Şubat 1982, s. 17. [*Kültür-Sanat*]

MEMİŞOĞLU, Ragıb, “Doğu Karadeniz’de Eski Türk Boylarının İzleri”, *Trabzon Aylık Sanat Aktüalite Dergisi*, Sayı: 8/10, Trabzon 1987, s. 9-10. [*Kültür-Sanat*]

MEMİŞOĞLU, Ragıb, “Karadeniz Bölgesi’nin Fethi ve İskanında Çepniler Olgusu”, *Trabzon Aylık Sanat-Aktüalite Dergisi*, Sayı: 19, Temmuz 1988, s. 10-11. [*Kültür-Sanat*]

MILLER, William, “The Chronology of Trebizond”, *English Historical Review*, Vol.: 38, p. 408-410. [*Genel*]

MILLET, Gabriel, “Les Monast res et les  glises de Tr bizonde”, *Bulletin De Correspondance Hell nique*, Vol.: 19, 1895, p. 419-459. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

MINTSLOV, s. R., “Aziz Yevgeni Kilisesi”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 5, TİİEKSYV Yayınları, Ankara 1991, s. 41-42. [*Diğer*]

MINTSLOV, Sergei Rudolfovich, “Trabzon Yöresinin İstatistiği  zerine”, *Trabzon Dergisi*, Sayı: 5, Ankara Aralık 1991. [*Diğer*]

MOLLAMEHMETOĞLU, Ahmet Őefik, “Trabzon’da Ekonomi ve Ticaret”, *Trabzon*, Ankara 1996, s. 151-159. [*İktisadi Tarih*]

MURATHANOĞLU, Ceyhan, “Plastik Sanatlar”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 237-242. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

MÜLAYİM, Selçuk, “Trabzon Ayasofyası’nın Tarihlenmesinde Geometrik Bir Kompozisyonun Kronolojik Değeri”, *Sanat Tarihi Yıllığı*, Sayı: 9-10, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Enstitüsü, İstanbul 1979-1980, s. 215-225. [*Kültür-Sanat*]

MÜMTAZ, Hüseyin, “Trabzon Örneğinde Fetih ve Kurtuluş Kavramlarının İncelenmesi”, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 525-539. [*Genel*]

NEMLİ, Ziyad, “Trabzon’da Sporun Temel Taşları”, *Trabzon/1989*, Sayı: 3, Pan Matbaacılık, Ankara 1989. [*Kültür-Sanat*]

NEMLİOĞLU, Candan, “Geçmişten Günümüze Trabzon”, *Mimar Sinan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı: 2, Ocak 1995, s. 146-153. [*Genel*]

NEMLİOĞLU, Candan, “Görsel Belgelerde Trabzon”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 429-481. [*Genel*]

NEMLİOĞLU, Candan, “Trabzon’un Yeni Müzesi: Kostaki Köşkü”, *İlgi*, Sayı: 102, 2001, s. 30-35. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

OKAY, Haşim Nezih, “Trabzon’a Doğru”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yılığ*, TKDD Yayınları, İstanbul 1987, s. 406-409. [*Şehir Tarihi*]

OKMAN, İbrahim, “Doğu Karadeniz Köyleri Sivil Mimarisinin Önemi, Yozlaşması Ve Konuya Korumacı Yaklaşımla Çözüm Yolları”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 277-304. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

OKMAN, İbrahim, “Trabzon Evlerinin Dünü Bugünü”, 8. Tarihi Türk Evleri Haftası’nda Sunulan Bildiri, İstanbul-Trabzon Mayıs/ Haziran 1990. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

OLŞEN, Koray, “Trabzon’da Kapı Tokmakları”, *Trabzon*, Sayı: 2, Trabzon 1988, s. 102-103. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ONARAN, Mustafa Şerif, “Trabzonlu Delikanlı (Yaşar Meriç Hakkında)”, *Varlık*, Sayı: 1106, Kasım 1999, s. 31-33. [*Biyografi*]

ONUR, Kemal, “Akçaabat’ı İçinden Tanıyalım”, *İnan Dergisi*, Sayı: 10, Trabzon Ocak 1944, s. 15-16. [*Şehir Tarihi*]

ONUR, Kemal, “Sahillerimizin Güzellikleri ve Hususiyetleri”, *İnan Dergisi*, Sayı: 12, Trabzon Mayıs 1944, s. 8-9. [*Şehir Tarihi*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Çaykara’da Afete Bağlı Göç (1929-1973)”, *KTS.*, Cilt: 2, Trabzon 2007, s. 1005-1012. [*Sosyal Tarih*]

ÖKSÜZ, Hikmet, “Tarihi Seyir İçinde Düzköy”, *Düzköy 2004*, s. 2-17. [*Şehir Tarihi*]

ÖKSÜZ, Hikmet, ALTUNBAY, Mustafa, “Tarihi Seyir İçinde Çaykara”, *Çaykara’nın Manevi ve Kültürel Değerleri Sempozyumu*, Çaykara 2002. [*Şehir Tarihi*]

ÖKSÜZ, Melek, “Kuruluşundan 19. Yüzyıla Kadar Trabzon Tarihine Kısa Bir Bakış - 1”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 5, Bahar 2005, s. 11-25. [*Genel*]

ÖKSÜZ, Melek, “Kuruluşundan 19. Yüzyıla Kadar Trabzon Tarihine Kısa Bir Bakış - 2”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 6, Yaz 2005, s. 97-107. [*Genel*]

ÖNGE, Yılmaz, “Trabzon Ayasofya Camii”, *Ön Asya*, Cilt: 3, Sayı: 35, Ankara 1968. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖNSEL, Sadettin, “Trabzon Belediyesi”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 523-524. [*Genel*]

ÖNSOY, Hızır, “Trabzon Değirmendere’nin Dünü, Bugünü ve Yarını”, *Yapı Dünyası*, Cilt: 6, Sayı: 59, Şubat 2001, s. 46-47. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZBEN, Raif - CİRAVOĞLU, Öner, “Trabzon’da Edebiyat, Edebiyatta Trabzon”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 520-573. [*Edebiyat*]

ÖZBEN, Raif, “Trabzon’da Kültürel Yaşamın Özellikleri”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 368-412. [*Kültür-Sanat*]

ÖZBİLEN, Ali, “Kent İçi Açık Alanların ve Tarihi Dokunun Değişiminde Trabzon Örnekleri”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 277-291. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZDEMİR, İlkay Maşat, “Doğu Karadeniz Konut Donatısının Dünü ve Bugünü”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 341-350. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZDEMİR, İlkay Maşat, “Imported Culture as a Force in the Metamorphosis of Rural Settlements”, *Third International Congress on Human Ecology, Proceedings*, Vienna 1994, p. 2-28. [*Kültür-Sanat*]

ÖZEN, Hamiyet - ÇEVİK, Sonay, “Restoration of Historic Neighborhood and Their Positive Impacts on Urban Environment: A Case Trabzon-Turkey”, *17th International Conference on Making Cities Livable, (Freiburg, Germany, 5-9 September 1995)*. [*Kültür-Sanat*]

ÖZEN, Hamiyet - ENGİN, Emre, “Trabzon Kent İçi Hanları”, *Arkitekt Dergisi*, Temmuz-Ağustos 2003. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZEN, Hamiyet - SÜRÜL, Ayça, “Sümela Manastırı’nın Değişen Yüzü”, *Arredamento Mimarlık*, Sayı: 176, Ocak 2005, s. 110-118. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZEN, Hamiyet, “Tourism in the Historic City: A Case Trabzon”, *Livenarch 2001: Liveable Environments and Architecture International Congress Proceedings (4-7 July 2001, KTU, Trabzon)*, Trabzon 2001, p. 50-54. [*Şehir Tarihi*]

ÖZEN, Sanem L. - AYDEMİR, Şinasi, “Trabzon’un Mimari Mirasının Korunması: Bütünleşik Koruma Yaklaşımı”, *Kent ve Politika: Antik Kentten Dünya Kentine*, Ankara 2007, s. 221-243. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZEN, Sanem L. - SİNAN, p. Ebru - TUTKUN, Murat, “An Evaluation of Urban Debris Zone Formation Factors in the scope of Ortahisar Historical Site Area”, 22. *World Congress of Architecture*, 3-7 July 2005, İstanbul. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZER, Ahmet, “Dünden Bugüne Trabzon’da Kültür”, Trabzon, Ankara 1996, s. 93-101. [*Kültür-Sanat*]

ÖZGÜR, Can, “Doğu Karadeniz Ağzlarında Kıpçakça Üzerine Tesbitler”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 189-194. [*Edebiyat*]

ÖZKINAY, Metin, Çaykara’nın İdari, İktisadi, Sosyal Coğrafyası”, *Türk İdare Dergisi*, Sayı: 297, Ankara Aralık 1965, s. 220-233. [*Şehir Tarihi*]

ÖZTEKİN, Kâmuran, “Geçmişten Günümüze, Günümüzden Geleceğe: Akçaabat ‘Ortamahalle’”, *Mimarlık Dergisi*, Sayı: 234, İstanbul 1989, s. 68-70. [*Şehir Tarihi*]

ÖZTÜRK, Kutsal - VELİOĞLU Ayşe; TAVŞAN, Cengiz - OVALI, Filiz, “Trabzon Kenti Taş Yapı Konut Mimarisinin Estetik Açından Genel Özellikleri”, *V. Uluslararası Yapı-Yaşam Kongresi*, Bursa 1993, s. 24-39. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZTÜRK, Kutsal, “Doğu Karadeniz Geleneksel Konutları Üzerine Mimari Araştırmalar”, *VIII. Tarihi Türk Evleri Haftasında Sunulan Bildiri*, (İstanbul-Trabzon, 24.5 - 09.6.1990). [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZTÜRK, Metin, “Trabzon’da Fotoğraf”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 245-246. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZTÜRK, Temel, “Trabzon’da Üçüncüoğlu Sarayı”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZTÜRK, Yücel, “13. ve 17. Yüzyıllarda Karadeniz Ticareti”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Sayı: 97, 1995, s. 113-136. [*İktisadi Tarih*]

ÖZYURT, Hasan, “Trabzon’un Kalkınmasında İtici Güç Ne olmalıdır?”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, İstanbul 1987, s. 493-496. [*İktisadi Tarih*]

PEHLİVAN, Hüseyin, “Trabzon Deyince Horon, Horon Deyince Trabzon”, *Kültür ve Sanat Dergisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Trabzon Özel Sayısı, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 37-38. [*Kültür-Sanat*]

PEHLİVANLI, Hamit, “Tarih Perspektifi İçerisinde Pontus Olayı: Yakın Tarihimize ve Günümüze Etkileri”, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Sayı: 29, 1994, s. 357-377. [*Siyasi Tarih*]

PEKER, Kemal, “Tarih Boyunca Trabzon’un İktisadi Değeri”, *İktisadi Yürüyüş*, Sayı: 377, İstanbul Eylül 1959, s. 4-17. [*İktisadi Tarih*]

PEKER, Kemâl, “Tarihî Trabzon: Yunan-Roma-Bizans-Kommen ve Türk Devirleri”, *İktisadi Yürüyüş*, Sayı: 379, İstanbul Kasım 1959, s. 20-23. [*Genel*]

PEKER, Kemal, “Tarihte İktisadî Trabzon”, *İnan Dergisi*, Sayı: 23, Trabzon Mart 1946, s. 8-10. [*İktisadi Tarih*]

PEKER, Kemal, “Tarihte İktisadî Trabzon”, *İnan Dergisi*, Sayı: 25, Trabzon Temmuz 1946, s. 7-9. [*İktisadi Tarih*]

PEKER, Kemal, “Ticaret Merkezlerimizden Biri: Trabzon”, *İktisadi Yürüyüş*, Sayı: 140, İstanbul Ekim 1945, s. 17. [*İktisadi Tarih*]

PEKER, Kemal, “Trabzon İktisadi Cephesi ve Fındık Ticareti”. *İktisadi Yürüyüş*, Sayı: 120, İstanbul Aralık 1944, s. 25-27. [*İktisadi Tarih*]

PEKER, Kemal, “Trabzon’un İktisadî Kronolojisi”, *İktisadi Yürüyüş*, Sayı: 169, İstanbul Ocak 1947, s. 13. [*İktisadi Tarih*]

PEKER, Kemal, “Trabzon’un İktisadî Kronolojisi”, *İktisadi Yürüyüş*, Sayı: 170, İstanbul Ocak 1947, s. 13-21. [*İktisadi Tarih*]

PEKER, Kemâl, “Trabzon’un Kıymetleri”, *İktisadi Yürüyüş*, Sayı: 380, İstanbul Aralık 1959, s. 16-17. [*İktisadi Tarih*]

PEPE, Ahmet Can, “Trabzon El Sanatları”, *Kültür ve Sanat Dergisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Trabzon Özel Sayısı, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 49-51. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

PETIT, Louis, “Acte Synodal du Patriarche Nicephore II sur les Privileges du Metropolitan de Trebizonde”, *Bulletin de l’institut Arch. Russe de Constantinople*, Vol.: 8, p. 163-171. [*Genel*]

POUTOURIDOU, Margarita, “The Of Valley and the Coming of Islam: The Case of the Greek Speaking Muslims”, *Deltio Kentrou Mikrasiatikan Spoudon*, 1997-1998, Vol.: 12, p. 47-90. [*Kültür-Sanat*]

PULATHANELİ, Arslan – ÖZER, Ahmet, “Trabzon’da Kent Yaşamı ve Evrimi Karadeniz’in Başkenti”, *Mimarlık*, Sayı: 304, İstanbul 1989, s. 59-60. [*Şehir Tarihi*]

PULATHANELİ, Arslan, “Dünden Bugüne Trabzon’da Matbaalar ve Buralarda Basılan Kitaplar”, *Kıyı Dergisi*, Sayı: 119-120-121-122, Şubat-Mart-Nisan-Mayıs 1996. [*Kültür-Sanat*]

REDFORD, Scott, “Byzantium and the Islamic World, 1261-1557”, *Byzantium, Faith and Power (1261-1557)*, New York 2004, p. 391-392. [*Genel*]

RICKMERS, W., “Lazistan and Ajaristan”, *Journal of the Royal Geographical Society*, Vol.: 84, London 1934, p. 465-480. [*Coğrafya*]

SADİ, Dilaver, “Tarihsel Yapılarıyla Trabzon”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 87-96. [*Diğer*]

SAĞSÖZ, Ayşe - MİDİLLİ, Reyhan - ELMALI, Derya - ÖZGEN, Süleyman, “Tarihi Çevre İçinde Koruma Çalışmalarının Arkasından Yaşanan ‘Antagonizm’: Trabzon Bedesten Örneği”, *15. Uluslararası Yapı ve Yaşam Kongresi: Kentler ve Mimarlık (18-20 Eylül 2003, TMMOB Mimarlar Odası Bursa Şubesi), Bildiri Kitabı*, Bursa 2004, s. 103-132. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SAĞSÖZ, Ayşe - TUTKUN, Murat, “Uzungöl Köyü’nde Konut Mimarisi”, *Geçmişten Geleceğe Çaykara Derneğpazarı*, İstanbul 2005, s. 573-578. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SALİHOĞLU, Nilgün Yılmaz, “Trabzon’da Dört Dönem”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 195-201. [*Genel*]

SARAÇOĞLU, Necip, “Sürmene ve Çevresinde Söylenen Atma Türkü-Maniler”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 135-142. [*Kültür-Sanat*]

SARIALİOĞLU, Kenan, “Ortaçağdan Yeniçağa: Trabzonlu Georgius”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 106-107. [*Genel*]

SERTOĞLU, Mithat, “‘Pontus’ Meselesine Ait Bazı Vesikalar”, *Türk Kültürü*, Sayı: 231, Ankara Temmuz 1982, s. 22-26. [*Siyasi Tarih*]

SEVİM, Ayşe, “Eski Trabzon’u Anarken”, *Kemence Dergisi*, Trabzon 1984. [*Genel*]

SEVİM, Ayşe, “Kostaki Konağı”, *Trabzon Kalkınma Vakfı Dergisi*, Sayı: 4, 1998. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SEVİM, Ayşe, “Sumela Manastırı”, *Kültür ve Sanat Dergisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Trabzon Özel Sayısı, Sayı: 18, Ankara Haziran 1993, s. 11-13. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SEVİM, Ayşe, “Trabzon’da Tarih, Tarihte Trabzon”, *Kültür ve Sanat Trabzon Özel Sayısı*, Sayı: 18, 1993, s. 8-10. [*Genel*]

SHUKUROV, Rustam, “Christian Turks and Crypto-Muslims of Anatolia”, *XXe Congres International Des Etudes Byzantines*, Paris 2001, p. 263. [*Sosyal Tarih*]

SHUKUROV, Rustam, “Doğu Karadeniz Bölgesinde Türkçe Konuşan Bizanslılar”, Nşr. Kemal Çiçek, *TTS.*, Trabzon 2000, s. 111-121. [*Sosyal Tarih*]

SHUKUROV, Rustam, “Latent Turkicisation: the Pontic Experience”, *Byzantium. Identity, Image, Influence. Abstracts. 19. International Congress of Byzantine Studies*, University of Copenhagen, 18-24 August 1996, Copenhagen 1996. [*Siyasi Tarih*]

SHUKUROV, Rustam, “The Byzantine Turks of the Pontos”, *Mésogeios*, Vol.: 6, Paris 1999, p. 7-47. [*Siyasi Tarih*]

SLRATIL, Sauer G., “Verkehrsgeographische Bemerkungen zur Stadt Trapezunt im Ostpontischen Gebiet”, *AI.*, Vol.: 29, 1968-1969, s. 294-329. [*Coğrafya*]

SONAT, Mehmet Halit, “Trabzon Yöresinde ‘Dernekler’ Üzerine Örneklemeler”, Ankara, *Halkbilimi*, Sayı: 16, Mayıs 1976, s. 13-15. [*Kültür-Sanat*]

STRZYGOWSKI, Josef, “Les Chapiteaux de Sainte-Sophie d Trebizonde”, *Bulletin de Correspondance Hellenique*, Vol.: 19, p. 517-522. [*Genel*]

SÜMBÜL, Şafak, “Sağlık”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 515-516. [*Sosyal Tarih*]

SÜMER, Özkan, “Trabzon’da Futbol ve Gelişimi”, *Trabzon Kültür ve Sanat Yıllığı*, İstanbul 1989, s. 381-385. [*Kültür-Sanat*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat - ERTEN, Erkin, “Health Precautions Proposed For The Eastern Black Sea Vernacular Houses”, *Health Buildings’ 94 Proceedings of the 3rd International Conference* (Budapest, 22-25 Ağustos, 1994), Vol.: 1, 1994, p. 201-204. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat - İBİŞ, Tümerkan, “Sürmene Yöresi Köy Yerleşmeleri ve Geleneksel Ev Mimarlığı”, *Sürmene*, 1990, s. 645-650. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat - ÖZEN, Hamiyet, “Doğu Karadeniz Ağa Konaklarının Son Örneği: Yakupoğlu Konağı”, *TAÇ Vakfı 25. Yıl Armağan Kitabı*, İstanbul 2001. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat - ÖZEN, Hamiyet, “Identity of the Eastern Black Sea People, Small Towns Housing and Identity”, *Lecture Book, (Trabzon, Turkey, 7-9 August 1997)*, p. 91-92. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat - TOSUN, Vehbi, “Doğu Karadeniz Yöre Mimarlığında Gültepe (Kuce-ra)nın Yeri”, *Sürmene*, 1990, s. 656-665. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Doğu Karadeniz Bölgesi’nde Yaşamın Yapıya Yansıması”, *Yapı Yaşam 94 Fuar ve Kongresi (3-8 Mayıs 1994)*, Bursa 1994. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Doğu Karadeniz Geleneksel Köy Evlerinde Yapısal Biçimsel Farklılıklar”, *VIII. Tarihi Türk Evleri Haftasında Sunulan Bildiri, (İstanbul-Trabzon, 24.5-9.6.1996)*. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Doğu Karadeniz Geleneksel Yapı Sanatında İlginç Çözümler”, *Trabzon 89 Kültür Sanat Yıllığı*, Sayı: 2, İstanbul 1988-1989, s. 155-165. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Doğu Karadeniz Geleneksel Yapı Sanatında İlginç Çözümler”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 305-321. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Doğu Karadeniz Köylerinde Renk Beğenisi”, *Kıyı Dergisi*, Trabzon Ekim-Kasım 1982. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Doğu Karadeniz’de Kırsal Kesim Geleneksel Ev Plan Tiplerinin Yöresel Dağılımı”, *Türk Halk Mimarisi Sempozyumu Bildirileri*, Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma Dairesi Yayınları, Ankara 1991, s. 173-185. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Doğu Karadeniz’de Yok Olan El Sanatları ve Çağdaşlaşma Sorunu”, *İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Sempozyumu Bildirisi*, 1984. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Fotoğraf Tarihi, Geleneksel El Sanatları, Trabzon Evleri”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 243-244, 295-307. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Görsel Kirlenme”, *Kıyı Kültür ve Sanat Dergisi*, Sayı: 21, Trabzon Haziran-Temmuz 1983. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Halk Dilinde Mimarlık: Doğu Karadeniz”, *Trabzon 87 Kültür Sanat Yıllığı*, İstanbul 1987, s. 21-74. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Sürmene’de Bir ‘Kale’ Ev: Memiş Ağa Konağı”, *Tekne*, Sayı: 2, Trabzon 2005, s. 46-48. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon Bakırcılığı 1”, *Kıyı Dergisi*, Sayı: 4, 1986, s. 10-11. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon Bakırcılığı 2”, *Kıyı Dergisi*, Sayı: 5, 1986, s. 12. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon Kırsal Mimarlığı”, *Mimarlık Dergisi*, Sayı: 234, 1989, s. 82-86. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon Kırsal Mimarlığı”, *Mimarlık*, Sayı: 234, İstanbul 1989, s. 82-86. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon’da Folklor, Etnografya ve Geleneksel Mimarlık”, *Trabzon 89*, Trabzon 1989, s. 158-174. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon’da Köy ve Yayla Mimarisi”, *Arkitekt Dergisi*, Sayı: 458, Mart 1998, İstanbul, s. 27-34. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon’da Köy ve Yayla Mimarisi”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 467-483. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜMERKAN, Mustafa Reşat, “Trabzon’da Zanaatlar ve Görsel Sanatlar”, *Mimarlık*, Sayı: 234, İstanbul 1989, s. 100-101. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SÜRMEŒEN, Yusuf, “Trabzon’da Ulaştırma”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, Trabzon 2006, s. 525-530. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Halk Hikayeleri”, *Halkbilgisi Haberleri Mecmuası*, Sayı: 43, Ankara 1934, s. 159-161. [*Kültür-Sanat*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi”, *İnan Dergisi*, Sayı: 48, Trabzon Ocak 1949, s. 17-18. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi”, *İnan Dergisi*, Sayı: 51-52, Trabzon Nisan-Mayıs 1949, s. 4-5. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-1”, *İnan Dergisi*, Sayı: 26, Trabzon Kasım 1946, s. 22-23. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-11”, *İnan Dergisi*, Sayı: 39, Trabzon Mart 1948, s. 13-14. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-12”, *İnan Dergisi*, Sayı: 40-41, Trabzon Mayıs-Haziran 1948, s. 14. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-13”, *İnan Dergisi*, Sayı: 42-43, Trabzon Temmuz-Ağustos 1948, s. 17-18. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-14”, *İnan Dergisi*, Sayı: 44-45, Trabzon Eylül-Ekim 1948, s. 20-21. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-16”, *İnan Dergisi*, Sayı: 46-47, Trabzon Kasım-Aralık 1948, s. 20-21. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-2”, *İnan Dergisi*, Sayı: 27, Trabzon Ocak 1947, s. 14-15. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-3”, *İnan Dergisi*, Sayı: 28, Trabzon Şubat 1947, s. 11-12. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-4”, *İnan Dergisi*, Sayı: 29, Trabzon Mart 1947, s. 16. [*Genel*]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-5”, *İnan Dergisi*, Sayı: 31, Trabzon Mayıs 1947, s. 16. [Genel]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-6”, *İnan Dergisi*, Sayı: 32, Trabzon Haziran 1947, s. 22-23. [Genel]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-7”, *İnan Dergisi*, Sayı: 33, Trabzon Temmuz 1947, s. 21. [Genel]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-8”, *İnan Dergisi*, Sayı: 34-35, Trabzon Ağustos-Eylül 1947, s. 28-32. [Genel]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon Tarihi-9”, *İnan Dergisi*, Sayı: 37, Trabzon Şubat 1948, s. 16-24. [Genel]

ŞAKİR, Şevket, “Trabzon’da Toplanmış Halk Hikayeleri”, *Halkbilgisi Haberleri Mecmuası*, Sayı: 5, İstanbul Mart 1930, s. 14-17. [Kültür-Sanat]

ŞİŞMAN, Bekir, “Trabzon ve Çevresinde Mısır Kültürü (Folklorik Bir Yaklaşım)”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [Kültür-Sanat]

TALBOT, David Rice, “Notice on Some Religious Buildings in the City and Vilayet of Trebizond”, *Byzantion*, Vol.: 5, Bruxelles 1929-30, p. 47-81. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

TALBOT, David Rice, “Religious Buildins of Trebizond”, *Byzantion*, Vol.: 5, 1929-1930. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

TALBOT, David Rice, “Trebizond, a Medieval Citadel and Palace”, *Journal of Hellenic Studies*, Vol.: 52, 1932, p. 47-54. [Mimari ve Güzel Sanatlar]

TALBOT, Tamara Rice, “Decorations in the Seljukid Style in the Church of Saint Sophia of Trabzon”, *Beitrage Zur Kunstgeschichte-In Memoriam Ernst Diez*, İstanbul 1963, p. 87-120. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TALBOT, Tamara Rice, “Trabzon Ayasofyası’ndaki Selçuk Üslubunda Süslemeler”, *BTT.*, İstanbul 1997, s. 71-86. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TANRIVERDİ, Özge - GÜLER, Zeliha, “99 Pencereli Konak: Haşim Ağa Konağı”, *Tekne*, Sürmene Lisesi Dergisi, Sayı: 3, Trabzon 2005, s. 38-39. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TARAKÇIOĞLU, Reşit, “Trabzon’da Oğuz Türkleri”, *İnan Dergisi*, Sayı: 16, Trabzon Ocak 1945, s. 1-3. [*Kültür-Sanat*]

TAŞLI, Zekariya, “Trabzon Yanbolu Köprüsü”, *Karayolları Bülteni*, Sayı: 154, Ankara Haziran 1963, s. 3-5. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TAŞTIN, Murat, “Yerel Basın: Tarihi Süreç İçerisinde Trabzon”, *11. Yerel Medya Eğitim Semineri (11-13 Haziran 1998)*, Ankara Ağustos 1998, s. 17-22. [*Genel*]

TEKİN, Feridun, “Trabzon ve Yöresi Ağızlarının Etnik Yapı İle İlişkisi”, *TÇUTDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 195-202. [*Kültür-Sanat*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Orta ve Doğu Karadeniz Tarihi Araştırmalarının Dünü, Bugünü ve Geleceği Hakkında Bir Değerlendirme”, *Orta Karadeniz Kültürü*, Ankara 2005, s. 67-80. [*Diğer*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Tarih Boyunca Karadeniz Bölgesinde Grekçe Konuşan Topluluklar”, *Türk Kültürü*, Sayı: 493-494, Mayıs-Haziran 2004, s. 594-598. [*Genel*]

TELLİOĞLU, İbrahim, “Türkiye’de Suni Etnik Grup Oluşturma Çabaları: Lazlara Yönelik Etnik Ayrımcılık Faaliyetleri”, *4. Türkiye’nin Güvenliği Sempozyumu (16-17 Ekim 2003)*, Elazığ 2004, s. 769-777. [*Siyasi Tarih*]

Tirebolulu H. Alparslan, “Trabzon İli Laz Mı, Türk Mü?”, *Tarih ve Toplum*, Çev. : İzzet Gündoğ Kayaoğlu, Sayı: 138, Haziran 1998. [*Kültür-Sanat*]

TOSUN, Vehbi, “Doğu Karadeniz’in Kırsal Kesimlerinde Ev ve Yerleşim Şekillerindeki Değişme”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 364-412. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TOZLU, Selahattin, “Gümüşhane Rumları ve Pontusçuluk”, *BGPS*, Trabzon 2007, s. 397-408. [*İktisadi Tarih*]

TULUK, Ömer İskender - ÇİLİNGİR, Alev, “İmaret Mezarlığı’ndan Atapark’a: Trabzon’da Tarihsel Bir Dönüşüm”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TULUK, Ömer İskender - DURMUŞ, Serap, “Araklı’nın Çok Kubbeli Camileri”, *Arredamento Mimarlık*, Sayı: 208, 2007, s. 110-116. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TULUK, Ömer İskender - DÜZENLİ, Halil İbrahim, “Trabzon Camileri: Bir Envanter Denemesi (1461-2004)”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TULUK, Ömer İskender - ÜSTÜN Fulya, “Trabzon Bedesteni: Türk Bedesten Mimarisi İçerisindeki Yeri ve Önemi”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TULUK, Ömer İskender - ÜSTÜN, Fulya, “Trabzon Bedesteni: Türk Bedesten Mimarisindeki yeri ve Sorunlarına İlişkin Bir Değerlendirme”, *TTK Belleten*, Sayı: 262, 2007, s. 923-937. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TULUK, Ömer İskender, “Trabzon İskender Paşa Camii: Fiziksel Gelişim Süreci Üzerine Tarihsel Bir Değerlendirme”, *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Serander Yayınevi, Güz 2007, s. 9-24. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TULUK, Ömer İskender; DÜZENLİ, Halil İbrahim, “Trabzon Mimarlık Tarihi Yazını Üzerine Bazı Gözlemler ve Trabzon Mimarlık Tarihi Yazıları”, *TMTY*, Trabzon 2008. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TUNCAY, (Haliloğlu) Hakkı, “Trabzon Adı Üzerinde Bir Araştırma-I”, *İnan Dergisi*, Sayı: 16, Trabzon Ocak 1945, s. 15-22. [*Şehir Tarihi*]

TUNCAY, (Haliloğlu) Hakkı, “Trabzon Adı Üzerinde Bir Araştırma-II”, *İnan Dergisi*, Sayı: 17, Trabzon Mart 1945, s. 19-24. [*Şehir Tarihi*]

TUNCAY, (Haliloğlu) Hakkı, “Trabzon Adı Üzerinde Bir Araştırma-III”, *İnan Dergisi*, Sayı: 18, Trabzon Mayıs 1945, s. 14-20. [*Şehir Tarihi*]

TUNCAY, (Haliloğlu) Hakkı, “Trabzon Adı Üzerinde Bir Araştırma-IV”, *İnan Dergisi*, Sayı: 20, Trabzon Eylül 1945, s. 22-24. [*Şehir Tarihi*]

TUNCAY, (Haliloğlu) Hakkı, “Trabzon Adı Üzerinde Bir Araştırma-V”, *İnan Dergisi*, Sayı: 21, Trabzon Kasım 1945, s. 14-16. [*Şehir Tarihi*]

TUNCAY, (Haliloğlu) Hakkı, “Trabzon Adı Üzerinde Bir Araştırma-VI”, *İnan Dergisi*, Sayı: 22, Trabzon Ocak 1946, s. 20-22. [*Şehir Tarihi*]

TURAN, Osman, “Trabzon Tarihi”, *Horon*, Sayı: 5-6, 1977, s. 24-26. [*Genel*]

TURAN, Osman, “Trabzon Tarihine Bir Bakış”, *Trabzon Fetih Yıllığı 1994, Atlas Yayıncılık*, Aralık 1994, s. 36-43. [*Genel*]

TURAN, Şerafettin, “Karadeniz Ticaretinde Anadolu Şehirlerinin Yeri”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 147-158. [*İktisadi Tarih*]

TUTKUN, Murat, “Yıkılan Yapılar, Yok Olan Tarih”, *KTS.*, Cilt 2, Trabzon 2007, s. 1103-1110. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

TÜLBENTÇİ, Feridun Fazıl, “Birkaç Türk Şehrinin Tarihçesi: Amasya, Çoruh, Çorum, Erzincan, Giresun, Ordu, Samsun, Tokat, Trabzon, Van, Yozgat”, *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, Sayı: 37, s. 4040-4163. [*Genel*]

TÜRK, Yelda A., “Geçmiş ve Bugün: Akçaabat”, *KTS.*, Cilt 2, Trabzon 2007, s. 1051-1062. [*Şehir Tarihi*]

TÜRKDOĞAN, Orhan, “Tarihi Bir Dava: Ponto(u)s”, *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Sayı: 120, Aralık 1996, s. 9-26. [*Siyasi Tarih*]

TÜRKDOĞAN, Orhan, “Tarihsel Bir Yaklaşım: Ponto(u)s Kültürü -II”, *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Sayı: 242, Şubat 2007, s. 24-33. [*Kültür-Sanat*]

TÜRKDOĞAN, Orhan, “Tarihsel Bir Yaklaşım: Ponto(u)s Kültürü -I”, *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Sayı: 241, Ocak 2007, s. 16-22. [*Kültür-Sanat*]

UĞUR, Ahmet, “Karadeniz ve Civarı Hakkında, Amasya ve Trabzon”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 159-161. [*Coğrafya*]

UĞUR, Ahmet, “Tarihi Metinlerimizde Karadeniz ve Trabzon”, *BTBKK*, Samsun 1988. [*Diğer*]

UĞUR, Yunus, “Şehir Tarihi ve Türkiye’de Şehir Tarihçiliği: Yaklaşımlar, Konular ve Kaynaklar”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 6, 2005, s. 9-26. [*Şehir Tarihi*]

ULUSOY, Ahmet Tevhid, “Trabzon’da Basılmış Paralar”, *Trabzon 89 Kültür Sanat Yıllığı*, Sayı: 2, İstanbul Ağustos-Aralık 1989, s. 167-172. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

URAL, Ali - ORUÇ, Şeref - DOĞANGÜN, Adem - TULUK, Ömer İskender, “Turkish Historical Arch Bridges and Their Deteriorations and Failures”, *Engineering Failure Analysis*, January 2008, Vol. 15, p. 43-53. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

URAZ, Murat, “Millî Rakslarımızdan Karadeniz Horonları ve Türküleri”, *İnan Dergisi*, Sayı: 4, Trabzon, Aralık 1943, s. 21-24. [*Kültür-Sanat*]

URAZ, Murat, “Trabzon’da Kültür Hayatı”, *Kıyı*, İstanbul 1957, s. 17-20. [*Kültür-Sanat*]

URAZ, Murat, “Trabzon’da Medrese Kütüphaneleri”, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 258-259, Ankara 1977, s. 10-16. [*Eğitim*]

USTA, Gülay Keleş - USTA, Ayhan, “Trabzon’da Çağının Tanığı Bir Yapı”, *Yapı*, Sayı: 172, İstanbul Mart 1996, s. 92-96. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

USTA, Veysel, “Geçmişten Günümüze Trabzon Kütüphaneleri”, *Mütefferrika*, Sayı: 8-9, Bahar-Yaz 1996, s. 125-136. [*Eğitim*]

USTAÖMEROĞLU, Ayça Araz - USTAÖMEROĞLU, Gürol, “The Transformation of Present Building Stocks in Historical Texture”, *Livenarch 2003: International Symposium on “Nature-Cities-Architecture and Sustainable Development (July 1-4, 2003, KTU, Trabzon), Proceedings Book*, Trabzon 2003, p. 435-448. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

UYGUNER, Muzaffer, “Trabzon ve Rize”, Ankara, *İlgaz Dergisi*, Sayı: 84, Eylül 1968, s. 10-12. [*Genel*]

UZER, Tahsin, “Trabzon, Karadeniz ve Doğu Diyarı Cumhuriyet Evlatlarına”, *İnan Dergisi*, Sayı: 3, Trabzon Temmuz 1937, s. 8. [*Genel*]

UZUN, Enver, “Çağlar Boyu Trabzon’da Tiyatro”, *TÇUIDES*, Cilt: 2, Trabzon 2001, s. 419-428. [*Kültür-Sanat*]

UZUN, Enver, “Efsaneden Gerçeğe ‘Hoşoğlan’ Anlatısı”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Kültür-Sanat*]

UZUN, Enver, “Trabzon - İtalya Ticaret Alakaları”, *KTS.*, Cilt: 1, Trabzon 2007, s. 81-98. [*İktisadi Tarih*]

UZUN, Mehmet, “Haber Babası (Trabzon Basın Tarihinden)”, *Kebikeç Dergisi*, Sayı: 3, Ankara 1996, s. 49-55. [*Kültür-Sanat*]

ÜÇÜNCÜ, Kemal, “Trabzon Yöresi Sözlü Kültür Geleneğinde İcra Töresi ve İcra Ortamları Açısından Kemeñecilik”, *Karadeniz Araştırmaları*, Sayı: 12, Kış 2007, s. 127-136. [*Kültür-Sanat*]

ÜSTÜN, Hüsni, “Trabzon Şivesi ve Özellikleri”, *İnan Dergisi*, Sayı: 34-35, Trabzon Ağustos-Eylül 1947, s. 13-15. [*Edebiyat*]

VELİOĞLU, Ayşe, “Geleneksel Konut Çevrelerinin Korunması: Trabzon Kenti Taş Yapı Konut Mimarisinin Malzeme ve Estetik Açından İrdelenmesi”, *ODTÜ Mimarlık Fakültesi Konut Araştırmaları Merkezi*, Ankara 1988. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

VELİOĞLU, Ayşe, “Trabzon’da Taş Yapı Mimarisi”, *Mimarlık*, Sayı: 234, İstanbul 1989, s. 80-81. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

VURAL, Nilhan - VURAL, Serbüent - ENGİN, Nihan - SÜMERKAN, Reşat, “Eastern Black Sea Region: A Sample of Modular Design in the Vernacular Architecture”, *Building and Environment*, Vol.: 42, July 2007. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

WINFIELD, David, “The Northern Routes Across Anatolia”, *Anatolian Studies*, Vol.: 27, 1977. p. 151-166. [*Coğrafya*]

YAĞMURDERELİ, Nesip, “Trabzon Valileri”, *İnan Dergisi*, Sayı: 16, Trabzon Ocak 1945, s. 9. [*Biyografi*]

YAĞMURDERELİ, Nesip, “Trabzon ve Valileri”, *İnan Dergisi*, Sayı: 17, Trabzon Mart 1945, s. 32-35. [*Biyografi*]

YAĞMURDERELİ, Nesip, “Trabzon’da İçtimai ve İktisadi Hayat”, *Türk Folklor Araştırmaları*, Sayı: 19, İstanbul Şubat 1951, s. 292-293. [*İktisadi Tarih*]

YAKUT, Yüksel, “Trabzon’da Fındık Tarımı ve Sosyo-Ekonomik Önemi”, *Trabzon’da Tarım*, Sayı: 8-9, Ekim-Aralık 1987, s. 22-23. [*İktisadi Tarih*]

YALÇINKAYA, Mehmet Alaaddin, “Trabzon”, *Hayat Tarih Mecmuası*, Sayı: 4, Trabzon 1967, s. 2-9. [*Genel*]

YALÇINKAYA, Şengül, “Trabzon Kent İçi Ulaşımında Tarihi Köprüler”, 38. *ICANAS Kongresi (10-15 Eylül 2007)*, Ankara. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

YANBEĞ, M. Kemal, “Yomra”, *İnan Dergisi*, Sayı: 3, Trabzon Ekim 1942, s. 25-29. [*Şehir Tarihi*]

YANIKOĞLU, Bilal Aziz, “Trabzon ve Havalisinde Toplanmış Folklor Malzemesi”, *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, Sayı: 3, Ankara Mart-Nisan 1945, s. 336-339. [*Kültür-Sanat*]

YAVRUOĞLU, Muhammet, “Medeni Kanundan Önce Akçaabat’taki Vakıflar”, *Akçaabat Yazıları I*, İstanbul 2004, s. 117-134. [*Şehir Tarihi*]

YAVUZ, Kerim, “Doğu Karadeniz Bölgesindeki Batıl İnançların Psikolojik Dili”, *İTBKK*, Samsun 1990, s. 193-205. [*Kültür-Sanat*]

YAVUZ, Kerim, “Trabzon Yöresi Manilerinde İnsan ve Dini İnanç”, *BTBKK*, Samsun 1988, s. 265-286. [*Kültür-Sanat*]

YAZICI, Mustafa, “Trabzon Eski Hükümet Konağını Unutmayalım”, *Trabzon*, Aylık Dergi, Sayı: 8, 9, 10, Trabzon 1987. [*Genel*]

YAZICI, Mustafa, “Trabzonlu Kanuni”, *Tarih ve Medeniyet*, Sayı: 14, s. 31-32. [*Biyografi*]

YILDIRIM, Arif, “Trabzon ve Çevresi İle İlgili Dokuz Değişik Hususa Dair Notlar”, *TÇUTDES*, Cilt: I, Trabzon 2001, s. 31-52. [*Şehir Tarihi*]

YILMAZ, Ozan, “Şiraz’dan Trabzon’a Bir Kültür Köprüsü: Murtaza Trabzonî ve Urfi Şerhleri”, *UTÇKTS*, Trabzon 2006. [*Kültür-Sanat*]

YILMAZ, Salih, “Akçaabat’ın Akçaköy’ünde İnanmalar”, *Türk Folklor Araştırmaları*, Sayı: 344, İstanbul Mart 1978, s. 8256-8258. [*Kültür-Sanat*]

YÜCEL, Erdem, “Sümela Manastırı”, *Sanatsal Mozaik*, İstanbul 1995, Sayı: 3, s. 26-31. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

YÜCEL, Erdem, “Trabzon’un Ev ve Konakları”, *Kültür ve Sanat*, Sayı: 5, Ankara 1990, s. 34-39. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

YÜCEL, Hasan Ali, “Trabzon Lisesi”, *BTT.*, İstanbul 1997. [*Eğitim*]

YÜKSEL, Alâaddin, “Ticaretin Başşehri Trabzon”, *İdarecinin Sesi*, Sayı: 54, Kasım 1995, s. 26-27. [*İktisadi Tarih*]

YÜNGÜL, Naci, “Trabzon’daki Hazinedâr-zâde Abdullah Paşa Çeşmesi”, *Vakıflar Dergisi*, Sayı: 19, Ankara 1985, s. 261-266. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ZAMAN, Mehmet, “Tonya (Trabzon) İlçe Merkezinde Mesken Tipleri” *Doğu Coğrafya Dergisi*, Sayı: 1, 1995, s. 495-508. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ZENGİN, Necati, “Tiyatro Tarihi”, *Trabzon 2006*, Trabzon Valiliği Yayınları, Seçil Ofset, İstanbul 2006, s. 255-275. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

1.5 Yunanca Makaleler

BARBOUNIS, M. G., “Όψεις της καθημερινής ζωής στην Τραπεζούντα του 14ου αιώνα - Η μαρτυρία του Ωροσκοπίου της Τραπεζούντος (1336)”, (BARBOUNIS, M. G., “Όψεις τις καθημερινής ζωής στην Τραπεζούντα του 14ου αιώνα - Η μαρτυρία του Ωροσκοπίου της Τραπεζούντος (1336)”) *ΑΠ.*, Τ.: 45, 1994, σ. 18-36.

BEES, N. A., “Εἰς τὸ Τραπεζουντιακὸν χρονικὸν Μιχαήλ Παναρέτου”, (BEES, N. A., “Eis to Trapezoynntiakon hronikon Mihail Panaretoy”) *BZ.*, Τ.: 17, s. 487, 1908,

CHOUMANIDES L., “Τραπεζούς, κέντρον ἐμπορίου ἐπὶ Μεγάλων Κομνηνῶν”, (CHOUMANIDES, L., “Trapezoys, kentron emporioy epi Megalon Komnion”) Τ.: 38, 1983, σ. 11-18.

CHRYSANTHOS, Ἡ., “Βησσαρίωνος προσφώνημα πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα της Τραπεζούντος Ἀλεξίου τὸν Μέγαν Κομνηνόν”, (CHRYSANTHOS, I., “Bissarionos profonima pros ton eysebestaton basilea tis Trapezoynntos Aleksion ton Megan Komnion”) *ΑΠ.*, Τ.: 12, 1946, σ. 117-130.

CHRYSANTHOS, Ή., “Ἐκκλησία Τραπεζοῦντος”, (CHRYSANTHOS, I., “Ekklesia Trapezoyntos”) *ΑΠ*, 4 -5. Athenai 1933 (repr.: 1973).

LAMPROS, Sp., “Ἀνέκδοτον χρυσόβουλλον Ἀλεξίου Γ΄ του Μεγάλου Κομνηνοῦ αυτοκράτορος Τραπεζοῦντος”, (LAMPROS, Sp., “Anekdoton hrysoboyllon Aleksioy G΄ toy Megaloy Komninoy aytokratoros Trapezoyntos”) *NE.*, T.: 2, 1905, ς. 187-198.

LAMPROS, Sp., “Ἀπάντησις εἰς ἐρώτημα περὶ του χρονικοῦ του Παναρέτου”, (LAMPROS, Sp., “Apantisis eis erotima peri toy hronikoy toy Panaretoy”) *NE.*, T.: 6, 1909, ς. 284-288.

LAMPROS, Sp., “Διόρθωσις εἰς το Χρονικόν του Παναρέτου”, (LAMPROS, Sp., “Diorthosis eis to Hronikon toy Panaretoy”) *NE.*, T.: 4, 1907, ς. 490.

LAMPROS, Sp., “Ἐπιτύμβιον Ἀνδρόνικου νόθου υἱοῦ Ἀλεξίου Γ΄ Κομνηνοῦ αυτοκράτορας Τραπεζοῦντος”, (LAMPROS, Sp., “Epitymbion Andronikoy nothoy yioy Aleksioy G΄ Komninoy aytokratoras Trapezoyntos”) *NE.*, T.: 13, 1916, ς. 51-55.

LAMPROS, Sp., “Ἡ ἀλώσις της Τραπεζοῦντος και η Βενετία”,(LAMPROS, Sp., “I ‘alosis tis Trapezoyntos kai Benetia”) *NE.*, T.: 2, 1905, ς. 324-333.

LAMPROS, Sp., “Ἡ περὶ ἀλώσεως Τραπεζοῦντος ἐπιστολή του Ἀμηροῦτζη”, (LAMPROS, Sp., “I peri aloseos Trapezoyntos epistoli toy Amiroytzi”) *NE.*, T.: 12, 1915, ς. 476-478.

LAMPROS, Sp., “Και ἄλλοι Πανάρετοι”, (LAMPROS, Sp., “Kai alloi Panaretoi”) *NE.*, T.: 5, 1908, ς. 112-114.

LAMPROS, Sp., “Ὁ τελευταῖος Ἕλλην αυτοκράτωρ Δαυίδ Κομνηνός αυτοκράτωρ Τραπεζοῦντος”, (LAMPROS, Sp., “O teleytaios Ellin aytokrator Dayid Komninos aytokrator Trapezoyntos”) *NE.*, T.: 14, 1917, ς. 270-293.

LAMPROS, Sp., “Τραπεζουντιακον Ωροσκοπιον Του ‘Ετους 1336” , (LAMPROS, Sp., “Τραπεζογυντιακον Oroskorion Toy ‘Etoys 1336”) *NE*, T.: 13, 1916, ς. 33-50.

LAMPROS, Sp., “Τὸ Τραπεζουντιακόν Χρονικόν του πρωτοσεβάστου καὶ πρωτονοτάριου Μιχαήλ Παναρέτου”, (LAMPROS, Sp., “Τὸ Τραπεζογυντιακον Hronikon toy protosebastoy kai protonotariou Mihail Panaretoy”) *NE.*, T.: 4, 1907, ς. 257-295.

LAMPSIDES, Odysseus “Μιχαήλ τοῦ Παναρέτου Περί των Μεγάλων Κομνηνών”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Mihail toy Panaretoy Peri ton Megalohn Komninion”) *ΑΠ.*, T.: 22, 1958, ς. 5-128.

LAMPSIDES, Odysseus, - MARINESCU, Fl., “Δυο Προγενεστεροι Της ‘Διασκευης’ Μορφαι Του Ιστορικου Της Ιδρυσεως Της Μονης Σουμελα”, (LAMPSIDES, Odysseus, - MARINESCU, Fl., “Dyo Progenesteroy Tis ‘Diaskeyis’ Morfai Toy Istorikoy Tis Idryseos Tis Monis Soymela”) *ΑΠ.*, 1987, Τόμος: 41, ς. 221-239.

LAMPSIDES, Odysseus, “Αγιος Ευγένιος ο Τραπεζούντιος”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Agios Eygenios o Trapezoynnios”) *ΑΠ.*, T.: 18, 1953, ς. 168-176.

LAMPSIDES, Odysseus, “Αγιος Θεόδωρος Γαβράς”, (LAMPSIDES, O. “Agios Theodoros Gabras”) *Theologia* 2000, T.: 71, ς. 223-244.

LAMPSIDES, Odysseus, “Βιογραφικά των αδελφών Διονυσίου, ιδρυτού της εν Αγίω όρει μονής και Θεοδοσίου, μητροπολίτου Τραπεζούντος”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Biografika ton adelfon Dionysioy, idrytoy tis en Agio orei monis kai Theodosioy, mitropolitoy Trapezoynntos”) *Αρχειόν Εκκλησιαστικού και Κανονικού Δικαίου*, T.: 18, 1963, N2., ς. 101-124.

LAMPSIDES, Odysseus, “Διορθωτικά εις το χρονικόν Μιχαήλ του Παναρέτου”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Diorthotika eis to hronikon Mihail toy Panaretoy”) *ΑΠ.*, T.: 21, 1956, ς. 3-25.

LAMPSIDES, Odysseus, “Η άλωσις της Τραπεζούντος υπό των Τούρκων και ο Βαρβερινός κώδιξ 111”, (LAMPSIDES, Odysseus, “I alosis tis Trapezoynτος γρο τον Τοyrkon kai o Barberinos kodiks 111”) *ΑΠ.*, Τ.: 18, 1953, ς. 297-305.

LAMPSIDES, Odysseus, “Η Διασκευη Του Βιου Των Ιδρυτων Της Μονης Σουμελα Κατα Παρθενιον Μεταξο-Πουλον Και Νεοφυτον Καυσοκαλυβιτην”, (LAMPSIDES, Odysseus, “I Diaskeyi Toy Bioy Ton Idryton Tis Monis Soymela Kata Parthenion Metakso-Poylon Kai Neofyton Kaysokalybitin”) *ΑΠ.*, Τ.: 41, 1987, ς. 3-50.

LAMPSIDES, Odysseus, “Λα μέμοιρε δε Κονσταντιν Δευανονιτη δανσ θνε έγλισε δε Τρέβιζονδε?”, (LAMPSIDES, Odysseus, “La mémoire de Constantin Deyanovitch dans une église de Trébizonde?”) *Βυζάντιο και Σερβία κατά τον 11' αιώνα*, Athenai 1996, ς. 209-211.

LAMPSIDES, Odysseus, “Μιά παραλλαγή της βιογραφίας Αγίου Αθανασίου του Αθωνίτου”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Mia parallagi tis biografias Agioy Athanasioy toy Athonitoy”) Τ.: 6, Βυζαντινά 1974, ς. 283-319.

LAMPSIDES, Odysseus, “Ο βασιλεύς της Τραπεζούντος κατά το Χρονικόν Μιχαήλ του Παναρέτου”, (LAMPSIDES, Odysseus, “O basileys tis Trapezoynτος kata to Hronikon Mihail toy Panaretoy”) *Επετερίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών*, Τ.: 23, 1953, ς. 567-576.

LAMPSIDES, Odysseus, “Ο βίος των οσίων ιδρυτών της μονής Σουμελά, κατά τον Νεόφυτον Καυσοκαλυ-βίτην”, (LAMPSIDES, Odysseus, “O bios ton osion idryton tis monis Soymela, kata ton Neofyton Kaysokaly-bitin”) *ΑΠ.*, Τ.: 40, 1985, ς. 280-292.

LAMPSIDES, Odysseus, “Ο γάμος Δαβίδ του Μεγάλου Κομνηνού κατά το Χρονικόν του Παναρέτου”, (LAMPSIDES, Odysseus, “O gamos Dabid toy Megaloy Komninoy kata to Hronikon toy Panaretoy”) Τ.: 57, Αθηνά 1953, ς. 365-368.

LAMPSIDES, Odysseus, “Ο τουρκοκρατία στον Μικρασιατικό Πόντο”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Ο touyrkokratia ston Mikrasiatiko Ponto”) *ΑΠ.*, 1976. Τόμος: 33, ς. 115-208.

LAMPSIDES, Odysseus, “Πώς ηλώθη η Τραπεζούς”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Pos ilothi i Trapezoys”) *ΑΠ.*, Τ.: 17, 1952, ς. 15-54.

LAMPSIDES, Odysseus, “Σύμμεικτα εις το χροννκόν Μιχαήλ του Παναρέτου”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Symiieikta eis to hronnkon Mihail toy Panaretoy”) *ΑΠ.*, 1959, Τ.: 23, ς. 39-54.

LAMPSIDES, Odysseus, “Τινά περί του έργου και τών ιδεών Μιχαήλ του Παναρέτου”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Tina peri toy ergoy kai ton ideon Mihail toy Panaretoy”) *ΑΠ.*, 1954, Τ.: 19, ς. 37-60.

LAMPSIDES, Odysseus, “Το αξιόπιστον της επιστολής Δαβίδ Α’ Μεγάλου Κομνηνού και το Εγκώμιον Τραπεζούντος του Βησσαρίωνος”, (LAMPSIDES, Odysseus, “To aksiopiston tis epistolis Dabid A’ Megaloy Komninoy kai to Egkomion Trapezoynτος toy Bissarionos”) Τ.: 2, Βυζαντιακά 1982, p. 53-60.

LAMPSIDES, Odysseus, “Datierung des ‘Εγκώμιον Τραπεζούντος von Kardinal Bessarion”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Datierung des ‘Egkomion Trapezoynτος von Kardinal Bessarion”) *BZ.*, Τ.: 48, 1955, ς. 291-292.

LAMPSIDES, Odysseus, “Περί το ‘Εγκώμιον Τραπεζούντος του Βησσαρίωνος”, (LAMPSIDES, Odysseus, “Peri to ‘Egkomion Trapezoynτος toy Bissarionos”) *ΑΠ.*, Τ.: 37, 1982, ς. 153- 184.

MANUSSACAS, M. “Ο ποιητής Λεονάρδος Ντελλαπόρτας διερμηνέας του βενετού βαΐλου στην Τραπεζούντα (1371-1372)”, (“Ο poiitis Leonardos Ntellarportas diermineas toy benetoy bailoy stin Trapezoynτα (1371-1372)”) *Thesaurisamata*, Τ.: 21, 1991, ς. 9-22.

MEGAS, G. A., “Οι τραπεζουντιακοί θρήνοι επί τη αλώσει της Κωνσταντινουπόλεως”, (MEGAS, G. A., “Οι trapezoyntiakoi thrinoi epi ti alosei tis Konstantinoypoleos”) *Επετηρίς του Λαογραφικού Αρχείου Ακαδημίας Αθηνών*, Τ.: 8, 1954, ς. 3- 13.

MEGAS, G. A., “Παλαία ιστορικά τραγούδια του Πόντου”, (MEGAS, G. A., “Palaiia istorika tragoydia toy Pontoy”) Τ.: 17, *Λαογραφία* 1958, ς. 373- 382.

MICHAELIDES, D. K., “Οι τραπεζουντιακοί θρήνοι για την ‘άλωση της Κωνσταντινουπόλεως”, (MICHAELIDES, D. K., “Οι trapezoyntiakoi thrinoi gia tin ‘alosi tis Konstantinoypoleos”) *ΑΠ.*, 1970, Τ.: 30, ς. 71-88.

MILIOPOULOS, I. P., “Τραπεζουντιακά αρχαιολογήματα”, (MILIOPOULOS, I. R., “Trapezoyntiaka arhaiologimata”) *Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών*, Τ.: 7, 1930, ς. 70-78.

MORALIS, p., “Η ‘Ανάλωτος’ Τραπεζούς”, (MORALIS, p., “I ‘Analotos’ Trapezoys”) *ΑΠ.*, Τ.: 20, 1955, ς. 256-265.

MYSTAKIDES, B. A., “Τραπεζουντιακά, κώδικες Φροντιστηρίου Γαβράς Θεόδωρος”, (MYSTAKIDES, B. A., “Trapezoyntiaka, kodikes Frontistirioy Gabras Theodoros”) *Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών*, Τ.: 7, 1930, ς. 79-94.

OIKONOMIDES, N., “Αι χρονολογίαι εις το Χρονικόν Μιχαήλ του Παναρέτου”, (OIKONOMIDES N., “Ai hronologiai eis to Hronikon Mihail toy Panaretoy”) *ΝΑ.*, Τ.: 2, 1957, ς. 71-86.

PAPADOPOULOS, I., “Ο πρεσβευτής Κωνσταντίνου του Παλαιολόγου Γεώργιος Φραντζής εν Τραπεζούντι και Ιβηρία”, (PAPADOPOULOS, I., “Ο presbeytis Konstantinoy toy Palaiologoy Georgios Frantzis en Trapezoyniti kai Ibiria”) *ΑΠ.*, Τ.: 18, 1953, ς. 202-204.

PAPADOPOULOS, s. 1., “Διορθώσεις εις το Τραπεζουντιακόν χρονικόν του Μιχαήλ του Παναρέτου”, (PAPADOPOULOS s. 1. “Diorthoseis eis to Trapezoyntiakon hronikon toy Mihail toy Panaretoy”) *Byzantinisch- Neugriechische Jahrbücher*, 1928, Bd. 6. Heft 3-4. s. 399-400.

PAPADOPOULOS-KERAMEUS A. I. “Τραπεζουντιακά”, (PAPADOPOULOS - KERAMEUS A. I. “Trapezoyntiaka”) *Византийский временник*, 1898, T. V. C. 678-680.

PARANIKAS, M., “Περί Ανδρέου του Λιβαδηνού (Συμβολή εις την ιστορίαν της Τραπεζούντος)”, (PARANIKAS AL., “Peri Andreoy toy Libadinooy (Symboli eis tin istorian tis Trapezoynτος)”) *Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος εν Κωνσταντινούπολει*, 1874, T.: 7, ς. 7-15.

PARANIKAS, M. “Επιγράφαι και νομίσματα Τραπεζούντος”, (PARANIKAS M., “Epigrafai kai nomismata Trapezoynτος”) *Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος εν Κωνσταντινούπολει*, T.: 29, 1907, ς. 296-306.

PARANIKAS, M. “Η Τραπεζούς κατά τον ΙΔ΄ αιώνα”, (PARANIKAS M., “I Trapezoys kata ton ID΄ aiona”) *Известия Русского археологического института в Константинополе*, T.: 4, 1899, ς. 186-203.

SAVVIDES, Alexios G. K. - LAMPAKIS, Si., “Γενική βιβλιογραφία του Βυζαντινού Πόντου και του κράτους των Μεγάλων Κομνηνών της Τραπεζούντας”, (SAVVIDES, Alexios G. K - LAMPAKIS Si. “Geniki bibliografia toy Byzantinooy Pontoy kai toy kratoyς ton Megalon Komninion tis Trapezoynτας”) *ΑΠ.*, T.: 45, Athena 1992, 1994, p 79-91.

SAVVIDES, Alexios G. K. - LAMPAKIS, Si., “Γενική βιβλιογραφία του Βυζαντινού Πόντου και του κράτους των Μεγάλων Κομνηνών της Τραπεζούντας”, (SAVVIDES, Alexios G. K - LAMPAKIS Si. “Geniki bibliografia toy Byzantinooy Pontoy kai toy kratoyς ton Megalon Komninion tis Trapezoynτας”) *ΑΠ.*, T.: 47, 1996-97, p. 345-350.

SAVVIDES, Alexios G. K. - LAMPAKIS, Si., “Γενική βιβλιογραφία του Βυζαντινού Πόντου και του κράτους των Μεγάλων Κομνηνών της Τραπεζούντας”, (SAVVIDES, Alexios G. K - LAMPAKIS Si. “Geniki bibliografia toy Byzantinoy Pontoy kai toy kratoy ton Megalon Komnion tis Trapezoynτας”) *ΑΠ.*, Τ.: 48, 1998-99, p. 232-250.

SAVVIDES, Alexios G. K. - LAMPAKIS, Si., “Γενική βιβλιογραφία του Βυζαντινού Πόντου και του κράτους των Μεγάλων Κομνηνών της Τραπεζούντας”, (SAVVIDES, Alexios G. K - LAMPAKIS Si. “Geniki bibliografia toy Byzantinoy Pontoy kai toy kratoy ton Megalon Komnion tis Trapezoynτας”) *ΑΠ.*, 2002, Τ.: 49, p. 149-153.

SAVVIDES, Alexios G. K. “Τζαννοί-Τζανίτ-Τζανιχίτες: το πρόβλημα της επιβίωσης ενός καυκασιανού λαού στο βυζαντινό Πόντο των Μεγαλοκομνηνών της Τραπεζούντας”, (SAVVIDES, Alexios G. K., “Tzannoi-Tzanit-Tzanihites: to problima tis epibiosis enos kaykasianoy laoy sto byzantino Ponto ton Megalokomnion tis Trapezoynτας”) *ΑΠ.*, Τ.: 49, 2002, ς. 129-148.

SAVVIDES, Alexios G. K., “Επτά σημαντικές μουσουλμανικές ιστοριογραφικές πηγές του ύστερου μεσαίωνα (14^{ου}-15^{ου} αι.) για τις σχέσεις του ανατολικού κόσμου με τον βυζαντινό Πόντο των Μεγάλων Κομνηνών”, (SAVVIDES, Alexios G. K., “Epta simantikes moysoylmanikes istoriografikes piges toy ysteroy mesaiona (14^{ου}-15ou ai.) gia tis sheseis toy anatolikoy kosmoy me ton byzantino Ponto ton Megalon Komnion”) *ΑΠ.*, Τ.: 50, 2003-2004. ς. 139-149.

SAVVIDES, Alexios G. K., “Τυχικός ο Τραπεζουντίος και Ανανίας ο Σιρακηνός”, (SAVVIDES, Alexios G. K., “Tyhikos o Trapezoynτίας kai Ananias o Sirakinos, Praktina B' Panelliniou Synedriou gia ton Ellinismo tis Mikras Asias”) *Πρακτικά Β' Πανελληνίου Συνεδρίου για τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας*, Thessaloniki 1994, ς. 53-63 [183-193].

TERZOPOULOS, A., “Η κατά τα Συρμένα (Σούρμενα) μονή του Σωτήρος Χριστού του επικαλούμενου του Χάλδου”, (TERZOPOULOS, A., “H kata ta Syrmena (Soyrmena) moni toy Sotiros Hristoy toy epikaloumenoy toy Haldoy”) *ΑΠ.*, Τ.: 33, 1975-75, ς. 93-114.

TERZOPOULOS, A., “Οι κλωστοι η κρυπτοχριστιανοί των Σουρμένων”, (TERZOPOULOS, A., “Οι klostoi i kryptohristianoι ton Soyrmenon”) *ΑΠ.*, Τ.: 30, 1970-71, ζ. 398-425.

VARVOUNIS, M. G., “Όψεις της καθημερινής ζωής στην Τραπεζούντα του 14^{ου} αιώνα - Η μαρτυρία του Ωροσκοπίου της Τραπεζούντος (1336)”, (VARVOUNIS, M. G., “Όψεις tis kathimerinis zois stin Trapezoynnta toy 14oy aiona - I martyria toy Oroskopiou tis Trapezoynntos (1336)”) *ΑΠ.*, Τ.: 45, 1994, ζ. 18-36.

VARZOS, K., “Η γενεαλογία των Κομνηνών”, (VARZOS, K., “I genealogia ton Komnion”) Τ.: 1 -2, Thessaloniki 1984.

VARZOS, K., “Οι τρεις γάμοι και τα τέκνα του Μανουήλ Α' Μεγάλου Κομνηνού (1238- 1263) αυτοκράτορα της Τραπεζούντας”, (VARZOS, K., “Οι treis gamoi kai ta tekna toy Manoyil A' Megaloy Komninoy (1238- 1263) aytokratora tis Trapezoynntas”) Τ.: 11, Βυζαντινά 1982, ζ. 57 - 74.

VAYAKAKOS, D. V., “Διαλεκτικά εκ του μεσαιωνικού Πόντου”, (VAYAKAKOS, D. V., “Dialektika ek toy mesaionikoy Pontoy”) *ΑΠ.*, 1964, Τ.: 26, ζ. 267-289.

VEGLERI, G. P., “Το μολυβδόβουλον του αυτοκράτορος Τραπεζούντος Δαβίδ”, (VEGLERI, G. P. “Το molybdoboylon toy aytokratoros Trapezoynntos Dabid”) *Journal int. d'archéologie et numismatique*, Τ.: VIII, 1905, p. 237-248.

VEGLERI, G. P., “Το μολυβδόβουλον του αυτοκράτορος Τραπεζούντος Δαβίδ”, *Journal int. d'archéologie et numismatique*, (VEGLERI, G. P., Το molybdóboylon toy aytokrátoros Trapezoúntos Dabíd”) Τ.: X, 1907, p. 113-156.

ZACHARIADOU, Elizabeth, “Σχετικά με τον Ασίκ-Πασά-Ζαδέ και την Αλωση της Τραπεζούντας”, (ZACHARIADOU, Elizabeth, “Shetika me ton Asik-Pasa-Zade kai tin Alosi tis Trapezoynntas”) *ΑΠ.*, Τ.: 42, 1988-89, ζ. 134-138.

ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ, Ιωακείμ, “Πτυχαί της εκπαιδύσεως εις την Τραπεζούντα”, (ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΙΣ, Ioakeim, “I emporiki kai oikonomiki drastiriotis ton Ellinon tis Trapezoynτας kata tas arhas toy 20oy aionos”) *Ποντιακή Εστία*, τχ. 57, 1984.

ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ, Ιωακείμ: “Η εμπορική και οικονομική δραστηριότης των Ελλήνων της Τραπεζούντας κατά τας αρχάς του 20ού αιώνας”, (ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΙΣ, Ioakeim, “I emporiki kai oikonomiki drastiriotis ton Ellinon tis Trapezoynτας kata tas arhas toy 20oy aionos”) *Ποντιακή Εστία*, τχ. 65, Θεσσαλονίκη 1986.

ΚΤΕΝΙΔΗΣ, Φίλων: “Το Φροντιστήριον Τραπεζούντας”, (ΚΤΕΝΙΔΙΣ, Filon, “Το Frontistirion Trapezoynτας”) *Ποντιακή Εστία*, τχ. 98-99, Θεσσαλονίκη 1958.

ΜΑΚΡΙΔΗΣ, Χρ. Γεώργιος: “Αναμνήσεις ενός μαθητού του Φροντιστηρίου Τραπεζούντας”, (ΜΑΚΡΙΔΙΣ, Hr. Georgios, “Anamniseis enos mathitoy toy Frontistirioy Trapezoynτας”) *ΑΠ.*, Τ.: 38, Αθήναι 1984.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ, Δημοσθένης, “Γαμήλια έθιμα στον Πόντο”, (ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΙΣ, Dimosthenis, “Gamilia ethima ston Ponto”) *ΑΠ.*, Τ.: 1, Αθήνα 1928.

ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ, Στάθης, “Η κρίση της δεκαετίας 1870 στη Μητρόπολη Τραπεζούντας: νέα στοιχεία. Ο άγνωστος ρόλος του ελληνικού υποπροξενείου Τραπεζούντας”, (PELAGIDIS Stathis, “I krisi tis dekaetias 1870 sti Mitropoli Trapezoynτας: nea stoiheia. O agnostos rolos toy ellinikoy yprokseneioy Trapezoynτας”) *ΑΠ.*, Τ.: 40, Αθήναι 1985.

ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ, Χ. Αντώνιος, “Η ανοικοδόμησις του Φροντιστηρίου Τραπεζούντας”, (ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ, Η. Antonios, “I anoikodomisis toy Frontistirioy Trapezoynτας”) *Ποντιακή Στοά*, Αθήναι 1971.

ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ, Χ. Αντώνιος, “Φιλεκπαιδευτικός Σύλλογος Τραπεζούντας "Ο Ξενοφών"”, (ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ, Η. Antonios, “Filekpaideytikos Syllogos Trapezoynτας "O Ksenofon"”) *Ποντιακή Στοά*, 1972-1974, Αθήναι 1974.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (10ος τόμος)”, Δημοσιεύματα ελληνικού και κυπριακού Τύπου, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (10os tomos)” Dimosieymata ellinikoy kai kypriakoy Tyroy) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (12ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (12os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (13ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (13os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (14ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (14os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (4ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (4os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (5ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (5os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (6ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (6os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (7ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (7os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (8ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (8os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (9ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy (9os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου Β’ (2ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy Β’ (2os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου Γ’ (3ος τόμος)”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy Γ’ (3os tomos)”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Κωνσταντίνος Ε., “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου”, (FOTIADIS, Konstantinos E., “I Genoktonia ton Ellinon toy Pontoy”) *Ηρόδοτος*, Θεσσαλονίκη 2004.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ, Φιλίππιδης (μητροπολίτης Τραπεζούντος) “Η Εκκλησία Τραπεζούντος”, (HRYSANTHOS, Filippidis (mitropolitits Trapezoynτος) “I Ekklesia Trapezoynτος”) *ΑΠ.*, Τ. : 4/5, 1933, ς. 1-94.)

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Τραπεζούντα, ένα Μεγάλο Εμπόρειο και η Διεθνής Σημασία του, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Trapezoynτα, ena Megalo Emporeio kai i Diethnis Simasia toy), *Mésogeios*, Vol.: 12, 2001, p. 137-181. [*GeneI*]

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ - ΚΕΡΑΜΕΒС А. И., “Ελληνικοί κώδικες Τραπεζούντος”, *Византийский временник*, (1912) Τ.: 19, 1915, ς. 224-281. (PAPADOPULO-KERAMEVS A. I., “Ελληνικοί κώδικες Τραπεζούντος”)

ΠΑΠΑΔΟΠΥΛΟ - ΚΕΡΑΜΕΒС Α. Ι., Ελληνικοί κώδικες εν τη βιβλιοθήκη της μονής Σουμελά, *Βизантийский ёременник* (1912) Т.: 19, 1915. ς. 282-322. (ΠΑΡΑΔΟΠΥΛΟ-ΚΕΡΑΜΕΒС, Α. Ι., “Ελληνικοί κώδικες εν τη βιβλιοθήκη της μονής Σουμελά”)

1.6 Rusça Makaleler

FOMENKO, I. K., “Номенклатура Географических Названий Причерноморья по Морским Картам XIII-XVII вв.”, (FOMENKO, I. K., “Nomenklatura geograficheskikh nazvanij Prichernomor’ja po morskim kartam XIII-XVII vv.”) *Причерноморье в Средние Века*, Т.: 5. Москва Санкт-Петербургский 2001, с. 40-107.

SOKOLOVA, I. V., “Медные Монеты Трапезундской Империи из Собрания Эрмитажа”, (SOKOLOVA, I. V., “Mednye Monety Trapezundskoj Imperii iz Sobraniija Ehrmitazha”) *Нумизматика и эпиграфика*, Т.: XIV, 1984, с. 61-75.

SOKOLOVA, I. V., “Трапезундские аспры и кирманеули с именами Мануила I и Иоанна II Ком-нинов”, (SOKOLOVA, I. V., “Trapezundskie Aspры i Kirmaneuli s Imenami Manuila I i Ioanna II Kom-ninov”) *Нумизматика и Эпиграфика*, Т.: XI, 1974, с. 129-143.

STEBNICKIJ, N., “Понтийский Хребет (Отрывок из Орографии Малой Азии)”, (STEBNICKIJ, N., “Pontijskij Khrebet (Otryvok iz Orografii Maloj Azii)”) *Географического Общества*, Т.: 7, 1881, с. 52-62.

USPENSKY, Fyodor Ivanoviç., “Выделение Трапезунда из Составы Византийской Империи”, (USPENSKIJ, F. I. “Vydelenie Trapezunda iz Sostava Vizantijskoj imperii”) *Seminariuin Kondakovianum*, Т.: 1, 1927, с. 21-34.

USPENSKY, Fyodor Ivanoviç., “Отчет о Занятиях в Трапезунде Летом 1917 г.”, (USPENSKIJ, F. I., “Otchet o zanjatijakh v Trapezunde letom 1917 g.”) Т.: 12, ИРАН 1918, № 5, с. 207-238.

USPENSKY, Fyodor Ivanovič., “Сообщение и отчет о командировке в Трапезунд”, (USPENSKIJ, F. I., “Soobshhenie i Otchet o Komandirovke v Trapezund”) Сер. 6, Т.: 16, ИИАН 1916, с. 1464-1480, 1490-1492, 1657-1663.

USPENSKY, Fyodor Ivanovič., “Трапезундская Рукопись в Публичной библиотеке”, (USPENSKIJ, F. I., “Trapezundskaja Rukopis' v Publichnoj biblioteke”) Сер. 6, ИРАН 1917, с. 719-724.

USPENSKY, Fyodor Ivanovič., “Трапезунтская империя”, (USPENSKIJ, F. I., “Trapezuntskaja imperija”) *Анналы*, Сер. 4, 1924, с. 20-33.

USPENSKY, Fyodor Ivanovič., “Усыпальница Царя Алексея IV в Трапезуйте”, (USPENSKIJ, F. I., “Usypal'nica Carja Alekseja IV v Trapezujte”) *Византийский Временник*, Т.: XXIII, 1923, с. 1 - 14.

БАСАРГИНА, Е. Ю., “Историко-Археологическая Экспедиция в Трапезунд (1916 г.)”, (BASARGINA E. Ju., “Istoriko-Arkheologicheskaja Ehkspedicija v Trapezund (1916 g.)”) *Вспомогательные Исторические Дисциплины*, Т.: 23, 1991, с. 295-306.

БЕГЛЕРИ, Г. П., “Печать Трапезундского Императора Давида”, (BEGLERI, G. p., “Pechat' Trapezuidskogo Imperatora Davida”) *Известия Русского Археологического Института в Константинополе*, Т.: 8, 1903, с. 247-248.

ГАМКРЕЛИДЗЕ, А., “Дата Басианского Сражения и Некоторые Вопросы Основания Трапезундской Империи”, (GAMKRELIDZE, A., “Data Basianskogo Srazhenija i Nekotorye Voprosy Osnovanija Trapezundskoj Imperii”) *Вопросы Истории Народов Кавказа*, Тбилиси 1966, с. 245-256.

ГУРУЛЕАА, В. В., “Монеты Трапезунда Конца XI -Начала XII в. в Собрании Государственного Эрмитажа”, (GURULEAA, V. V., “Monety Trapezunda konca XI - nachala XII v. v sobranii Gosudarstvennogo Ehrmitazha”) *Византийский Временник*, Т.: 52, 1991, с. 233-235.

ЕОРДЛЕВСКИЙ, В. А., “К Истории Тайных Христиан в Малой Азии (из поездки в Трапезунд)”, (EORDLEVSKIĬ, V. A., “K Istorii Tajnykh Khristian v Maloj Azii (Iz Pоеzdki v Trapezund)”) *Его же. Избр. соч.*, Т.: 3. Москва 1962, с. 326-334.

ЖАВОРОНКОВ, П. И., “Никейско-Трапезундские Отношения в 1213-1223 гг.”, (ZHAVORONKOV, P. I., Nikejsko-Trapezundskie Otnoshenija v 1213-1223 gg.) *Византийские Очерки*, 1982, с. 183-190.

ЖОРДАНИЯ, Э., “Этнический Состав Населения и Некоторые Вопросы Топонимики Понта в XIII - XV вв.”, (ZHORDANIJA, E., “Ehtnicheskij Sostav Naselenija i Nekotorye Voprosy Toponimiki Ponta v XIII - XV vv.”) *Byzantinoslavica*, Т.: II, 1999, с. 71-86.

ЖОРДАНИЯ, Э., “Этнический Состав Населения Понта в XIII - XV вв.” (ZHORDANIJA, E., “Ehtnicheskij Sostav Naselenija Ponta v XIII - XV vv.”) Т.: 1, *Byzantinoslavica*, 1996, с. 125-139.

КАПАНАДЗЕ, Д. Е., “Так Называемые Грузинские Подражания Трапезундским Аспрам”, (KAPANADZE, D. E., “Tak Nazyvaemye Gruzinskie Podrazhanija Trapezundskim Aspram”) *Византийский Временник*, Т.: 3, 1950, с. 201-210.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Венецианская работорговля в Трапезунде (конец XIV - начало XV в.)”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Venecianskaja Rabotorgovlja v Trapezunde (konec XIV - nachalo XV v.)”) *Византийские Очерки*, Т.: 4, Москва 1982, с. 191-207.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Венецианско-Трапезундский Конфликт 1374-1376 гг. и Неизвестный Мирный Договор 1376 г.”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, Veneciansko-Trapezundskij Konflikt 1374-1376 gg. i neizvestnyj mirnyj dogovor 1376 g.) *Византийский Временник*, Т.: 39, 1978, с. 102-109.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Генуэзский нотариус в Трапезундской империи: Guirardo di San Donato (К опыту реконструкции архивов Причерноморских городов)”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Genuehzhskij notarij v Trapezundskoj imperii: Guirardo di San Donato (K opytu rekonstrukcii arkhivov Prichernomorskich gorodov)”) *Vizantijskie očerki. Trudy rossijskikh uchenykh k XIX Mezhdunarodnomu kongressu vizantinistov*, Москва 1996, с. 169-173.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Генуэзцы в Городах Понта (XIII-XV вв.)”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Genuehzczy v Gorodakh Ponta (XIII-XV vv.)”) *Византийские Очерки*, 1991, с. 142-149.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Древнейшие Постановления Сената Венецианской Республики о Навигации в Черное Море”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Drevnejshie Postanovlenija Senata Venecianskoj Respubliki o Navigacii v Chernoe More”) *Причерноморье в Средние Века*, Т.: 4, Санкт-Петербургский 2000, с. 11 - 18.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Итальянская Торговля в Трапезунде и ее Воздействие на Экономику Поздне-Византийского Города”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Ital’janskaja Torgovlja v Trapezunde i ee Vozdejstvie na Ehkonomiku Pozdne-Vizantijskogo Goroda”) *Византийский Временник*, Т.: 44, с. 81-87.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Итальянские «бароны» Трапезундских Императоров”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Ital’janskije «barony» Trapezundskikh Imperatorov”) *Византийский Временник*, Т.: 81, 1996, с. 144-155.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “О Торговых Привилегиях Итальянских Морских Республик в Трапезундской Империи”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “O Torgovykh Privilegijakh Ital’janskikh Morskikh Respublik v Trapezundskoj Imperii”) *Византийский Временник*, Т.: 51, 1981, с. 23-31.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Образование Трапезундской Империи (1204 -1215 гг.)”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Obrazovanie Trapezundskoj Imperii (1204 -1215 gg.)”) *Византийский Временник*, Т.: 85, 2001, с. 5-29.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Особенности Развития Поздневизантийского Города-Эмпория (Трапезунд в XIII-XV вв.)”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Osobennosti razvitija pozdnevizantijskogo goroda-ehmporija (Trapezund v XIII-XV vv.)”) *Византийские Очерки*, Москва 1977, с. 79-106.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “От фемы Халдия - к Империи Великих Комнинов”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Ot Femy Khaldija - k Imperii Velikikh Komninov”) *Античная Древность, Средние Века*, 1982, с. 54 - 61.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “После 1204 г.: Трапезунд - Второй Константинополь?, Рим, Константинополь, Москва: Сравнительно-Историческое Исследование Центров Идеологии и Культуры до XVII в.”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, Posle 1204 g.: Trapezund - vtoroj Konstantinopol’?, Rim, Konstantinopol’, Москва: Sravnitel’no-istoricheskoe Issledovanie Centrov Ideologii i kul’tury do XVII v.) *VI Международный Семинар исторических исследований «От Рима к Третьему Риму»*, Москва, 28-30 мая 1986, Москва 1997, с. 135-143.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Причерноморье в XV Веке по Материалам Собрания Diversorum, Filze Секретного Архива Генуи”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Prichernomor’e v XV veke po Materialam Sobranija Diversorum”) *Причерноморье в Средние Века*, Т.: 2, Москва МГУ 1995, с. 9- 19.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Регесты Документов Фонда Diversorum Filze Секретного архива Генуи, Относящиеся к Истории Причерноморья”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Regesty Dokumentov Fonda Diversorum Filze Sekretnogo Arkhiva Genui”) *Причерноморье в Средние Века*, Т.: 3, Москва Санкт-Петербургский 1998, с. 9-81.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Сельское Хозяйство Трапезундской Империи Поданным Османской Налоговой Описи (ок. 1486 г.)”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Sel’skoe khozjajstvo Trapezundskoj Imperii Podannym Osmanskoj Nalogovoj Opisi (ok. 1486 g.)”) *Византийские Очерки*, Санкт-Петербургский 2001, с. 23-38.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Трапезундская Империя в Византийской Исторической Литературе XIII-XV вв.”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Trapezundskaja Imperija v Vizantijskoj Istoricheskoj Literature XIII-XV vv.”) *Византийский Временник*, Т.: 35, 1973.с. 154-164.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Трапезундская Империя и Афон”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Trapezundskaja Imperija i Afon”) *Византийский Временник*, Т.: 45, 1984, с. 95- 101.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Трапезундская Империя и Русские Земли”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “Trapezundskaja Imperija i Russkie Zemli”) *Византийский Временник*, 1977, с. 38-47.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “Трапезундское Купечество в Черноморской Торговле Конца XIII - Первой Половины XV в.”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, Trapezundskoe Kupечество v Chernomorskoj Torgovle Konca XIII - Pervoj Poloviny XV v.) *Byzantino-Bulgarica*, Т.: 7, София 1981, с. 239-245.

КАРПОВ, Сергей Павлович, “У Истоков Политической Идеологии Трапезундской Империи (О происхождении титула ΜΕΓΑΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ)”, (KARPOV, Sergei Pavlovich, “U Istokov Politicheskoj Ideologii Trapezundskoj Imperii (O proiskhozhdenii titula ΜΕΓΑΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ)”) *Византийский Временник*, Т.: 42, 1981,с. 101-105.

КИКНАДЗЕ, В. И., “К Разъяснению Одного Места «Трапезундской хроники» Михаила Пана-рета”, (KIKNADZE, V. I., “K Raz’jasneniju Odnogo Mesta

«Trapezundskoj Khroniki» Mikhaila Pana-reta») *Историко-этнографические этюды*, Т.: 2., Тбилиси 1985, с. 76-80.

ЛОРДКИПАНИДЗЕ, О., “К Вопросу о Возникновении Траpezундского Царства”, (LORDKIPANIDZE, O., “K Voprosu o Vozniknovenii Trapezundskogo Carstva”) *Сб. науч. работ студентов Тбилисского ГУ.*, Тбилиси 1953, с. 145- 170.

МАЕВСКИЙ, В., “Заметки о Понтийском Хребте в Районе Караванных Путьей от Траpezонда к Байбурту”, (MAEVSKIJ, V. “Zametki o Pontijskom Khrebte v Rajone Karavannykh Putej ot Trapezonda k Bajburtu”) *Изв. Штаба Кавказского Военного Округа*, Т.: 17-18, 1906, с. 1-25.

МАКСИМОВИЋ, Л., “Пронијари у Траpezунтском царству”, (MAKSIMOVICH, L., “Pronijari u Trapezuntskom carstvu”) *Зборник Филозофског Факултета*, Кн.: XII. Београд 1974, с. 393-404.

ПАЛЬГРЭВ, В., “Отчет о провинциях Траpezондской, Сивасской, Кастамунийской и части Ангорской, Изв. Кавк”, (PAL'GREHV, V., “Otchet o provincijakh Trapezondskoj, Sivasskoj, Kastamunijskoj i chasti Angorskoj”) *Отдела имп. Русского Географич. Общества*, Тифлис 1882, Прил. к Т.: 7., с. 15-123.

ПАПАДОПУЛО-КЕРАМЕВС А. И. “Ελληνικοί κώδικες εν τη βιβλιοθήκη της μονής Σουμελά”, (PAPADOPULO-KERAMEVS A. I., “Ellinikoi Kodikes en ti Bibliothiki tis Monis Soymela”) *Византийский Временник*, Т.: 19, 1915, с. 282-322.

ПАПАДОПУЛО-КЕРАМЕВС А. И. “Ελληνικοί κώδικες Τραπεζούντος”, (PAPADOPULO-KERAMEVS A. I., “Ellinikoi Kodikes Trapezoyntos”) *Византийский Временник*, Т.: 19, 1915, с. 224-281.

ПОПОВА, Т. В., “Литература Траpezундской империи, Памятники византийской литературы IX-XIV вв.”, (POPOVA, T. V., “Literatura Trapezundskoj imperii”, Pamjatniki vizantijskoj literatury IX-XIV vv.) Москва 1969, с. 303-306.

ПУЦКО, В., “Трапезунтская Рукопись 1329 г. с Грузинской Миниатюрой”, (PUCKO, V., “Trapezuntskaja Rukopis’ 1329 g. s Gruzinskoj Miniatjuroj”) *Труды Тбилисского гос. ун-та*. Т.: 243, Тбилиси 1983, с. 146-150.

ШУКУРОВ, Рустам Мухамедович - КОРОБЕЙНИКОВ, Д. А. – ВЕЛИКИЕ, Комнины, “Синоп и Рум в 1223-1230 гг. (загадка текста Иоанна Лазаропула)”, (SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, – KOROBEJNİKOV, D. A. – VELİKİE, Komniny, Sinop i Rum v 1223-1230 gg. (zagadka teksta Ioanna Lazaropula)”) *Причерноморье в Средние Века*, Т.: 3, Москва 1998, с. 178-200.

ШУКУРОВ, Рустам Мухамедович, “«Кнтаби Дийарбакрийа» Абу Бакра Тихрани о Взаимоотношениях Трапезундской Империи с Тюркскими Государствами Малой Азии в XIV-XV вв.”, (SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “«Kntabi Dijarbakrija» Abu Bakra Tikhrani o vzaimootnoshenijakh Trapezundskoj imperii s tjurkskimi gosudarstvami Maloj Azii v XIV-XV vv.”) *Древний и средневековый Восток*, Москва 1985, Т.: 2, с. 343-360.

ШУКУРОВ, Рустам Мухамедович, “Великие Комнины и «синопский вопрос» в 1254- 1277 гг.”, (SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “Velikie Komniny i «sinopskij vorros» v 1254- 1277 gg.”) *Причерноморье в Средние Века*, Санкт-Петербургский; Москва 2000, Т.: 4, с. 177-208.

ШУКУРОВ, Рустам Мухамедович, “Крипто-Мусульмане Анатолии”, (SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “Kripto-Musul'mane Anatolii”) *Причерноморье в Средние Века*, Т.: 6, Москва Санкт-Петербургский 2005, с. 214-233.

ШУКУРОВ, Рустам Мухамедович, “Трапезундская Империя и Тюркские Эмираты Понта в XIV в.”, (SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “Trapezundskaja Imperija i Tjurkskie Ehmiraty Ponta v XIV v.”) *Причерноморье в Средние Века*, Т.: 1, Москва 1991, с. 217-254.

ШУКУРОВ, Рустам Мухамедович, “Трапезундский Гороскоп 1336/1337 г. и Проблема Горизонтов Жизненного Мира”, (SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “Trapezundskij Goroskop 1336/1337 g. i Problema Gorizontov Zhiznennogo Mira”) *Византийский Временник*, 1999, Т.: 83, с. 47-59.

ШУКУРОВ, Рустам Мухамедович, “Тюрки на Православном Понте в XIII-XV вв.: Начальный Этап Тюркиза-ции?”, *Причерноморье в средние века*, (SHUKUROV, Rustam Muhammedoviç, “Tjurki na pravoslavnom Ponte v XIII-XV vv.: Nachal’nyj Ehtap Tjurkiza-cii?”) Т.: 2, Москва 1995, с. 68-103.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. TEZLER

3.1 Antik Dönem-Ortaçağ

ÇEVİK, Özlem, *Tunç Çağlar'da Doğu Karadeniz Bölgesi*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir 1995. [*Genel Tarih*]

HIND, J.G.F., *Greek Colonisation in the Black Sea Area in the Archaic and Classical Periods*, Doctoral Thesis, Cambridge 1971. [*Siyasi Tarih*]

WILSON, D. R., *The Historical Geography of Bithynia, Paphlagonia and Pontus in the Greek and Roman Periods*, Doctoral Thesis, Oxford 1960. [*Genel Tarih*]

3.2 Osmanlı Hakimiyeti Dönemi

AÇIK, Turan, *Şer'îye Sicillerine Göre Trabzon'da Mülk Satışları 1160–1170/1747–1757*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2007. [*İktisadi Tarih*]

AKBAL, İsmail, *1919-1923 Yılları Arasında Muhalif Kimliğiyle Trabzon*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara 2004. [*Siyasi Tarih*]

AKSOY, Volkan, *Birinci Dünya Harbin'de Doğu Karadeniz'de Muhacirlik*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2003. [*Siyasi Tarih*]

ALBAYRAK, Kadir, *2034 Nolu Trabzon Şer'iyeye Sicil Defterinin (Vr. 70-142 Arası) Değerlendirilmesi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 1999. [*Diğer*]

ALBAYRAK, Nihat, *42/2034 Nolu Şer'iyeye Defterine (Vr. 1-76) göre Trabzon'un Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2001. [*Genel Tarih*]

ANIT, Kasım, *Trabzon Ahkam Defteri'ne göre Rize'nin İktisadi ve Sosyal Yapısı (1740-1911)*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1996. [*Genel Tarih*]

ARICI, Hayrettin, *XLX. Yüzyılda Trabzon Vilayeti'nde Eğitim (Vilâyet Salnamelerine Göre)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2006. [*Eğitim*]

AYGÜN, Necmettin, *Trabzon Gümrüğü (1750-1806)*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1997. [*İktisadi Tarih*]

BİBER, Tuğba Eray, *Milli Mücadele Dönemi'nde Doğu Karadeniz*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006. [*Siyasi Tarih*]

BOSTANCI, Harun, *Osmanlı Döneminde Doğu Karadeniz Bölgesinde Kurulan Tekke ve Zaviyeler*, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ 2007. [*Sosyal Tarih*]

BÜLBÜL, Mustafa, *2039/225 Numaralı Trabzon Şer'iyeye Sicilinin (Vr. 71-123) Transkribi ve Değerlendirilmesi (H. 1303-1305/M. 1886-1888)*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2007. [*Diğer*]

CERİT, Arzu, *Canik Sancağı'nda Rumlar ve Pontus Meselesi (1912-1923)*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2004. [*Siyasi Tarih*]

ÇAPA, Mesut, *Trabzon ve Giresun`da Rum Faaliyetleri (1919-1922)*, Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1986. [*Siyasi Tarih*]

ÇOLAK, Ali, *1868 No`lu Trabzon Şer'iyye Siciline Göre Kentin Sosyal ve Ekonomik Hayatı (1703-1705)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1997. [*İktisadi Tarih*]

DEMİRCİOĞLU, İsmail Hakkı, *1881-1908 Döneminde Trabzon Sancağı*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1996. [*Biyografi*]

DUMAN, Önder, *I. Dünya Savaşı Sırasında Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesinde Ermeni Terör Faaliyetleri*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2002. [*Siyasi Tarih*]

EKİZ, Zeki, *1828 Nolu Trabzon Kadı Sicili (Transkripsiyon-Değerlendirme)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2003. [*Diğer*]

ERBAŞ, Umut, *Milli Mücadele Döneminde Pontus-Rum Faaliyetleri*, Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2006. [*Siyasi Tarih*]

ERCÜMENT, Sibel, *XIX. Yüzyılda Batılı Seyyahlara Göre Doğu ve Orta Karadeniz*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1991. [*Genel Tarih*]

ERDEN, Gülseren, *1890 Numaralı Trabzon Şer'iyye Siciline Göre 'Trabzon'*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 2000. [*Şehir Tarihi*]

ERYILMAZ, Songül, *928 - 936 Numaralı Ayniyât Defterlerine Göre Trabzon Vilâyeti*, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Tokat 2007. [*Şehir Tarihi*]

ESER, Ebru, *Salnamelere Göre 19. Yüzyılın Son Çeyreğinde Trabzon Vilayeti*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2003. [*Şehir Tarihi*]

EŞİT, Süleyman, *Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları Trabzon Şer'iyeye Sicilleri 42/2079 (1322-1325) Nolu Deftere Göre Yöre Araştırması*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 1998. [*Diğer*]

EYNALLI, Mehmet, *1941/127 No'lu Trabzon Şeriye Sicili (Transkrip ve Tahli)*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2002. [*Diğer*]

GANGAL, Mustafa, *2093/225 No'lu Trabzon Şer'iyeye Siciline (Vr. 1-76) Göre Şehrin İdari, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Yapısı (H. 1311-1305/M. 1883-1888)*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2004. [*Şehir Tarihi*]

GEDİKLİ, Ahmet, *İkinci Meşrutiyet (1908-1918) Döneminde Trabzon*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2002. [*Şehir Tarihi*]

GÜNEY, İmdat, *Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları (Trabzon Şer'iyeye Sicilleri, 42/2081 Nolu Deftere Göre Yöre Araştırması)*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 1998. [*Diğer*]

GÜVEN, Aydın, *Doğu Karadeniz Âyânlığına Kısa Bir Bakış (1808-1826)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1999. [*Siyasi Tarih*]

İLDENİZ, İrşat, *Vilayet Salnamelerine Göre Trabzon'un İktisadi ve Ticari Hayatı (1869-1904)*, Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1988. [*İktisadi Tarih*]

İMAMOĞLU, Hüseyin Vehbi, *2093/279 (H. 1327-1329, M.1909-1991) Trabzon Şer'iyeye Sicil Defterine Göre Yöre Araştırması*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2003. [*Diğer*]

KAFESOĞLU, F. Gülnur, *Milli Mücadele Döneminde Doğu Karadeniz Bölgesi Faaliyetleri*, Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1988. [*Siyasi Tarih*]

KALELİ, Hüseyin, *19. Yüzyılda Trabzon'da Ulaştırma Ekonomisi*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 1988. [*İktisadi Tarih*]

KARA, Osman, *Milli Mücadelede Trabzon*, Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1987. [*Şehir Tarihi*]

KARACA, Halit Dünder, *The Russian Administration Cf The Occupied Ottoman Territories During The First World War: 1915-1917*, Bilkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2002. [*Siyasi Tarih*]

KARAÇAVUŞ, Ahmet, *1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı ve Trabzon*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1999. [*Siyasi Tarih*]

KIRPIK, Cevdet, *1830 Numaralı Trabzon Şer'iye Siciline Göre Kentin Sosyal ve Ekonomik Hayatı (1643-1644)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1998. [*İktisadi Tarih*]

KONAK, Figen, *Milli Mücadele'de Trabzon*, İstanbul Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1990. [*Siyasi Tarih*]

KURUCA, Nazım, *19. Yüzyılda Trabzon Gümrüğü ve Çevre Ticareti*, Marmara Üniversitesi, Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 2003. [*İktisadi Tarih*]

LATİFOĞLU, Abdurrahman, *2110/296 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicilinin Transkribi ve Değerlendirilmesi (H. 1332-1334/M. 1914-1916)*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2005. [*Diğer*]

OKUDAN, Muhammet, *2032/218 Numaralı Trabzon Şer'iyye Sicili (H. 1296-1297/ M. 1879-1880) Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2005. [*Diğer*]

OKUR, Mehmet, *Mondros Mütarekesi'nin Doğu Karadeniz'de Uygulanışının İngilizler Tarafından Kontrolü*, Atatürk Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1999. [*Siyasi Tarih*]

OKUR, Mehmet, *Mondros Mütarekesi'nin İngilizler Tarafından Karadeniz Bölgesi'nde Uygulanışı ve Kontrolü*, Atatürk Üniversitesi, Doktora Tezi, Erzurum 2003. [*Siyasi Tarih*]

OKUYAN, Abdurrahman, *XIX. Yüzyılın Son Çeyreğinde (1875-1900) Trabzon*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Samsun 2003. [*Şehir Tarihi*]

ÖLÇAY, Hülya, *Trabzon Sülüklü Şehir Mezarlığı'ndaki 19. Yüzyıl Kadın Mezar Taşları*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2004. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

ÖZCAN, Tuğrul, *II. Abdülhamid Döneminde Orta ve Doğu Karadeniz'de Ermeni Tedhişi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2003. [*Siyasi Tarih*]

ÖZER, Güldeniz, *H. 1153-1155 (M. 1740-1742) Tarihli Trabzon Şer'iyye Sicili*, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ 1997. [*Diğer*]

ÖZGÖREN, Aydın, *Milli Mücadele Döneminde Trabzon Rum Metropolitliğinin Faaliyetleri*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2006. [*Siyasi Tarih*]

ÖZTÜRK, Temel, *İki Savaş Döneminde Trabzon (1680-1690/1723-1746)*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 2004. [*Şehir Tarihi*]

ÖZTÜRK, Temel, *18. Yüzyılın İlk Yarısında Trabzon ve Kastamonu'da Fiyatlar*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1998. [*İktisadi Tarih*]

PEHLİVAN, Fatma, *1849 Numaralı Trabzon Şeriye Siciline Göre Trabzon Şehrinde Sosyal ve Ekonomik Hayat (1676-1677)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2000. [*İktisadi Tarih*]

PİYALE, Mesut, *Trabzon Muhafaza-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti ve Faaliyetleri*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 1992. [*Siyasi Tarih*]

PİYALE, Mesut, *Trabzon'da Eğitim ve Kültür Hayatı (1839-1923)*, Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1988. [*Eğitim*]

RAMAZANOĞLU, Abdulhamid, *1876 Nolu Trabzon Şer'iyye Sicili ve bu Sicil Çerçevesinde Sulh Akdi*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2001. [*Sosyal Tarih*]

SARIOĞLAN, Emine Esin, *Tanzimat'ın Trabzon'da Uygulanması (1839-1856)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1996. [*Siyasi Tarih*]

SELCİK, Gökhan, *Trabzon Gazetesine Göre Trabzon Vilayeti (1906-1907)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2002. [*Şehir Tarihi*]

SELÇUK, Gökhan, *Trabzon Gazetesi'ne Göre Trabzon Vilayeti (1906-1907)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2002. [*Şehir Tarihi*]

SERBESTOĞLU, İbrahim, *Trabzon Valisi Canikli Tayyar Mahmut Paşa İsyanı*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2003. [*Siyasi Tarih*]

SEZGİN, İsmet, *1876/62 (H. 1128-1129/ M. 1716-1717) No'lu Trabzon Şer'iyye Sicil Defterine Göre Yöre Araştırması*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2003. [*Diğer*]

ŞAHİN, Canay, *The Rise and Fall of An Ayân Family in Eighteenth Century Anatolia: the Caniklizâdes (1737-1808)*, the Institute of Economics and Social Sciences of Bilkent University, Doktora Tezi, Ankara 2003. [*Şehir Tarihi*]

ŞAHİNER, Makbule, *Trabzon Salnamesi (1295)*, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Tokat 1999. [*Diğer*]

ŞANİNER, Ayşegül, *1964/150 No'lu Trabzon Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Tahlili*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2007. [*Diğer*]

ŞİMŞEK, Eyyub, *Şer'iyye Sicillerine Göre Trabzon'da Borç-Alacak İlişkileri 1701-1714*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2007. [*İktisadi Tarih*]

ŞOLT, Öznur, *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Belgelerine Göre Trabzon'da Ermeni Olayları 1895*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2004. [*Siyasi Tarih*]

TOSUN, Miraç, *Şer'iyye Sicillerine Göre Trabzon'da Mülk Satışları 1148-1735 / 1153-1741*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2005. [*İktisadi Tarih*]

TOZLU, Selahattin, *Trabzon-Erzurum-Bayezid Yolu (1850-1906)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum 1997. [*Genel Tarih*]

TÜFEKÇİ, Zeynep, *Trabzon ve Çevresinden Yapılan Ermeni Tehçiri ve Yargılamalar*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2001. [*Siyasi Tarih*]

USTA, Sebahattin, *Trabzon'da Borç-Alacak İlişkileri (1693-1706)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2004. [*İktisadi Tarih*]

UYGUN, Aynur, *1866/52 (H. 1113-1114/M. 1702-1703), Nolu Trabzon Şerhiye Sicil Defterine Göre Araştırması*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2001. [*Diğer*]

UYSAL, Abdalbaki, *Kösec Ahmed Trabzoni ve Silsiletü'l-Havacekan fi Adabi Ubudiyet'il-A'yan Adlı Eseri*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 2000. [*Biyografi*]

UZLU, Alaaddin, *Trabzon Muhafaza-ı Hukuk-ı Milliye Cemiyeti'nin Milli Mücadele'deki Yeri*, Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1987. [*Siyasi Tarih*]

ÜÇÜNCÜ, Uğur, *Milli Mücadelede Trabzon'da İttihatçılık*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2006. [*Siyasi Tarih*]

ÜLKER, Selma, *Trabzonlu Avni Divanı Transkripsiyonlu Metin İnceleme Sözlük*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2006. [*Diğer*]

ÜNER, T., *International Politics, Economic Development and Social Change in Trabzon in the 19th Century*, Wisconsin University, Doctoral Thesis, Wisconsin-Medison 1976. [*İktisadi Tarih*]

YAZICI, AHMET, *2091 Nolu Trabzon Şerhiye Sicil Defterinin İncelenmesi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 1999. [*Diğer*]

YER, Kader, *Trabzon Sütlüklü Şehir Mezarlığı'ndaki 18. Yüzyıl Mezar Taşları*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2004. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

YILDIZ, Cengiz, *Trabzon'da İskender Paşa'ya Ait Mimari Eserler*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2002. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

YILMAZ, Özgür, *Batılı Seyyahlara Göre Trabzon (1808-1878)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2006. [*Şehir Tarihi*]

YILMAZ, Yahya, *Trabzon'un 1967/153 Numaralı H. 1257-1260 Tarihli Şer'iyeye Sicil Defteri*, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Niğde 2000. [Diğer]

ZEREY, Orhan, *1824 Nolu Trabzon Kadı Sicili (Transkripsiyon-Değerlendirme)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2003. [Diğer]

3.3 Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi

BAĞCI, Mehmet, *Saltanatın Kaldırılmasınının Trabzon, Rize ve Hopa Bölgelerindeki Yankıları*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya 1994. [Siyasi Tarih]

DEMİRCİOĞLU, Asuman, *Faik Ahmet Barutçu Bey ve İstikbal Gazetesi*, Atatürk Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum 1998. [Biyografi]

GÖRMÜŞ, Güngör, *Trabzon Mebusu Nebizade Hamdi Ülkümen*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2006. [Biyografi]

KABAN, Engin, *Hasan Rami Efendi ve Çaykara Sosyo-Kültürel Hayatına Etkileri*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1997. [Biyografi]

ERDEM, İlkfer, *Bir Öğretmen Yetiştirme Modeli Olarak Köy Enstitüleri Beşikdüzü Köy Enstitüsü*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2001. [Eğitim]

KARNAP, Huriye, *I. ve II. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Trabzon Milletvekilleri (biyografi ve faaliyetleri)*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya 2004. [Biyografi]

3.4. Genel Dönem

ACAR, Ülkü, *Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Sürmene ile İyidere Kesiminin Beşeri ve İktisadi Coğrafyası*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir 1988. [*İktisadi Tarih*]

AKAT, Abdullah, *Doğu Karadeniz Bölgesindeki Çepniler ve Çepni Müziği*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006. [*Kültür-Sanat*]

AKDENİZ, Filiz, *Sürmene Yöresi Geleneksel Konut Mimarisinin İncelenmesi*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1994. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

AKGÜN, Yılmaz, *Trabzon Masalları Üzerine Bir Araştırma*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Van 2000. [*Kültür-Sanat*]

AKSOY, Filiz, *Doğu Karadeniz Bölgesinde Bir Kıyı Yerleşiminin İncelenmesi: Sürmene*, Yıldız Teknik Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1992. [*Şehir Tarihi*]

ALKAYA, Gülhanım, *Trabzon Yöresi Ağıtları*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2000. [*Kültür-Sanat*]

CİHANOĞLU, Selim, *Trabzon'da Oynanan Horonlar*, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1995. [*Kültür-Sanat*]

ÇOBAN, Metin, *Doğu Karadeniz Trabzon Alt Bölgesinde Dış Ticaret*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1995. [*İktisadi Tarih*]

ÇOLAK, Nejdet, *Sürmene Yöresi Halk Oyunları Müziklerinin Derlenmesi ve Genel Olarak Değerlendirilmesi*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2007. [*Kültür-Sanat*]

ÇOLAKOĞLU, Bülent Kahraman, *Trabzon Ağzı*, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Niğde 2003. [*Kültür-Sanat*]

ERÇİN, Osman, *Trabzon Alt Bölgesinde (TBAB) Göçe Neden Olan Faktörler*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2000. [*Sosyal Tarih*]

ERGÜNEY, Asiye Jule, *Trabzon Gülbahar Hatun Mahallesinde Kalçioğlu ve Şeyh Temel Sokakları Tipolojik Çalışması*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2000. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

GÜRDAL, İrfan, *Ordu, Giresun ve Trabzon Bölgesindeki Yerel Müzik Kültürü*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2003. [*Kültür-Sanat*]

GÜZEL, Ahmet, *Yunanistan'ın Pontus Hedefi ve Türkiye'nin Üniter Devlet Yapısı Açısından Stratejik Yaklaşımları*, Gebze Yüksek Teknoloji Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli 2006. [*Siyasi Tarih*]

HOŞ, Sacide, *Trabzon Gümüş El Sanatları*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1998. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

IŞIK, Neşe, *Doğu Karadeniz Efsanelerini Derleme ve Araştırma (Trabzon, Rize ve Artvin Efsaneleri)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1998. [*Kültür-Sanat*]

KADIOĞLU, Yahya, *Akçaabat İlçesinin (Trabzon) Beşeri ve İktisadi Coğrafya Özellikleri*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum 2003. [*İktisadi Tarih*]

KAHRIMAN, Ömer, *Trabzon'daki Türk Devri Mimari Eserleri*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2003. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

KALABALIK, Halil, *Çaykara İlçesinin Ekonomik Yapısı*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1992. [*İktisadi Tarih*]

KESKİN, Yahya Mustafa, *Trabzon İlinin İnanç Coğrafyası*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 1995. [*Sosyal Tarih*]

KILIÇASLAN, Aydın, *Trabzon-Değirmendere Havzası'nın Beşeri ve İktisadi Coğrafya Özellikleri*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum 1994. [*İktisadi Tarih*]

KONAK, Volkan, *Akçaabat Erkek Horonları*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1992. [*Kültür-Sanat*]

KORKMAZ, Mehmet Akif, *Türkü Türü ve Doğu Karadeniz Türkü Kültürü*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2006. [*Kültür-Sanat*]

MOR, Cemil, *Trabzon İlinin Turizm Coğrafyası*, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006. [*Sosyal Tarih*]

ÖRÜNDÜ, Fuat, *Trabzon ve Yöresi Ağzları*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2001. [*Kültür-Sanat*]

ÖZTÜRK, M. Ertuğrul, *Trabzonspor Kulüp Tarihi*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1998. [*Kültür-Sanat*]

PULATHAN, Ayşegül, *Trabzon'da Çarşılar Üzerine Bir İnceleme*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1990. [*Şehir Tarihi*]

PURAL, Abdullah, *Trabzon'un Tarihi Coğrafyası*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1995. [*Genel Tarih*]

ŞAHİNKAYA, Fulya, *Trabzon'da Cephanelik Binası Restorasyonu*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1994. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SAKA, Emine, *Akçaabat Geleneksel Konutları Örneğinde Yöresel Kimlik Arayışı*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1996. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SANCAR, Cenap, *Trabzon'da İç Göçler, Kentle Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Bütünleşme*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 1992. [*Sosyal Tarih*]

SÖNMEZ, N., *Doğu Karadeniz Eski Evleri*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Doktora Tezi, İstanbul 1979. [*Mimari ve Güzel Sanatlar*]

SULA, Murat, *Trabzon İl Halk Kütüphanesi'ndeki Arap dili ve Belagatı Alanındaki Yazmalar ve Ali Kuşçu'Nun "Risale Fi'L-Mecaz ve'l-isti'are"sinin Edisyon Kritiği*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2000. [*Diğer*]

TOPAL, Yakup, *Mahalli Trabzon Fıkraları*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1999. [*Kültür-Sanat*]

TOPKARA, Adem, *Vahfikebir'de Sosyal ve Dini Yapı*, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bursa 2007. [*Sosyal Tarih*]

TÜRKAN, Ahmet, *Trabzon'da Hristiyanlık Tarihi ve Sümela Manastırı'nın Hristiyanlıktaki Yeri*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya 2003. [*Sosyal Tarih*]

TURSUN, Mehmet, *Cf'un Sosyo-Kültürel ve Dini Yapısı Üzerine Bir İnceleme*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 1998. [*Şehir Tarihi*]

USLU, Mustafa, *Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Trabzon Milletvekilleri ve Faaliyetleri*, Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kars 2006. [*Biyografi*]

YILDIRIM, Ömer, *Trabzon'da Dini Hayat*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas 2004. [*Sosyal Tarih*]

YILDIZ, Ethem, *Çaykara ve Bazı Köylerinde Sosyal Yapı ve Kültürel Kimlik*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2001. [*Kültür-Sanat*]

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

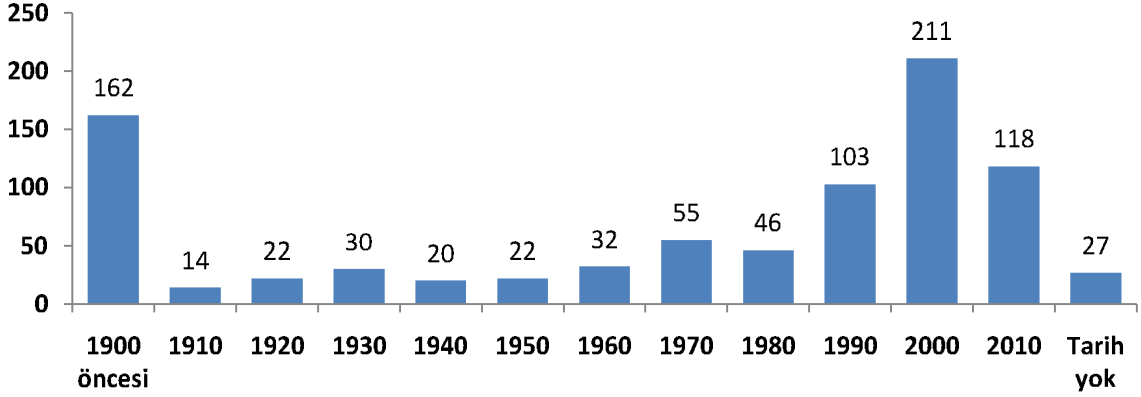
4. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Çalışma neticesinde elde edilen tüm künyeler için, kaleme alındıkları diller, konuları ve dönemleri dikkate alınarak bazı değerlendirmeler yapılmış, neticeler grafikler halinde aşağıda ortaya konulmuştur.

4.1. Kitapların Değerlendirilmesi

Grafik: 1

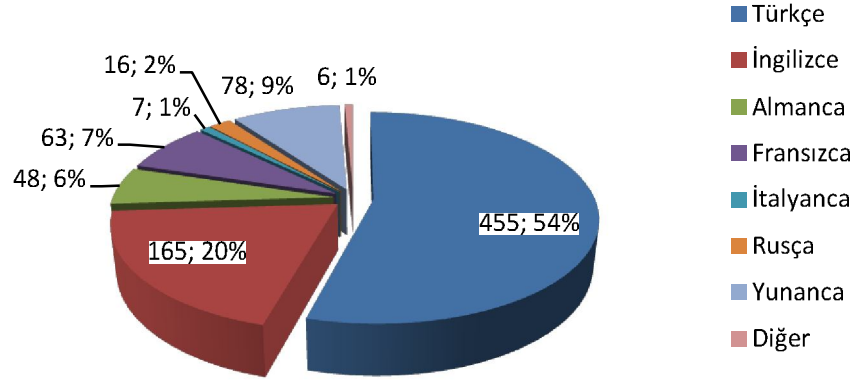
Kitapların 10'ar Yıllık Periyotlara Göre Dağılımı

Trabzon hakkında yazılmış kitapların 10'ar yıllık periyotlardaki dağılımına bakıldığında 1980'lere kadar yapılan yayınların yetersizliği göze çarparken, 1980-1990 arası yıllarda önemli bir artışın olduğu, bu artışın 1990-2000 arasında artarak devam ettiği görülmektedir.

Grafik: 2

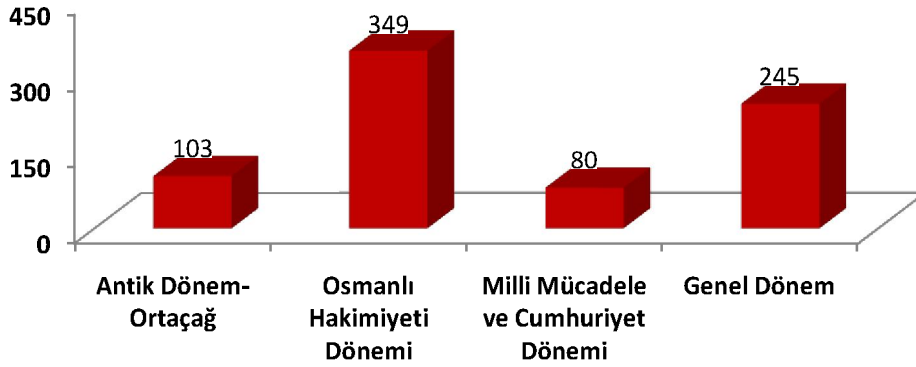
Kitapların Dillere Göre Dağılımı

Ulaşabilen kitapların dillere göre dağılımlarına bakıldığında Türkçe'nin önemli bir paya sahip olduğu, onu İngilizce dilinde yapılan çalışmaların takip ettiği görülmektedir.

Grafik: 3

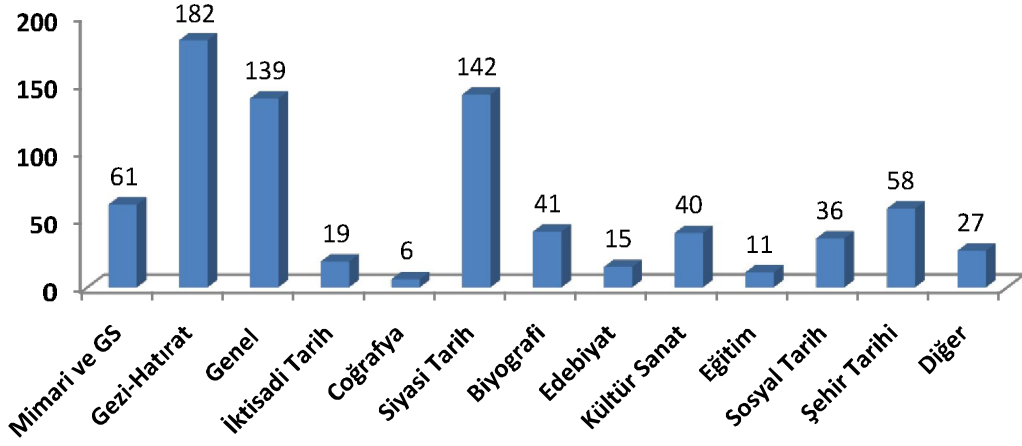
Kitapların Konularının Dönemlere Göre Dağılımı

Kitapların konularının dönemlere göre dağılımına bakıldığında *Osmanlı Hakimiyeti Dönemi* ve *Genel Dönem*'le alakalı hazırlanan kitapların belirgin fazlalığı dikkat çekerken, en az konu edinilen dönem ise *Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi* olmuştur.

Grafik: 4

Kitapların Disiplinlere Göre Dağılımı

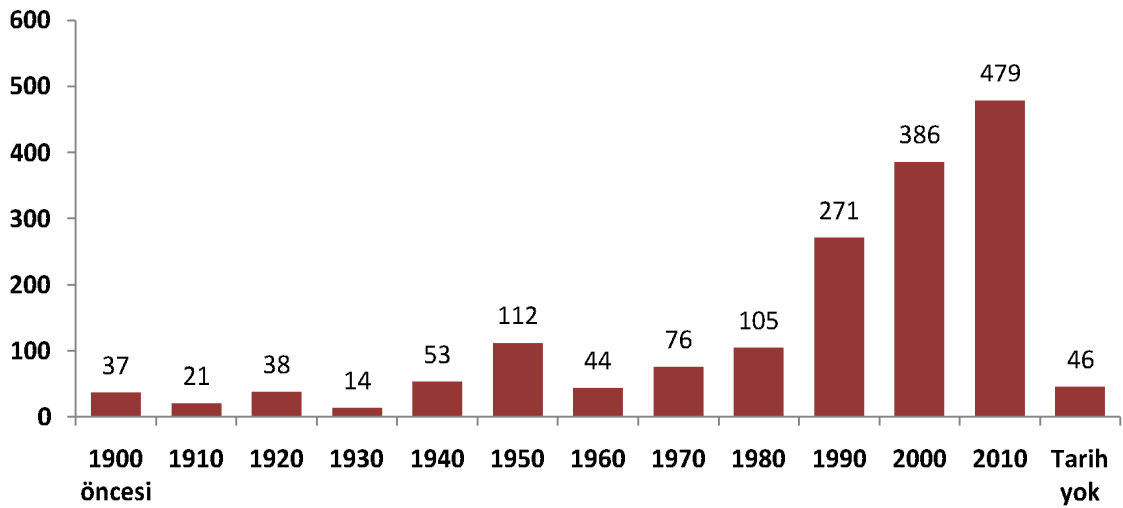

Gezi-Hatırat ve *Siyasi Tarih* türünde hazırlanan kitaplar tüm disiplinler arasında büyük bir oranı oluşturmaktadır. Buna karşın *Coğrafya*, *Edebiyat* ve *Eğitim* konularında fazla kitap yayınlanmadığı göze çarpmaktadır.

4.2. Makale ve Bildirilerin Değerlendirilmesi

Grafik: 5

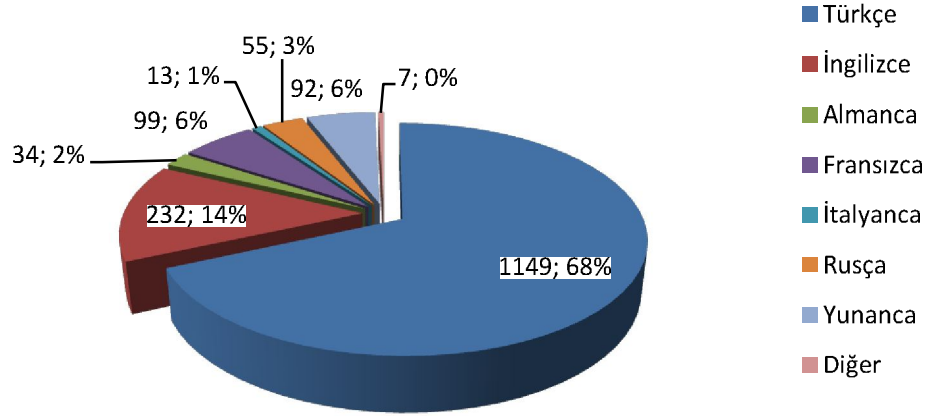
Makale ve Bildirilerin 10'ar Yıllık Periyotlara Göre Dağılımı

Grafik 5, çalışmada yer alan tüm makale ve bildirilerin 10'ar yıllık periyotlar halinde dağılımlarını göstermektedir. Buna göre 20. yüzyılın başında inişli çıkışlı bir eğilim gösteren makale ve bildiri yazımında 1950'li yıllarda bir artış görülmüş, fakat bu artış 1960'lı yıllarda devam etmemiştir. 1980 yılında yeniden 1950'li yıllardaki seviyesine ulaşan makale ve bildiri yazımı 1990'lı yıllardan itibaren büyük bir artış göstermiş 2000 yılından sonra çok yüksek bir seviyeye ulaşmıştır.

Grafik: 6

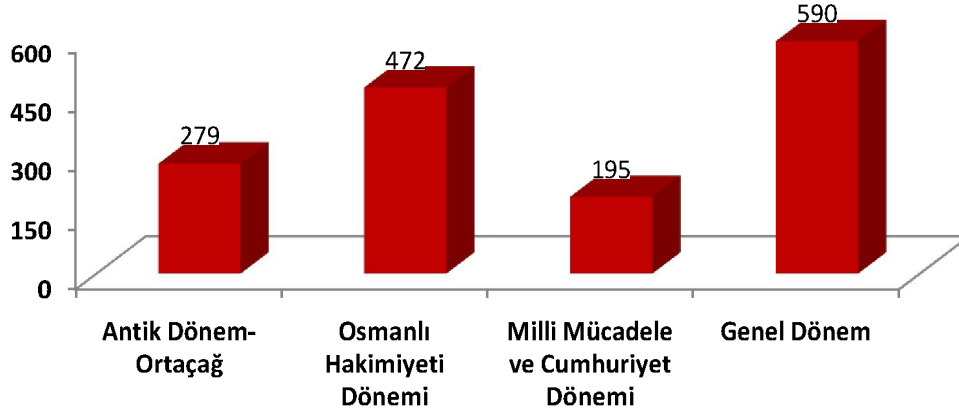
Makale ve Bildirilerin Dillere Göre Dağılımı

Tüm makale ve bildirilerin yayınlandıkları dilleri gösteren Grafik 6'ya bakıldığında, Türkçe yayınların fazlalığı çok açıktır. *Türkçe*'yi sırasıyla *İngilizce* ve *Fransızca* dillerinde yapılan yayınlar takip etmektedir.

Grafik: 7

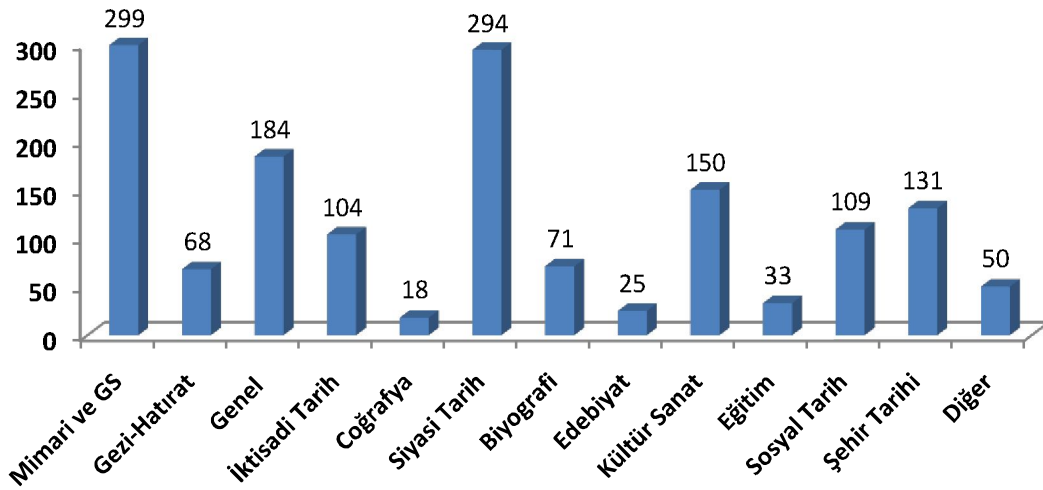
Makale ve Bildirilerin Konularının Dönemlere Göre Dağılımı

Makale ve bildirilerin konularının dönemlere göre dağılımında, *Genel Dönem* ve *Osmanlı Dönemi*'ne ilişkin yayınların fazlalığı dikkat çekerken, en az konu edinilen dönemin kitaplarda olduğu gibi *Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi* olduğu göze çarpmaktadır.

Grafik: 8

Makale ve Bildirilerin Disiplinlere Göre Dağılımı

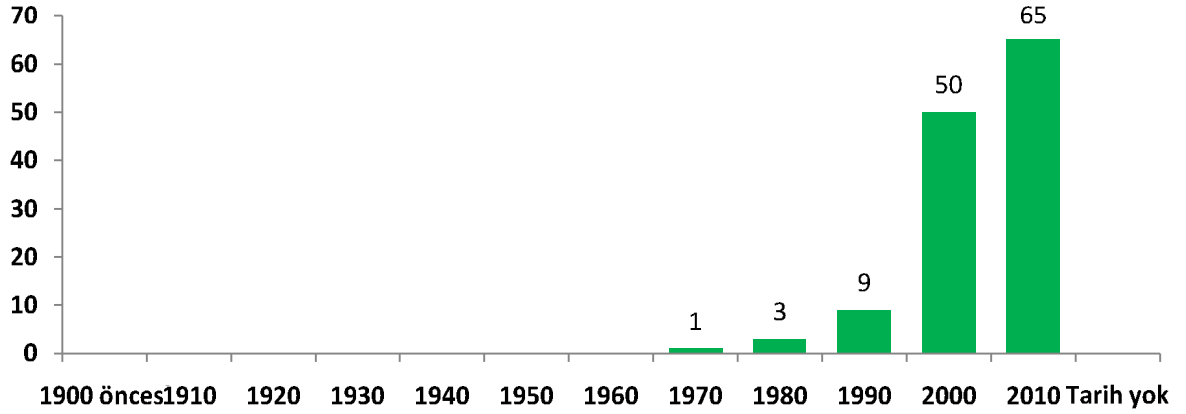

Makale ve bildirilerin disiplinlere göre dağılımlarına bakıldığında; Trabzon Tarihi'nin en çok *Mimari ve G. Sanatlar* ile *Siyasi Tarih* alanında ele alındığı, buna karşın *Coğrafya*, *Edebiyat* ve *Eğitim* konularında çok fazla makale ve bildirinin hazırlanmadığı söylenebilir.

4.3. Tezlerin Değerlendirilmesi

Grafik: 9

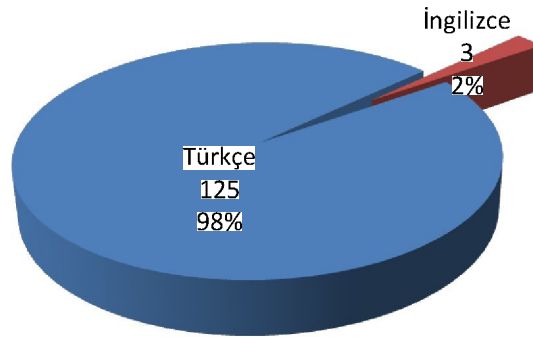
Tezlerin 10'ar Yıllık Periyotlara Göre Dağılımı

2000li yıllarda Trabzon'la ilgili yapılan tezlerin sayısında belirgin bir artış gözlenmektedir.

Grafik: 10

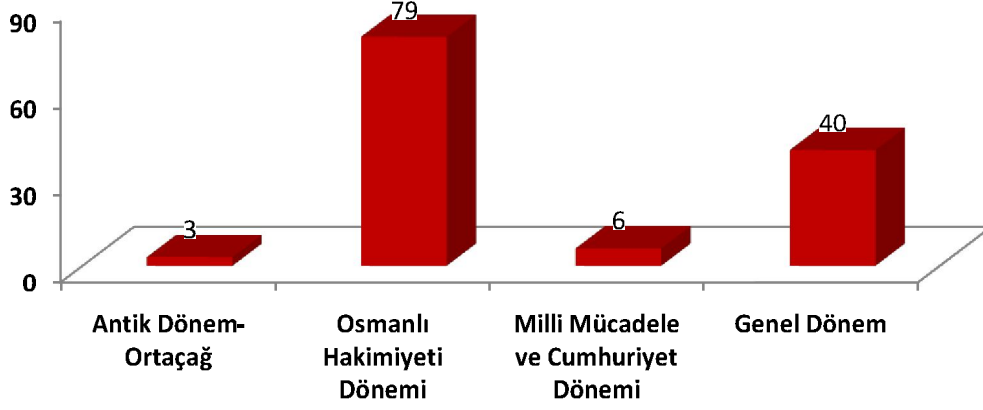
Tezlerin Dillere Göre Dağılımı

Ulaşabilinen tezlerin tamamına yakını Türkçe dilindedir.

Grafik: 11

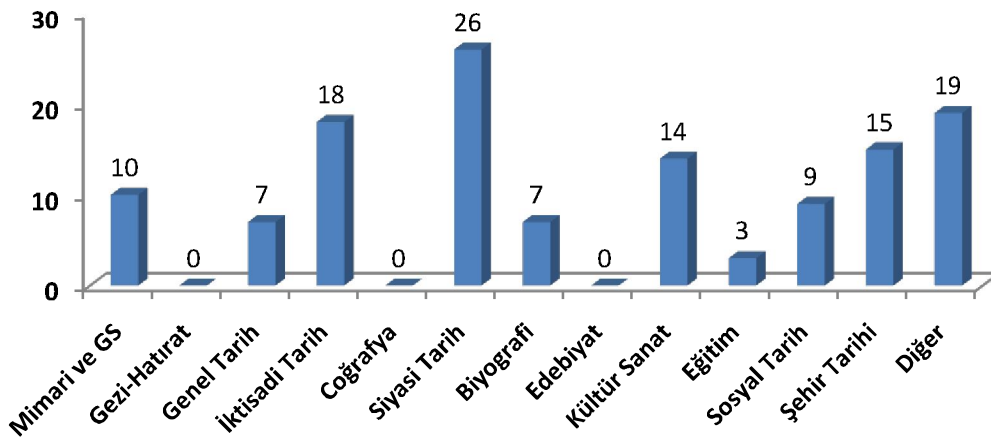
Tezlerin Konularının Dönemlere Göre Dağılımı

Tezlerin konularının dönemlere göre dağılımına bakıldığında *Osmanlı Hakimiyeti Dönemi* ve *Genel Dönem*'in konu edildiği tezlerin fazlalığı dikkati çekmekle birlikte en az konu edinilen dönem ise *Antik-Dönem-Ortaçağ* olmuştur.

Grafik: 12

Tezlerin Disiplinlere Göre Dağılımı

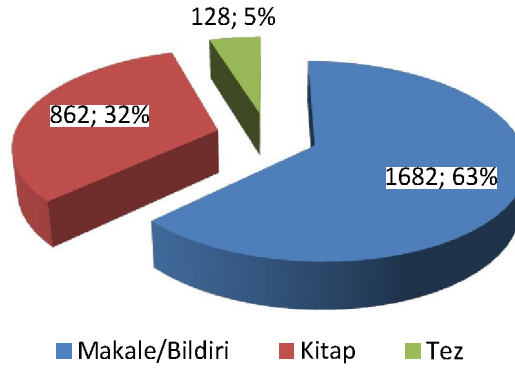

Tezlerin disiplinlere göre dağılımına bakıldığında *Siyasi Tarih* türünde hazırlanan tezlerin ilk sırada olduğu görülmektedir. Ulaşılabilen tezler arasında *Edebiyat*, *Coğrafya* ve *Gezi-Hatırat* türünde ise hiç tez bulunmamaktadır.

4.4.Genel Değerlendirme

Grafik: 13

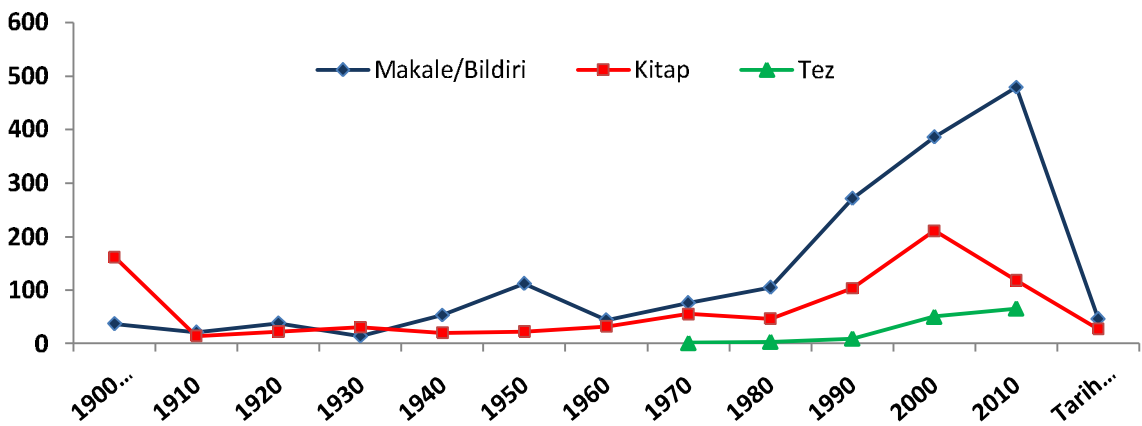
Tüm Eserlerin Eser Türlerine Göre Dağılımı

Çalışmada yer verilen tüm künyeler arasında doğal olarak makale ve bildirilerin fazla olduğu, onların ardından da kitapların geldiği görülmektedir.

Grafik: 14

Tüm Eserlerin 10'ar Yıllık Periyotlara Göre Dağılımı

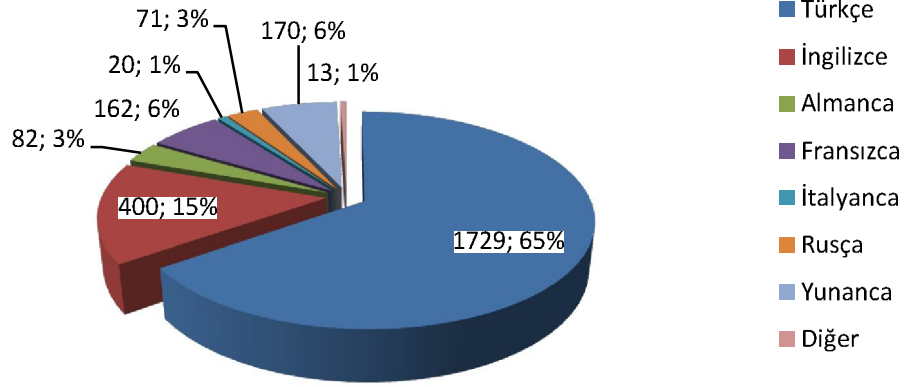

Tüm eser türlerinin 10'ar yıllık periyotlarda incelendiği bu grafikte de görüldüğü gibi her üç türde de yapılan çalışmaların artışı 1990'lı yıllardan sonra olmuştur. 2000'li yıllar yine her üç tür için de zengin bir dönem olmuştur.

Grafik: 15

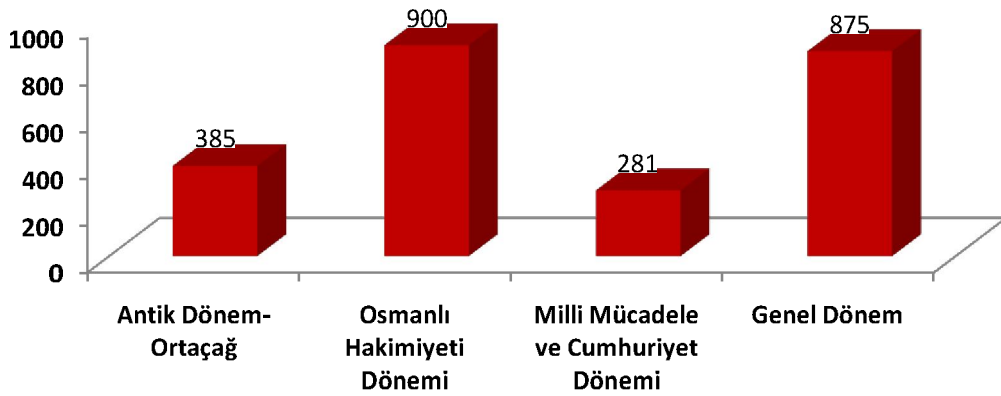
Tüm Eserlerin Dillere Göre Dağılımı

Tüm eserler içinde Türkçe'nin çok büyük bir orana sahip olduğu görülmektedir. Türkçe'yi İngilizce ve Fransızca dillerinde hazırlanan çalışmalar takip etmektedir.

Grafik: 16

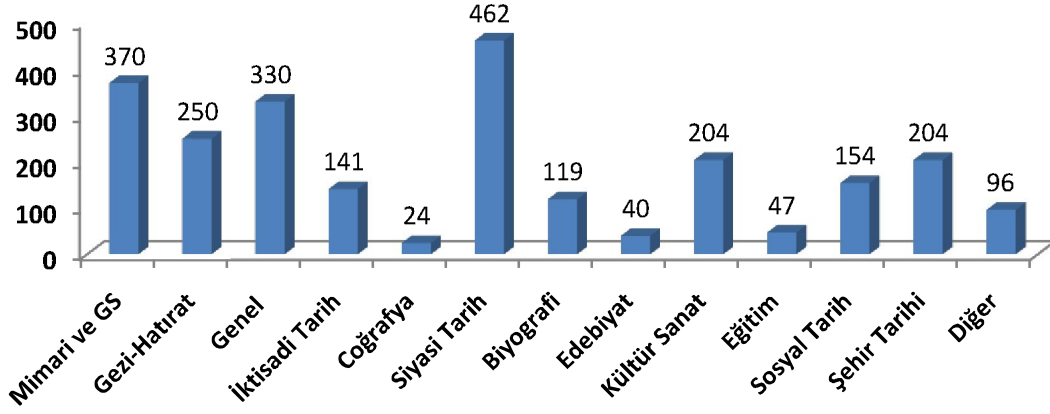
Tüm Eserlerin Konularının Dönemlere Göre Dağılımı

Tüm eserlerin konularının dönemlere göre dağılımına bakıldığında *Osmanlı Hakimiyeti Dönemi* ve *Genel Dönem*'le alakalı hazırlanan kitapların sayısının tüm eserler içindeki payının çok fazla olduğu belirgin olarak göze çarpmaktadır. *Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi* ise en az konu edinilen dönem olmuştur.

Grafik: 17

Tüm Eserlerin Disiplinlere Göre Dağılımı

Tüm eserlerin disiplinlere göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışmanın *Siyasi Tarih* konusunda, ardından da sırasıyla *Mimari ve Güzel Sanatlar* ile *Gezi-Hatırat* türünde verildiği görülmektedir. *Coğrafya*, *Edebiyat* ve *Eğitim* türünde ise çok az eser verilmiştir.

KAYNAKLAR

a. Kitaplar

Başlangıçtan Günümüze Pontus Sorunu, Ed.: Veysel Usta, Serander Yayınları, Trabzon 2007.

Bir Tutkudur Trabzon, (Haz.: İzzet Gündoğ Kayaoğlu, Öner Ciravoğlu, Cüneyt Akalın), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1997.

Birinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi (13-17 Ekim 1986), Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun 1988.

BRYER, Anthony - WINFIELD, David, *The Byzantine Monuments and Topography of the Pontos*, Dumbarton Oaks Research Library and Collection, Washington 1985.

İkinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi (1-3 Haziran 1988), Ed.: Bayram Kodaman, Jean-Louis Bacque-Grammont, Mehmet Sağlam, Mehmet Ali Ünal, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sönmez Matbaa ve Yayınevi, Samsun 1990.

Karadeniz Tarihi Sempozyumu (25-26 Mayıs 2005), Ed.: Kenan İnan, Hikmet Öksüz, Mehmet Okur, Veysel Usta, Karadeniz Teknik Üniversitesi Yayınları, Trabzon 2007.

ODABAŞIOĞLU, Cumhuriyet, *Trabzon Kaynakçası*, Erol Ofset, Trabzon 1991.

TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, *Anadolu ve Rumeli'de Gerçekleştirilen Ulusal ve Yerel Kongreler ve Kongre Kentleri Bibliyografyası-Yerel Kongreler (Kars, Ardahan, Oltu, Trabzon)*, Cilt: 2, Ankara 1993.

КАРПОВ, Сергей Павлович, *История Трапезундской Империи*, (KARPOV, Sergei Pavlovich, *Istorija Trapezundskoj Imperii*) Санкт-Петербург 2007.

Trabzon ve Çevresi Uluslararası Tarih-Dil-Edebiyat Sempozyumu (3-5 Mayıs 2001), Yay. Haz.: Mithat Kerim Arslan, Hikmet Öksüz, Trabzon Valiliği İl Kültür Müdürlüğü Yayınları, Trabzon 2002.

Trabzon Tarihi Sempozyumu (6-8 Kasım 1998), Ed.: Kemal Çiçek, Kenan İnan, Hikmet Öksüz, Abdullah Saydam, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Trabzon 2000.

Uluslararası Trabzon ve Çevresi Kültür ve Tarih Sempozyumu (16-18 Mayıs 2006), Düzenleyen: Trabzon Türk Ocağı.

b. İnternet Adresleri

http://apps.isiknowledge.com/UA_GeneralSearch_input.do?product=UA&search_mode=GeneralSearch&SID=Q1odh4mMH8ob3iLHHmA&preferencesSaved=, (25.09.2007)

<http://books.google.com>. (15.02.2008)

<http://e-magaza.atam.gov.tr/switch.php?file=Search&Detail=1>., (20.04.2008)

<http://ieeexplore.ieee.org/Xplore/dynhome.jsp>., (21.11.2007)

<http://journals.cambridge.org/action/advanceSearch>., (05.12.2007)

<http://mksun.mkutup.gov.tr/F>., (26.03.2008)

<http://proquest.umi.com/login?COPT=REJTPUcyODcrM2IwZiZJTlQ9MTAmVkVSPTI=&clientId=48071>., (29.04.2008)

<http://scholar.google.com.tr>., (30.03.2008)

<http://site.ebrary.com/lib/ktulibrary>., (10.10.2007)

<http://sm.aport.ru/scripts/template.dll?That=std&r=trebizond>., (19.04.2008)

<http://uvt.ulakbim.gov.tr/uvt/index.php?cwid=3&vtadi=TSOS>., (21.01.2008)

<http://web.ebscohost.com/ehost/search?vid=1&hid=15&sid=8c335e8c-f117-4d55-a0ee-861458880a1f%40sessionmgr9>., (25.02.2008)

<http://web.ebscohost.com/ehost/search?vid=1&hid=7&sid=d5bfa085-da4c-4c26-b5bb-509e71f5f2ec%40sessionmgr3.>, (18.04.2008)

<http://web.ebscohost.com/ehost/search?vid=1&hid=8&sid=6421b1e3-3176-4d4c-9c41-cc32de95ba5d%40SRC5M2.>, (05.05.2008)

<http://www.aihgs.com/ponbibgk.htm.>, (14.03.2008)

http://www.angelfire.com/folk/pontian_net/links.html., (01.04.2008)

<http://www.biblioz.com.>, (06.10.2007)

http://www.epm.gr/w1_1_0.htm., (17.03.2008)

<http://www.greek-genocide.org/bibliography.html.>, (27.02.2008)

<http://www.informaworld.com/smpp/home~db=all.>, (09.04.2008)

<http://www.jstor.org.>, (11.12.2007)

<http://www.karadenizim.net/index.htm.>, (21.12.2007)

<http://www.karalahana.com.>, (19.11.2007)

<http://www.kaynakca.info/tr.>, (15.11.2007)

<http://www.lazuri.com/bibliografya/index.html.>, (18.03.2008)

<http://www.netlibrary.com.>, (23.12.2007)

<http://www.obib.hacettepe.edu.tr.>, (25.12.2007)

<http://www.oxfordjournals.org.>, (07.01.2008)

<http://www.pontos-stuttgart.de.>, (01.02.2008)

<http://www.sciencedirect.com.>, (29.10.2007)

<http://www.scirus.com.>, (12.11.2008)

<http://www.springerlink.com/home/main.mpx>, (03.03.2008)

<http://www.ttk.org.tr/index.php?Page=Arama>, (28.11.2007)

http://www.turan.org/2007/tdtkd_arsiv.php, (20.11.2007)

<http://www.wikipedia.org>, (07.03.2008)

<http://www.worldcat.org>, (18.11.2007)

<http://www3.interscience.wiley.com/cgi-bin/home?CRETRY=1&SRETRY=0>,
(04.03.2008)

ÖZGEÇMİŞ

Yüksel Küçüker, 1981 yılında Erzincan ili Çayırılı ilçesinde doğdu. İlkokulu Demirkent Atatürk İlkokulu'nda tamamladıktan sonra ortaokul ve lise öğrenimini Erzincan Anadolu Lisesi'nde yaptı. 2000 yılında başladığı Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü 2004 yılında bitirdi. Aynı yıl Karadeniz Teknik Üniversitesi Tarih Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimine başladı. 2005 yılında, KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 50/d Araştırma Görevlisi kadrosuna atandı.

Evli olan Küçüker'in yabancı dili İngilizce'dir.